

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

KB, Den Haag,

POESIS

Lieflijk in Psalmen Israëls. 2. Sam. 23. 1. 1.

MUSICA

Heilige
GEZANGEN
 gedicht
 door

WILHELM SLUITER
 Leeraer des
 H. Evangeliums
 te Eybergen.

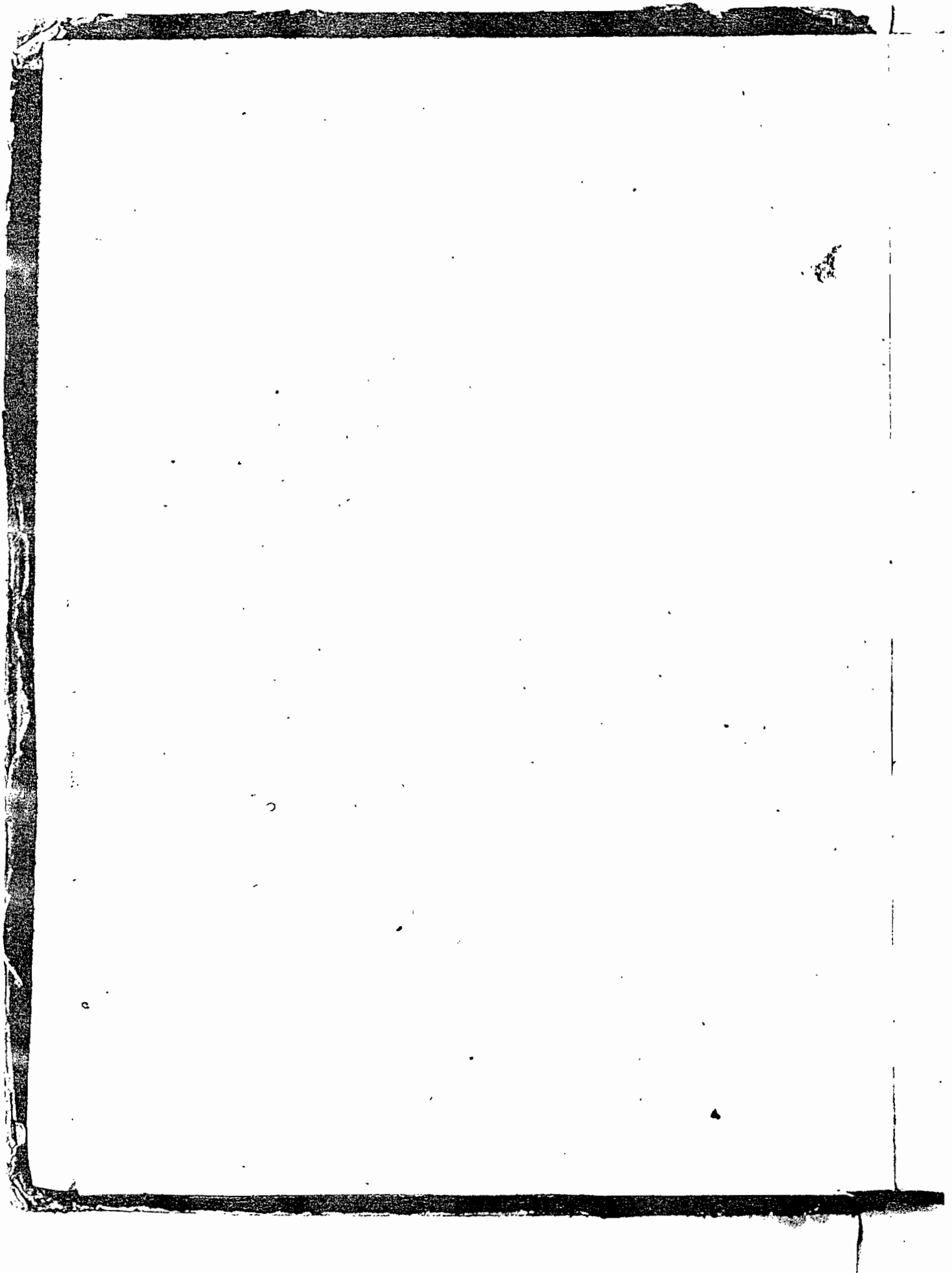
BIBLIA

Mijn herte geeft
 een goede roden op: Ik
 segge mijne Gediichten
 niet van eenen Konink;
 Mijne tonge is een
 penne ons veerdig
 gen schrijvers.
 PSALM. XLV.
 V. 2.

Uwe insettingen zijn mij
 gesongen geweest ter plaetse
 mijner vreemdelschappen.
 PSALM. CXIX. V. 34.

Mijn herte is bereydt,
 o Gode, mijn herte is
 bereydt: ik sal singen,
 ende psalm-singen.
 Waekt op mijne eere,
 Waekt op, gy luite
 ende harpe.
 PSALM. LVII.
 V. 8.

PSALMEN, LOF-SANGEN,
E N D E
GEESTELIKE LIEDEKENS,
Op Leef-ende Sangh - mate gerijmt,

Ende

Op alderhande, soo wel bekende ende gebruykelijke, als ook
gantsch nieuwe, van verscheiden Meesters gemaekte
Sangh-geluyden, met Bas ende Discant, ge-
stelt ende uytgegeven.

Door

W I L H E L M S L U I T E R,
Dienaer der Gemeinte Jesu Christi
tot E Y B E R G E N.

COL. CAP. III. Vers. XVI.

*Leert ende vermaent malkanderen met Psalmen ende Lof-sangen,
ende Geestelike Liedekens, singende den Heere met
aengenaemheyt in uw' herte.*

Tot D E V E N T E R,

Gedrukt by J A N C O L O M P, Boek-drukker.
A N N O 1661.

APPROBATIOE.

W*Y* ondergheschrevene, Inspectores des Zutphenschen Classis, hebbende nagesien de geestelike Gesangen, ghecomponeert van D. W. Sluiter, Predicant tot Eybergen, hier in vervatt, soo en is niet alleenliken niet strijdende tegen de rechtsinnige waerheit van ons daer in bevonden, maer oordeelen ook, dat dieselvige heel stichtelik zijn, en weerdigh om door den druk ghemeen ghemaekt te worden. Actum Zutphen, den 14. April. 1659.

Cornelius Lambergius,
V. D. M. in Zutphen.

Andreas Loderus,
V. D. M. in Doesburgh.

Wilhelmus ter Stall,
V. D. M. in Deutinchem.

TOE-EYGENINGH

Aen die

Hoogh-geboorene Vrouwe, Me-Vrouwe ELISABETH CHARLOTTE, geboorene Borgh-graev'-en Graevinne van Dona, Graevinne tot Limburgh ende Bronkhorst, Vrouwe tot Styrum, Wisch, Borculoo end Gheemen, Erf-banner-vrouwe des Vorstendoms Gelre ende Graeffschaps Zutphen &c.

Hoogh-geboorene Gravinne,
Genadige Vrouwe,

Et en strekt den Grooten ende Hooghen van Staete geensins tot verkleininge ofte vernederinge, maer het is veel eer een held're luyster haerer Heerlikheyt, ja haere hooghste Eere, waer mede sy haer immer aensienlik mogen maken, wannerse Godt den Alderhooghsten met de alderminste sijns volks ver-eeren, ende in dien deele haer-selven ook den slechtsten ende on-aensienliksten na de werelt gelijk stellen.

Oogenschijnlijk blijkt sulks, onder anderen, uyt het exempel des Grooten ende Aensienliken Koninks van Israël, David meeneik, dien *man na Godts herte*. Als dieselve eertijts, met een groote menichte volks vergeselschapt zijnde, voor de Arke des Verbonds door een geestelike blydschap *huppelde*, ende dat in alle demoedigheyt, hebbende een licht *lynnen* overkleedt aengedaen, soo heeft *Michal Sauls dochter*, sulks door de venster aensende, ende van dit heyligh ende geestelik werk onheyligh ende vleeschelik oordeelende, hem daer over *in haer herte* door een al-te-groote laetdunkentheyt *veracht*; ende haer inbeeldende, dat David sich selven als wech geworpen ende te schande gemaekt hadde, sich aenstellende niet als een Konink, maer als een van de geringhste ende verachtelikste onder den volke, *seyde* sy daer na tot hem met schampere ende spottende

T O E - E Y G E N I N G H .

tende woorden: *Hoe is heden de Konink van Israël verheerlijkt, die sich heden voor de oogen van de dienstmaeghden syner dienstknechten heeft ontbloot? Maer David, van sulck een ongerijnde laetdunkentheit askeerlijgh, seyde tot Michal; Voor het aengesichte des Heeren, die my verkoo- ren heeft voor uwen vader, ende voor syn gantsche huys, my instellende tot een voorganger over het volck des Heeren; over Israël: Ia ik sal spelen voor het aengesicht des Heeren. Ook sal ik my noch geringer houden dan alsoo, ende sal nederrigh zijn in mijne oogen, ende met de dienst-maeghden, daer van ghy geseght hebt, met deselve sal ik verheerlijkt worden. Heelt alsoo de Wyse ende Godtsalige Konink in der daet ende ook selfs voor den menschen bewelen syne ootmoedigheyt, waer over hy elders*

*Psal. 131. Godt tot een getuyge sijns herten aanspreekt: O Heere, mijn herte
Graf. 1. 2. en is niet verheven, noch mijne oogen en zijn niet hooge: ook en hebbe ik niet gewandelt in dingen my te groot ende te wonderlik. Soo ik mijne ziele niet en hebbe gesett ende stille gehouden, gelijk een gespeent kind by syne moeder! mijne ziele is als een gespeent kind in my.*

U Graeff: Genade doet allesins blijken, dat sy hier van niet onwetend en is, als dewelke, soo in 't openbaer in Godts Gemeinte, als in 't bysonder op haer Hof, selfs met de ghene die op haren dienst passen, ja (op dat ik Davids eygen woorden behoude) *met de dienstmaeghden haerder dienstknechten, allerley plichten der godtsaligheyt oeffent, ende schijnt haer grootste vermaek daer uyt te schep- pen, dat sy denselven als een Fakkelt moghe voorlichten: soo dat ook alle die maer de minste kennisse van U Graeff: Gen: hebben,*

*Ies. 49. opentlik moeten bekenren, dat sy mede is als eene der Vorstinnen,
Y. 23. van dewelke voorseght is, datse soogh-vrouwen souden wesen van het geestelik Zion: nademael U Gen: gelijk in doorluchtige geboorte ende afkomst, alsoo ook in den yver ende bescherminge der*

*1. Tim. 6. waere Christelike Gereformeerde Religie, ende der leere die na de
2es. 3. godtsaligheyt is, seer excelleert ende uytmuntet; ja toont een meerder vermaek te hebben, dat de Edelheit in hare werken, dan op hare Eere-wapenen schyne; ende dat sy meerder achte de waere*

*Iob. 3-3. 5. wedergeboorte ende vernieuwinge door den Geest Godes, dewelke
Luc. 6: 35. ons verskeren dat wy zijn Kinderen des Alderhooghsten Godts, dan eenige vleeschelike geboorte ofte Doorluchtigheit, die ons betuyge
Psal. 29: 1. te wesen Kinderen der machtigen deser werelt.*

Dit

T O E - E Y G E N I N G H.

Dit heeft my de vrymoedigheid doen nemen, om dese mijne Gedichten, bestaende in *Psalmen, Lof-sangen ende Geestelike Liedekens*, hoewel dieselve eygentlik gemaekt schijnente wesen voor den slechten ende eenvoudigen, ende niet en zijn ghestelt na de nauw-keurighe Dicht-konst der hedens-daeghsche Poëten, noch verciert met veel opghepronkte ende hoogh-dravende woord-cieraden, nochtans U Graef: Gen: eerbiedighlik ende onderdanighlik hebbe derven opdragen ende *toe-eygenen*; vertrouwende, dat dieselve haer niet on-aenghenaem wesen, maer dikwyls van haer gelesen ofte gesongen sullen werden. Want hoewel de forme ende den stijl derselve schijnt te wesen voor den gheringen, soo is nochtans de materie ende de stoffe derselve voor allen, ende kan ook dienen *den Kinderen der Psal. 19. Machtigen, om den Heere te geven eere ende sterkte, om den Heere te geven de eere sijns Naems, ende om hem te aenbidden in de heerlijkheit des heylighdoms.* verss. 1. 2.

Insonderheit dewyl ik weet, dat U Gen: (die met *Maria* dit *gode- Luc. 10. de deel heeft uytghekooren, datse het geestelike voor-al besorge*) dikwyls lange besigh is met *veel lesens* van enige andere voortreffelike ende hoogh-wichtige *boeken*, het welke cyndelik is *vermoeyinge des vleesches*, dewyle onse hoost ende hersenen sulks niet altijdt en vermogen; soo hebbe ik by my selve gedacht, dat dese *Psalmen, Lof-sangen ende Geestelike Liedekens* haer souden kunnen dienen tot een geestelike verquikkinge ende heylige vermakinghe, om *den Heere* alsdan te *singen met aengenaemheit in haer herte*, overmits het gesangh wel een van de voornaemste geestelike vermakingen is. Eccl. 12. vers. 12. Epb. 5. 7. 18, 19. Col. 3: 16.

U Gen: believe, na haere aengeboorene ende wel-geoeffende beleeftheit, dit mijn onderdanigh ooghmerk in dese *Toe-eygeninge*, in't goede te nemen, ende haer niet ontsien dit mijn geringe werk, tot een openbaer, sichtbaer ende altijd-blyvende bewijs mijner groote genegentheit, ende mijner onderdanige oor-ende eer-biedigheit, te ontfangen: op dat ook, soo langhe ende soo verre dit boek sal uytgebreydet werden, U Gen: hoogh-loflike *gedachtenisse* hier door *Proov. 10: 7. dies te meer tot zegeninge moge zijn.*

Soo sullen mede alle vromen, soo dikwyls sy U Gen: doorluchtige name in het begin deses boeks sien, hetselve ook met meerder lust, aendacht ende opmerkinge, lesen ofte singen.

T O E - E Y G E N I N G H .

Soo sullen de onbedachte en wulpsche werelts-kinderen haer ook ontsien hetselfe met hare onheylige handen te besmetten, ofte de Gefangen des-selven met hare onkuyfche gefangen te vermengen, maer sullen leeren met cerbiedigheit hetselfe gebruyken.

Maer voor-al sal ik selve hier uyt een groot genoeg scheppen: Ende soo U Gen: over dese mijne Gedichten soo een gunstigh oordeel velle, datse mogen gestelt werden onder de geringhsten die sy gewoon is te lesen of te singen, soo en sal ik niet vresen enige censure ofte bestraffinge der nydigen ende afgunstigen, noch de nauwe hekelingende siftinge eniger neus-wyfe ende vyse richters, dewyle niet lichtelik yemant der vromen ende recht-verstandigen met reden sal können verachten't ghene U Gen: door haer hoogh-verlicht, wel-geoeffent, ende verre boven't gemein verheven verstant en oordeel, hoogh acht. Ja soo sal ik verkregen hebben het ghene ik hier mede beooge; ende sal voortaan alle gelegentheid soeken om te können betoonen, dat ik ben,

Genadige Vrouwe,

*U Genaden onderdanighste
ende ootmoedighste Dienaer,*

WILHELM SLUITER.

In Eybergen, den 15. April.
Anno 1661.

Noodige onderwijfinge en vermaninge aen den Christeliken Sanger ende Leser.

Christelike Sanger, ofte Leser,

Et en is niet nieuws, maer van oudts af onder den *Geestelike Liederen* volke Godts een gebruyk geweest, *Psalmen, Lof-singen en dichten, is* *singen ende Geestelike Liedkens* te dichten ende te *1.* *singen; ja ook de gewichtigste saken in Gedichten* *Een oude gewoonte.* ende Gesangen voor te stellen, soo ten tijden des *1.* *Ouden, als des Nieuwen Testaments. In het Oude* *In't Oude Testament,* *als blijkt nye de Ex-* *Testament hebben wy daer van verscheiden exemplen; als, onder* *emplen van Mose,* *d' Israëlitien,* *Mirjam,* *anderen, in Mose, de Kinderen Israëls, ende de Prophete Mirjam, doe* *Exod. 15: 1 — 21.* *Godt de Heere den kinderen Israëls wonderbaerlik verlost, ende* *Pharao in de roode Zee hadde doen ondergaen.* *Exod. 15: 1 — 21.* *Ende wederom in Mose, Deut. 32. v. 1. — 44. Gelijk ook bekend* *zijn de heerlike Lof-sangen van Debora, Judic. 5. ende Hanna, Debora, Hanna,* *1. Sam. 2. van Hizkia, doe hy van syn siekte genesen was. Ies. 38: 9. Hizkia,* *etc. van Iesaja, over den Wijngaert des Heeren. Ies. 5. v. 1. etc. Ja Iesaja,* *het geheele Boek der Psalmen, het Hooge Liet Salomons, ende de Klaeg- David, Salomo,* *liederen Jeremie zijn gestelt tot ordinaire gesangen des volks Godts. Jeremia,* *Waerom ook David eenige gestelt heeft tot het ampt des gesangs in bet bysonder ampt* *des Gesangs in't huys* *des Heeren.* *den Huys des Heeren. 1. Chron. 6. v. 31. etc. Welke gewoonte* *van singen vervallen zijnde ook namaels herstelt heeft de godtvru-* *ch-* *tige Konink Hizkia 2. Chron. 29. v. 25.*

Dit oudt ende loflik gebruyk is alsoo vervolgens van tijt tot tijt *2.* *by den Joden, tot op de tijden Christi onderhouden, gelijk dan in In't Nieuwe Testa-* *ment, als blijkt nye* *het Nieuwe Testament bekend zijn den Lof-sangh der begenadighde ment, als blijkt nye* *ende gesegghende Maeght Maria, Luc: Cap: 1. vers: 46 — 55. den Lof- de Exemplen van* *sangh des heyligen Priesters Zacharie, Ibid: 67 — 79. ende den Lof- Maria, Zacharia;* *sangh des geloovigen ende Godtvresenden Simeons Luc: Cap: 2. vers: Simeon,* *29 — 32. Ja ook onse Heere Christus selve, ende syne Discipelen, als Christus en syne* *sy het Pascha gegeten hadden, hebben na't gemeene gebruyk den Discipelen.* *Lof-sangh gesongen Matt. 26. v. 30.*

Alsoo is dit onderhouden van de Apostelen, ende de gelovigen na *de Hemelvaert Christi. Paulus ende Silas, verblydt zijnde datse om Paulus ende Silas.* *Christi name leden, hebben ontrent de midder-nacht, in de gevankenis-* *se, Gode Lof-sangen gesongen, soo dat ook de andere gevangene na haer* *hoorden. Act: 16. v. 25. De gelovigen in de Kerke te Corinthen, De Corinthische* *wanneerse te samen quamen, hebben hare Psalmen gehad, gelijk 1. Cor: Gemeente,* *14: 26. afte nemen is. Gelijk ook eenige der oudtste Kerken-Lec- De eerste Christenē na* *raers, die naest de tijden der Apostelen geleest hebben, veel verha- de tijde der Apostelen.* *len*

Noodige Onderwijfinge en Vermaninge

tot op onse eeuw.

len van dese gewoonte in hare tijden. Ende alfoo is dese heylige gewoonte van den beginne af voortgekomen, ende gebleven by allen den ghenen die den Heere in geest ende waerheyt hebben soeken te dienen en te verheerliken, tot op onse tegenwoordighe tijt ende eeuw.

II.
Van Gods bevolen.

Maerniet alleene is dit een oudt gebruyk geweest by den volke Godes, maer het wordt ons ook als een bysondere plicht bevolen ende ten hooghsten aengepresen, soo in den Ouden, als in den Nieuwen Testamente.

I.
In het Oude
Testament.

De Koninklike Sanghmecster David, gelijk hy selve boven alle anderen hier in uytgemunter heeft (als zijnde *liefslik in Psalmen Israëls* 2. Sam: 23. 1.) alfoo vermaent hy ook insonderheit hier toe alle die de eere Godts lief hebben, doorgaens in syne Psalmen; als onder anderen, *Psal. 33. v. 1. 2. 3. Ghy rechtveerdige, singet vrolik in den Heere; Lof betaemt den oprechten. Lovet den Heere met de harpe; Psalms-singhet hem, met de luyse, ende het tien-snarigh instrument. Singhet hem een nieuw liedt; spelet wel met vrolik geschal.* Siet ook *Psal. 95. 1. 2. Psal. 96. v. 1. 2. Psal. 98. v. 4. &c.* ende insonderheit *Psal. 150.*

2.
In het Nieuwe
Testament.

In den Nieuwen Testamente worden wy ook met klare en duydelike woorden vermaent tot het singen van Psalmen, lof-sangen ende geestelike liedekens; insonderheit van den Apostel Paulo, wanneer hy seght: *Het woort Christi woone rykelik in u in alle wijsheit: leert ende vermaent malkanderen, met Psalmen ende lof-sangen, ende geestelike liedekens, singende den Heere met aengenaemheyt in uw herte* Col: 3. v. 16. Wederom van gelijken *Eph: 5. v. 19.* Alfoo vermaent ook *Jacobus: Is yemant goets moets, dat hy Psalm-singe* Iac: 5. v. 13.

III.
Heeft bysondere nut-
tigheit, van tegen
syne

Het Gesank heeft ook uytnemende, ja een bysondere nuttigheyt boven de ghemeine reden ofte uytprake: gelijk als blijkt in verscheiden stukken: want

I.
Soesigheit en liefslik-
heit, in't verquik-
ken der gelovigen.

1. Het geeft den gelovigen en godtsaligen gemoederen een wonderbare soetigheit ende vermaek; gelijk David in verscheiden psalmen te kennen geeft, ende insonderheit *Psal. 104.* daer hy aldus spreekt: *Ik sal den Heere singen in mijn leven: Ik sal mijnen Godt psalm-singen, terwyle ik noch ben. Mijne overdenkinge van hem sal soete zijn: ik sal my in den Heere verblyden.* vers: 33. 34. Als ook somtijts de affecten en bewegingen der ziele beswijken, ende met een geestelike traegheit overvallen werden, soo kunnen soodanige geestelike Gesangen dieselve feer liefslik weder op wekken: 't welk *Basilus* wel aengemerkt heeft, wanneer hy seght in syne voor-reden over den Psalter: *Als de Heylige Geest sagh, dat het menschelik gestachte soo beswaerlik tot de godtsaligheyt ende deugt gebracht werde, soo heeft hy de vermakelikeit des gesangs by de leere gevoeght; op dat te gelijk met de genexghe en liefslikheit de leere der goeder en nuttelike saken het herte in gestort werde.* In der waerheit de H. Geest doet door dieselve den verslagenen gemoederen

eenen

aen den Christeliken Sanger ende Leser.

eenen Hemelschen dauw invloeyen; gelijk ook Moses seyde van syn Liedt, dat hy sprak voor de ooren der gantsche gemeente van Israël: *Mijne leere druppe als een regen, mijn reden vloeyde als een dauw: als stof-regen op de grascheutkens, ende als droppelen op het kruyt.* Deut: 32. v. 2. Ja dit lieflijk invloeyen des Geestes doet menigmael uytvloeyen die lieve vreugde-tranen, waervan Augustinus segt in het negende boek syner confessien, Cap: 6. *O! hoe seer hebbe ik gewent in de lof-sangen ende liederen! die aengename woorden vloeyden in mijne ooren, ende uwe waarheit, ô Godt, vloeyde in mijn herte, ende uyt die selve was den yver der godsaligheid brandende, ende de tranen liepen, ende ik gevoelde my seer wel daer by.*

Ja door de soetigheit en lieflijkheit der gesangen wordt ook alles ingenomen, vermorwt ende beweegt. De boole geest week van Saul, als David voor hem speelde op syn harpe 1. Sam: 16. v. 23. ende daer onder lof-sangen songh, gelijk Iosephus getuyght Lib: 6. Antiq. Judaic: Cap: 9. Ende hier uyt is, mijns bedunkens, gesproken de fabel van Orpheus ende Amphion, welke geseght werden de onredelike dieren, ja ook de boomen en steen-rotzen door haer lieflijk singen en spelen bewogen ende tot haer getrokken te hebben; gelijk men ook gemeenlik seght: *Een steenen herte souw daer door bewogen werden.*

2. Eene leere ofte reden in gesangh gestelt, heeft boven de gemeene nytsprake eene onderscheideliker overdenkinge, soo dat men alles wat daer in begrepen is, sonder het minste woort ofte syllabe daer uyt te laten, beter kan na-denken, ende eyndelik vast in de memorie krijgen ende houden. Daerom seyde David, als hy synen Godt wilde singen, dat syne overdenkinge van hem soude soete zyn. Psal: 104. 34. Dit is ook de reden, waerom Godt de Heere selfs Mose, als hy synen volke sonderlinge wilde waerschouwen ende overtuygen, geboodt dat sulks soude gestelt werden in forme van een Liedt, opdat het volk 't selve dies te bequamer mochte leeren, van woort tot woort overdenken, singen, dageliks in den mont hebben, ende eyndelik onthouden ende nimmer vergeten: Ende nu (seyde de Heere) *schrijft u-lieden dit Liedt, ende leert het den kinderen Israëls, legt het in baren mondt: op dat dit Liedt my ten getuyge zy tegens de kinderen Israëls &c.* Soo schreef Mose dit Liedt te dien daghe: ende hy leerde het den kinderen Israëls. Deut. 31: 19. 22. Gelijk ook den Apottel Paulus, wanneer hy beveelt, dat wy het woort Christi overvloedigh ende wijselik sullen overleggen ende daer van spreken, seggende, *Het woort Christi woone rijkelijk in u in alle wijsheit, tot dien eynde als een behulp-middel daer by voeght, dat wy malkanderen sullen leeren ende vermanen met Psalmen ende lof-sangen ende geestelike liedekens.* Col: 3. v. 16. Wie iller, die een gemeene reden, schoon hem den sin ende inhoudt der selve bekend is, sonder een woort uyt te laten ofte te versetten, soo kan onthouden, ende opseggen, als wel een Psalm, Loef-sangh, ofte enigh ander geestelik Liedt, dat hy van buyten geleert heeft? Men vindt verscheiden eenvoudige luyden, die niet lesen noch schrijven en kunnen, den welken de geestelike gesangen een groot behulp zijn, als sy dieselve van anderen leeren; ende weten ook dikwijls veel daer

Ja ook selfs in 't beveden der allerbardeste herzen:

2. Onder-scheydelike overdenkinge.

Noolige Onderwysinge en Vermaninge

uyt te verhalen en te singen. Ik hebbe ook menighmael bevonden ende aengemerkt, dat enige die op haer siek-of sterf-bedde laghen (wanneer de overdenkinge door vele ongemakken verhindert wert, ende de memorie seer af-neemt) sonderlinghe in haer mont ende herre hadden enighe heylige ende troostelike spreuken uyt de sangh-wijs-gestelde Psalmen Davids; ende ook wel uyt de hoogh-duytsche Gesangen Lutheri, ofte andere godtsalige en geleerde mannen; ja ook selve wel seyden ende betuygden, datse geen dink soo bequamelik en bescheidentlik konden oveidenken.

3.
Bequame-
heit tot on-
derlinghe
stichtinge
van yelen.

3. De eenigheit der belydenisse des geloofs, de gemeenschap der heyligen, ende de onderlinge stichtinge der gelovigen wordt met het gesangh sonderlinge bewesen, opgewekt, ende vermeerderd, wanneer men niet meerdere singht, ende onder malkanderen eene cenparige stemme laet hooren. Daerom seght den Apostel: *Leert ende vermaent malkanderen; item: sprekende onder malkanderen, met Psalmen &c. Col. 3.16. Eph. 5: 19.* Iffer in eenigh geselschap een goede en stichtelike reden te spreken, daer moet elk sijn beurte verwachten, opdat men een ander in sijn reden niet en verstoore, ende geen verwerringe make; maer het gesangh kan van allen te gelijk geschieden, ende een yeder mach hem-selven met den meesten yver soeken op te wekken. Daerom seght men ook in een gemeen spreek-woort: *Men kan wel in't gelijk singen, maer niet in't gelijk spreken.* Wat een aengename sake is het, dat wy niet soo vele verscheiden stemmen van goeden accorde eene soete melodije mogen maken, tot lof des Alderhooghten! Wat een lust is het om te hooren, dat soo vele tongen gelijkelijk een ende het selve, sonder enige verwerringe, uyt spreken! daer sich dan ook in den geloovigen menighmael eenderley bewegingen en begeerten des herten by laten vinden, ende als levendigh vertoont wert, datse zijn een herte, ende een ziele. *Ast: 4. v. 32.* Hoe en soude ook sulks niet door den Hemel dringen, ende Godt daer door beweeght worden? *Virtus unita est fortior dispersa* (seggende Philosophen) d. i. *de ver-eenighde kracht is sterker dan die van malkander verspreydt is.* Vele wateren tot een loopende, maken een dies te sterker loopende riviere: vele vlammen vyers te samen en worden niet lichtelik uytgebluscht. *Laet ons dan alsoo door Iesum alrijt Gode op-offeren een offerande des lofs, dat is, de vrucht der lippen die synen name belyden. Heb: 13. v. 15.*

4.
Naeste af-
beeldinge
der toeko-
mende He-
melsche
vreugde.

4. Eyndelik de lieflike Musicale gesangen hier op der aerde, door een geestelike vreugde tot Godt gesongen, zijn de aldernaeste en gevoellikste afbeeldingen der toekomende vreugde en heerlikheit in den Hemel. Want de vreugt ende het bedrijf der Engelen ende Heylighen in den Hemel, wert meest in de H. Schrifture voorgesteld door hare cenparige Musijke ende Hemelsche Lof-sangen. De Propheet Jesaia fiende in een gesichte de heerlikheit Godts, seght onder anderen, dat de *Seraphim*, d. i. de Engelen, met luyder stemme een blyden lof-sangh lieten hooren; *En de eene riep tot den anderen, ende seyde: Heyligh, Heyligh, Heyligh is de Heere der heyrsharen: de gansche aerde is syner heerlikheit vol: Soo dat de posten der dorpelen haer beweegden van de stemme des roependen. Ies: 6. v. 1. 2. 3. 4.*

Het

Aen den Christeliken Sanger ende Leser.

Het is een yeder bekend, hoe een menichte des Hemelschen heyr-legers over de geboorte onses Saligmakers Godt gepresen heeft met dien schoonen Lof-sang: Eere zy Godt in de hoogste Hemelen, ende vrede op aerden, in den menschen en welbehagen. Luc: 2: 13. 14. Alsoo getuygt Joannes doorgaens in't boeck der Openbaringe, van't Halleluja ende de heilige Lof-sangen, die in den Hemel ghelongen werden; als onder anderen Cap: 14: 2. 3. Ende ik hoorde een stemme uyt den Hemel, als een stemme veler wateren, ende als een stemme van eenen grooten donder-slag. Ende ik hoorde een stemme van citherspeelders, spelende op hare cithers: ende sy songen als een nieuw gesang voor den throon &c. Siet ook Cap. 15: 2. 3. Cap. 19: 1. Ende voorwaer indien immermeer de krachten der toekomende eeuw geproeft werden, ende den voorsmaek des eeuwigen levens gevoelt, het geschiet in dese gelegenheit. Want als dan gedenken wy: *Iucunda terrestria, perpetua caelestia*; Indien 't ghene hier op aerden geschiet, ende doch niet lange dueren kan, soo geneuglik en vermaecklik is, wat moet dan 't Hemelsche wesen, dat eeuwich dueren sal, ende het ghene de ooge niet en heeft gesien, ende de oore niet en heeft gehoort, ende in het herte des menschen niet en is opgeklimmen. 1. Cor: 2. v. 9.

Om deser oorfsaken wille hebbe ik dikwijls by my seive gedacht, dat ik, *Het welke door mijn ordinairische studien ende bedieninge temtijts vermoeyt zijnde, oorsaek is, mijn ledige uren neigens beter toe konde besteden, dan tot het dichten dat ook de van eenige heilige Sangh-Rymen. Ja hebbe ook door suik een miicht dit se gemaekt dichten selve geen onwaerdigh stuk mijner studien willen achten; ende zijn, hoewel ik sulks in mijn ledige uren gedaen hebbe, nochtans het selve voor geen ledigheyt houden, om dat ook door het singen der Psalmen, Lof-sangen ende geestelike liedkens, den tijt niet verquift, maer veel eer wijslik en voorfichtelik wert uytgekocht. Eph: 5. v. 15. 16. 19.*

Aengaende nu dese mijne Sangh-gedichten, ik hebbe dieselve geintituleerd: *die gheleert: Psalmen, Lof-sangen ende Geestelike Liedkens*; gelijk ons den Apostel naemt *worden belaft door soodanige Godt te loven Eph: 5: 19. Col. 3: 16.* Ghy sult dan hier *Psalmen, niet anders vinden dan Geestelike stoffe, Heylige ende in de Schrifture gegrondede dingen, dewelke tot Godts eere, tot onses naesten stichtinge, ende onser saligheyt behooren; hoedanige (Godt beter't) heden ten dage en geestelike liedkens. weynigh gedicht, ende noch weyniger gesongen werden, ten aensien van soo vele wereltsche, ydele, lichtveerdige, onreynne ende onkuysche liedkens, strekkende tot ontheyliging van den grooten Name Godts, tot onses naesten onstichtinge, tot opwekking en vermeerderinge der quade begeerlikheden des vleesches, ja tot besmettinge ende verderf van de zielen aller der gener diese lesen en singen. Wat wort'er dageliks gedrukt ende herdrukt een groote menichte en verscheydenheyt van soodanige Sangh-boeckjens, die men noemt Minne-beekjes, Lust-hoven, Sangh-prieeltjes, Nachtegaltjes &c. Vraeght ende soekt maer eens in der Boek-verkoopers winkels, ik ben verlekert, dat ghy-teen twee geestelike, wel thien wereltsche (opdat ik niet en segge beestelike) liedt-boeken sult vinden, waer in dikwijls niet een *Hoedanige beken weynigh zijn, ten aensien van soo veel lichtveerdighe liedkens, waer in den Name**

Noodige Onderwijfinge en Vermaninge

Godts ook lighmaker gevonden wert, maer wel seer vele van de Heydensche Afgoden, niet eens en den, tegen het uytgedrukte verbodt Godes: Den name van andere Goden en wert ghesult ghy niet gedenken, uyt uren monde en sal hy niet gehoort worden. Exod: 23. noemt, dan v. 13. Ofte soo Godt ende Christus somtijts in dieselve mede ghenoeent door misbruyk; worden, van weghen sulck een schandelik misbruyk des H. Naems Godts, dies te slimmier en afgrijseliker zijn te houden, overmits den waren Godt onder de Afgoden niet en wil genaemt wesen; ende daer de heylige Arke des Heeren woont, moet Dagon hals en nekke breken. 1. Sam: 5. v. 4. Want wat mededeel heeft de gerechtigheit met de ongerechtigheit? ende wat gemeenschap heeft het licht met de duysternisse? ende wat t'samenstemminge heeft Christus met Belial? ofte wat t'samenvoeginghe heeft de tempel Godts met den en daer in Afgoden? 2. Cor. 6. v. 14. 15. 16. Ik en sal hier nu niet aenwijfen, wat de Poëten al lichtveerdige, dertele, en tot onkuysheit aenlokkende stoffen in soodanigantsch nige boekjens begrepen zijn: sy zijn (och lacy!) meer dan al te veel begrofen en ongeschike kent.
gaen.

Exit in immensum non casta licentia vatum.

D'onkuysche vryheit der Poëten
Gaet over-al gantsch ongemeten;
Soo dat ook nu Poëtery
Geworden is tot Pottery.

Sy was een kuysche Maeght bevonden,
Maer nu ontshaekt, mis-maekt, geschonden:

Sy, die moest trouwen Godes Eer,
En was syn Lof-Bazuyn wel-eer,
Wert nu, met uytgesteken vane,
Misbruykt als tot een roffiane
Der teere Ieugt, en tot trompet
Van alles wat op't meest besmet.

waerom de veelheit en verscheidenheit der geestelike liedekens
Is het dan niet wel de pijn weert, dat, daer de werelt vast besigh is om hare minnaers te voorhien met overvloed van liedekens die in hare ooren klinken, wy ook ons' uysterste best doen, om Christi dienaers de hare te verschaffen, om in allerley ghelegenheit, op allerley wijze, ende met alle aengenaemheit, hem lof te singen?

dier te meer van nooden is.

Sal dan die vergeten hoere

Ies. 23:16.

Spelen, quelen over-al?

Sal sy steeds haer harpe roere,

En rontom gaen met gheschal?

Sal sy soo veel lied'ren singhen,

Opdat harer zy ghedacht?

En een Christen sich bedwinghen,

Pf. 40:4.10.

Dat hy Godt niet singh met macht?

Neen; laet van der aerden ende

Heyl'ge psalmen komen voort,

Ies. 24:16.

Soo dat, waer men sich ook wende,

Werde van Godts lof ghehoort.

Ik soude

Aen den Christeliken Sanger ende Lefser.

Ik soude my ook ten hooghsten vertroosten over mijnen geringhen arbeit, wanneer ik vernemen mocht, dat niet alleen dieghene, die geerne liedekens singen, hare wereltfche om dese geestelike mochten verwerpen; maer dat ook andere, die in de heylige Dicht-kunst meer ervaren en geoeffent zijn, hier door mochten opgewekt werden, om yet anders en beters, op alderhande stichtelike materien, in Sangh-rijmen voort te brengen. Want, hoe seer men heden ten dage hoort klaghen over de groote menichte van boeken, ende in 't bysonder ook over alle de Rijmen en Gedichten, waer mede wy als overvallen werden, soo hebbe ik nochtans weynigh hooren klaghen over een al-te-groote meenichte van geestelike liedekens; want die deselve geerne singhen, haken in 't ghemeen na meerdere, om op allerley stoff, en op allerley voysen of sangh-wijsen yet te hebben.

Voorts soo segghe ik van dese mijne Psalmen, Lof-sangen, en geestelike liedekens, datse zijn op *Leef-ende Sangh-mate* gerijmt. Waer mede *gen deses* ik wil te kennen geven, datse niet alleen bequaem zijn om *gesongen*, maer *boeks zijn* ook om, als andere Gedichten, met haer behoerlike mate en voeten *ghe-op Leef- en-lesen* te werden. In het dichten der liedekens hebben sommige haer ooghe *de Sangh-* alleen op de voysen ofte wijsen (gelijk men se noemt) op welke sy sullen *mate ge-* gesonghen werden, sonder daer op te letten hoe hare versen sullen vloeyen *rijmt.* in het lesen; ende alsoo ghebeurt het, dat'er vele gedicht worden, die wel *in het singen*, maer niet *in het lesen* haren eysch ghekiegen hebben. Dit wijse ik daerom dies te meer aen, om dat onder dese mijne Sangh-gedichten sommighe sullen ghevonden werden, die wat lanken wjtsloopigh zijn, ende daerom misschien yemant mochten verdrietelik zijn om te singen, opdat hy dan dieselve, als andere ghemeine rijm-ghedichten, moge lesen, de stoffe ende den inhoudt derselve niet onachtsaem voorby gaende, want dieselve mochten hem wel op 't meeste stichten.

Wat nu aengaet mijnen *stijl*, forme ofte maniere van dichten; In het stel- *Stijl der* len der *Psalmen* ende der bysondere *Lof-sangen* in de H. Schrifsture vervat *selver.* zijnde, hebbe ik my ghehouden niet slechts aen den sin, maer ook, soo vele het my mogelijk was, aen de woorden derselver; vertrouwe daerom dat de Christelike Sanger ende Lefser met den stijl derselver sullen verghe-noeght wesen, want geen Christen kan een ander of beter stijl begeren, als de stijl des H. Geestes selve. In mijne andere *geestelike liedekens*, behalven dat dieselve ook meest uyt Schrifstuer-plaecten bestaen, aen welker woorden ik my na mogelijkheid gehouden hebbe, hebbe ik allesins seer eenvoudigh ghegaen, my wachtende voor die vreemde en valsche vercierelen der Heydensche fabelen, ende van het noemen harer Goden en Goddinnen. Sommige meynen, dat niemant een goet Poëet kan wesen, sonder met dieselve syn gedicht te stofferen; maer den Israëlitischen Dicht-ende Sangmeester was van een ander voelen ende gevoelen, die in de heylige en trefflike ghedichten syner Psalmen sich daer van soo ten eenemael onthouden heeft, dat hy ook segt: *Ik sal hare namen op mijne lippen niet nemen, Psal: 16: 4.*

Noodige Onderwijfinge en Vermaninge

Ende nochtans is hy de ghene, van welken Godts Geest seght, dat hy was *lieflik in psalmen Israëls. 2. Sam. 23. vers. 1.* Behalven dit, en ga ik in mijne woorden en redenen niet soo hoogh als vele Dichters heden ten dage, die soo krachtigh brommen met uytghesochte, hoogh-dravende ende onbekende woorden, dat haer by-na geen mensch verstaen en kan, hetwelk ik overlate den Poëten, welker voornaemste oogmerk is den Leser in verwonderingh te brenghen over hare meer dan ghemeene Dicht-kunst. Wat my aengaet, het is my te doen *niet om 't dichten, maer om 't stichten.* Daerom hebbe ik in dese geestelike stoffe ook willen spreken, *niet met woorden die de menschelike wijsheit leert, maer met woorden die de Heylige Geest leert, geestelike dinghen met geestelike t'samen-voegende. 1. Cor. 2. vers. 13.* Want ghelijc 't ghene wy leeren, geestelik is, soo moeten wy ook 't selve allefins voorstellen niet met wereltsche, maer met geestelike woorden, namelijk dewelke door den Heylighen Geest inghegheven en in de Schrifture bekend zijn, die niet en is opghepronkt met menschelike welsprekentheit, maer krachtigh in haer geestelike eenvoudigheid. Ik hadde ook wel, sonder roem te spreken, (soo daer eenighen roem in gelegen is) eenighe hoogh-dravende ende den gemeenen man niet bekende woorden ende redenen by brenghen konnen, maer hebbe het met voordacht ghelaten, om dat ik voorseker wist, dat ik daer mede soo vele stichtinge niet soude doen, voornamelijk hier in onse ghewesten, aen mijn eygen Landt-ghenooren, ende in 't bysonder aen dese mijne Gemeinte waer over ik ghestelt ben, aen dewelke ik in 't schrijven my eerst ende meest schuldigh kenne. Want *ik soude zijn als die in de lucht spreket. Maer, demyle ik yverigh ben na geestelike gaven, soo soeke ik, dat ik magh overvloedigh zijn tot stichtinghe der Gemeinte, 1. Cor. 14. vers. 9. 12. ende arbeide allefins, om niet af te wijken van de eenvoudigheid die in Christo is. 2. Cor. 11. vers. 3.*

*Mijn Gedicht is niet beladen
Met gesmukte woord-cieraden,
Die somtijts soo hooge gaen,
Datse niemant kan verstaen.*

*'k Soek den stijl niet, maer de saken,
Datse 't hert inwendigh raken;
Niet 't geluyt dat d' ooren streef,
Maer der zielen troost gheel.*

*'k Wil met mijn gedicht niet dond'ren,
Noch my brengen in verwond'ren;
'k Singh' dat yeder-een verstaet,
Slecht en recht op voet en maet.*

*Kan de medicijn maer heelen,
Weinigh sal het dan verscheelen,
Of de meester die s' aenbiedt,
Heel welsprekend' is, of niet.*

*Kittel-oorige Poëten,
Wilt ghy hier van d' oorsaek weten?
't Is mijn ampt niet dat ik dicht',
Maer mijn ampt wel dat ik sticht'.*

*Niet door kittelingh der ooren
Wert Godts vrees' in 't hert geboren,
Maer door roeringh van 't ghewijs',
Tot der zielen laeffens.*

Dat

Aen den Christeliken Sanger ende Leser.

Dat ik doorgaens in dese mijne gesangen de *plaetsen der H. Schrifture* op *Aen-gbe-* de kant getekent hebbe, is niet sonder reden van my gedaen, maer sy zijn *wesen* als een getuygenisse van Godt selve, dat dese wateren, die ik u hier presen- *Schrif-* tere te drinken om uwe dorstige ziele daer mede te verquikken, zijn uyt *tuer-plaet-* sijne fonteyne selve gekomen, want *sen.*

Tutius ex ipso fonte bibuntur aqua.

Men drinkt sels uyt de bron op 't alderreylighst water.

Ende alsoo merkt mente gelijk de reden, waerom ik in de Tittel-plate onder anderen verordineert hebbe den H. Bybel, met de by-gevoeghde spreuke: *Vve insettingen zijn my gesangen geweest ter plaetse mijner vreemde- lingschappen. Psal. 119. vers. 54.* Waer uyt soude ik doch de stoffe mijner gesangen anders of beter nemen, als uyt de H. Schrift, die *van Godt in-* gegeben is, ende is nuttigh tot leeringhe, tot nederiegginge, tot verbeteringhe, tot onderwijsinghe die in de rechtveerdigheyt is: opdat de mensche Godts vol- maekt zy, tot alle goet werk volmaektelik toegherust. *2. Tim. 3. vers. 16. 17.* Ook verwekken de by-gevoeghde Schriftuer-plaetsen den ghelovighen Sanger ofte Leser tot vyerigheit ende volherdinge in 't singen ofte lesen: ja sy seggen, als een Godelike weerkank, Amen op alle sijne vyetige begeerten. Hier beneven sullense een goet middel wesen om u de H. Schrifture te doen onderzoeken, u daer in te onderwijsen, ende u desselfs aengewesene spreuken te doen onthouden.

Voorts, dewijl het niet alleen nootsakelik, maer ook een oudt gebruyk *Wijzen ofte* is, dat men boven de Gesangen aenwijse, op wat *Geluyden* ofte *Wijzen* die *Voysen der* selve mogen gesongen werden, (gelijk ghy ook onder anderen sien meugt *gesangen.* *Habak: Cap. 3. v. 1.* ende *Psal: 45. v. 1.* met de aentekeningen op dieselve plaetsen, ende uyt meer opschriften van verscheiden Psalmen Davids,) soo sal het betamen, dat ik ook yet spreke van de Geluyden, Voysen ofte Wijzen deser gesangen: Ik segge daer van in de tittel; datte *op alderhande, soo wel bekende ende gebruykelike, als ook gantsch nieuwe, van verscheiden Meesters ge-* maekte *Sangh-gheluyden, met Bas ende Discant,* ghestelt zijn. Ik segghe voor eerst, op *alderhande* voysen; want de veranderlikheit derselve is aen-ghenaem, ende verwekt den Sangher tot yver ende volherdinghe in het singen; want lange ende veelmaels eene wijze te singen maekt eyndelik af-keerigheyt. Hierom hebbe ik ook dikwijls op een ende het selve Ghesangh verscheiden wijzen aengeduydt, ende wijze den Sanger van de melodyen die by 't eene gesangh gestelt zijn, tot de ghene die by een ander, van die selve Dichtmate, staen; opdat hy na dieselve somtijts moge veranderen, ofte ten minsten daer uyt kiezen welke hem best behagen, of welke hy best kan: want sy zijn ten deele *bekende ende gebruykelike,* ten deele *gantsch nieuwe ende onbekende,* die na de bygevoegde Musijke eerst moeten gheleert werden; alwaer ik hebbe sorghe ghedraghen, om by de meeste

Noodige Onderwijfinge en Vermaninge

meeste, ja by-na by alle de ghesanghen die met Musijke ghestelt zijn, ook eenighe andere bekende voyfen aen te wijfen. Ik hadde op dese selve Ghesanghen ook wel konnen aenwijfen enighe Sangh-wijfen, die op bekende wereltfche liederen van dieselve Dicht-mate gepast zijn; maer hebbe liever, om daer mede geen aenstoot te geven, willen uykiefen de gewoonlikfte eeniger geestelike liederen, en voornamelik eeniger Psalmen, dewelke ons genoeghsaem verleenen een aengename verscheydenheit, ende verscheydene aengenaemheit.

De bygevoegde Musijke derselue,

Aengaende nu de by-ghevoeghde *Musijke*, met *Bas* ende *Discant*, sommige stukken derselue zijn *gantsch nieuw*, ende van de Autheuren selve, zijnde seer goede Musicijs ende Componisten, my mede ghedeelt, ook een deel derselver in 't bysonder op de woorden mijner Gedichten-gemackt ende gepast zijnde; ende sommige hebbe ik selve uyt alderhande Fransche, Hoogh-Duytsche, ende Nederlantfche vermaerde Autheuren vergadert, uytgeschreven, ende op dese mijne gesangen gepast: soo datse na dieselve niet alleen liefelik en Musicalik gesongen, maer ook te gelijk op allerley instrumenten, ook met den *Bajus*, *Continuus*, ghespeelt mogen werden. Ik hebbe verkoren soodanige Musijke, die niet waer, maer voor een yeder, die maer een weynigh kennis deser konst heeft, licht om te singen zy, ende haest van buyten moge geleert werden, om alsoo de woorden der gesangen, waer op se ghestelt is, alle bequamelik en bescheidenlik na dieselve te mogen singen.

Nader onderrichtinge om wel te singen.

Maer opdat dese geestelike gesanghen niet en mogen misbruykt worden, noch ook de sangers derselue qualik ofte vruchteloos singen, soo hebbe ik het noodigh geacht alhier enige wetten ende conditien te stellen van een gesangh dat Gode-aengenaeem ende heerlik, ende ons ende onsen naesten voordeeligh zy. 't Is niet genoegh enige saek te doen, maer men moetse ook met eenen wel doen. Derhalven, ghelijc Christus seyde van 't ghehoor des woorts, *Siet dan hoe ghy hoort. Luc. 8. vers. 18.* Alsoo segge ik ook van 't gesank, *Siet dan hoe ghy singht.*

Waer in dient aengemerkt,

De voornaemste conditien eens goeden ende Gode aengenaemen gesanks wijse ik aen, om dies te beter onthouden te konnen werden, met dit kluppel-versken:

In cantu mando; Quis, Ubi, Quid, Quomodo, Quando.

'k Beveel in 't singen seer;
Wie, waer, wat, hoe, wanneer.

I.
Wie ende hoedanighe menschen dat singen mogen.

I. *Wie* ende hoedanighe dat Psalmen, Lof-sangen ende geestelike liedekens moeten singen, staet voor eerst ende voor al te betrachten. Want of wel het bevel van desen plicht generael is, ende allen aengaet, ende ook niemant, van wegen enigen wereltliken staet of beroepinghe, daer toe te groot ofte geringh is; nochtans, dewyle sy niet alle geschickt zijn om den Heere te singen, noch sonder onderscheit de gesangen van allen hem behagen,

Aen den Christeliken Sanger ende Leser.

behagen, soo zijn in 't bysonder alleen de godtsaligen en gelovigen daer toe bequaem: ende derselver gesank is Gode aengenaem. Geruyge is de heylige Sangh-mecster: *Psal. singet den Heere, ghy syne gunst-geuooren. Psal: 30. v. 5. Ghy rechtveerdige, singet vrolik in den Heere; lof betaemt den oprechten. Psal. 33: 1. Sels een eelick man acht het hem selven tot schande, smaet en verachtinge te strekken, van een guyt en snooden boef gepresen te werden; ende niet dan van vromen en wel-beroemden begeert de vrome geroemt te zijn.*

Laudarier à turpibus, infamia vera est:

Laus est hominis maxima, displicere pravis.

dat is:

Het is een ware smaet, van quade lof te dragen:

't Is 's menschen grootste lof, den boosen te mishagen.

Alsoo ook, Tot den godloosen seght Godt; *wat hebt ghy mijne insettingen te vertellen? ende neemt mijn verbont in uwen monde? Dewyle ghy de castijdinge haet, ende mijne woorden achter u henen werpt. Psal. 50. v. 16. 17. Doet het getier uwer liederen van my wech; ook en mach ik uwer luyten-spel niet hooren. Amos. 5. v. 23. Hieroin bestraft ende dreyght hy ook soodanige vleeschelike menschen, die in hare weelde en dertelheit versopen, haer onderston- den het geestelick heyligh werk des Koninklikén Pluopheten Davids in lijn singen ende spelen, mede in hare overdadigheit te misbruyken. Amos. 6. v. 5. 6. Voorwaer het en kan geen goede harmonie geven, soo de tonge Godes lof singe, maer het herre vol onreynigheit en vleeschelike lusten zy, ende het geheele leven een verlooeheninge Godes.*

II. *Waer men singen moet, leert ons de Psalmist met syn exempel, wanneer hy in 't gemein seght, dat hy van des Heeren insettingen gesangen heeft gehad ter plaetse syner vreemdelingschappen. Psal: 119: 54. Alsoo mo- gen wy ook op alle plaetsen; daer het geschieden kan, de geestelike gesangen ons als on-afscheydelick geselschap en geleyds-lieden laten zijn, met den welken wy ter plaetse onser vreemdelingschappen hier op aerden, en in de bedroefde reyse deses elendigen levens na het Hemelsche Vaderlant, onser 'samen-spraek mogen houden, en de groote moeyte en arbeyt deses levens verlichten, tot dat wy alsoo het gewenschte Hemelsche Vaderlant verwerven. Hier toe behoort 't ghene de Outvaders verhalen, dat ook zelfs de bouwluynen achter den ploegh hebben gesongen, ende dat ook de handt-werks-luyden op hare winkels ende werkplaetsen, met heylige gesangen, haren arbeyt, als met een Godelick vreugden-geschal ver-richt ende ver-licht hebben. Alsoo meugt ghy ook de geestelike gesangen gebruyken. Daer ghy allcen over wegh gaet, kont ghyse by u selve soertjens ende sachtjens murmelen, het welk u den wegh niet weynigh verkorten sal, ende wesen als een aengenaem geselschap; daerghy in ofte by huys yet met uwe handen ver-richt, kont ghy van gelijken doen; met uwe handen kont ghy het werk doen; endemet den mont den Heere singen, zijnde ge-*

II.

Wacr?

namelik op

alle gelegen

plaetsen,

ook daer

men met de

handen ar-

rebeydt.

Noodige Onderwijfinge en Vermaninge

lijk de bijkens, die met hare voeten het was, ende in haren mont den soeten honigh dragen. Dit sal uwen arbeydt versoeten: ende ghy sult menighmael als op 't onvoorfien gedaen werk vinden: want, gelijk de Poëet seght,

Cantantis pariter, pariter data tela trahentis

Fallitur ancilla decipiturque labor.

Den arbeyt van de maegd die t'samen singht en spint,

Is wech en afgedaen schier eer sy 't selfs versint.

*insonder-
beit in enig
godsaligh
geselschap,*

*maer noyt
ineen on-
zuchtigh
geselschap.*

Men hoort doch menichmael de winkels der ambachts-luyden klinken van onkuyfche gesangen, waer door die voorby gaen ge-ergert worden: waer het dan niet beter, te laten hooren eenige geestelike gesangen, waer door die voorby gaen, mogen seggen, de zegen des Heeren zy by u: wy zegenen u-lieden in den Name des Heeren. Psal: 127: 8. Maer insonderheit moctmen aldaer de heylige gesangen soeken te oeffenen, daer enigh goet ende godtsaligh geselschap, in alle zedigheit en vriendlikheit, versamelt is, om alsoo, na de vermaninge des Apostels, aldaer *malkanderen te leeren ende te vermanen, ende onder malkanderen te spreken met Psalmen, Lof-sangen ende geestelike liedekens.* Col. 3: 16. Eph. 5: 19. Want aldaer sal Godt meest verheerlijkt, onsen naesten meest gesticht, ende wy selve met dies te grooter yver opgeweekt worden in het singen. Maer wacht u, dat ghyse niet lichtelik en singht in, ende voor-al niet met godloos, wulpsch en ontuchtigh geselschap, die somtijts sulks uyt vleeschlike verlustinge versoeken, ende andersins gewoon zijn den name Godts te lasteren; opdat ghy *het heylige den bonden niet en geeft, noch uwe peerlen niet en werpt voor de swijnen, opdat sy niet t'eeniger tijt deselve met hare voeten en vertreden.* Matt: 7: 6. Als de ongelovige en wulpsche Babyloniers van de gevangene Joden begeerden, datse haer souden singen van de liederen Sions, soo hebben sy sulks geweygert, gevende tot antwoordt dese reden: *Hoe souden wy een liedt des Heeren singen in een vreemt lant?* te kennen gevende, dat sy de liederen, diese gewoon waren ter eeren Godts ende ter plaetse sijner heyligheit te singen, niet en wilden singen tot der ongelovigen vleeschlike lust, ende ter plaetse daer men gewoon was sijnen Naem te lasteren. Psal: 137. v. 3. 4. Van Isocrates verhaelt Plutarchus, in syne beschrijvinge van des-selven leven, dat hy instantelik verfocht zijnde om in een sekere maeltijt yet voor den dagh te brengen van sijne konst ende wetenschap, geantwoordt heeft: *Quae ego novi, temporis huius non sunt; quae vero exigit tempus hoc, ego nescio.* d. i. *De dingen die ik weet, en komen hier niet te pas; ende die hier te pas komen, en weet ik niet: als te kennen gevende, dat het sich niet heel wel en voegde by luyden die door den wijn verdertelt waren, eene Oratorische destigheit ende statigheit in te brengen.* Alsoo ook, ende veel meer behoorder ghy in weerden te houden uwe geestelike Sangh-Gedichten; of andersins *ghy soudt uwe lieflike woorden verderven.* Prov: 23. v. 8.

III.
Wat?

III. *Wat ghy singen moet, sal u den tijtel deses boeks leeren, ende ik hebbe te voren, als verklarende denselven, sulks aengewesen, namel. dat*

wy,

Aen den Christeliken Sanger ende Leser.

wy, na de vermaninge des Apostels, moeten singen *Psalmen, Lof-sangen 't welk ende geestelike liedekens*. Wy moeten ons derhalven wachten, als van een *wort aen vergif*, van alle ydele, wereltsche en lichtveerdige deuntjens; want wat *gewesen* zijn doch die selve by der Christenen geestelike Gefangen? Voorwaer veel *1. In't ge-* minder als stinkend water by goeden wijn. *Psallere discas, & videbis rei ju-* *mein,* *conditatem. Implentur enim Spiritu Sancto qui psallunt, quemadmodum spiritu* *2. v. geeste-* *immundo qui Sathanicas cantiones modulantur, seght Chrysofostomus in Epist. ad* *like en niet* Ephes: Serm: 19. Leert den Heere te singen, ende ghy sult de *geneuglikheit daer* *wereltsche* *Gefangen;* van gewaer worden. Want sy worden vervult met den Heyligen Geest, die den *Heere* *singen, gelijk met den onreynen geest, die Sathansche liedekens quinkeleren.* *waer van* *mensich* *behoort te* *wachten,* *om ver-* *scheiden re-* *denen.*

Wat schand' is't, dat mē't berte, d'oorē, *Wy zijn van selfs genoegh genegen*
En tonge, (die w' in eerbaerheyt *Tot ydelheyt en 's vleesches lust,*
Te stellen God' alleen behuoren, *De vlans is hoogh genoegh gestegen,*
Tot wap'nen der gerechtigheyt) *En dient veel-er te zijn geblust;*
Soo leent en offert aen den Duyvel, *Wilt ghyse daer-en-boven voeden*
Tot ontucht en onreyn bedrijs, *Met d' oly van onkuysch gesangh,*
Dat door dit soet-vergiftigh suyvel *O wee! wie sal de ziel behoeden,*
De ziel vast in syn strikken blijf! *Dat haer de vyant niet en vangh!*

Onreynigheyt, noch oncerbaerheyt, noch soetgeklap ofte gekkerye, en moet ook onder ons niet genaemt, veel min gesongen ende alsoo op't aenlekkelikste voorgestelt worden. Eph. 5. v. 3. 4. *Quade t'samen-sprekingen ende quade reden verderven goede zeden,* 1. Cor. 15. v. 33. *maer veel meer quade en onreynen gesangen;* want dewijl de woorden der selve met een vloeyende Rijn ende de soetigheit der Musijke (als een hoere met haer blanketsel) seer cielik ende aantrekkelijk zijn opgepronkt, het is niet te seggen, hoe licht sy haer in der menschengemoederen indringen, ende als betoverende Sirenen ook de heiten der aldervroomste roeren en vervoeren. Daerom hoedt u daer voor dies te meer, als voor een vergif, dat met suyker versoet, ende in een gouden schotel aengericht wort.

Geen dood lik ghift vergift soo licht;
Als geylheit soet door Sangh en Dicht;
't Kan haest en on-verhoeds verpeffen
De zielen ook der alderbesten.

Wy bidden immers alle dagen om afwendinge der *versoekingen*, ende dat ons Godt niet in die selve leyde. Matt: 6. v. 13. *Wacrom soudē wy dan ons selven, door het singen van onreynen en onkuysche liedekens, in die selve leyden?* Men kent een yeder vogel by sijn gesangh, seght het spreekwoord: alsoo kent men ook een yeder mensche by het selve; ende hoedanig de materie harer gesangen is, cerlik ofte oneerlik, geestelik of wereltlik, soodanig bewijfen sy ook haerselven te wesen in leven, zeden en manieren. *Want uyt den overvloed des herten spreekt de mont: de goede mensche brenght goede dingen voort uyt den goeden schat des herten, ende de boose mensche brenght boose dingen voort uyt den boosen schat.* Matt. 12. versj. 34. 35. *Wat konnen doch soodanige*

Noodige Onderwijfinge en Vermaninge

danige liedekens anders, dan de fangers in fufpicie ende vermoeden van lichtveerdigheit brengen?

Laudibus arguitur vini vinofus Homerus.

dat is:

*Homerus, door fyn lof en fingen van de wijn,
Wordt zelfs befchuldight tot den wijn geneyght te zijn.*

Daerom dan, laet ons een verbont maken met onfe tonge, dat wy geen onkuysche liedekens meer fingen: met onfe ooren, dat wy daer na niet hooren: ende met onfe handen en vingeren, datfe geen Mufijk-instrument onder het fingen derfelve fullen aenraken: ende laet ons alleen fingen heylige liederen Sions, Pfalmen, Lof-fangen en geestelike liedekens.

2. In't by-
zonder, t. w. de ghe-
fangen
uytkiefen-
de na gele-
geetheyt.
Doch neemt hier in't byfonder waer, dat ghy diefelve niet slechts alle danige Gefangen, als op de tegenwoordige plaetfe, tijdt, gefelfchap, ende voornamelik (foo ghy alleen fingen fult) op uwe tegenwoordige geftelteniffe beft paffen: want wy en zijn niet altijd in eenen ftand; fomtijts gaet het ons wel, fomtijts qualik; fomtijts zijn wy verhooght door voorfpoet, fomtijts vernedert door tegenspoedt; nu laet ons de Heere de foetigheit fijnes troostes en fijner liefde levendigh gevoelen, dan gevoelen wy toorn, ongenade ende de alderfwaerfte geestelike aenvechtingen; nu zijn wy wakker en vaerdigh in den wegh van Godts geboden, ende als of wy met vleugelen wierden opgeheven, dan zijn wy wederom vol onluft en geestelike traegheit, als knypende op der aerden, ende niet machtigh om ons na den Hemel te verheffen. Bywijlen hebben wy meest van nooden vermaningen, beffraffingen en onderwijfingen, bywijlen vertrooffingen. Bywijlen hebben wy meer oorfaek om Godt te bidden, bywijlen om hem te danken.

In fulke onderscheidene gevallen, moet ghy ook onderscheidene materien ende stoffen der gefangen focken.

Want gelijk in een Apotheke alle de medicijnen wel goet zijn, maer nochtans van allen niet fonder onderscheit moeten gebruykt worden, alfoo is't ook aihier gelegen. Waerom ik ook forghvuldigh ben geweest, om in dit boecksken door alderhande foorte der gefangen een yeder te gerieven, ende als fijn byfonder recept te geven. Maer aenmerkt immers

IV. Hoe ghy diefelve fingen moet. Om fulks te verftaen, hebt ghy insonderheit op twee dingen wel te leuen.

als
I. Met aē-
dachtrig-
heyt des
briens.
I. Dat ghy niet met den mont ende ftemme alleen, maer voornamelik met het herte, ende met yver en aendachtigheit der ziele finget. Want Godt en wil niet, dat wy fullen fingen als de vogelen in het wout of in de kouwe, die met geen reden begaeft zijn, maer als redelike menschen, die door den H. Geeft daer toe werden aengedreven, ende verftaen en overleggen 't geen fy fingen. Ik fal wel met den geeft fingen (seght Paulus) maer ik fal ook met den verftande fingen. I. Cor. 14. v. 15. Hierom iffet dat diefelve Apoftel in
de

Aen den Christeliken Sanger ende Leser.

de twee verscheiden-mael voornoemde lessen van het gesangh, Eph: 5: 19. ende Col 3. v. 16. beyde mael soo bescheidenlik en uytdrukkelijk beree't, dat wy den Heere sullen singen *in onse herte.*

Hierom de Koninklike Sangh-meester, willende sich tot het gesangh vaerdigh maken, bereydt niet alleen sijn stemme ende Musijk-instrumenten, maer voor ende boven allen verwekt hy sijn herte, seggende: *Mijn herte is bereydt, ô Godt, mijn herte is bereydt: ik sal singen ende psalm-singen. Waekt op mijn eere, waekt op ghy luyte ende harpe. Psal. 57. v. 8. 9.* Dit heeft ook wel geweten ende in acht genomen de heylige Maeght Maria, dewelke daerom haren Lof-sangh aldus begint: *Mijn ziele maekt groot den Heere; ende mijnen geest verheugt hem in Godt mijnen Salighmaker. Luc. 1. v. 46. 47.* De blijdschap ende 't gejuych haers herten, mitsgaders hare inwendige begeerte om den Heere te verherliken, ging voor; ende daer door is hare tonge ende mont in dien Godeliken Lof-sangh uytgebo'sten. Die anders doen, zijn gelijk dien Leeuw, denwelken Simôn doodde, die wel honigh in sijn opgebroken mont hadde, doch seive dien niet en at. *Judic. 14.* Alsoo singen vele lieflik, ende hebben den honigh in den mont, maer sy en vernemen selve niet de inwendige soetigheid des herten ende des gemoets.

*Zelik is 't in een Musijke,
Als niet stemmen in 't gelijke
's Menschen stem en snaren' saem,
't Luydt geheel on-aengenaem:
Maer het zyn veel d'vasser grillen,
Als de tonghen 't hert verschillen;
Godt sal seggen, doet van hier
Vwer liederen getier.*

*Sal de tongh Gods eere singen,
En het hert van ontucht springen?
Neen, soo geeft men Godt geen eer,
Maer sijn naem onteert men meer.
All u' soetheit is maer soetheit.
Voor sijn groot' en heyl'ge Godtheit,
Die maer op het herte siet,
End en acht al't ander niet.*

Vele, terwijl haer mont geestelike gesangen singt, laten somtijts genoegsaem blijken de vleeschlike begeerten haers herten, wanneer se namel. haer niet ontsien ondertusschen malkander toe te lachen, of enigh ander spottelik ende onkuysch gebaer te toonen; welke in waerheit niet en kunnen singen het eerste regeltjen uyt den 138sten psalm, *Ik dank' u, Heer, uyt 's herten gront*, maer alleen het tweede dat daer volght, *Lippen en mont u eer voort-bringen.* Maer het waer veel beter gaensel niet, dan alsoo te singen. Want by Godt en gelt geen beweginge der lippen, maer de affecten en bewegingen des herten. Bekent ende waerachtig is dat oude versken:

Non vox, sed votum: non musica chordula, sed cor:

Non clamor, sed amor clangit in aure Dei.

dat is:

*Niet de stemme klac en soet,
Maer het suchten van 't gemoet:
Niet 't Musijk van snaren-spel,
Maer het hert oprecht en wel:
Niet 't geroep, maer liefd' en min
Klinkt tot Godes ooren in.*

Noodige Onderwijfinge en Vermaninge

1. *Sonder vermēgin-ge der werelstche gefangen.*

2. Wacht u wel, dat ghy de geestelike gefangen niet en vermengt met enige werelstche, singende dan eens een geestelik, en dan weer daer op een werelstsch; gelijk dit is de maniere van vele dronkaerts ende onreynen menschen in onsen tijdt, dewelke vol zijnde van den sterken drank, en brandende in hare dertelheit, sullen lichtelik twee of drie Psalmen Davids, of enige andere geestelike gefangen daer heen martelen, en setten dan daer op een hoeren-liedt, ofte een ander lichtveerdige kluchte of rippel-rey, die haer in de kop schiet. Die sulks doen, en voegen geestelike dingen niet te samen met geestelike. 1. Cor. 2: 13. maer geestelike dingen met vleeschelike; het welk sich doch gantsch niet en voegt, ja soo weynig als de Arke Godts en Dagon, of Christus en Belial. *Wilt ook een fonteyne uyt een selve ader het soet ende het bitter? Iac. 3. v. 11.* Alsoo behooren ook uyt een ende het selve herte, ende uyt een ende den selven mont niet voort te komen de soete vruchten des geestes, ende de bittere vruchten des vleesches. Van den soodanigen wert niet sonder reden vermoedt, datse sels de geestelike gefangen slechts uyt gewoonte ende uyt vleeschelike verlustinge voort brengen, als denwelken het even-veel is, of se een geestelik of een beestelik liedt voortbrengen, beyden even groote eerbiedigheyt toedragende; datse ook in de geestelike gefangen niet verder sien als op de cierlikheit en fraeyigheit der vloeyende en rijmende woorden, ende de lieflikheit der Melodije of Sang-wijse, makende daer van *liefskosingen met haren mont*, terwijle *haer herte hare onteynigheit na-wandelt*; ja de woorden Godes selve *hen zijnde als een liedt der minnen, als een die schoon van stemme is, of die wel speelt.* Ezech: 33. v. 31. 32. Somma, dit is eene grouwelike spotterye met Godt, ende eene schandelike ontheyliginge van sijnen Name, dien wy niet ydelik gebruyken moeten: *want de Heere en sal niet onschuldigh houden, die synen name ydelik gebruykt.* Exod: 22. v. 7. Derhalven, of singt alleen geestelike, of alleen werelstche: want Godt wil het al hebben of niet met al; ende hy en kan de werelt ende de vleeschelike dertelheit tot geen medegenoot verdragen. Die het begin sijner Gesangen aen Godt wil offeren, ende het eynde aen de werelt, magh met even soo grooten recht, ja met minder overtredinge, alles aen de werelt geven. *Zijt ghy soo uyt sinnig? Daer ghy met den geest begonnen hebt, voleyndight ghy nu met het vleesch.* Gal. 3. v. 3.

V. *Wanneer?* V. *Wanneer* ende op wat tijden men de geestelike gefangen behoort te gebruyken, sal ik aenwijfen eerst *in't gemein*, daer nae *in't bysonder*.

Het welke wert aengewesen. 1. *In't gemein*, segge ik, dat wy geen tijt te kostelik en te dierbaer behooren te houden, om yet daer van af te sonderen tot heylige gefangen.

1. *In't gemein.* Het is een gemein gevoelen der menschen, dat men se niet behoort te gebruyken, dan wanneer men anders niet te doen weet: want als haer door ledigheit en luykeit de tijt soo lank valt, dat syse niet langer weten toe te brengen, dan nemen sy dit slechts tot een *tijt-kortinge*, als of het verloren tijt waer, die men besteedt in den Heere te singen. Maer een groot misverstant; want *Psalmen, lofsangen en geestelike liedekens te singen*, en is niet verordineert, om den tijt daer mede te verquisten en ydelik te verkorten,

niet op verloren, maer eer op uyt-verkoren zijt.

maer

Aen den Christeliken Sanger ende Leser.

maer veel eer, om daer mede *den tijt uyt te koopē*, dat is, alle goede gelegenheit des tijts voorsichtelik daer toe te busteden. Want als den Apostel Paulus, *Eph. 5. vers. 16.* spreekt ende vermaent van *den tijt uyt te koopē*, ende alle goede gelegenheit voorsichtelik waer te nemen, het eerste stuk dat hy daer op in't bysonder beveelt en gebiedt, is: *Wordt vervult met den Geest: sprekende onder malkanderen met psalmen, ende lof-sangen, ende geestelike liedekens: singende ende psalmende den Heere in uw herte. vers: 18. 19.* Waerom ook de Heylige Konink ende Propheet David, hoewel hy soo ernstelik betracht heeft, dat *de Heere onse leven maer een hantd-breet gestelt heeft, ende onsen leef-tijt als niets voor hem en is*, *Psal: 39. v. 6.* nochtans desen korten tijt niet te kostelik geacht heeft, om dien met sulck singen door te brengen, ja de kortheit des tijts als een beweegh-reden genomen van sijn geltadigh gesangh, wanneer hy onder anderen seght: *Ik sal den Heere singen in mijn leven: ik sal mijnen Godt psalm-singen, terwyle ik noch ben. Mijne overdenkinge van hem sal soete zijn: ik sal my in den Heere verblyden. Psal: 104. vers. 33. 34.* Ja dikwijls is hy met sulck een yver ontsteken geweest om Gode lof te singen en te spelen, dat hy ook mede den vroegen morgen-stont (den alderdierbaersten tijt) daer toe besteedt ende aengeleghet heeft: *O Godt (seght hy) mijn herte is bereydt: ik sal singen, ende psalm-singen, ook mijne eere. Waekt op ghy luyte ende harpe, ik sal in den dageraet opwaken. Ik sal u loven onder de volken, ô Heere, ende ik u psalm-singen onder de natien. Psal. 108. v. 2. 3. 4.* Hetwelk hy niet alleen selve gedaen, maer ook allen anderen menschen geleert heeft: *'t Is goet dat men den Heere love: ende uwen Name psalm-singe, ô Alderhooghste. Dat men in den morgenstont uwe goedertierenheyt verkondige: ende uwe getrouwigheyt in de nachten. Op het tien-snarigh instrument, ende op de luyte; met een voorbedacht liedt op de harpe. Psal. 92. v. 2. 3. 4.* Alsoo ook de godtsalige Konink Hizkia, hebbende na sijne doodelike krankheit vijftien jaren, tot verlenginge sijner dagen verkregen, seght: *Wy sullen op mijn snaren-spiel spelen, alle de dagen onses levens, in den Huysse des Heeren. Ies: 38. v. 20.*

2. In't bysonder segge ik, dat wy mogen singen, soo in tijt van tegen-^{2: In't by-}spoet, als in tijt van voorspoet, zijnde de gesangen na gelegenheit geschickt. ^{sonder,} Het gefank in tijt van voorspoedt stemt yeder toe; maer dat ik spreke van ^{t. v. in tijt} gefank in tijt van tegenspoet en elende, sal velen vreemt dunken. ^{van voor-}

Het is wel waer dat den Apostel Jacobus seght: *Is yemant onder u in lyden?* ^{spoet en te-} *dat hy bidde: is yemant goets moets? dat hy psalm-singe. Iac: 5. v. 13.* Maer men ^{gen spoet.} kan ook wel bidden met geestelike gesangen, gelijk ook verscheyden Psalmen Davids hebben het opschrift van een Ghebedt, als onder anderen, *Psalme 17. Psalme 86.* ende insonderheit *Psalme 102.* welke van de Koninklike Propheet selve genoemt wert *Een Gebedt des verdrukten, als hy overstelpt is, ende syne klachte uytstort voor het aengesicht des Heeren. v: 1.* Daerbenevens soo konnen ook Godts geloovige kinderen wel goets moets wesen in't midden van haer lyden. Want *de Godt aller vertroostingē vertroost hare in alle hare verdrukkinge,* ende, gelijk het lyden Christi overvloedigh is in haer, alsoo is ook door Christum ^{hare}

Noodige Onderwysinge en Vermaninge

hare vertroosting overvloedigh. 2: Cor. 1. v. 3. 4. 5. Soo dat sy ook dikwijls roemen ende moedigh glorieien in de verdrukkingen. Rom: 5. v. 3. Ja ook de geestelike gesangen selfs maken de verdrukte menighmael goets moets, ende dienen wonderbaerlik om hen te vertroosten, te verquikken, te versterken, en hare droetheit te verdryven. Gelijk sulks noch dageliks vele gelovige bevinden, alsoo werden ons in de H. Schrifture voorgestelt verscheiden exemplen der ghener, die in tegenpoet, vervolginge, kruys en lyden, gelongen hebben. Het verhael en de gedachte des doots Christi aen den bedroefden en verslagenen Discipelen, eyndighde onder haer in een Lof-sangh. Matt. 26:30. Paulus ende Syllas in de gevangenisse geworpen, ende hare voeten in den stok gesloten ende verskert zijnde baden ontrent de midder nacht, ende songen Gode lof-sangen: ende de andere gevangene hoorden na haer. Act. 16:23. 24. 25. Ja heeft niet David in syn swaerste vervolgingen en elendigheden soo vele soete psalmen en lof-sangen gedicht, ende met dieselve Godt gebeden ende geloof? Heeft niet Jeremia syne Klagh-Liederen gemackt in de aldergrootste elende des Joodschen volks? Ik en spreke nu niet van all die vrolike gesangen van verscheyden Christelike Martelaren, ende andere verdrukte gelovigen.

Doch op welke tijden en gelegentheden ghy voornamelik en bysonderlik singen meugt, sult ghy uyt de tijtels en opschriften der gesangen selve genoeghsaem af-nemen, zijnde na de verscheydenheit eniger tijden en gelegentheden ook verscheyden gesangen gestelt.

Dit hebbe ik (Christelike Sanger of Leser) noodigh geacht u voor heen te seggen, 't welk wel betracht zijnde, sult ghy met dies te meerder vrucht en vreught lesen of singen. Gebruykt alsoo dit mijn geringe werk tot Godes eere, tot uws selfs nuttigheyt, ende tot stichtinge uwes naesten.

't Welk doende, sal ik my ten hooghsten verblijden, dat mijnen arbeyt niet ydel of vruchteloos en is; en sal dies te sterker aengedreven werden, om u na desen meer mede te deylen uyt den voor-raet der verscheyden Gesangen, die ik alrede, behalven dese, by my selve versamelt hebbe.

De Heere opene uwe lippen, op dat uwen mont synen lof moge verkondigen. Psal. 51. v. 17. Blijft hier mede Godt ende het woort syner genade bevolen, ende vertrouwt, dat ik ben

Uw dienst-willige Vriendt ende Broeder,

WILHELM SLUITER,

Dienaer der Gemeinte Jesu Christi

tot EYBERGEN.

Eer-

Eer - Dicht,

Op-geoffert aen den

Hoogh-geleerden en Godtsaligen Heer,

D. WILHELM SLUITER,

Dienaer des Godlijken Woorts in syn Gemeinte

tot E Y B E R G E N.

Clio, *Eeren-Roem.*

Hier eer' ik SLUITER nu, die d' eer alleen toe komt;
Van syne wetenschap selfs Clio roemt en broemt.

Melpomene, *Singh-wel.*

Hy schept mee groot geneugt in't soet geluyt of spel,
Daer syn Melpomene selfs hem prijst, en *singht* ook *wel.*

Thalia, *Vreugden-Sangh.*

Wat baert'er grooter vreugt, dan als men niet uyt dwangh
Magh singen dat hem lust Thalias *Vreugden-Sangh.*

Euterpe, *Pÿp-soet.*

Als hy speelt op de sluyt, dat 's op de maet, en goet;
Euterp', als Kunst-Heldin, die seyt, syn *Pÿp* gaet *soet.*

Terpsichore, *Snaren-Dans.*

't Geklank der Chooren veel is, of ghy hoort bykans
Terpsichore's geluyt of wel haer *Snaren-Dans.*

Erato, *Liefde-Sangh.*

Hier volgt weer op het nieuw met lust en snelle gangh
De Sangersch' Erato, behelst met *Liefden-Sangh.*

d

Calliope,

Calliope, *Stemme-soet.*

't Gefelschap wordt vergroot, de byzatschap sy ontmoet;
't Is zelfs Calliope, want hare *stemm* is *soet.*

Urania *Hemels-Sangh.*

Den Hemel schept syn vreugt, en niemant siet daer bangh,
Als zelfs Urania singht haer soeten *Hemel-sangh.*

Polyhymnia *Prÿse-veel.*

Doe quam noch op het laetst die SLUYTER schonk haer deef,
't Was Poly-hymnia, dies elk hem *Prÿse veel.*

S L U Y T - V E R S.

SLUYTER, die 't al wil besluyten
In Godts Naem, en niet daer buyten,
Toont, hoe dat hy is verheugt,
En met David schept syn vreugt.

U Eerw: Dienstwillige
en verobligeerde,

MARGARETA T: H.V.

H: D. SANDRA.

TOON

T O O N en T A C T

op die

aenmoedige en stichtrelike Gesangen des

Eerwaerdigen en Godt-geleerden D.

D. WILHELMI SLUYTERI,

Dienaer des Godeliken Woorts tot EYBERGEN.

NOyt heeft Amphion soo gesongen,
Noyt Hippoclydes soo gesprongen,
Als SLUYTER singht,, En hier opspringht,
Als dese Davids harpe klinght.

't Schijnt, DAVID heeft hem voorgesongen,
En voor de Arke voorgesprongen,
Op syn geluyt Ook SLUYTER *sluyt*,
Als of men hoorde Davids luyt.

Dit sal veel tongen nu doen singen,
En d'herten ook van vreugde springen:
Singht nu dan hell,, By 't snaren-spel;
Als SLUYTER singht, het *sluyt* soo wel.

*Cantum Davidis spiritus intonat,
Et tactum saliens pes bene temperat.*

ANDREAS LODERUS, Dienaer des
Godel. Woorts tot DOESBURGH,
En p. r. Inspector des Zutphenschen
Classis.

Op het

L A N T L E V E N

En de

H E I L I G E G E Z A N G E N

Van den Godtzaligen en hooghgeleerden Heere

W I L L E M S L U I T E R,

Leeraer des H. Euangeliums te EIBERGEN.

Secura quies & nescia fallere vita.

WIE is beluft, om naar zyn' wensch,
Gelijk een recht gelukkig mensch,
Zyn' tijt te slijten en te sluiten?
Die ga t' Eibergen, en verkeer'
Met S L U I T E R, 's hemels tolk, en leer'
Zyn Bybelpoëzy van buiten.

Een hart moet opengaan van lust,
Dat hier gewaar wort, hoe geruft
Dees Leeraar leeft en onbekommert:
't Zy dat hy eenzaam hout gesprek
Met stommen in zyn boekvertrek;
Of zingt, van eikeblaân belommert;
Of adem schept op't ruime velt,
Met zyn gepeinzen best verzelt.

Geen

Geen ledigheit was oit min ledigh.
Hier speelt of dicht hy dit en dat,
Of vouwt, of leest, of schrijft een bladt,
Op dat hy Jesus eer verdedigh.

Hier groet hy met een morgendicht
Godts zoon, het rechte morgenlicht:
Zyn middaghsyver roemt hier sterker
d' Alvoënde hant, die elk verzaat:
Hier zingt hy d' avontzon te laat,
En vreeft geen spook uit 's afgronts kerker.

Hier zingt hy u't geboorteliet
Van Davids zoon, wiens erfgebiet
Het duistre Rijk der nacht komt farren:
Hier klimt die helt ten kruisbergh op:
Hier bloedt zyn dootzweet, drop by drop:
Hier wijft hem 't graflicht naar de starren.

Hier leertge 'tware Christendom,
Dat 's afgronts lasterkeel verstomm',
O SLUITER, en zyn lasterstreken;
En hout den dierbren tijt te ra,
Eer hy herwenscht worde al te spa;
En hekelt schendige gebreken.

Gy wijft de jeught het rechte spoor:
Gy moedight haar, om rustigh door
Te streven, daar gy rust in 't weilant.
Gy smeedt den kruishelt eenen schilt,

Daar heilich geweer op wórt gespilt.
't Begin en einde is 's werelts Heilant.
Als gy uw zinnen spelen voert,
Gy bidt, en dankt, en streelt, en roert,
En trekt een heilichat uit Godts bladeren.
Maryen voeren dan het wóort,
Dat 'shamels hart op nieuw bekoort:
Dan klinkt de toon der oude vaderen.
Nu valt de ziel, die Misdaán boet,
De hemelsche genade voet;
Dan rijstze bly en begenadight.
Nu hijgt het afgejaagde hart
Naar Jesus heilbron, bang van smart;
Dan jucht het, aan Godts disch verzadight.
Zoo scheid uw ziel al eerze scheid,
Uit dit moerasch in d' eeuwigheit,
Met uw Muzijk om hoogh gevaren.
Dan ylecht de Maymaant rozenhoên.
't Gevogelt tylpt u na in 't groen.
Hier ruischt geen wint in loof noch blaren.
De Nachtegaal in 't bosch benijt
Den zangprijs u, en zwelt van spijt;
Haar keel en tongmuzijk legt achter.
De Berkel, daar hy, onder 't riet
Gedoken, stroomt en nederschiet,
Geeft, n gehoor, en vloeit veel zachter.

Dan

Dan stuift de werelt wech, als mist,
Voor u: gy kunt den Haat, vernist
Met loosheit, hier gerust ontschuielen,
Ontwijken 't net der boze spin;
En zout dat leven, naar uw zin,
Met eene rijkroon noô verruilen.

Is iemand op wat rooks verzot,
Uw erfgoed, heil en vreught is Godt.
Een ydel brein laat zich bekooren,
Maar gy niet, met Sirenezangk,
Die met geen wasch, maar met den klank
Van uw gezangen stopt uwe ooren.

O vreught! ô jeught! ô eenzaamheit!
O WELHEM, die dat leven leit,
Van 'shemels gunst des waardt geoordeelt!
Zinge elk dien Leeraar en zyn leer
Dien hemelschen Poët ter eer.
Zoo leeftmên d'afgunst tot een voorbeelt.

Een gulde tijt, die honigh lept
Uit rots en steen, wort dus herschept.
Geen leven quam het leven nader
Van d'allereerste onnozelheit,
Eer't Paradijs haar wert ontzeit,
En't kint de doot at met den vader.

J. VOLLENHOVIUS,
Dienaer der Gemeinte Jesu Christi
tot ZWOLL.

Op

Op het

Uitgeven der Heilige

G E Z A N G E N.

Miscuit utile dulci.

E IBERGER akkers, 'milt bedout,
Grasrijke beemden, weeligh hout,
In d'eêlste luchten opgeschoten;
Kerktoenspits en hooge kerk,
Gy boven al, gy rijft aan 'tzwerk,
Op SLUITERS maatgezag en noten.

De kunstbeminners danken u,
Om hem, die hier, van zorgen schuw,
Weêr rughwaart roept de gulde tyen;
Hier eerst die zoete zangen zong,
Zoo lekker op een kenners' tong,
Als versche tijm voor honighbyen:

Geen herderszangen, als het velt
Der Siciljanen ons bestelt,
Van Maro op een Roomsche wyze
Gezet; maar als een herder past,
Die Jesus schaapskoy hoedt voor last,
Den hoogsten Dondergodt ten pryze.

Out Tibur houw het my te goê:
Eibergen geeft dien gront niet toe,

't Sabijnsche

't Sabijnsche bosch niet, noch de streeken,
Daar Flakkus dichtkunt rees om hoogh
En in de wolken, uit elks oogh,
Of vloeyde op 't ruiffchen van de beeken.

De galm der Venusynsche lier
Wort nu verdooft met eenen zwier:
Van rijm en rijmstof, daar de koning
't Hebreusche Godtshuis meê vereert,
In 's hemels lofgalm uitgeleert,
Als hy zijn kroon buight voor Godts krooning:

Op zulk een dichtmaat, die belt sluit,
Noodt SLUITER Englereien uit;
Die hem beminnen en belonken,
Waar hy alleen in 't velt komt treên.
Alleen en onverzelt? ô neen!

Om hier den Englezangk t' ontvonken;
Om t' onderhouden met muzijk
Zijn' eigen geest en 't hemelsch Rijk.
't Zy dat de zon beginn' te rijzen,
Of hooger op in 't Zuiden klimm',
Of 's avonts duik' beneên de kim,
Zijn dicht rolt schoon op hondert wijzen.

Nu haakt dat lantwerk, om het licht
t' Aanschouwen, dat het eeuwen slicht',
Gewilt, gelezen in elks handen,
Gezongen, waarmen Neêrlantsch spreekt,

En bitse Nijdt heur tanden breekt,
Die heilge dichters aan durf randen.

Dat 's eerst het rechte wit geraakt.
Een dicht, dat sticht en ook vermaakt,
Wint prijs, en kort den tijt zijn vlerken.
Soo gaan Muzijk en Poëzy
Best, als twee Zusters, zy aan zy,
Om 't woort des predikstoels te sterken.

Men zwijgh van Orfeus nu voortaan:
Zijn roem begint nu af te slaan;
Hoewel hy boomen quinkeleerde
Van hunne plaats met zijne tong,
Een rots gedwee en vrolijk zong,
En 't wilt zijn' wilden aart verleerde.

Men rep geen klucht noch dichters droom:
De wilde woestheit by den toom
Te houden, onder Nederlanders;
Een ondie, en een hart van steen.
Met spel te temmen, week te kneên
Is S L U I T E R S werk, of niemants anders.

J. V O L L E N H O V I U S,
Dienaar der Gemeinte Jesu
Christi tot Z W O L L.

In

In sacros metro-rhythmos

Reverendi, pietate & doctrinâ insigniti viri,

D. WILHELMI SLUTERI,

Pastoris Ecclesiæ, quæ Christo EYBERGIS
colligitur, fidelissimi,

E L E G I D I O N.

Ludere carminibus visa est grandæva vetustas;
Luserunt metrico Naso Maroque stylo.
Pindarus & Sophocles, & vatam lumen, Homerus,
Et Thamyras doctis præcinuere modis.
Non etiam est sanctâ peregrina in lege pœsis,
Sacra vel in sacro codice metra latent.
Cernis ibi Deboram modulari, cernis Asaphum,
Inde David, Salomon, hinc Ieremeja canunt.
Adde, quod ipsa prius sit nata pœsis Hebræo
Mosi, qui rubrum per mare fecit iter;
Quàm vel Carmentæ, vel Homeri carmina vidit
Turba profana, Deum numina falsa colens.
Sic voluere suæ vel idonea dicere genti,
Vel mentem suavi latificare sono.
Sic miscere sacros videas dulci utile Mystas,
Et dare commisso dogmata grata gregi.
Tuque aperis SLUTERE sacra hæc myrothecia, rhythmos
Unde sacros tua jam labra rigata pluunt:

Quæis crebrò temet, crebriùs pia corda bonorum
 Suaviùs afficiùs ritè movere soles.
 Turpibus haud puduit priscos temerare papyrum,
 Pectoraque obscænâ contaminare chely.
 Nulla canis nobis lasciva aut ludicra vates,
 His, SLUTERE, labra hîc clausa pudica tenes.
 Tantùm sacra canis, mentem erudientia, amantem
 Sacrorum variis ædificando modis.
 Non pauci hymnorum grata dulcedine capti,
 Maturè prælo subiciantur, advent.
 Quique hæc scripta petunt à posteritate videri,
 In ratione sua non leve pondus habent.
 Hîc est quod sapiat legere aut cantare perito,
 Doctus sive rudis, fœmina masve fiet.
 Erudit inscitum, petulantem hæc ordinat oda,
 Tristia letitiæ pectora rore rigat.
 Sicque ex Psalmo, Hymno, Cantu ædificatus, & ipse
 Ritè potest alios ædificare liber.
 Latificanda quidem mens est has mœsta per odas,
 Prava tamen simul est lethificanda caro.
 Quæ tibi posteritas persolvat præmia, vates,
 Quod canis & canere hîc tot bona labra facis?
 Et SLUTERE canes ubi clausuris ora diemque,
 Hîc & ubi Angelicum dulce poëma sonat.
 Hunc commendo tibi thesaurum, hoc utere, lector;
 Magna sub hoc parvo codice gaza latet.

Anagram-

Anagrammatismus ejusdem,

WILHELMUS SLUYTERUS,

*Waer uyt, de letters van de naem maer alleen
ommeget zynde, vloeyt*

HEER, SUS LUST MY U WILL.

1.

NA dat SLUYTER heeft *ontsloten*
Syn geleerde breyn en geelt,
Om te stichten aldermeest,
Heeft hy troost-rijck overgoten,
Uyt Godts troost-zee, 't bange hert
Toegesloten schier van finert.

2.

Leerend' met syn stemm' en penne,
Hoe de siel sich wap'nen moet
Met gedult, in tegenspoet:
Hoef' haer daeg'lijx moet gewennen,
Dat in't cruys haer eygen *will*
Niet van Godes *will* verschil'.

3.

Doch de letters van syn name,
Maer een weynigh omget,
Brengeven even 't selve met:
Daer in hoortm' een aengename
Stemme seggen in het still,
O Heer, *sus lust my u will.*

4.

Hier met leert een Christen leggen
Syne handt op synen moort,

e 3

Dat

Dat hy noyt Godt t' een'ger stontd
Murmurerigh tegen-segge ;
Maer in't cruyce wel gerust
Segg' , *Heer sus u will my lust.*

5.

Schoon het swaer voor vleesch en bloet is,
Onder 't cruyce staegh te zijn,
En te lijden druck en pijn ;
SLUYTERS boeck leert hoe't ons goet is,
Dat men seght met geen verschill,
Siet, *Heer sus lust my u will.*

6.

Dien, die 't zedigh Dicht gedicht heeft,
Vlecht en hecht om 't zin-rijk hooft
Sulk laurier, die noyt verdooft,
Die met *Psalmen* ons gesticht heeft
Croon' met *palmen* en geley
Godt by 't vreugdigh hemelsch Rey.

7.

Daer *Godts will* sal *onse will* zijn,
Gantsch volmaekt met hare daet,
't Welk duk beyd' hier stille staet,
En sal altoos hier verschil zijn,
Tot dat dese be'e stae still ;
Heer my luste sus u will.

*Candidi affectus ergo testandi lubens
meritoque posuit*

MAGNUS UMBGROVIUS
Ecclesiæ Nedææ Pastor.

Reverendo,

Reverendo, Piè docto, doctèque Pio

D. WILHELMO SLUYTERO,
Psalms suos & hymnos, & cantiones
Spirituales edenti.

S At nugis, Venerique datum, philtrisque juvenus
Lusit, & exarsit luxuriosa cohors.
Cedite lascivi post hæc oracla catelli,
Ite Dionæi turba petulca chori.
Cedite mellifluis, Parnassia numina, vati,
Hic melior Cyrrhæ, hic pars Heliconis erit.
Moverit Amphion lapides, petrasque canendo,
Saxeæ SLUYTERUS corda canendo domat.
Quid quercus, fagosque Trabis? seu fluminis, Orpheu,
Quid rapidos cursus detinuisse juvat?
Det scopulis aures, dociles & fabula sensus
Fronibus, & Citharam luridus orcus amet.
Hic Furie pallent, hic gressum sistit Erinnyis,
Nullaque, quæ mala sunt, gaudia mentis alit.
Hic metus, & dolor, & livor, tristisque senectus
Occidit, & petulans ingeniosus amor.
Sic decuit vatem; sic cantillare juventam,
Ut pretium metri Davidis umbra foret.

Ponebat

L A M B: à R Ÿ S W Y K.
V. D. M. in Haxbergen.

Op de

Psalmen, Loff-sangen en geestelijke liedekens

van den

Eerwaardighen, Godtsalighen en Welgeleerden

D. WILHELMUS SLUYTER,

*Getrouwe bedienaer des Goddelijcken Woorts in de
Gemeynthe Iesu Christi tot EYBERGEN.*

DAer stijght de ziel, en wort als opgedrongen
Nae't lust-prieel van Gods bewolkte thron,
Daer prijs en roem luydskeels wert uytgesongen
Ter eeren van Godt Vaeder, Geest, en Soon.
Wat geur geeft dit! 't is 't reukwerk van een Christe,
In plaets van myrrh', caneel, en kruidery,
Die Aron daeghs voor Godts gewyde Kiste
Doen roocken moest in priesterlijck gesmy.
Wat grooter werck! Wie sal den Heere singhen?
Die meer verhooght is boven alle loff,
Als 't Hemels perk reykt boven aerdsche dinghen,
En steenen swaer zijn boven 't lichte stoff.
Daerom te reght de man seer soet in Psalmen
Roept haghel, vyer, jae Vorsten selff, te baet
Om

Om 's Heeren roem met stemmen uyt te galmen,
 Dat Isr'els hoorn door hem verheeven staet.
 Dit wightigh stuck gaet **S L U Y T E R** ons *ontsluyten*
 In dese blaen, op rijm en maet geklanck;
 Hy toont hoe sich Godts gunstelingh sal uyt
 In morgen-sondt, in dagh- en avondt-sangh.
 Hier's 't een gebedt op 't aer, hier zijn zielsughten
 Van treurighen gebrijsselt inden geest;
 Danckfegginghen (de rechte lippen vrughten)
 Hier's loff op loff als in een eeuwich feest.
 Off vindt ghy smaeck in Christelijcke plighden,
 Het mergh, de ziel van Godes wetenschap,
 Daer voor het doen eens wereltlings moet swighden,
 't Is hier vol uyt van sulcken levens sap.
 Geheylight volck, komt by dees bron wat rusten;
 Met Davids geest singht, lett meer op de stoff
 Als toon; dat sal in Godt uw ziel verlusten
 Tot dat ghy singht in's Hemels vreughden-Hoff.

GUALTHERUS HERCKMANS,

V. D. M. in Oosterbeeck.

Op

Op die selve.

WAt oyt *Poësis* had gevat,
Wat *Musa*, *Musica* besat,
Heeft SLÜITER gaen *ontsluiten*;
Door maet en stem en Melody,
Verheugend d'aertsche Burgery,
Wat cond' hy beter uiten?
Wat cond' hy meerder brengen voort?
Als maat-sang die de lucht doorboort,
Weergalmend in de woone
Daer alle Choren roepen uit
Door hemelsche Basuin en Fluit,
Eert' t' Lam op syne throne.
Wel huwt u tong, en rept u keel,
Spant *Chyter*, *Cymbal* en de *Veel*,
Met alle vrolickheden,
Stijcht op tot voor den Opper-Heer,
Gepresen sy Hy meer en meer
Door dese Sang-gebeden.
En hem, die hier ons deese vreucht,
Waer in den Hemel hem verheucht,
Ging geestelick *ontsluiten*,
Hem (seg ick) voor syn arrebeyt,
Een Laure-Crone zy bereyt
Van geestelicke fruiten.

RUTG. TICHLERUS.
Ad

Ad Divinas, piasque

Reverendi, doctrinâ pietateque excellentissimi Domini

D. WILHELMI SLUTERI

Cantiones, & odas.

Quid canis, Amphion, pulsisque ad carmina nervis
Phœbe crepas? quid turba, sonas pœana, novena?
Luxuriosa cohors vatium discede; propago
Ethnica abesto procul modulans sapientia carnem.
Nam non vana canens, verum divina SLUTERUS
Exortus, vatium fax & nitidissima stella.
Cujus ab ore fluunt Hymni, pia Cantica, Psalmi,
Cujus divino labra nectare proluta; testis,
Quem circumvolitant certatim mille lepores,
Hic liber esse potest: latet hic nam Musicus ardor,
Hic latitat mentis paradysus & hortus amœnus,
Vernans splendidulis ut Delphica terra rosetis.
Hic fluit, hic plenis spumat vindemia labris,
Hic sacri sacro demanant flumine cantus.
Hic alti gemitus, hic verba precantia; Christi
Hic Servatoris præconia rite canuntur.
Hic latet antidoton contra tentamina mundi,
Hic desperatis latitat medicina salutis;
Hic expiranti solamen; & omnibus omne.
Thracius Eumenidum lachrymas excusserit Orpheus,
Atque poëtisfluo sonitu sylvasque petrasque
Flexerit; at lachrymis stillantes reddis ocellos
Quondam pumiceos, tu pectora dura, SLUTERE,
Flectis, & emollis adamantina corda, Cuvęgyęĩ
Dummodo flexanimâ vi Sancti Flaminis aura.
Ecquis enim venâ modulatus dexteriori
Cantica, quæ mage sunt flectentia, qua mage Dia?
Sunt cantus, quos nec Pallas, nec carpere Momus
Possit, & ullius nec livida lingua Theonis,

*Nec spumans rabido trux Zoilus ore venenum.
Quare, age, debentur quanam tibi premia? quasnam
Candida posteritas grates cumulabit? & ecquid,
Quasò, tuis dignum meritis? est fama perennis,
Summus honor, summum decus est, & gloria summa.
Nam tua florebiunt post secula longa, SLUTERE,
Cantica, florebut, tua Cantica Deica canentur,
Cum, Sanctus, Sanctus Deus est! super aethra sonabis.*

Apponebat
JACOBUS ab HUMMEL
Theol. Studiosus.

ODE GRATULATORIA

In insignem Psalmorum, Hymnorum, Cantilenarumque
Spiritualium Librum, ab admodum Reverendo Myfsta
ac Eximio Orbis patrii Poëta, Viro-Juvene

Dⁿ. GUILIELMO SLUITERO,

Ecclesiae JESU CHRISTI Eibergensis à Concionibus exquisitissimis, jam usque hodie Ministro ut fidissimo ita exoptatissimo, feliciter conscriptum, atque ad frequentem plurimorum Amicorum instantiam publici juris factum.

MUfice, vel Lector, Cantusve insignis Amator,
Surge, veni, propera: Musice surge, veni,
Surge Librum AUTHORIS binis amplectier ulnis,
Surge, veni, sanctis vescere Delitiis,
Gloria, Laus, & Honor, sic Cantori tibi surget,
Surget & AUTHORI, Gloria, Laus, & Honor.

J. MONSCAVIUS J.

Andwoordt.

Antwoord-brief

geschreven aen den

Eerwaerdigen, Godtsaligen ende hoogh-geleerden Heere,

JOHANNES VOLLENHOVIUS,
Getrouwe Leeraer des H. Euangeliums te ZWOLL;

op het oversenden

syner loflike Lof-gedichten over het Lant-leven ende het
uytgeven der Gesangen des Autheurs.

Dat nu voortaan de bitse Nijdt
Haer eygen herte knaeght van spijt,
En hare tanden wette rinnigh:
Dat nu die cereloose pry
Haer helsche pijlen scherpe vry,
En woede tegen my uyt sinnigh.

Nu spalk een wrevel-siek Momist
Of ongenadigh trots Sophist
Wijt op syn laster-suchtig bakhuis,
Enscheld, en schend, en straff, en blaff,
Syn keel zy als een open graf,
Syn hert zy aller listen pakhuis.

Al wat de kunst van lastren kan,
Legg t' saem op mijn Gedichten an,
Om die van alle glans v' ontluys'ren;
Vermits het alles swyght en swicht
Op VOLLENHOVES Lof-gedicht,
Dat d' alderfijlste tongh kan kluyst'ren.

Gy groote Vollenhoov, wiers naem
Door wijsheit en oprechtheit v' saem,
En wat vereyscht eens Bisschops leuen,
Tot aen het drift der wolken dryft,
Sendt my een Dicht, dat dicht beklyft,
En my veel lust en moet kan geven.

Gy, door wiens roem de Kerk van ZWOL
Al langh in glans en eere zwol,
En op wiens stem sy staet besweken,
En dankt met vreugt den Opper-Heer
Om sulck een Leeraer en syn leer,
Gy wilt voor mijn Gedichten spreken.

Gy die met een verheven toon
De KRUIS-TRIUMPH van Godes Soon
Soo soet en heerlik hebt gesongen,
Dat elk, die Christi name noemt,
Kloekmoedigh in syn kruice roemt,
En voelt syn hert en ziel ontsprongen;
Hebt gy in mijn Gedicht vermaek?
Schept gy daer uyt soo soete smaek,
Als uw Gedichten my getuygen?
O ja: vermits gy nimmer veynst,
Noch yemant oyt te vleyen peynst,
Moet al, wat anders denkt, sich buygen.

Uw Lof-dicht vloeyt soo yv'rig voort,
Dat yedur spreuke, regel, woort,
En alles toont, hoe t' opgebobbelt
Is uyt uws herten diepste gront.
O deugt! o vreugt! als hert en mont
Te samen soo van soetheit drobbelt!

Gy hebt mijn werk, terwyl't noch vers
En rochtig komt van 's drukkers pers,
Met gunstig oordeel dus gemeten,
En toont daer van een kort begriep.
Ia, eer de vrucht te recht was rijp,
Hebt gy belust daer van gegeten.

De deri'le werelt, trots en prat,
Van heyl'ge Dichten wars en sat,
Sal't licht'lik met haer voeten schoppen,
En achten't al te slecht en klein
Het gheen uw hoogh-verlichte brein
Acht weerdig om in't hert te kroppen.

Indien mijn stijl eenvoudig zy,
Gy acht het Bybel-poësy,
En weet, dat in Godts heyl'ge Boeken
Geen woorden pronk, maer's Geestes kracht
Is op het aldermeest geacht,
En Iesus eenvoudt is te zoeken.

Vloft'lyk Dicht-werk geeft het mijn'
Een wond're glans, 'een held're schijn:
Als yemant sight, 't is niet besonders,
Dreunt gy der krachtig tegen aen,
Gy doet de Nijdt ter aerden slaen,
Iohannes, ô gy soon des donders.

Gy dringht met uren yver door,
Vw stem heeft klem in yeders oor.
Niet slechts moet tuzgen van uw gaven
De wijt-beroemde predik-stoel,
Maer, dat men't overal gevoel',
Vw Sangh-toon aen de sterren draven.

Die uwe woorden wel beseft,
Verneemt, hoe alles't herte treft,
En gaet door mergh en door gebeente,
Gy slaet s' op diepste, na uw sin,
Als nag'len en als prikk'len in,
O wijse meester der gemeente.

Hoe maek' ik't doch, ô Vollenhoov',
Dat ik uw lof ten vollen loov'?
Hoe sal ik u mijn hert best uyten,
Dat ongeteynsd'lik haekt en jankt,
Hoe gy te recht meugt zyn bedankt?
'k Wil't seggē, maer êk woort moet stuyten.

Al vuld' ik met een luigen swier
Van dienst'ge woorden veel papier,
Mijn hert is duysentmaal meer dankbaer.
Mijn swakke pen moet stille staen,
Mijn reden heeft te best gedaen,
Maer mijn bewogen hert blijft gankbaer.

Ey, neemt voor uwe kunst mijn gunst,
Mijn hert, dat met een heete brunst
Tot uwe gaven wert getogen,
Om daer door meer te zyn geleert;
En, ben ik al uw lof niet weert,
'k Sal, om't meer weert te worden, pogen.

Is immer eens Propheten geest
Met Sangh of Spel verwekt geweest,

Wanneer hy sich bevondt wat swakker,
Gy speelt voor my nu een gesank,
Hetwelk my al mijn leven lank
In mijnen dienst sal maken wakker.

Gy kroont niet slechts mijn Boek met eer,
Maer moedigt my ook meer en meer,
Dat ik mijn lippen niet bedwinge,
Maer steeds het een of't ander Dicht,
Hetwelk op 't meest vermaekt en sticht,
Met nieuwe toonen vrolijk singe.

Ik sal met all' ootmoedighydt
Mijn Godt voor syne goedighydt,
En niet my selven, eere geven.

'k Sal, door u opgewekt, den Heer
Met vreesse dienen dies te meer,
En in hem zyn verheugt met beven.

Ik sal Godt loven t'aller stont;
Syn lof sal steeds zyn in mijn mont.
Mijn ziel sal in den Heer haer roensen;
't Sal hooren syn sachtmoedig volk,
En zyn verblydt. O Hemelsch tolk,
Dit sult gy uw vergelding noemen.

De lust mijns levens op het landt,
Ontrent des Berkels groene kant,
Daer met haer vloed mijn Dichten vloeyen,
Daer ik in eensaemheit mijn tijt
Met vrucht en vreught soo veylig slyt,
Begint door uw Gedicht te groeyen.

Gy maekt, dat ik de groote Steên
(Die 'k onlangs hebb' wat veel betreên,
Als't my met druk mijn druk-pers perste)
Veel minder dan te voren acht';
My dunkt, hy rust heel soet en sacht,
Die s' is en blyven kan op 't verr'ste.

Dat nu een werelts troetel-kint,
Die 't aerdsch' alleen versint en mint,
Dat nu een ledig straten-slyper
Mijn eensaem leven, wat hy mach,
Bespott', en in syn vuyst belach',
Vw oordeel en verstant is rijper.

Gy proeft, hoe soet zy d' eensaemheyt
Voor die steeds wel syn tyt aen leyt,
En noyt begeert te wesen ledig;
Hoe sich begeren moet in't still'

Al

Al die yet vruchtbaers werken wil,
Om onbelet te zijn en vredig.

Wat lust en rust is 't eenjaem zijn
Voor die met Godt gemeensaem zijn,
En die na beter dingen haken
Dan daer de werelt soom woelt,
Die nimmermeer en heeft gevoelt
Wat wy in onse stilheit smaken!

Gy weet, hoe, 't gheen de losse Ieugt
Houdt voor haer aldermeeste vreugt,
Niet is dan ware vreugts beletsel;
En dat de werelt, daer se pronkt,
En op 't bekoorlikst lacht en lonkt,
Haer heeft bestreken met blankketsel.

Heer Vollenhoov', uw soet Gedicht
Heeft my van mijn geluk bericht.

'k Acht nu een Konink-rijk mijn vryheit;
En, schoon de werelt gryust, en praet
Dat sonder vreugt mijn jeugt vergaet,
Ik wacht van Godt mijn lot met blyheit.

Mijn boek-vertrek, soo klein beset,
Wert door uw Dicht mijn Kabinet,
Verciert met d'cedelste juwelen,
Die oyt aanvatten mocht een hant,
Daer immermeer een kloek verstant
Syn oogen op mocht laten spelen.

De oogen-leên der dageraet,
Eer s' in haer volle glans op gaet,
Zijn eer voor mijn door-lucht geveust'ren,
En sikk'ren met haer schemer-licht,
Dan daer de mueren hoogh en dicht
Niet laten doorgaen hare glens't'ren.

De Son loopt als een vrolijk helt,
Maer straelt veel eer door 't open velt,
Dan door besloten ledekanten;
Op dat die schoone Bruydegom
Vyt syn' op mijne kamer kom,
En gout uytgiet aen allen kanten.

Als ik my nu vermeyen ga,
My roepen alle schepsels na,

Aen syn Eerw. gefonden uyt Ey-
bergen, den 27ten van Mey-
maent, Anno 1661.

Dat VOLLENHOVIUS gelijk heeft,
Wanneer syn Dicht hier ruygen doet,
Hoe dat een vry en bly gemoet
Veel meer dex als een Koninks Rijk heeft.

De Meymaent is nu blyd', en lacht,
En toont sich in haer meeste pracht,
Opdat s' uw Eer-dicht eer' en love:
Sy roept; heeft yemant roosen-hoên
Of yet vermaekliks nu van doen,
Plukt d' eelste geur uyt VOLLEN HOVE.

Ga'k door het kooren-velt alleen
Of langs den Berkel-oever treên,
Of sit' daer onder 't groen verborgen,
Soo denk' ik reys op reys aen u,
En word' hoe langs hoe meerder schouw
Van 't Stadtsch gewoel vol moeyt en sorgen.

Wanneer de Son in 't Westen daelt,
En voor mijn oogh van verre praelt,
En korts daer naer het alles stil is,
Behalven d' belle nachtegal,
Ontfangh' ik eerst het soetst onthael,
Dat na mijns herten wenschen wil is.

O vryheit, die ik dan geniet!
O blyheit, als ik dan uytgiet!
Mijn hert voor hem die 't kent alleene!
Dan is 't, ô waer Propheet, dan is 't,
Dat eerst de werelt moet als mist
Wech stuyven (als gy seght) met eene.

Laet heyl'ge Dicht-en Sang-lust my
Aldus voortaan maer blyven by,
En Iesus eer my uyt doen gabmen.
Die groote Konink Israëls
Vondt tegen soo veel sw'ier gequels
Niet soeter doch als heyl'ge psalmen.

Ey, soo sal ik my bergen hier
T' Eybergen best op mijn manier;
Vro Dichten zijn de zege-standers,
Waer op Eybergen roemt soo bly,
En seght; deed' yemant eer aen my,
't Is VOLLENHOOV', of nitmant anders.

Naem-vertett;

HEER, SUS LUST MY U WILL.

Noodinghe
op de volghende
PSALMEN, LOF-SANGEN,
E N D E
GEESTELIKE LIEDEKENS.

DRoeve ziel, met druck beladen,
Komt, ghy kunt u hier versaden
Met een tegengift van druck,
Troostelijck in ongeluck.

SLUITER geeft hier medicijnen,
Die de droefheyten doen verdwijnen.

Valt uw herte mat of bangh,
Troost u hier met soet gefangh:

Geen gefangh, dat na de werelt
Opgepronkt is, of beperelt

Met Poëtsche leugen-praet,
Of een uytterlijck gelaet;

Neen: hier zijn geen Orpheus veelen,
Noch men hoort Apollo spelen,

Maer een soeter melody
Tegen alle quellery;

Melody van Davids snaren,

Die de ziele vreugt doet baren:

SLUITER heeft hem nagebeeldt

Hoe men Godt recht singht en speelt.

SLUITER heeft van hem gaen leeren

't Gheen hy u hier doet ver-eeren;

Neemt van sulck een Leerlingh mee

Dat eerst zelfs de Meester dee.

H. S.

W. SLUI-

W. S L U I T E R S

PSALMEN, LOF-
S A N G E N

E N D E

Geestelike Liedekens.

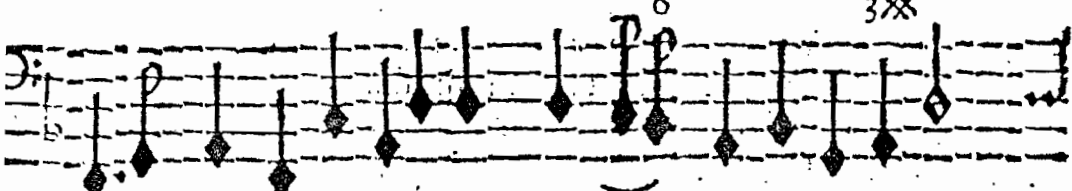
ende Geestelike Liedekens.

Een yverigh voor - nemen om alles ter eeren
Christi te doen.

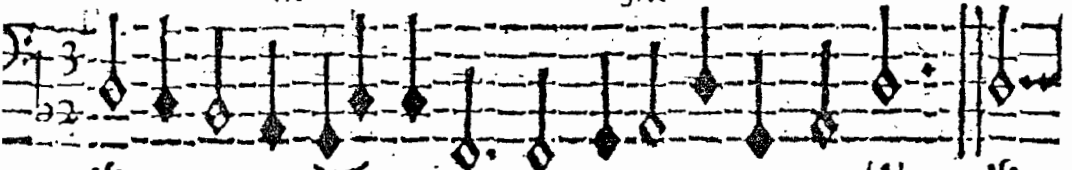
B A S S U S. 6 7 6

Wat ik denke, lees' of schryve, wat ik dichte, wat ik singh,

Wat ik spreek, of oyt bedrijve, Schoon het kleyn is en geringh,

Sal van u, en t'u- wer eer Maer allee- ne zijn, ô Heer.

3.
Alles sal van u beginnen,
Door en in u zijn ge- endt;
Want ik voel uw liefde binnen.
In mijn herte vast gheprent,
Die my geeft soo rijklik stof
Tot uw eere, roem en lof.

Rom: 5. v. 5.

4.
Goede Jesu, soetste Christe,
Eer ik recht de lieflikheyt
Uwer heyl'ge liefde wiste,
Wierd ik jamerlik verleydt;
's Werelts vreugde was mijn lust,
Die my nu maer maekt ontrufft.

Cant: 7. v. 6.

Eph: 4. 22.

Eccl: 2. 1. 2.

5.
'k Moet met groote schaemt betrachten,
Dat ik on- besuyft soo langh

Ier: 31. v. 19.

Psalmen, Loff-sangen:

Mijn gedichten, mijn gedachten,
Zeden, reden, en gefangh
Van de Werelt hebb' gehad;
'k Ben daer van tot walgens fat.

6.

2. Cor. 7. On-verdraeghlik en beklaeghlik
vers. 11. Is my d'yd'le wellusts-sinaek,
Maer behaeghlik ende graeghlik
Ies. 61: 10. Neemt mijn ziel in u vermaek:
Wat ik om uw soete min
Lijd' of doe, 'tis na mijn sin.

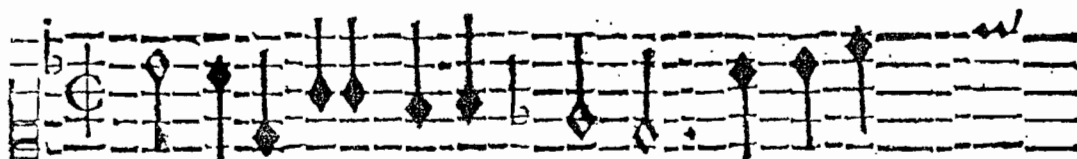
7.

1. Joh. 5. Liefde kan veel lasten dragen,
vers. 3. 4. Schoon se swaer zijn, met gemak,
Matth. 11. En die soo lichtveerdigh klagen
vers. 30. Om de swaerte van uw pak,

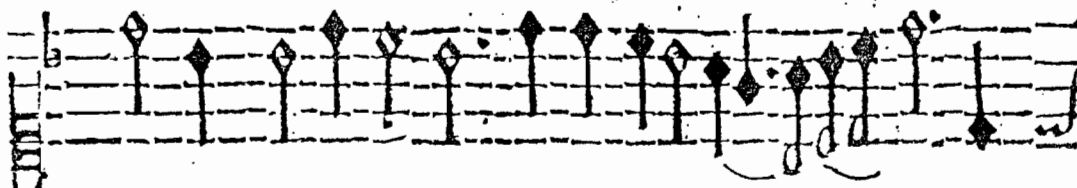
Toonen

Wat een soete verquikkinge de heylige Gesangen
geven in dit dal der elenden.

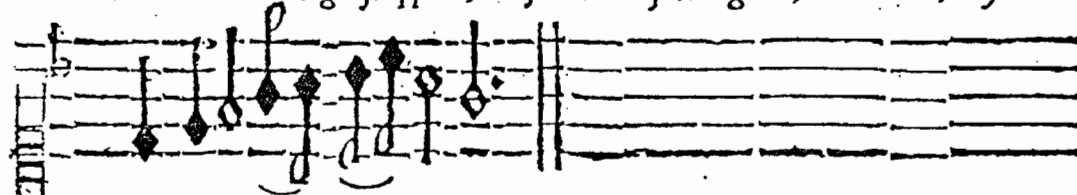
D I S C A N T U S.

Ter plaetse mijner vreemd'link schappen, Daer ik moet

doen veel droev'ge stappen, Zijn uw insettingen, ô Heer, My

oot gesangen, na begeer.

Men

Toonen dat haer liefde niet
Recht van herten en geschiedt.

8.

O fonteyne der genaden,
Aller soetigheden bron,
Soo ik all' uw groote daden
En uw deugt verbreyden kon
Na mijns herten wensch en wil,
Nimmer soud' ik swijgen stil.

Psal. 84: 7.

Aët. 2: 11.

1. Pet. 2: 9.

Ies. 62. v. 1.

9.

Maekt my alle daegh bequamer
Tot uw dienst, mijn Godt en Heer,
Want niet is my aengenamer
Van al dat ik hier begeer,
Dan dat ik u nacht en dagh
Lieven, loven, leven magh.

2. Cor. 3.

vers. 5. 6.

Psal. 104.

v. 33. 34.

Wat een soete verquikkinge de heylige Gesangen
geven in dit dal der elenden.

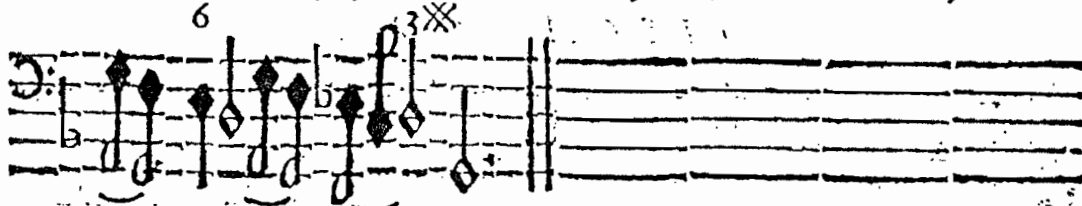
B A S S U S.

Ter plaetse mijner vreemd' linskappen, Daer ik moet

doen veel droev'ge stappen, Zyn uw insettingen, o Heer, My

tot gesan gen, na begeer.

A 3

Men

Men kan dit ook singen (met 8. regeltjes in elk vers) Op de wijze van
*Psal. 7. Op u hoop ik, Heer, t' allen tijden. Of; Psalm 48. Als ons
 de noot overvalt krachtigh. Of; Psalm 59. O Heer, ik ben
 van mijn vyanden.*

*Psal. 119.
 vers. 54.*

TEr plaetse mijner vreemd' linkschappen,
 Daer ik moet doen veel droev' gestappen,
 Zijn uw insettingen, ó Heer,
 My tot gefangen, na begeer.

*Psal. 90.
 vers. 9. 10.*

Hoe soud' ik deel' elend'ge dagen,
 Vol moeyt' en swaer verdriet, vol lagen;

*Psal. 104.
 vers. 33. 34.*

Ten-cynde brengen, soo ik niet
 U singen mócht een vrolik liet?

*Psal. 61.
 vers. 1. 3. 9.*

Wanneer ik voel mijn teder herte
 Geklopt, gestopt, gepropt met smerte,
 Het wordt gestilt, ontlast, verlicht,

Psal. 45: 2.

Als 't op magh bobben een gedicht.

Pf. 119: 25.

Ghy maekt, ó Godt, my levend weder,

Psal. 45: 2.

Wanneer mijn tongh is als een veder

Eens veerd'gen schrijvers, tot uw lof,

Pf. 119: 25.

Schoon mijnne ziel al kleefd' aen 't lof

Eph. 5. v. 18.

'k Gevoel my door uw Geest ontsteken,

19.

Die psalmen uyt mijn hert doet breken,

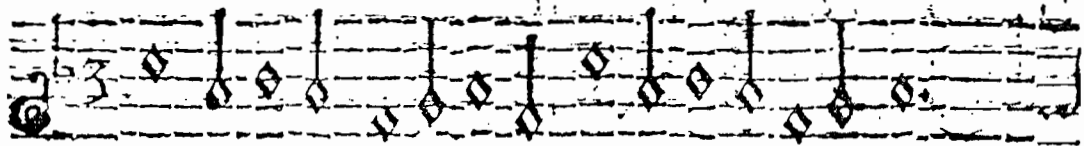
En

Opwekkinge der ziele tot Godts lof

Op de wijze:

Als een uyt-gestorten Balsam, &c. Als volgt:

D I S C A N T U S.

Looft den Heere, mine Ziele, En wat in my is te saem,

Alles

En vreugde-tranen uyt mijn oogh,
Ja all' mijn krachten haelt om hoogh.

Ik sal voortaan mijn lust niet soeken
In aerdsche vreugt, maer my verkloeken
Om dus tot u te varen op,
Mijn Godt, na's Hemels, hooge top.

Jes. 40: 31.

De Leeuwijk, om syn stem te sterken,
Vlieght van der aerden na de swerken,
En singht van vreught soo lange dan,
Als hy syn vleug'len roeren kan.

Soo sal ik van dit aerdsch gewemel
My ook verheffen na den Hemel,
En boef'men met een hel geluyt.
Mijn sängen onverhindert uyt.

Col. 3: 1. 2.

O Godt, laet eeuwigh vrolik singen,
Ja laet' in u van strengt op-springen
All' die op u betrouwen t' saem,
End hebben lief uw heyl'gen Naem.

Psal. 5: 12.

Laet in u vrolik en verblydt zijn
All' die u soeken; als' in strijt zijn:
Laet elk, die na uw heyl dus haekt,
Staegh seggen, Godt zy groot gemaekt.

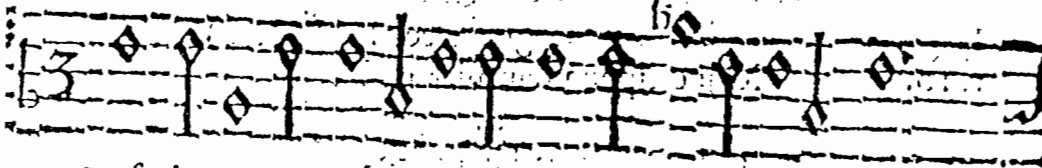
Psal. 70: 5.

Opwekkinge der ziele tot Godts lof.

Op de wijze

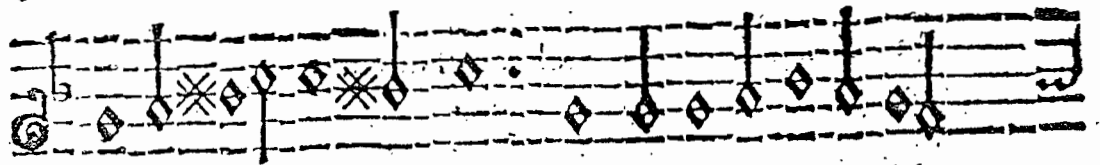
Als een uyt-gestorven Balsam; &c. Als volgt:

B A S S U S.

Looft den Heere, myne Ziele, En wat in my is te saem,

Alles

Alles synen heyl'gen Naem: Looft den Heere, myne ziele,

End en wilt vergeten niet Van all' syn weldaden yet.

Siet andere Musijke, op onse Gefangh; Laet een ander
-klagen, kreunen.

1.

Psal. 103. **L**ooft den Heere, mijne ziele:
v. 1. 2. En wat in my is te saem,
Alles synen heyl'gen Naem:
Looft den Heere, mijne ziele,
End en wilt vergeten niet
Van all' syn weldaden yet.

2.

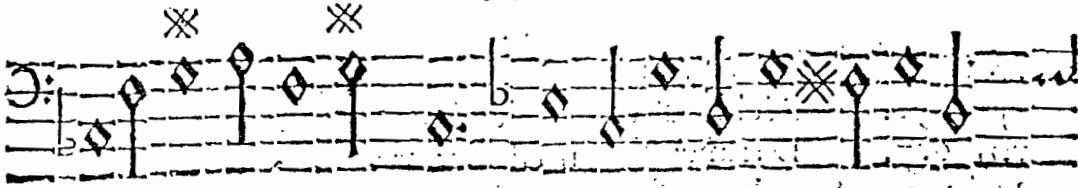
Psal. 40:6. 't Is te weynigh wat ik spreke
Of gedenke tot syn eer:
Nochtans sal ik nimmermeer
Mogen blyven in gebreke,
Syr. 43:32. Om, na 't gheen dat ik vermagh,
Psal. 92:3. Hem te loven nacht en dagh.

3.

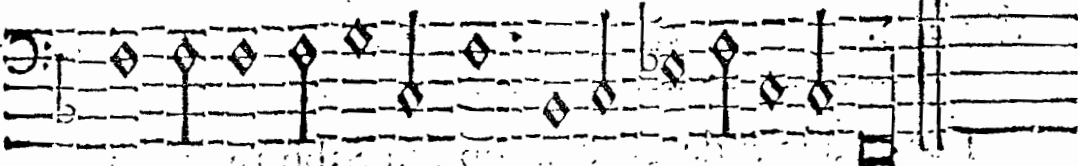
Psal. 104. O! wat zijn het vreugde-stonden,
v. 33. 34. Goede Godt, voor mijn gemoet,
Psal. 51. Als ghy mijnen mont op doet
v. 17. Om uw lof-wel te verkonden!
Psal. 40. Ik bedwingh (ghy weet het, Heer)
v. 10. Mijne lippen dan niet meer.

4.

Pf. 147: 1. Prijl' ik u niet na behooren,
Onbehoorlik waer't nochtans

Alles synen heyl'gen Naem: Looft den Heere, my- ne Ziele,

End en wilt ver-ge-ten niet Van all' syn weldaden yet.

Van u stil te swijgen gants;
Elk is tot uw lof geboten:
Is maer t' heet oprecht en graegh,
k Weet dat u mijn lof behaegh.

Jes. 62.

v. 1. 6.

Psal. 15: 2.

Psal. 33: 1.

5.

k Sal den Heer voor allen dingen
In mijn leven singen dan;
k Sal, terwijl ik ben en kan,
Mijnen Godt met psalmen singen.
Ja syn lof sal t' aller stont
Zijn en blyven in mijn mont.

Psal. 104.

vers. 33.

Psal. 34: 2.

6.

Mijne ziel, van hem te vooren
Dus verwekt tot syner eer,
Sal haer roemen in den Heer;
De sachtmoed'ge sullen 't hooren,
En daer oyer zijn verblydt,
Schoon't een trotse my benydt.

Ibid. v. 3.

Maekt den Heer in allen landen
Met my groot, en laet ons t' saem
Hooghlik prijsen synen Naem.
All' ghy volken klapt in d' handen:
Juychet Gode met geklank,
Met een stem van vreugt-gefank.

Ibid. v. 4.

Psal. 47: 2.

B

Looft

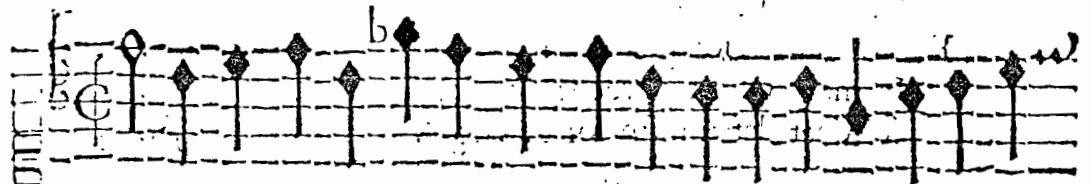
8.

Pf. 147: 1. Looft den Heer, dewijl het soet is,
 Apoc. 19. Beeldend' af 't Halleluja,
 Jerß. 6. 7. Dat men singen sal hier na;
 Psal. 34: 9. Smaekt en siet, hoe d' Heere goet is.
 Pf. 146: 1. O mijn ziele prijft den Heer,
 Pf. 79: 13. En vertelt syn roem en eer.

Looft

Lof-sangh ende ghebedt op den Sabbath-dagh.

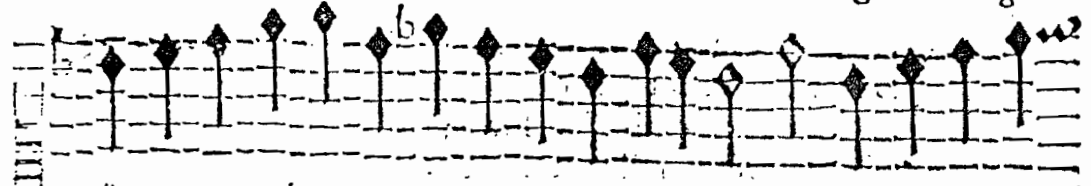
DISCANTUS.

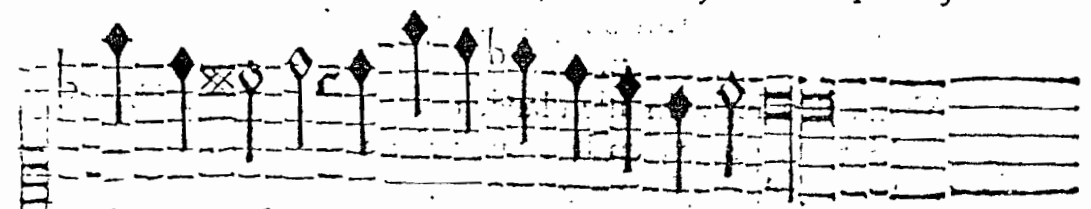
O hooghste Heer, ô Eeuwigh Godt, 't Is uwen wil en wylgebòdt, Dat

wy in heyl'ge oeffe-ningen Dees' daghtot uwèr eer toebtingen. Ses dagen

zijn ons toe-geleyt Tot on-ser-handen arbeeyt, Maer op de sevend'

elk moet rusten, En sich in u alleen ver-lu-sten.

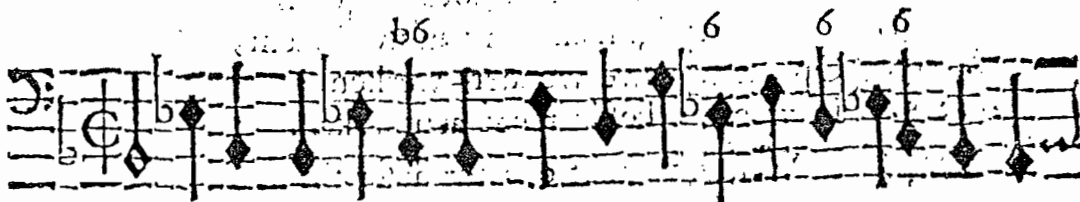
Men

9.
 Looft den Heere, mijne ziele:
 En wat in my is te saem,
 Alles synen heyl'gen Naem:
 Looft den Heere, mijne ziele,
 End en wilt vergeten niet
 Van all' syn weldaden yet.

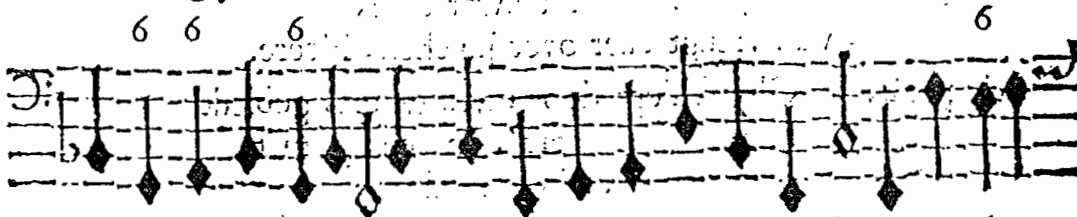
Psal. 103.
 vers. 1. 2.

Lof- sangh ende ghebedt op den Sabbath- dagh.

B A S S U S.

O hoogste Heer, o Eeuwigh Godt, 't Is uwen wil en uw gebodt, Dat

wy in heyl'ge oefeningen Dees' dagh tot uwer eer toebringen. Sesdagen

zijn ons toegeleyt Tot onser handen ar-re-beyt, Maer op de sevend'

elk moet rusten, En sich its u alleen ver-lu-sten.

Men kan dit ook singen op de Wijse van Psalm 9. Heer, ik wil u uyt
's herten gont. Met 4. regeltjes in elk vers.

Psal. 9. v. 3. O Hooghste Heer, o Eeuwigh Godt,
Exod. 20:8. 't Is uwen wil en uw gebodt,
Dat wy in heyl'ge oeffenighen
Deef' dagh tot uwer eer' toebringen.

Ibid. v. 9. Ses dagen zijn ons toegeleyt

10. Tot onser handen arrebeyt,

Jes. 58. Maer op de seyend' elk moet justen;

v. 13. 14. En sich in u alleen verlusten.

2. Cor. 3: 5. Ey wilt ons maken doch bequaem

Matt. 6: 9. Tot heylighmakingh van uw Naem,

Psal. 105. Op dat wy uwe wonder' werken

verstaen. In vrees en lieve recht henmerken.

Psal. 92: 5. Want ghy hebt ons tot deser tijt

Met uwe daden seer verblydt,

Dies sullen wy, tot uwer eere,

Van vreugt daer over juychen, Heere.

Act. 4: 24. Ghy sehiept door uwes woorts gebiedt

Den Hemel, aerd', en zee uyt niet;

Ja alles wat daer in is mede

Uw macht alleen voort-bringen dede.

Eph. 2: 4. 5. Doch dat ghy 't menschelik geslacht

1. Pet. 1: 3. Herschapien hebt, als 't was gebracht

Tot d' eeuw'ge doot door syne sonden,

Wie sal dat werk genoegh verkonden!

Joh. 3: 16. Ghy hebt de werelt soo bemint,

Rom. 8: 32. Dat ghy uw Soon, uw eenigh kint,

Rom. 5: 8. Voor ons de doot hebt laten sterven,

1. Joh. 4: 9. Om ons het leven te verwerven.

Hy heeft voor ons genoegh gedaen,

Marc. 16: 6. Is van den dooden op gestaen

(Verbrenkende de doot haer kake)

Rom. 4: 25. Op dat hy ons rechtveerdigh make.

Om Christum, wiens ver-rylenis
Nu boven al te prijfen is,
Wilt ons, ô Godt, tot allen stonden
Opwekken uyt den doot der sonden.

Eph. 4: 14.

Voor al dat ielk op desen dagh
Na ziel en lijf soo leven magh,
Dat hy daer mede klaer betoone,
Dat 't is de dagh van uwen Soone.

Apoc. 1: 10.

Ons Son-dagh doch geen Sond-dagh zy,
Maer eer een Soen-dagh, op dat wy
Met u verfoent zijn ende blyven,
End' uwen Geest niet weer verdryven.

2. Cor. 5.

vers. 18. 19.

Laet ons van't werk der sonden meest
Ons rusten, dat ghy door uw Geest
Ons heyl'get tot een nieuwe leven,
Waer toe uw Sabbath is gegeven.

Jes. 58: 13.

Exod. 31. 13.

Ezech. 20.

vers. 12.

Op dat ons' hert hier voelen magh
't Begin van d' eeuw'ge Sabbath-dagh,
Daer onse rust sal zijn volkomen,
En d' on-rust eeuwigh wech-genomen.

Jes. 66: 23.

Heb. 4. v. 9.

10.

Is uwen lof voor ons' gemoet
Hier in dit tranen-dal soo soet,
Veel soeter sal 't dan zijn daer boven
In t' vreugden-lant uw Naem te loyen.

Psal. 147.

vers. 1.

Apocal. 19.

vers. 1. 6. 7.

P S A L M VIII.

Op de Wijse van Psalm 8. O onse Godt en Heer seer hoogh gepresen. Of na
de Musijke ende andere aengewesene zangh-wijsen; gelltelt op onse
Gesangh; Gantsch weynigh zijn de dagen van mijn leven.

O Godt, ons' Heer, hoe heerlik en vol waerde
Is uwen Naem ook op de gantsche aerde!
Die ghy uw roem en groote Majesteit
Hebt boven all' de hem'len uyt gebreydt.

Selfs uyt den mont der kind'ren, en die suygen,
 Hebt ghy, om uw party te overtuygen,
 Gegrondtvest sterkt'; op dat ghy dus benaemt
 Den vyant en wraekgier'gen maekt beschaemt.

Als ik aensie den Hemel schoon van swerken,
 Uw maeksel, Heer, en uwer ving'ren werken,
 De suyv're maen, de sterren hel en klaer,
 Die ghy alleen bereydt hebt allegaer;

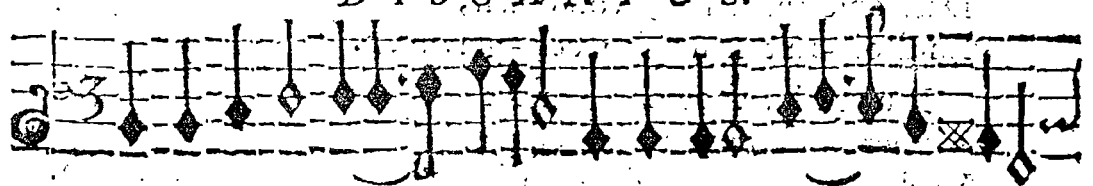
Soo denk' ik en spreek in mijn hert inwendigh:
 Wat is de mensch, soo broosch, swak, end' elendigh,
 Dat ghy aen hem gedenkt? en 's menschen kint,
 Dat ghy hem dus besoekt en soo bemint?

End hebt hem maer gemaekt een weynigh minder
 Dan d' Eng'len, die u dienen veel geswinder,

Hebt

Ghebedt om meerder aendachtigheyt in Hemel-
 sche dingen.

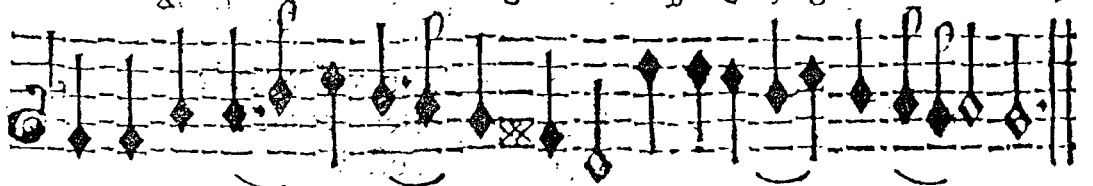
DISCANTUS.

Ach dat mijn hert en mijn gedaechten Soo licht afzwalen van't betrachten

Der dingen die de ziel aengaen! Verheff ik mijn gemoet ten hemel,

Terstont een aerdsch en d'waes gewemel Doet alles weer in't wilde slaen.

Men

Hebt hem met eer en heerlijkheyt gekroont,
Ook meer dan sich in enigh schefsel toont.

Ja heerschen doet ghy hem in allen landen
Schier over all' de werken uwer handen;
Hebt alles hem gesett als onder voet,
Dewijl het hem sich onderwerpen moet.

't Vce groot en klein, de schapen ende offen,
All' die; ook mee de dieren in de bossen
En 't wilde velt, des Hemels vog'len mee;
De vischen van de grondeloofe Zee.

Het ghene dōor de paden van de zeen gaet,
Of immer door der selven wat'ren heen gaet.
O Godt, onf' Heer, hoe heerlijk en vol waerd'
Is uwen Naem ook op de gantsche aerd'!

Ghebedt om meerder aendachtigheyt in Hemel-
melsche dingen.

B A S S U S

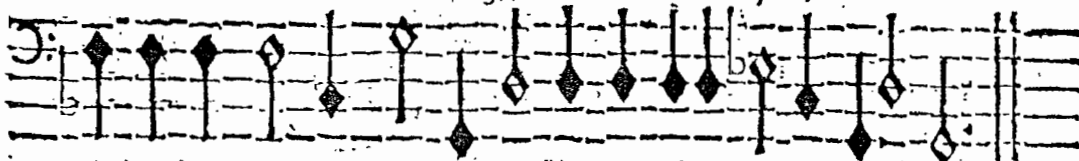
Ach dat mijn hert en mijn gedachte Soo licht afswalen van't betrachten

Der dingen die de ziel aengaen! Verheff' ik mijn gemoet ten hemel,

3✕

567

Terstont een aerschen dwaes gewemel Doet alles weer in't wilde slaen.

Men

Men kan dit ook singen op de Wijse; O *Kers-nacht schoonder dan de dagen.*
 Of, na de Musijke gestelt op onse Gesangh; *Moet dan 't*
beginsel van uw lijden.

1.

ACh da mijn hert en mijn gedachten
 Soo licht afdwalen van 't betrachten
 Der dingen die de ziel aengaeri!

Col. 3: 1.2. Verheff' ik mijn gemoet ten hemel,
 Terstont een aerdsch en dwaes gewemel
 Doet alles weer in 't wilde slaen.

2.

Psal. 7:10. Ghy die doorgrondet hert en nieren,

Prov: 21. En kont als waterbeken stieren

vers. 1. Onf' onbeständige gemoet,

Wilt mijn aendachtigheyt vermeerren,

En al wat my verhindert, weeren,

Psal: 104. Want sulcks is mijne ziele soet.

vers. 34.

3.

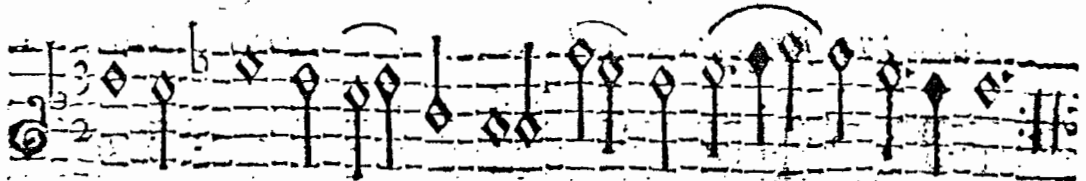
Ghy kont seer haest, na uwen wille,

Matt. 8:26. Mijns herten schéepken houden stille,

Dat

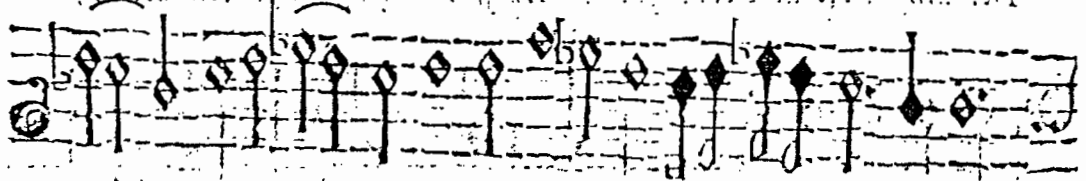
Morgen - wekker der ziele.

DISCANTUS.

Op, mijn ziel, om Godt te loven, Komt de siel- te sonne voor,

Die al- red haer spoedt na boven, Om met kracht te breken door;

Op om uwen Godt t'ontmoeten Tegen d'op gank van het licht,

Op

Dat op de Zee der werelt drijft,
 En door sterke storrem-winden
 Kan nergens eenen haven vinden,
 Waer 't in de rust en stilheit blijft.

Psal. 107.
 v. 29. 30.

4.

Wilt my des vryheits vleug'len geven,
 Waer med' ik, na mijn wensch, magh zweven
 Verr' boven al dat wereltsch is:
 Breekt mijner zielen hinder-strikken,
 Waer door sy allen oogen-blikken
 Geraect als in gevankenis.

Psal. 55: 7.

Pf. 124: 7.

5.

Mijn voeten staen hier vast op d' aerde,
 O! mocht mijn ziel, van grooter waerde,
 Geduerigh wesen los en vry,
 Om haer met kracht tot u te keeren!
 Ghy geeft my 't willen en 't begeeren,
 Mijn Godt, geeft ook 't volbrengen my.

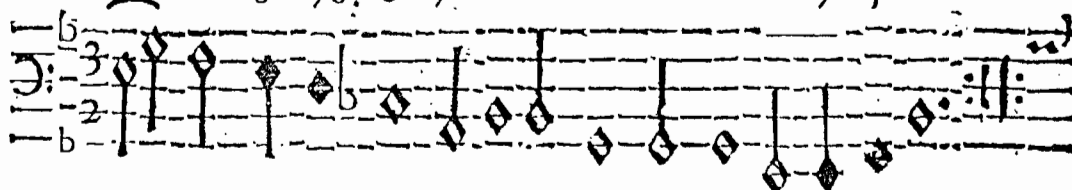
Phil. 2: 13.

Morgen - wekker der ziele.

B A S S U S.

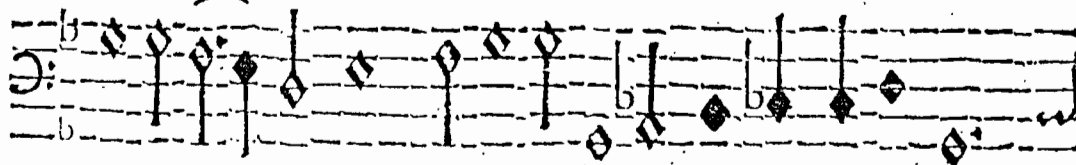
6 7 6 7

7 5

Op, mijn ziel, om Godt te loven, Komt de snel- le son-ne voor,
 Die al- red' haer spoedt na boven, Om met kracht te breken door;

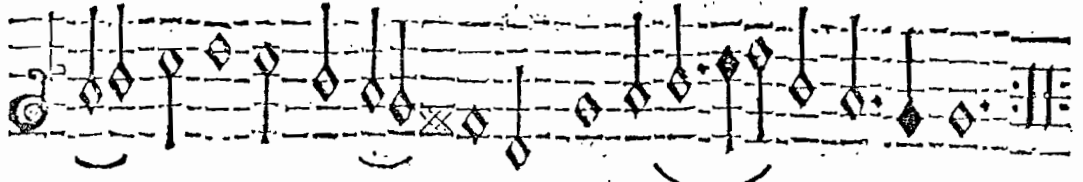
6 6

Op om u- wen Godt t' ontmoeten Tegen d' opgank van het licht,

C

Op

Op om met gesmeek te groeten Syn genadigh aengesicht.

Men kan dit ook singen op de wijze; *Als ik als een duive kirre.* Of, na de Mufyke gefelt op onse Gefangen; *Valsche ruste van't geweten.* Ende, *Ghy die cenmael hebt geslagen.* Of (2. versen voor 1. genomen) *Op de wyse; Van te stryden wil ik singen.*

1.

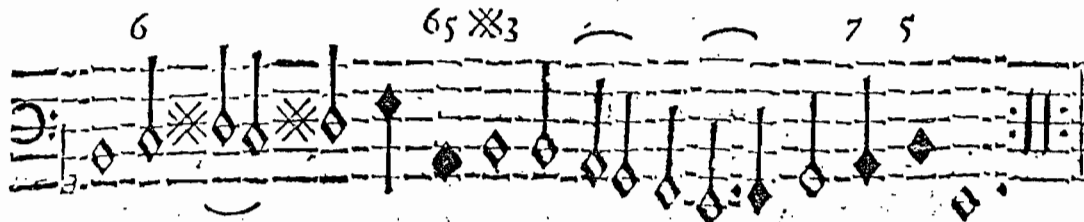
Pf. 103: 1. **O**P, mijn ziel, om Godt te loven,
 Sap. 16: 28. Komt de snelle Sonne voor,
 Eccl. 1. v. 5. Die alred' haer spoedt na boven,
 Pf. 19: 6. 7. Om met kracht te breken door;
 Sap. 16: 28. Op, om, uwen Godt t' ontmoeten
 Tegen d' opgank van het licht,
 Pfal. 95. Op, om met gesmeek te groeten
 v. 1. 2. 6. Syn genadigh aengesicht.

2.

Pf. 130: 6. Met verlangen heeft de wachter
 Op den morgen nu gewacht,
 Die hem bleef te langhsaem achter
 In de lange strange nacht:
 Ghy, mijn ziel, behoort veel grager
 Op den Heer te wachten steeds.
 Syr. 32: 12. Op dan nu, en wordt niet trager,
 2. Cor. 6: 2. Siet 't is hooge tijdt alreeds.

3.

Prov. 6. v. 9. Dat een dwaes syn mont opsperre
 10. Op syn bedd' met luy gegacp,
 Prov. 26: 14. Als een deur op hare herre,
 Prov. 24: 33. Daer op om-keer', sluymer', slaep':
 Pfal. 104. Gaet ghy met het sonne-rijzen
 v. 22. 23. Na uw werk, tot d' avond-stondt.
 Syr. 31: 21. Dat's de lust en rust der wijzen,
 25. Dat maekt lijf en ziel gesont.

Op om met gesmeek te groeten Syn gena- digh aen gesicht.

4.
Spilt niet Godts genade- stonden,
Kent gelegentheynt van tijt,
Om nu uyt den slaep der sonden
Op te waken eens met vlijt:
Naerder is nu 't heyl gekomen,
Dan doe w' hebben eerst geloost,
Tsa dan wakker, sonder schromen,
Haest sal zijn gekroont on' hooft.

Rom. 13: 11.

1. Cor. 16: 13.

1. Pet. 5: 4.

5.
O mijn Godt, wilt my versterken,
Dat, soo langh het noch is dagh,
Ik doch immer uwe werken
Sonder traegheit werken magh.
Wilt my te bedenken geven,
Dat de nacht des doodts komt an,
Als men in dit tijd'lik leven
Soo niet langer werken kan.

2. Theß. 2: 17.

Joh. 9: v. 4.

ibid.

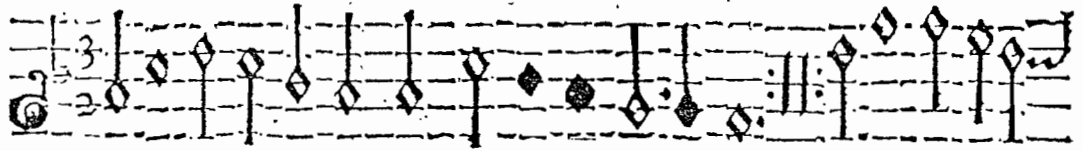
6.
Wekt my alle morgen d' oore,
Wekt my, ô mijn Godt en Heer,
Wekt my krachtigh dat ik hoore,
Als die geern' uw wille leer'.
Maect my mijnes ampts geduerigh
Ingedachtigh, dat ik staegh
Moge zijn van geeste vuerigh,
En noyt in 't beneerst'gen traegh.

Jes. 50: 4.

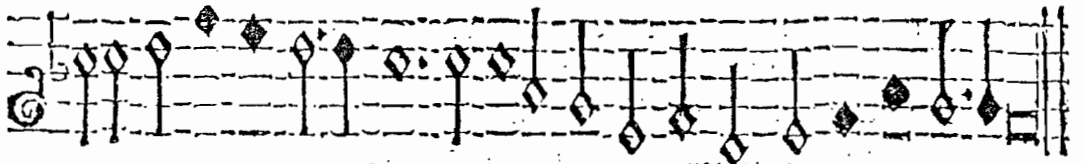
Rom. 12: 11.

Morgen-gefangh, als men 's Somers buyten gaet.

D I S C A N T U S.

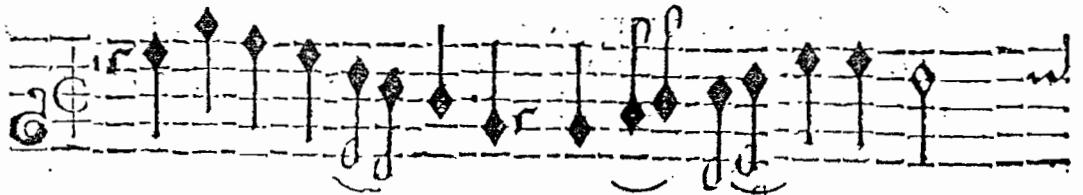

Hoe vroolick en hoe heughlik Is't schoone morgen-licht!
 Wat is syn glans geneughlik Voor't menschelyk gesicht! De bergen, dalen,

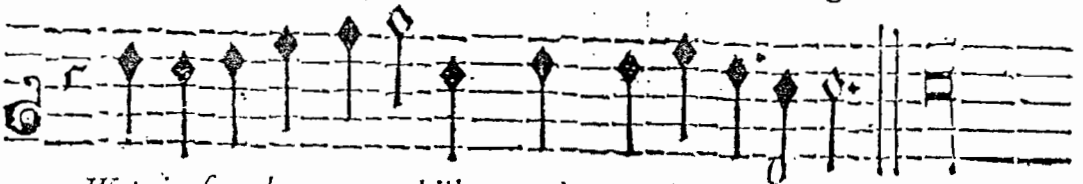

boomē, De weyden al-te-saem, De koele water-stroomē Staen nu seer aengenāē.

Oste alleen met vier regeltjes in elk vers aldus:

Hoe vroolick en hoe heughlik Is't schoone morgen-licht!

Wat is syn glans geneughlik Voor't menschelik gesicht!

Men kan dit ook singen op de wyse; Ich dank dir lieber Herre. Of, soo
 ghy meer veranderinge begeert, siet onse gefangh; Gantsch
 treurigh en verslagen.

I.

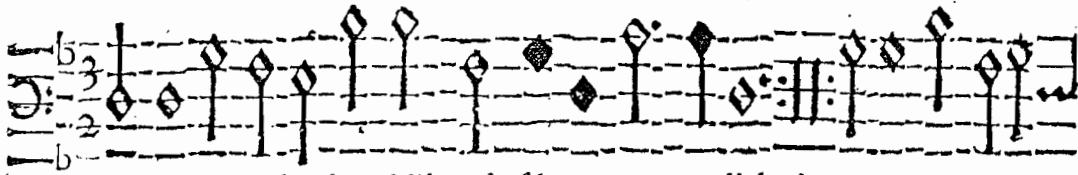
.2. Sam. 23.
 vers. 4.

HOe vroolick end hoe heughlik
 Is't schoone morgen-licht!
 Wat is syn glans geneughlik
 Voor't menschelik gesicht!

De

Morgen - gelangh , als men's Somers buyten gaet.

B A S S U S.

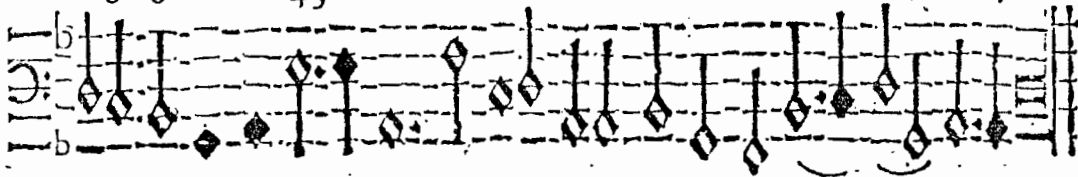

Hoe vrolik en hoe heughlik Is't schoone morgen-licht !
 Wat is syn glās geneughlik Voor't menschelyk gesicht ! De bergen, dalen,

6 8

4 3

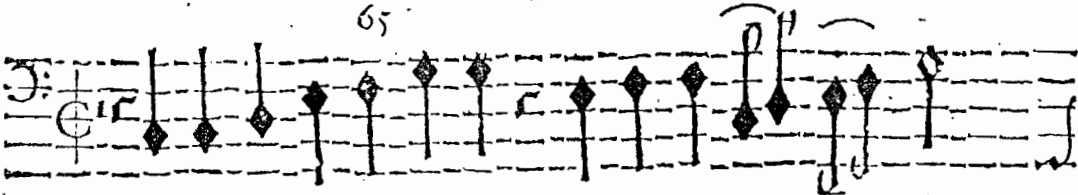
7 6 5

boomē, De weydē al-te-saem, De koele water-stroomē Staē nu seer aengenaē.

Ofte alleen met vier regeltjes in elk vers aldus :

6 5

Hoe vrolik en hoe heughlik Is't schoone mor- gen- licht !

6

6 5

Wat is syn glans ge- neughlik Voor't menschelyk gesicht !

De bergen, dalen, boomen,
 De weyden altefaem,
 De koele water - stroomen
 Staen nu seer aengenaem.

2.

De Son, die sich beneden
 Hadd' in haer tent geruft,

C 3

Psal. 19: 5.

Komt

Komt weer te voorschijn treden
Met nieuwe vreugt en lust.

ibid. vers. 6. Sy komt veel aengener
Als oyt een Bruyd'gom plagh,
Die weer uyt syn slaep-kamer
Komt heerlijk voor den dagh.

3.

ibid. Sy breekt het alles open,
S'is vrolik als een helt,
Om haren padt te loopen
Die voor haer is gestelt.

Syr. 43. 'k Sie dauw en damp verdwijnen,
vers. 4. 24. Den nevel trekken op,
Nu hare stralen schijnen
Van 's hemels hooge top.

4.

't Krijght all' een nieuwe wesen
De bloemtjens staen soo schoon
Mat. 6: 29. Als Salomon voor desen
Oyt in syn Koninks-throon.

Eccl. 12: 4. De vog'len tierelieren,
Sap. 17: 19. Elk lieflik in syn tael:
Ja menschen ende dieren
Zijn vrolik altemaal.

5.

Psal. 130. Wy uwe knechten wachten
vers. 5. 6. Op u, ô Godt en Heer:
Cant. 3: 1. Toont na veel on-heyls nachten
Psal. 4. v. 7. Eens 't licht uws aenschijns weer.

Psal. 90. Wilt ons met heyl versaden
vers. 14. Als in den morgen-stont,
O Heer, die ons ontladen
Van alle sorgen kont.

6.

Jes. 58: 8. Laet onse licht voortbreken

Gelijk

Gelijk de dageraet, .
Maekt ons als water-beken
Wiens stroom noyt stille staet.

Ibid. v. II.

Doet lichten onse lampen,
En doet opklaren gants
Ons' duysternis en dampen
Door uwen held'ren glants.

Psal. 18:29.

7.
Geeft dat wy mogen bloeyen
Als lelien by een bron,
End' onse wort'len groeyen
Gelijk de Libanon.

Hof. 14: 6.

Laet onse scheuten uyt-slaen,
End all onse heerlikhey
Gelijk het groene kruyt staen
Met soeten reuk verspreydt.

Ibid. v. 7.

8.
Soo fullen met behagen
Wy juychen nu ter tijt,
End in all onse dagen
Voortaen ook zijn verblijdt.

Psal. 90.
vers. 14.

Na dat wy langh voor desen
Zijn hart gedrukt van u,
Wilt ons genadigh wesen
En weer verblyden nu.

Ibid. v. 15.

9.
Laet uwe wonderwerken
Aen uwe knechten, Heer,
Door haer verlossingh merken,
Aen haer geslacht uw eer.

Ibid. v. 16.

Toont ons uw liefikheden:
Wilt onser handen werk
Bevestigen in vrede;
Ja mackt het vast en sterk.

Ibid. v. 17.

Morgen-

Morgen-gebedt tot Christum.

Op de wijze van *Psalms 91. Die in Godes bewaringh sterk. Of, fiet de Muislike, en voordere aenwysinge der melodyen by onse Gefangh; Voorganger en geleydes-man.*

1.

Mat. 1: 21. O Jesu, ghy die zyt alleen
Des werelts Salighmaker,
Joh. 10. En voor uw schapen in 't gemeen
v. 27. 28. Een sterk' en trouwe waker;
Psal. 121. Ghy slaept of sluymt noyt op uw wacht,
vers. 4. Dies kom' ik u weer danken,
Dat ghy my hebt in dese nacht
Behoedt voor Satans ranken.

2.

Eph. 6: 12. Wat helpt den Vorst der duysternis
Syn wrevel, nijt en liste,
Daer uw genaden-luyfter is,
O soete Jesu Christe?
Luc. 11: 21. De sterk-gewapende te velt
Eph. 6: 12. Met all sijn helsche machten,
Joh. 14: 30. En heeft gantsch niet, ô sterker Helt,
Jes. 63: 1. By uw zeegbare krachten.

3.

Psal. 16: 5. Ghy zyt mijn erfdeel en mijn goet,
Ecc. 9. v. 1. Mijn heyl staet in uw handen;
Dies bidd' ik, door uw dierbaer bloet,
Breekt voort des boosen banden;
Dat, schoon hy my te vangen tracht,
Jes. 30: 21. Ik nochtans niet en glyde
Van uwe wegen on-bedacht
Na d' een of d' ander zyde.

4.

Psal. 143. Doet my nu in den morgen-stont
vers. 8. Uw gunst en goetheit hooren,
Want ik betrouw op u, die kort

Mijn

Mijn vyant haest verstooren.
Maekt my den wegh doch kondigh nu
Dien ik hier hebb' te treden,
Want ik verheff' mijn ziel tot u
Met suchten en gebeden.

Ibid.

5.
Wilt desen dagh en al den tijt
Mijns levens by my wesen,
Op dat ik stry den goeden strijt
Kloekmoedigh sonder vresen.
Tot dat ik uyt dit jamer-dal
Sal afgevoordert werden,
En zyn gekroont, wanneer ik sal
Ten eynde toe volherden.

Matt. 28.

vers. 20.

I. Timot. I.

vers. 18.

Apoc. 2: 10.

6.
Al wat ik hebb' tot noch gedaen,
En is als niet te achten;
O Jesu, helpt my nu voortaan
Door uwe sterke krachten,
Waer door ik alle dingh vermagh,
Dat ik te recht beginne
Na uw. believen desen dagh,
En daeg'liks meer gewinne.

Phil. 4: 13.

7.
Op dat ik alles wel ver-richt',
En vruchtbaer werken konne,
Zyt ghy my als des morgens 't licht,
Wen op gaet eerst de Sonne,
Des morgens sonder wolk of swerk,
Wen na een soeten regen
Van haren glans uyt-spruyten sterk
Gras-scheutkens aen de wegen.

2. Sam. 23.

vers. 4.

Ghebedt en dank-fegginge na de Maeltijr.

Op de Wijse; O saligh, heyligh Bethlehem. Of (2. versen voor 1. gesongen)
op de wijze van Psalm 138. Ik dank u, Heer, uyt's herten groef.

1.

O Godt, u zy lof, eer, en dank
Psal: 103: 2. Voor 't groot getal van uw weldaden,
vers. 2. Die ghy all' onse leven lank.
1. 2. 1. 1. Ons hebt bewesen uyt genaden.

2.

Psal. 144. Wat zijn wy arme knechten, Heer,
vers. 3. En uw dienst-maegden klein van waerden,
Psal. 8. v. 5. Dat ghy aen ons gedenkt soo seer,
Ps. 113: 6. En nederfiet op deser aerden!

3.

Gen. 32: 10. Wy zijn te snood, en te geringh,
All' uwer goedertierenheden,
Dat ghy ons soo in alle dingh
Verforgh en onderhoudt met vreden.

4.

Psal. 80: 6. Onf' mis-daet wel verdient, dat ghy
Ons broot der droefenis mocht schenken
End onse leven lank daer by
Met bitter tranen-water drenken.

5.

Gen. 3: 18. Ja doornen, distels, en het gheen
Ons d'aerde nu geeft van natueren,
Behoort onf' spijs te zijn alleen,
Soo ghy de sond' ons liet besueren.

6.

Psal. 103. Maer ghy wilt uw barmhertigheyt
vers. 8. 10. In over-vloet aen ons bewijfen,
En maekt dat voor ons is bereydt
De keur en geur van soete spijsen.

7.

Psal. 104: 14. Ghy maekt dat alderhande kruyt

ende Geestelike Liedekens.

Ten dienste van ons arme menschen
Veel schoonder uyt der aerden spruyt
Als wy het soudē konnen wenschen.

8.

Ons broot en voedsel komt ten schijn
Uyt d' aerd' op syn bequame tyden,
Door uw bevel, ja ook de wijn
Die's menschen herte doet verblyden.

9.

Ghy opent uwe milde handt,
En zegent door uw grootē krachten
O goede Godt, door't gantsche landt,
All' oogen die daer op u wachten.

10.

Hoe groot zijn uwe werken doch!
Met wysheit hebt ghy, t' uwer eere,
All' die gemaakt, en d' aerd' is noch
Van uwe goed'ren vol, ô Heere.

11.

Wy bidden, laet ondankbaerheyt
In onse herten noyt beklyven;
Maer laet ons uwer goedigheyt
Tot aller tijt gedachtigh blyven.

12.

Geest dat wy ons wachten staegh met vlyt,
Dat wy doch uwer noyt vergeten,
Op dat wy ter bequamer tijt,
Tot sterkt' en niet tot wellust, eten.

13.

Laet ons ons-selvs van sonden vry,
In uwe liefd' en vrees, bewaren;
Ons herten ook met brassery
En dronkenschap doch niet beswaren.

14.

Maer geeft ons een beweeght gemoet
Tot troost van die zijn in elenden,

D 2

Ibid.

Ibid. v. 15.

Psal. 145.
v. 15. 16.

Psal. 104.
vers. 24.

2. Tim. 3:2.

Psal. 77.
v. 12. 13.

Deut. 8:11.

Eccl. 10:17.
Jac. 5.v.5.

1. Tim. 5.
vers. 22.
Luc. 21:34.

2. Cor. 8.
vers. 12.

Dat

Ibid. v. 14. Dat wy van onsen overvloet
Neh. 8: 11. Van herten haer een deel toe-senden.

15.

Job. 20: 17. Als ghy ons doet een volle stroom
Van boter en van honigh gieten,
Is t'recht dat daer van weder koom
Yet op de dorre landen vlieten.

16.

Psal. 63: 11. Laet noyt te veel onf hert en oogh
Gesett zijn op deef aërdche goed'ren,
1. Tim. 6. Maer trekt daer door tot u om hoogh
vers. 17. O Godt, onf herten en gemoed'ren.

17.

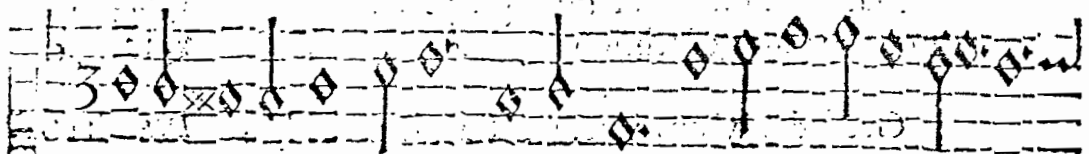
Job. 6: 27. Met yver laet ons daer na staen,
Dat wy voor-al die spijs verwerven,
Die nimmermeer en sal vergaen,

Noch

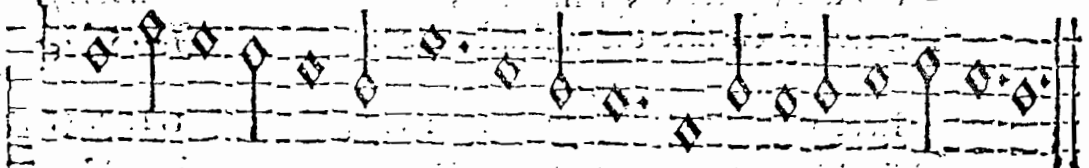
Avond. Ghebedt.

Op de Wijse: 't Houdblik is een goede siek. Als volghr:

DISCANTUS.

Zyt geloofst, ô Godt en Heer, Dat ghy weer Door uw goetheit, en genade

Ons hebt desen digh bewaert, En gespaert Voor all' onge luk en schade.

1.

Zyt geloofst, ô Godt en Heer,
Dat ghy weer
Door uw goetheit en genade

Ons

Psal. 33:18. Ghy neemt altijd op ons acht,
En veracht

Psal. 138. Niet het maeksel uwer handen:
vers. 8. Daerom moeten wy te saem

Psal. 34. 4. Uwcn Naem
Maken groot in allen landen.

Psal. 95. 6. Heer, wy vallen u te voet.
Met ootmoet,

Ephes. 3. 12. En een kinderlik vertrouwen,
Biddende, dat ghy ons doch
Heden noch
In genade wilt aenschouwen.

Psal. 51: 5. Onse sonde snood' en quaet
Voor ons staet,
Die wy hebben weer bedreven
Voor uw aenschijn desen dagh,
Daerom (ach!)

Luc. 11: 4. Wilt ghy' ons die doch vergeven.

Psal. 25: 7. Denkt op onse sonden niet,
Maer aensiet
Liever uw barmhertigheden,

Jes. 53: 3. 4. Denkt op Christi pijn en noot,
Phil. 2. v. 8. En syn doot,

1. Per. 2: 21. Welk hy heeft voor ons geleden.

Houdt ook over ons de wacht
Desen nacht,

Psal. 121: 4. O behoeder aller schapen
Van het huys van Israël,
Dat wy wel

Psal. 3. v. 6. En gerustelyk inslapen:

7.

Duyfsteris dekt over al
 't Aerdsche dal,
 En de donkerheyt komt nader:
 Blijft in sulken staet ons by,
 Heere, ghy
 Die daer zijt der lichten Vader.

Jes. 60: 2.

LUC. 24: 29.

JAC. 1: 17.

8.

Goede Godt, wanneer wy maer
 't Aenschijn klaer
 Uwer vriend'likheyt niet missen,
 Soo en sal ons quellen niet
 Het verdriet
 Van de nacht of duyfsterissen.

Psal. 4: v. 7.

Psal. 91: 5.

Cant. 3: 8.

9.

Geeft uw Engelen bevel,
 Datse snel
 Komen om ons te bewaken,
 En dat sy rondom ons heen
 In 't gemeen
 Haren leger komen maken.

Pf. 91: 11.

Psal. 34: 8.

10.

Als onf lichaem slapen gaet,
 Dan soo laet
 Onse ziele wakker blyven,
 En laet, tot des Satans spijt,
 't aller tijt
 Uwe liefd in ons beklyven.

Cant. 5: 2.

Iob. 15: 9, 10.

11.

Laet benauwtheyt, druk en pijn
 Verre zijn,
 Waken, braken, boose droomen,
 Sware sorg en verdriet
 Laet doch niet
 Over ons, ô Heere, komen.

Jos. 35: 10.

Syr. 31: 22.

Dat

12.

Pfal. 144.
vers. 14. Dat geen in-breuk haest en snel
Ons ontsteil;
Noch geen uytyal ons verstoore,
Dat men geen gekrysch, gekarm,
Of alarm
Oyt op onse straten hoore.

13.

Jes. 43: 2. Boven al doch van ons keert
Ende weert
Alle vyer en waters nooden,
Die somtyts met grooter kracht
On-verwacht
Komen schrikkelik gevloeden.

Dan

Avond-Gefangh

Tegen den schrik des nachts.

DISCANTUS.

Godt is mijn licht, wien soud' ik vreesen? De Heer is mij-nes levens kracht,

Voor wien soud' ik vervaert dan wesen? Ik vrees niet voor den schrik der nacht.

Men kan dit ook singen op de wijze van de 10. Geboden; Heffte op uw hert &c. Of
(soo men 8. regeltjes voor een vers heeft) op de wijze van Psalm 66.

Singht den Heer in den gantschen lande; Of na de Musijke gestelt
op onse Gefangh, Soo Christelyke jongelingen.

Godt

14.

Dan soo sullen wy ons weer
 Leggen neer,
 End in vrede t' samen slapen;
 Want ghy, Heer, alleene zijt
 T' aller tijt
 Ons een sterke schilt en wapen.

Psal. 4. v. 9.

15.

Eynd'lik als onse uure naekt,
 Dat ghy maekt.
 Eens een eynd' aen dese dagen,
 Soo wilt onse zielen, Heer,
 T' uwer eer,
 In uw eeuw'ge ruste dragen.

Joh. 13. v. 1.

*Heb. 4. v. 3.
 9. 10.*

Avond - Gesangh

Tegen den schrik des nachts.

B A S S U S.

Godt is mijn licht, wien soud' ik vreesen? De Heer is mij- nes levens kracht,

6 6

Voor wien soud' ik vervaert dan we- sen? Ik vrees niet voor den schrik der nacht.

Godt is mijn licht, wien soud' ik vreesen? *Psal. 27: 1.*
 De Heer is mijnes levens kracht,
 Voor wien soud' ik vervaert dan wesen?
 Ik vrees niet voor den schrik der nacht. *Psal. 91: 5.*

E

Al

Pfal. 23: 4. Al waer 't schoon dat ik soude komen
In 't dal der schaduw van de doot,
Geen quaet en soud' ik nochtans schromen,
Want hy is met my in den noot.

Exod. 13. Hy die geleydt heeft synen volke
vers. 21. Op haren wegh soo goedertier
Pf. 105: 39. 's Daeghs met een uytgebreydde wolke
Pf. 78: 14. En 's nachts met een verlichtend vyer:

Pfal. 42: 9. Die sal ook over my gebieden
Des daeghs syn goedertierenheyt,
En 's nachtes sullen syne lieden
Ook by my zijn voor syn geleyd.

Apoc. 12: 12. Laet vry de Satan zijn verbolgen

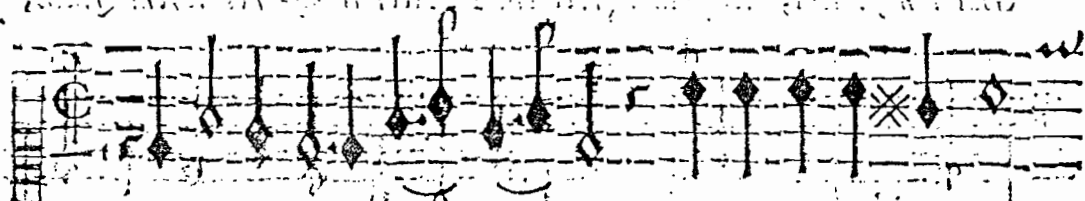
Eph. 6: 12. Met al syn macht der duysternis,

Joh. 8: 12. Ik wil kloekmoedigh Jesum volgen,
Die 't waere licht der werelt is.

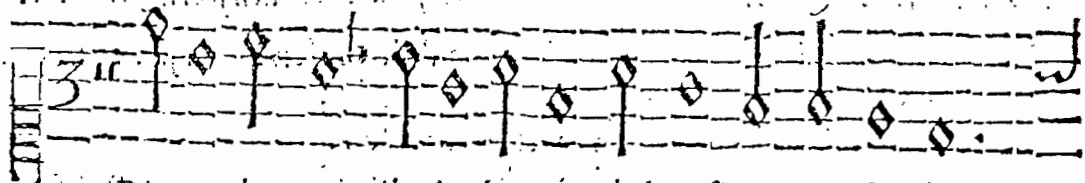
Ibid. Soo ga ik niet in duysternisse,
Maer hebb' het licht des levens klaer, Soo

Geestelike blydſchap der geloovigen.

DISCANTUS.

Ik ben seer vrolik in den Heer, Myn ziet is blyd' in Godt.

Des werelts vreugt ik niet begeer; Ik liet s' een werelts sot.

Die

Soo dat ik niet en vall' of glisse
Op mijne wegen hier noch daer.

Psal. 62: 3.

Der boosen wegen zijn gantsch duyster,
En glat en slibb'rich over-al,
Waer op sy, met der sondeñ kluyfter
Geboeyt, genaken tot den val.

Psal. 35: 6.

Prov. 5: 22.

Prov. 4: 19.

Maer 't padt der yromen is heel effen,
Soo dat ik kan des levens baen
Ook midden in de nacht wel treffen,
En sonder struyklen daer op gaen.

Jes. 26: 7.

Proverb. 15.

v. 19. 24.

Syn woort is voor mijn voet een lampe
En voor mijn padt een helder licht,
Soo dat ik veyligh voorder stampe,
Als ik dat houd' in mijn gesicht.

Psal. 119.

v. 105.

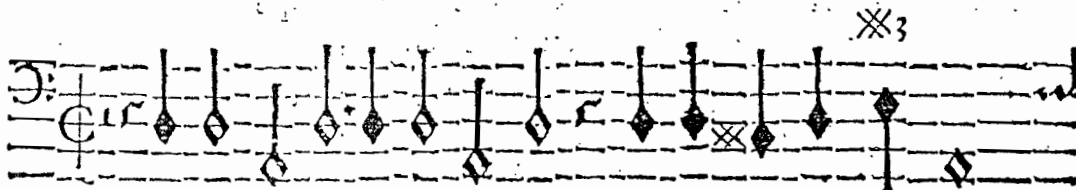
Ey wilt doch by my blyven; Heere,
Vermits de dagh nu is gedaelt;
Met mijne ziel ik u begeere,
Dat ghy my in de nacht bestraelt.

Lnc. 24: 29.

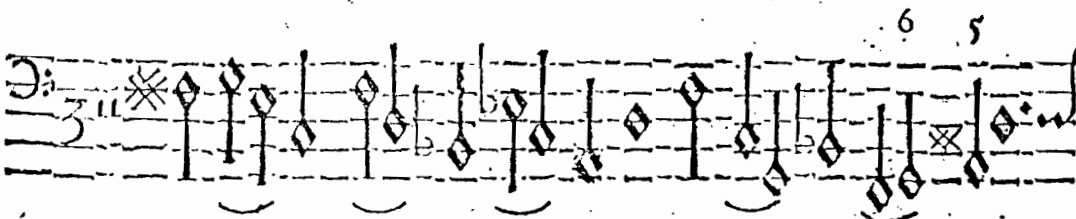
Jes. 26: 9.

Geestelike blydschap der geloovigen.

B A S S U S.

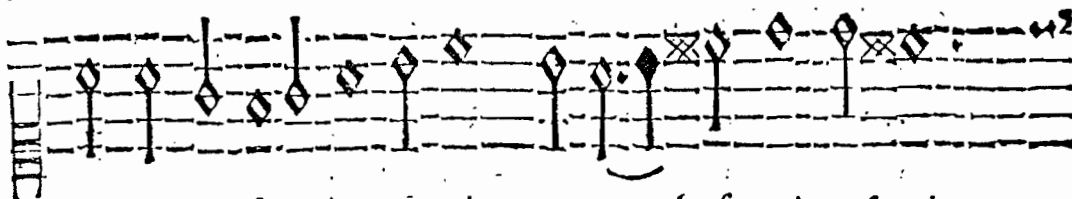
Ik ben seer vroolijk in den Heer; Myn ziel is blyd' in Godt.

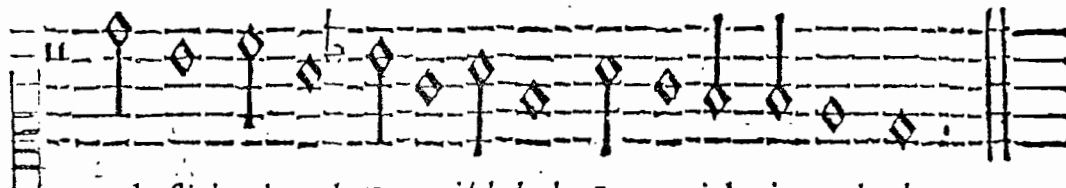
Des we-relts vrenge ik niet begeer, Ik laets' een we-relts sot.

E 2

Die

Die Canaans soete druyven ook Maer eens heeft recht gesmaekt,

Na't stinkend vuyl Egyptisch look Soo gretigh niet en haekt.

Men kandit ook singen op de wijze ; Mijn ziel berst nu
van vreugden uyt.

1.

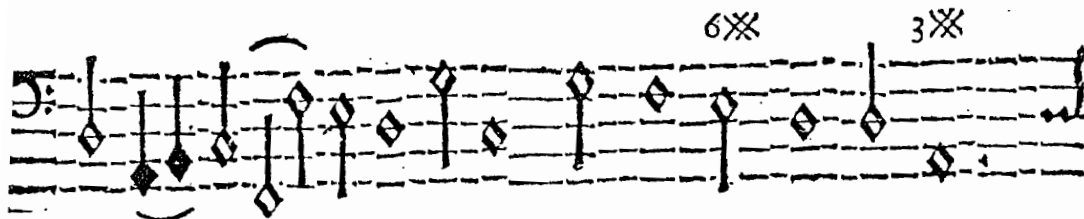
- Jes. 61:10. **I**K ben seer vrolik in den Heer,
Mijn ziel is blyd' in Godt.
Job. 16:20. Des werelts vreught ik niet begeer,
Num. 13. Ik laet f' een werelts sot.
v. 23.26. Die Canaans soete druyven ook
Deut. 1.24. Maer eens heeft recht gesmaekt,
vers. 25. Na't stinkend vuyl Egyptisch look
Num. 11:5. Soo gretigh niet en haekt.

2.

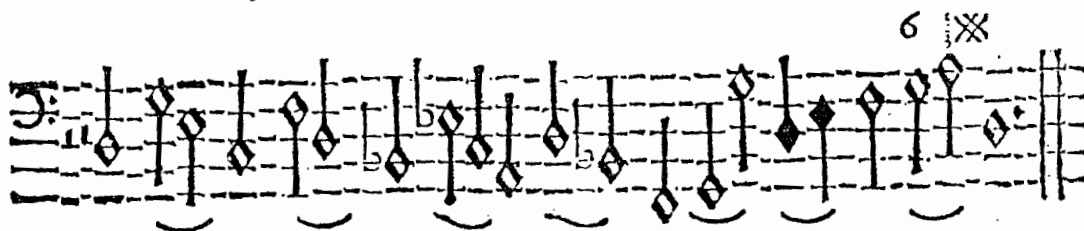
- Job. 18:5.6. Al d'aerdsche vreugt is als een lamp,
Die cierlik brandt en schijnt,
Prov. 20. Maer met een stank en vuyle damp
vers. 20. Haest uyt-gaet en verdwijnt.
Eccl. 7. v. 6. Het lachen van een werelts sot
Is even als 't geluyt
Der doornen onder eenen pot,
Job. 20: 5. Met korte vreugt is 't uyt.

3.

- Levit. 6. Maer als het vyer op Godts altaer
v. 12.13. Is blydschap in den Heer;
Phil. 4. v. 4. Het gheen haer voedt, is altijd daer,
Sy brandt en blaekt staegh meer.

Die Canaans soe- te druiven ook Maer eens heeft recht gesmaekt,

Na't stinkend vuyl E-gip-tisch look Soo gre-tigh niet en haekt.

En schoonse somtijts schijnt verdooft,
 Als onder d' asch bedekt,
 Een eeuw'ge vreugt blijft op onf' hoofst,
 Sy wordt weer opgewekt.

Jes. 35: 10.

4.
 O wereltsch mensch, siet hoe ghy feylt,
 Wanneer ghy denkt of seght,
 Dat niemant, die niet met u feylt,
 Kan vrolik zijn te recht.
 Wy hebben uwe dwase vreught
 In't minste niet van doen,
 En zijn in Christo meer verheugt,
 Als ghy wel soudt vermoe'n.

1. Pet. 4: 4.

Eccl. 2. v. 2.

Jes. 29: 19.

Prov. 14.

vers. 10.

5.
 O! hadt ghy maer een drop gesmaekt
 Uyt syne wellust - bron,
 O! hadd' u maer een strael geraekt
 Van dese ware Son!
 'k Weet dat u haest uw wellust zy
 Als drek en slijk die stinkt,
 En enkel duysternis, daer by,
 Wat in de werelt blinkt.

1. Pet. 2: 3.

Psal. 36: 9.

Pf. 84: 12.

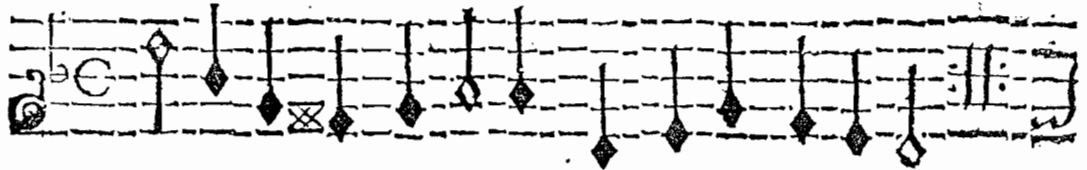
6.

Phil. 4. v. 4. Verheugt u in den Heer altijd,
Psal. 32: 11. O ghy oprechte schaer,
 Ey singt hem vrolik en verblydt
 Ghy-vromen allegaer.

Den

Bruylofts - Liedt.

DISCANTUS.

Ghy die des Houw'liks banden Van's werelts aen-be gin
 Hebt met uw ey-gen handen Ge- bonden na uw sin.

Doe ghy den man liet sla-pen Soo die-pe, vast en stijf,
 Dat van u wierd geschapen Uyt sy- ne ribb' het wijf.

Men kan dit ook singen op de wijze van Psalm 128. *Saligh is hy bevonden.*
 Siet voorts onse Gesangh; *Gantsch treurigh en verlagen.*

I.

Matth. 19. **G**Hy die des Houw'liks banden
v. 4. 5. 6. Van's werelts aen - begin
 Hebt met uw eygen handen
 Gebonden na uw sin.

Genes. 2. Doe ghy den man liet slapen
v. 21. 22. Soo diepe, vast en stijf,
 Dat van u wierd geschapen
 Uyt syne ribb' het wijf.

2.

Ibid. Doe ghy daer na geleydde
 Soo foet en aengenaem

De

Den vrede Godts, die overtreft
 Al't menschelik verstant,
 Dien vleesch en bloet veel min beseft,
 Neem' in u d' overhandt.

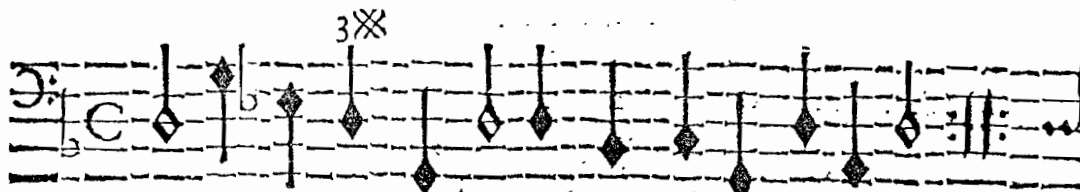
Phil. 4. v. 7.

1. Cor. 2:14.

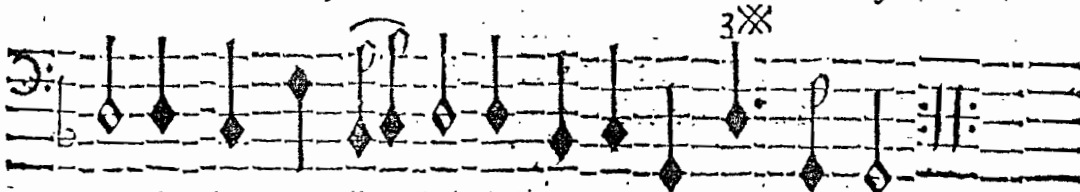
Col. 3. v. 15.

Bruylofts - Liedt.

B A S S U S.

Ghy die des Houw'liks banden Van's werelts aen-be gin
 Hebt met uw ey- gen handen Ge- bonden na uw sin.

Doe ghy den man liet sla- pen Sob die- pe, vast en stijf,
 Dat van u wierd ge- scha pen Uyt sy- ne ribb' het wijf.

De man en vrouwe beyde
 Als met uw hant te saem:
 Op dat se souden leven
 In eenen vleefche twee,
 Malkander vast aenkleven
 In d' aengevangen Ee.

Matt. 19: 5.

Ephes. 5: 31.

O Godt, noch alle dagen
 Doet ghy gelijk als doe;
 Uw handt, na uw behagen,
 Brenght elk de syne toe.
 Ghy wilt, dat onderhouwen
 Sal wesen dit verbondt,
 Dat man en vrouw sich trouwen
 Tot's werelts leste stondt.

1. Cor. 7: 9.

Geloofst

4.

Geloofst zy uwen Name,
 Dat ghy deel' lieve twee
 Dus hebt geleydt te same
 Door uw bestieringh mee.

Psal. 138:8. Ey maekt uw eygen werken
 Doch nu voorspoedigh, Heer:
 Laet uwen Geest haer sterken
 En troosten meer en meer.

5.

Psal. 128:1. Geeft dat' u vreesen mogen,
 End in uw wegen gaen,
 Op datse met haer oogen
 Sien uwen segen aen.

Gen. 30:2. Wilt doch van haer niet weeren
 Des lichaems vruchtbaerheyt;
 Soo 't strekt tot uwer eeren
 En harer saligheyt.

6.

Laet hare kind'ren buyten
 Tot yeders vreugde gaen;
Psal. 128:3. End als olyve - spruyten
 Rontom haer tafel staen.

Ibid. v. 6. Ja laetse sien de kind'ren
 Van hare kind'ren weer,
 Daer Satans rijk door mind're,
 Maer 't uwe sterk vermeer'.

7.

Tot dat eenmael na desen
Apoc. 19:7. De Bruyloft van het Lam
 Sal aengekomen wesen:

Apocal. 22. O ! datse doch haest quam'!
 v. 17. 20. Op dat wy mochten blyven
 By 's Hemels Bruydegom,
 Daer eeuwigh sal beklyven
 De waere vreugt al - om.

Lof ende eygenschappen eender deugdelike Huys - vrouwe,
beschreven in het laetste Capittel der Spreuken Salomons.

Men kan dit singen na de Musijke, ende andere aengewesene Sang-wyfen,
gestelt op onse Gesangh; *Godt is mijn licht &c.* Fol: 32.

1.

WIe sal gelukkig hier verschijnen
Die eene deugtfaem' huys-vrouw vindt?
Want verre boven den robijnen
Is haer weerdy, die 't recht besint.

2.

Het hert haers mans, haers waerden Heeren,
Tot alle' tijt op haer vertrouwt;
Soo dat hy sal geen goet ontbeeren
Van 't ghenē daer men huys van houdt.

3.

Sy doet hem goet, na syn behagen,
En nimmer daerentegen quaet;
Soo lange sy in hare dagen
Hier met hem leeft en omme-gaet.

4.

Wolff ende vlas soekt s' aen te slepen,
En werkt met lusten harer handt;
Sy is gelijk des koopmans schepen:
Sy brengt haer broot van verr' aen landt.

5.

Sy staet al op, na hare wyse,
Wanneer 't noch is als nacht geheel;
Sy geeft haer huys-gesinne spys;
Haer maegden: her bescheyden deel.

6.

Sy denkt seer neerstigh om een akker,
En krijght hem eyndelik ter handt:
Van harer handen vrucht sy wakker
Een aengenaemen wijngaert plant.

F

Sy

7.

Sy gordt haer lijf, als die vol moet is,
 En sterkt haer armen staegh met kracht.
 Sy smaect dat haer koop- en handel goet is:
 Haer lamp en gaet niet uyt by nacht.

8.

Sy steekt haer handen na de spille,
 En laetse lustigh omme-gaen;
 Haer hande-palmen zijn niet stille,
 Maer vatten sneegh den spin-rok aen.

9.

Sy breydt haer handt-palm tot den armen
 Door mede-deelsaemheyt ook uyt:
 Voor den nootdurftigen die karmen
 Sy nimmermeer haer handen sluyt.

10.

Sy vreeft niet voor haer huys van wegen
 De sneeuw, of diergelijke leedt:
 Dewijl haer gantsche huys daer tegen
 Met dobb'le kleed'ren is bekleedt.

11.

Sy maect voor haer met kloeke sinnen
 Seer schoon-gebeeldt tapijt-cieret:
 Van purper en van't fijnste linnen
 Is hare kleedingh na haer staet.

12.

Haer man is in des Richt-huys poorten
 Door syn onfaghlikheyt bekendt;
 Als d' Outst' in't lant te famen soorten
 En hy terstont daer is ontrent.

13.

Sy maect fijn lynwaet met haer handen,
 En sy verkoopt het met gewin:
 Sy levert ook in verre landen
 Den koopman gordels na syn sin.

14.

Met sterkt' en heerlikheyt der zeden
Sy soo bevalligh als se magh
Haer t' allen tijden doet bekleden:
Sy lacht eens om d'aenstaende dagh.

15.

Sy doet haer mont met wijsheyt open:
En op haer tongh is goetheits leer.
Sy siet hoe haer huys-faken lopen:
S' eet broot der luyheit nimmermeer.

16.

Haer kind'ren sich te saem opmakē,
En roemen wel-gelukkigh haer:
Haer man sal immers haer niet laken;
Hy prijst haer, en hy seght, 'tis waer:

17.

Seer deugd'lik hebben vele vrouwen
Gehandelt in haers huyses staet:
Maer in voorzichtigh huys-op-houwen
Ghy alle die te boven gaet.

18.

De schoonheit en't bevalligh wesen
Is ydelheyt slechts en bedrogh:
Een vrouwe die den Heer sal vresen,
Moet meerder zijn gepresen doch.

19.

Geest haer, soo dat het elk magh merken,
Van harer handen vrucht de eer:
Laet in de poorten hare werken
In't openbaer haer prijsen seer.

Lof-sangh ende Gebedt der Kinderen.

Op de wijze; O saligh, heyligh Bethlehem. Of (2. versen voor 1. gesongen)
op de wijze van Psalm 138. Ik dank u, Heer, uyt 's kerten gromt.

1.

Psal. 8. v. 3. O Heyligh Godt, die uyt den mont
Der kind'ren en der suygelingen

Matth. 21. U lof en kracht volmaken kont,
vers. 16. Ghy doet ons tot u vrolik singen.

2.

Hoe swak ook onse kintsheit zy,
Dat sal uw eere niet vermind'ren;

Matth. 11. Ghy gaet den wijzen wel voor-by,
vers. 25. En openbaert u aen den kind'ren.

3.

2. Cor. 12:9. Ghy toont in swakheit uwe kracht,
1. Cor. 1:27. Ja kiest het swakke voor het sterke,
28.29. Voor 't groote, 'tgheen men niet en acht;
Op dat men uw genade merke.

4.

Matth. 21. Als eertijts met een held're toon
v. 15. 16. Die kind'ren riepen in den tempel,
Hofanna Davids ware Soon,
Beweest ghy hier van een exempel.

5.

Ibid. Het was der Schrift-geleerden schaer,
Die sweegh, en haer ook woud' doen swijgen,
Maer Jesus toond', hoe ghy van haer,
Schoon jonk en teer, u lof kondt krijgen.

6.

Soo willen wy dan ook, ô Heer,
Na onf' geringe kintsche krachten,
U vrolik singen lof en eer,
Hoe wel 't de werelt niet mocht achten.

7.

Jac. 3. v. 2. Wy zijn, 't is waer, heel swak en broos,
Soo dat wy struyk'len t' allen stonden:
Gen. 8: 21. Onf' hert is van der jeugt aen boos,

De dwaesheit is daer in gebonden.

Prov. 22:15.

8.

Maer wilt ghy doch gedenken niet
Der sonden onser jonkheit, Heere:
't Berouwt ons datse zijn geschiedt,
Vergeeft f' ons doch, tot uwer eere.

Psal. 25:7.

9.

O Jesu, die door 's Vaders raet
Selfs een swak kint hebt willen wesen,
Doch sonder alle sond' of quaet,
Ghy sult ons door uw bloet genesen.

Luc. 2:12.

Heb. 4:15.

1. Joh. 1:7.

10.

Wy weten d' inhoudt uws gebodts:
Laet tot my komen ook de kind'ren,
Want sulker is het Rijke Godts,
En wiltse niet van my verhind'ren.

Marc. 10.

vers. 14.

11.

Ghy neemtse vriend'lik in uw arm,
En zegent haer met uwen handen.
Uw liefd', ô Jesu, maekt ons warm,
En doet ons in weer-liefde branden.

Ibid. v. 16.

12.

Verlicht ons in uw kennis, Heer,
Uw Heyl'ge Geest van ons niet s'cheyde,
Die ons all' uwen wille leer',
End in uw reyne waerheit leyde.

1. Cor. 14:6.

Psal. 51:13.

Joh. 14:26.

Joh. 16:13.

13.

Laet ons in u opwassen staegh,
In heyligheyt en alle wysheit;
Ja laet ons nimmer werden traegh,
Tot dat ghy ons bekroont met grysheit.

Eph. 4:15.

Col. 1.v.10.

Rom. 12:11.

Prov. 16:31.

14.

Of soo ghy door een vroeger doot
Ons voor het quade wech wilt rapen,
Soo troost ons in den lesten noot,
En laet ons salighlik ontslapen.

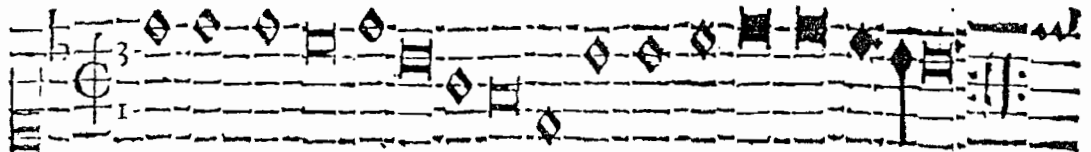
Jes. 57:2.

1. Cor. 15.

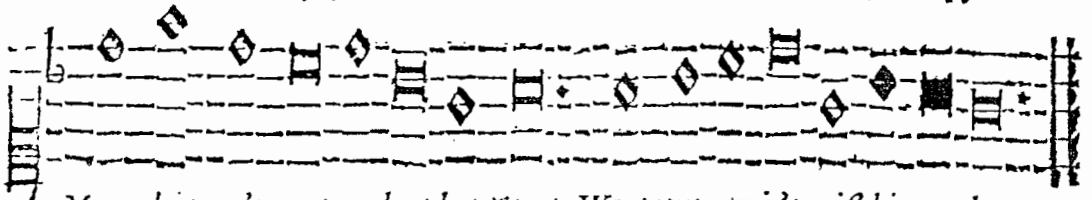
v. 6. 18. 20.

Tegen het lange uyt-stellen der Bekeeringe.

DISCANTUS.

Verbeydt niet om u te bekeeren Tot God den Heer, van u-we sond',
Noch wilt geen uytstel meer begeeren Van dagh tot dagh, van stond' op stond':

Maer doet nu't goet, en laet het quaet, Want morgen is't misschien te laet.

Men kan in dit Gesangh de twee laetste regeltjes van elk vers uyt-laten,
ende alsoo het selve singen op de wijze van de 10. Geboden. Hest op
nu hert &c. ende voorts na de Musijcke, en andere melodyen,
aengewesen by onse Gesangh; Soo Christelijke jongelingen.

1.

Syr. 5. v. 8. **V**erbeydt niet om u te bekeeren
Tot Godt den Heer, van uwe sond',
Noch wilt geen uyt-stel meer begeeren
Van dagh tot dagh, van stond' op stond':

Pf. 34: 15. Maer doet nu't goet, en laet het quaet,
Jac. 4: 14. Want morgen is 't misschien te laet.

2.

De tijt der boet wert u ontnomen,
Pf. 55: 16. Wanneer de doot komt on-verwacht,
Matth. 24. Want on-voorsiens de Heer sal komen
v. 43. 44. Gelijk een snelle dief by nacht.
1. Theß. 5. 2. Soo doet nu't goet, en laet het quaet,
Apoc. 3. v. 3. Want morgen is 't misschien te laet.

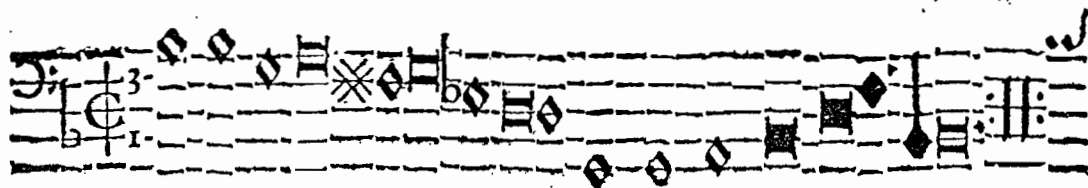
3.

En schoon u noch veel tijt waer over,
Ghy wordt daer door te beter niet,

Maer

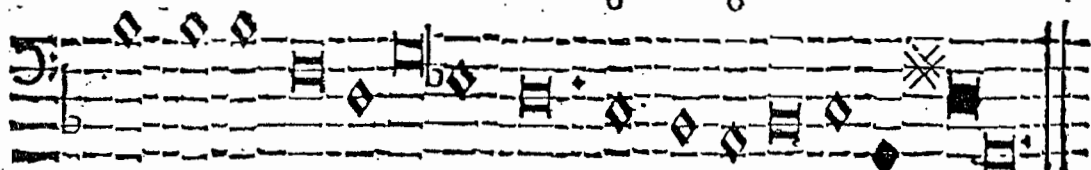
Tegen het lange uyt - stellen der Bekeeringe.

B A S S U S.

Verbeydt niet om u te bekeeren Tot Godt den Heer, van u-we sond',
Noch wilt geen uytstel meer begeere Van dagh tot dagh, van stond' op stond':

6 6

Maer doet nu't goet, en laet het quaet, Want morgen is't misschien te laet.

Maer maekt uw sonden meer en grover,
Ja raekt als onder haer gebiedt.
Soo doet nu 't goet, en laet het quaet,
Want morgen is 't misschien te laet.

Syr. 3: 28.

Rom. 6: 16.

4.

Die nu tot boete niet bequaem is,
Sal 't morgen noch veel minder zijn,
En daer de sond' soo aengenaem is,
Daer vleytse staegh met schoonder schijn.
Soo doet nu 't goet &c.

5.

Als mooren verw, als luypaerts vlekken,
Kleeft vast de langh-gepleegde sond':
Wie sal bestaen haer uyt te trekken
Soo diep gewortelt in den grond?
Soo doet nu 't goet &c.

Jer. 13: 23.

6.

't Is waer, de deur van Godts genade
Staegh den boetveerd'gen open staet,
Nochtans soo komt hy wel te spade,

Prov. 1: 24.

Die

Die hem, terwyl hy roept, versmaedt.
Soo doet nu 't goet &c.

7.

LUC. 13. Daer fullen vele komen loopen,
V. 24. 25. Wanneer de deur gesloten is,
En bidden, Heere doet ons open,
Maer al haer hoop sal wesen mis.
Soo doet nu 't goet &c.

8.

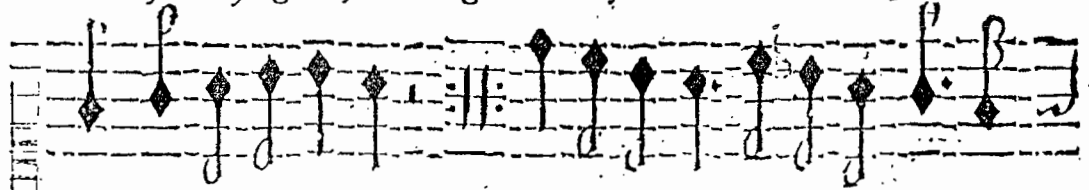
Roept dan niet langer, morgen, morgen, nu Noch

Begeerte tot Godt, om den korten tijt deses levens
wel te besteden.

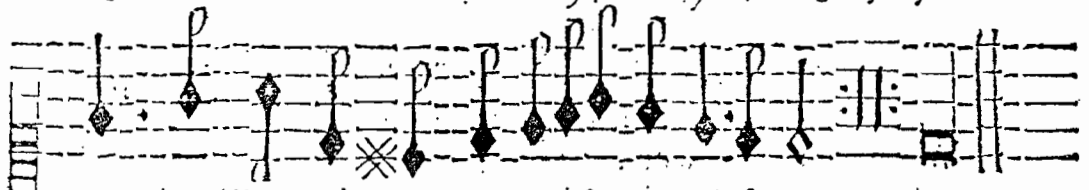
DISCANTUS.

Gantsch weynigh zijn de dagen van mijn leyen, En ve- le quaetshebb'

ik daer in be-dre-ven : In y- del-heyte ben ik mijn ja- ren

quyt, 'k Hebb' u, ó Godt, ge- leest in de minste tijt.

Men kan dit ook singen op de wijze van Psalm 8. O onse Godt, en Heer seer hoogh gepresen. Of (wanneer men 2. versen voor 1. of 8. regeltjes in elk vers neemt) op de wijze van Psalm 18. Ik sal u lieven &c. Of; Psalm 32. Wel hem, die syn misdact &c. Of; Psalm 45. Mijn hert wilt nu een seer schoonliedert voort-bringen. Of; Psal. 144. Geloofst zy Godt mijn troost tot allen tijden. Of op de wijze; Een koop-man die het e el gestent beminden.

Gantsch

Noch wilt niet wachten op het lef,
 Maer wilt uw ziel by - tijts versorgen,
 Denkt, 'd' eerste boet is ook de best'.
 En doet nu 't goet &c.

't Is nu de dagh en tijt; dies heden 2. Cor. 6: 2.
 Terwijl ghy syne stem noch hoort, Heb. 3: 7. 15.
 Verhardt uw hert niet tegen reden,
 Maer brenght bekeerings vruchten voort, Matt. 3: 8.
 En doet nu 't goet &c.

Begeerte tot Godt, om den korten tijt deses levens
 wel te besteden.

B A S S U S.

Gantsch weynigh zijn de dagen van mijn leven, En ve-le quaetshebb'

ik daer in be-dre-ven : In y- delheyt ben ik mijn ja- ren

quijt, 'kHebb' u, ô Godt, geleest de minste tijt.

I.
Gantsch weynigh zijn de dagen van mijn leven, Gen. 47: 9.
 En vele quaets hebb' ik daer in bedreven:
 In ydelheyt ben ik mijn jaren quijt, Eccl. 6: 12.
'kHebb'

'k Hebb' u, ô Godt, geleeft de minste tijt.

2.

Rom. 13: 11. 't Is eenmael tijt, ja meer dan tijt, ô Heere,

Dat ik tot u voortaeen mijn wegen keere,

Job. 14: 5. Eer ik genaek' het eynde van mijn perk,

Joh. 9. v. 4. En d'uur, waer in men niet kan doen uw werk.

3.

Pf. 90: 12. Leert my doch eens alsoo mijn dagen tellen,

Dat steeds mijn hert de wijsheit magh versellen,

En dat ik my in mijne pelgrimschap,

Niet op en houd', maer daegliks voordere stapp'.

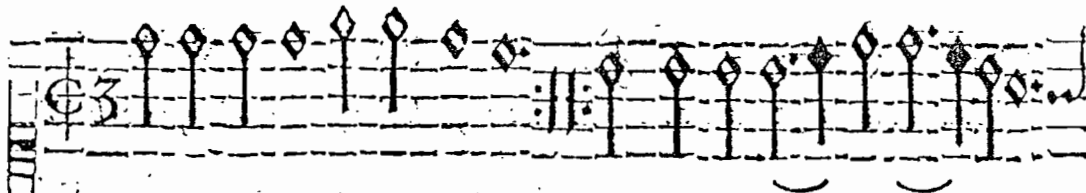
4.

Rom. 14: 7. 8 Het leven, dat wy niet aen u en geven,

En

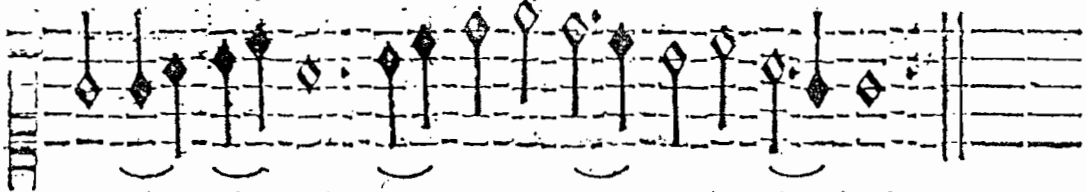
Klachte ende Gebedt eens boetveerdigen sondaers.

D I S C A N T U S.

O Heyligh God, ik treur' en klaegh,
Dat ik mijn misdaet alle daegh

Soo swaer soo groot en vele maek,

Hoe wel ik vaak Het ernstigh te vermyden haek.

Men kan dit ook singen op de wijze; Ich hab mein sacht Gott heim gestelt.

1.

Thren. 3: 39.

Jac. 3. v. 2.

○ Heyligh Godt, ik treur' en klaegh,

Dat ik mijn misdaet alle daegh

Soo swaer soo groot en vele maek,

Rom. 7: 19.

Hoe wel ik vaak

Het ernstigh te vermyden haek.

Mijn

En heeft te recht den name niet van leven:
 't Was beter dat de tijt noyt waer geweest;
 Die t' uwen dienst niet is besteedt op 't meest.

5.

Drijft van my uyt des wêrelts liefd' en lusten,
 En laet mijn ziel in u alleene rusten,
 Op dat, wanneer mijn uur gekomen is,
 Sy eeuwiglik blyv' in behoudenis.

1. Joh. 2.
 v. 15. 16.
 Joh. 12: 1.

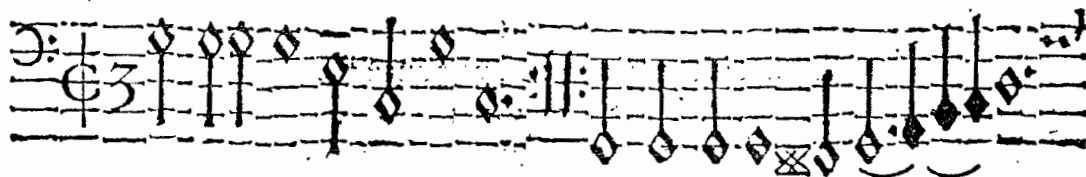
6.

Geest dat ik soo mijn pãdt ten eynde loope,
 Dat ik in 't waer geloov', in liefd' en hoope,
 Af-scheyden magh; en d' eeuwig' eere-kroon
 Ontfangen uyt genade tot een loon.

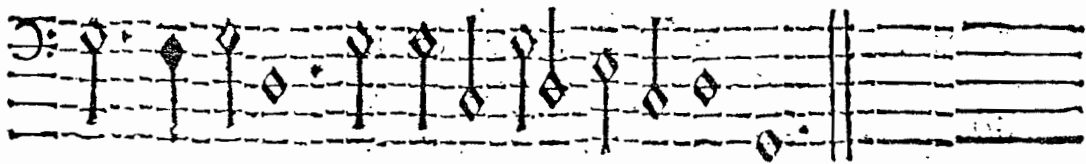
2. Tim. 4.
 vers. 7. 8.

Klachte ende Gebedt eens boetveerdigen sondaers.

B A S S U S.

O Heylig God, ik treur' en klaegh, Soo swaer, soogroot en ve- le maek,
 Dat ik mijn misdaet al- le daegh

Hoe wel ik vaak Het ernstigh te ver my- den haek.

2.

Mijn sonden' zijn eykes alree
 Geworden als het fant der zee,
 Sy gaen al over d' hooghste top
 Van mijnen kop,
 En klimmen hoogh ten hemel op.

Manassis Ge-
 bedt. vers. 9.

Psal. 38: 5.

Ezr. 9. v. 6.

G 2

Ach!

3.

Jer. 9. v. 1. Ach ! waer mijn oogh een trane-bron,
 Dat ik genoeghsaem weenen kon!
 Want schoon ik kermde nacht en dagh,
 Te weynigh, ach,
 Souw nochtans wesen mijn geklagh.

4.

Jes. 10. v. 3. Waer sal ik, my nu keeren heen?
 O goede Godt, tot u alleen.
 Ik weet en kan niet seggen meer,
 Dan dit, ô Heer;

Psal. 51: 6. Ik hebb' voor u gesondigt seer.

5.

Luc. 15: 21. 'k Hebb' in den Hemel en voor u
 Misdaen, ô Vader, en ben nu
 Niet weert dat ik uw kint meer heet'
 Maer 't is my leet,
 Dat ik oyt tegen u misdeed'.

6.

Ey neemt my aen in uw genaed',
 Al kom' ik tot u vry wat spaed'.
Mich. 7: 19. Ghy kont wel in den diepen gront
 Der zee terstont
 Wech werpen mijne sware sond'.

7.

Jer. 31: 18. Wilt ghy, ô Godt, bekeeren my,
 Dat ik te recht bekeert soo zy.

Gen. 1: 27. Ghy die my hebt geschapen, Heer,
 Wilt my ook weer

1. Pet. 1: 3. Herscheppen tot uw lof en eer.

8.

Op dat ik magh van nu voortaan
Psal. 119: 3. Oprecht in uwe wegen gaen,
Luc. 1: 75. Soo langh ik lev' in 't aerdsche dal,
Luc. 21: 28. Tot dat ik sal
Rom. 8: 23. Verlost zijn namaels heel end al.

P S A L M CXXX.

Op de wijze van.

Psalms 130. Vyt de diepten, ô Heere. Of na de Musyke, ende Sangh-
wysen, gestelt op 't naest - volgende Gesangh.

1.

'k **R**oep' uyt de diepe gronden.
Van mijn elend' en sinert,
O Heere, t' allen stonden,
Tot u met mont en hert.
O Heere, wilt doch hooren
Mijn stem, wanneer ik spreek:
Laet gunstighlik uw ooren
Aenmerken mijn gesmeek.

2.

Soo ghy, ô Heer, de sônden
Soo nauw wilt gade slaen:
Wie sal dan t' eenigen stonden
In uw gericht bestaen?
Maer by u is vergevingh,
Op dat men dies te meer
Voor u niet vrees' en bevingh
Magh wandelen, ô Heer.

3.

Ik wil den Heer verwachten,
Mijn ziel verwachtet hem,
'k Hoop' op de sterke krachten
Van syn beloft' en stem.
Mijn ziel vol angst en sorgen
Wacht hertlik op den Heer,
Veel meer dan na den morgen
De wachters, ja veel meer.

G 3.

Dat

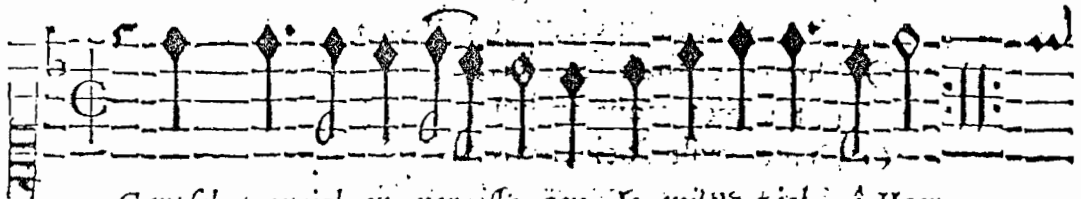
4.

Dat Israël lankmoedigh
Op Godt ook hoop' en beyd',
Want hy is overvloedigh
Van heyl en goedigheyd.

Ja

Des boetveerdigen toevlucht tot Christum.

DISCANTUS.

Gantsch treurigh en ver-sla-gen Is mijne Ziel, ô Heer,
Om dat ik all' mijn dagen Gesondigt hebbe soa seer.

Mijn misdaet is ge-wassen, Tot aen den hemel, hoogh:

O! kond' ik trane-plas-sen Uyt-stor-ten uyt mijn oogh!

Men kan dit ook singen op de wijze van Psalm 130. uyt de diepten, ô Heere. Of;
Psalm 128. Saligh is hy bevonden. Of; *Wacht auf ihr Christen alle.* Of; *Freuet
euch, ihr lieben Christen.* Of na de *Musike*, gestelt op onse Gesangen;
Hoe vrolijk end hoe heylig. Fol. 29. *Ghy die des Houwliks
banden.* Fol. 38.

Jes. 61: 3. **G**antsch treurigh en ver-slagen
Is mijne ziel, ô Heer,
Om dat ik all' mijn dagen

Geson-

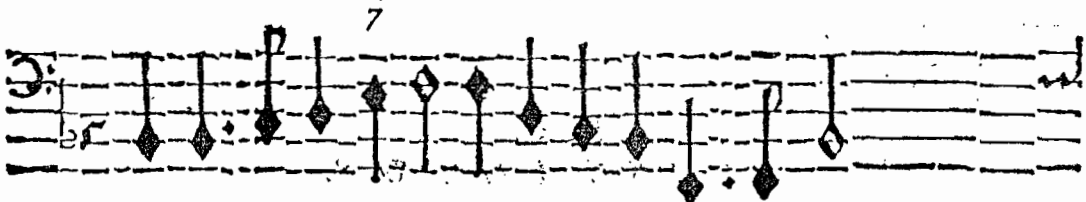
Ja hy sal uyt genaden
Syn volk van Israël
Van all haer missedaden
Verlossen haest en snel.

Des boetveerdigen toevlucht tot Christum.

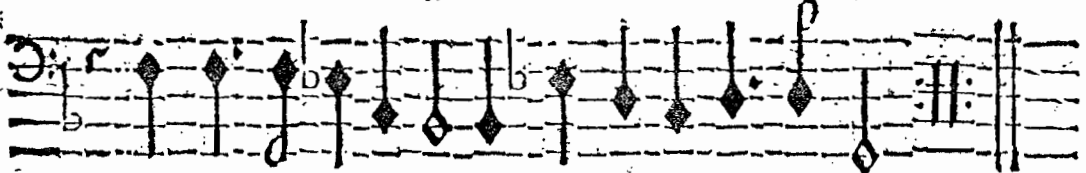
B A S S U S.

Gantsch treurigh en ver-sla-gen Is mijne Ziel, ô Heer,
Om dat ik all' mijn dagen Gefondigt hebb' soo seer.

Mijn misdaet is ge-wassen Tot aen den he-mel, hoogh:

O! kond' ik trane-plassen Uyt-storten uyt mijn oogh!

Gefondigt hebb' soo seer.

Mijn misdaet is gewassen,
Tot aen den hemel, hoogh:

O! kond' ik trane-plassen
Uytstorten uyt mijn oogh!

Ezr. 9. v. 6.

Jer. 9. v. 1.

2.

'k Weet nergens hulp te vinden
Als maer alleen by u,
O Jesu mijn beminden,

Mat. 4. v. 12.

Joh. 6: 37. Tot wien ik kome nu:
'k Hoop vast en wil geloven,

Psal. 51: 19. Dat een verlagen hert
Van u niet afgeschoven,
Maer aengenomen wert.

3.

Ghy zijt om deser oorfaek
Gekomen hier beneen,

1. Joh. 2: 1. Dat ghy soudt zyn een voorspraek
Der uwen in 't gemeen.

Matth. 11. Ghy hebtse staegh ontboden
vers. 28. Door uwe vriend'likheyt;

Ik kom' ook op uw nooden,
Want ghy my med' verbeydt.

4.

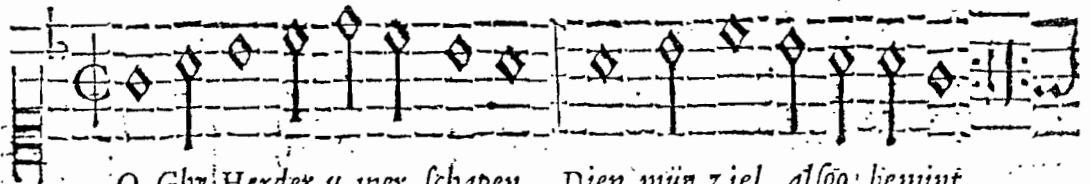
Jes. 40: 2. Wilt ghy na 't herte spreken,

En

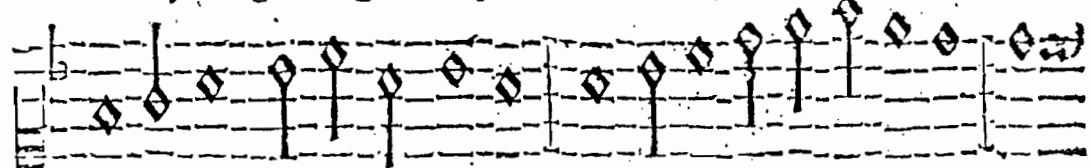
Het suchten eens swakken schaepkens tot synen

Herder Christum.

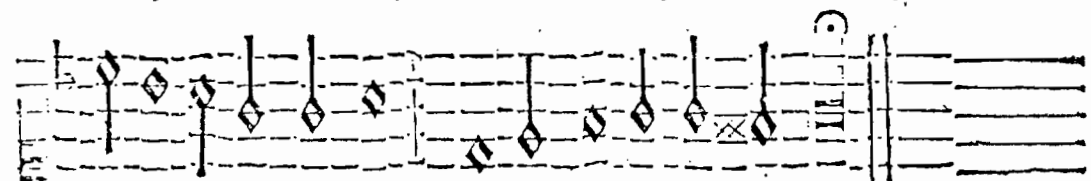
DISCANTUS.

O Ghy Herder u-wer schapen, Dien mijn ziel alsoo bemint,
Dat se nerges vreugt kan rapen, Dan daer s' u alle ne vindt;

Seght my aen, waer dat ghy weydet, Waer ghy uwe kudde leydet In

de hit-te van den digh, Daer se veyligh schuylen magh.

Het

En troosten immermeer,
 Ey laet dat zyn gebleken,
 Want ik 't met angst begeer.
 Ik wensch te hooren even
 Dit woort soo waerd en soet;
 Uw sonden zyn vergeven,
 * Mijn soon, zijt wel-gemoet.

Matt. 9:2
 * Of [zijt doch-
 ter] Matt. 9:22.

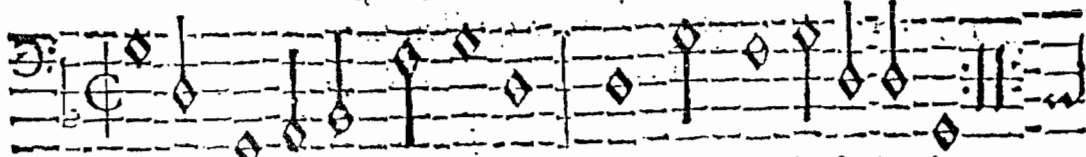
5.
 Deef aengename woorden
 Verquikken mergh en been:
 Mijn ooren noyt en hoorden
 Soo troostelike reên.
 'k Wil hier op vaste bouwen
 En wesen on-bevrees:
 Sterkt ghy mijn swak vertrouwen
 Door uwen Heyl'gen Geest.

Psal. 51:10.

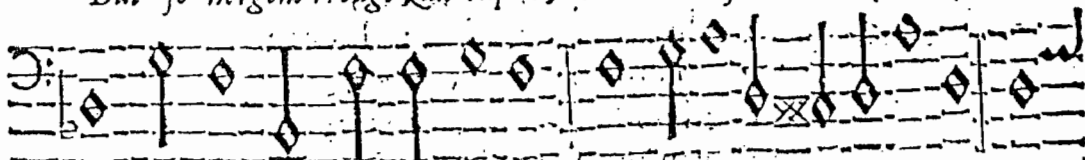
Marc. 9:24.
 Ephes. 3:16.

Het suchten eens swakken schaepkens tot synen
 Herder Christum.

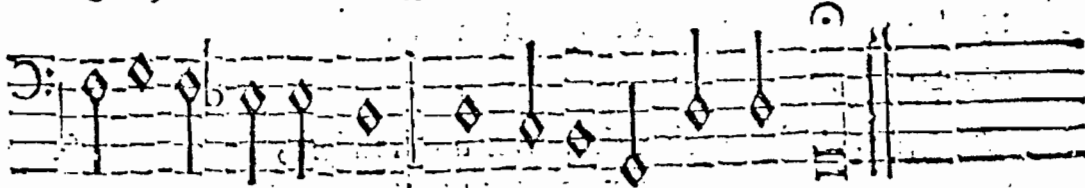
B A S S - U - S.

O ghy Herder u- wer schapen, Dien mijn ziel alsoo bemint,
 Dat se nergens vreugt kan rapen, Dan dier s' u allee-ne vindt;

Segt my aen, waer dat ghy weydet, Waer ghy uwe kudde leydet In

de bit-te van den daght, Daer se veyligh schuylen magh.

H

Men

Men kan het ook singen na de Musyke gestelt op onse Gesangh;
 Bruyd'gom der geloov'ge Zielen.

Joh. 10: 11.

O Ghy Herder uwer schapen,
 Dien mijn ziel alsoo bemint,

Datse nergens vreugt kan rapen,
 Dan daer s' u alleene vindt;

Cont. 1. 17.

Seght my aen, waer dat ghy weydet,

Waer ghy uwe kudde leydet

In de hitte van den dagh,

Daer se veyligh. schuylen magh.

Ach! ik ga in allen hoeken

Van dit wydde woeste dal

Ezech. 34.

Rust en goede weyde soeken,

vers. 14.

Waer ik die best vinden sal.

Jes. 4. v. 6.

Dikwijls komt my d' hitte steken,

Pf. 73: 26.

Dat ik ben by - na beswaken;

Jes. 55: 1.

Dorst- en honger-quellen my

Noch seer scherpelik daer by.

Pfal. 119.

Ja ik ben als een verloren

vers. 176.

Schaepken afgeweken seer,

Ioh. 10: 16.

Dat nochtans nu wenscht te hooren

Synes herders stemme weer,

Maer ik ben soo swak en teder,

Dat ik van my selfs niet weder

Tot u keeren kan, maer ghy

Ezech. 34.

Selve moet opsoeken my.

vers. 11.

Luc. 15: 4.

't Eene schaepken van uw hondert;

5. 6.

Dwalende met naer geligh,

Trekt u, dat ghy u af-fondert

Van de neg'n - en - tnegentigh,
 Om 't verloor'ne weer te vinden,
 En dat selve vast te binden
 Op uw schouderen, verheugt,
 Roepend' elk tot dese vreugt.

5.

Als een herder sult ghy weyden
 Uwe kudde teer en swak:
 Die daer soogen sult ghy leyden
 Sachtkens ende met gemak:
 Ja de lammerkens, die karmen,
 Ook vergad'ren in uw amen,
 End haer dragen in uw schoot,
 Eer ghy haer laet in den noot.

Ies. 49: 11.

6.

Weydt my op de rechte wegen,
 End op weyden, daer ik niet
 Met den honger ben verlegen,
 Noeh de dorst my doe verdriet:
 Daer de hitte niet door breke,
 Noeh de sonne my niet steke.
 Mijn ontfermer leydt my sacht,
 Daer het water springt met kracht.

Ies. 49: 9.

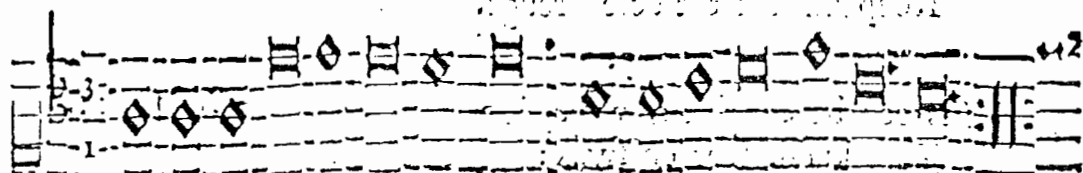
10.

H. 2

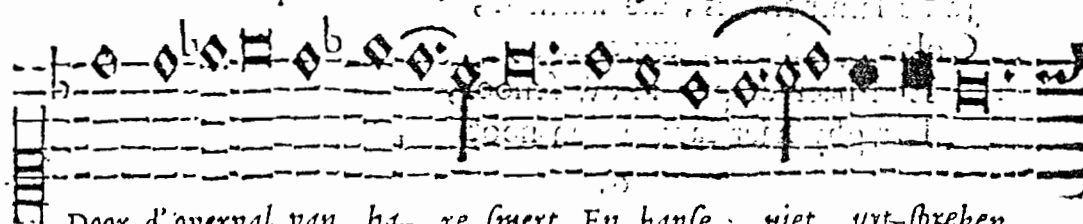
De

De boetveerdige sondaresse, weenende aen de voeten
Jesu, Luc. Cap. v. 1. 36. &c.

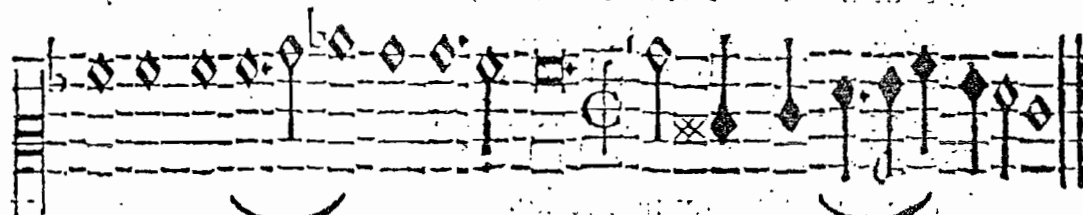
DISCANTUS.

Wat swarigheyt of droev'ge maer Magh dese vrouw hier bringen,
Die midden op de maeltijt haer Soo yv'rich in komt dringen!

Door d'overval van ha- re smert En kanse niet uyt-spreken

't Gevoel en't vreemt gewoel van't hert: Wat magh haer doch ontbreken!

Men kan dit ook singen op de wyse van Psalm 91. Die in Godes bewaringh sterk.
Of; Gib frid' zu unser zeit, ô Herr. Of; Durch Adams fal ist gantz verderbt.
Of; Erzurn dich nichte ô fromer Christ. Of, na de Musijke gestelt
op onse Gefangh, Voorganger en geleydes-man.

I.

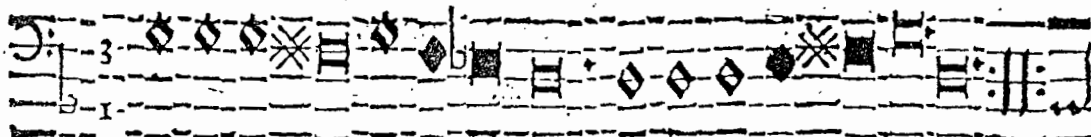
W At swarigheyt of droev'ge maer
Magh dese vrouw hier bringen,
Die midden op de maeltijt haer
Soo yv'rich in komt dringen!
Door d'overval van hare smert
En kan se niet uyt-spreken
't Gevoel en't vreemt gewoel van't hert:
Wat magh haer doch ontbreken?

Noch

De boetveerdige sondaressse, weenende aen de voeten
Jesu. Luc. Cap. VII. v. 36. &c.

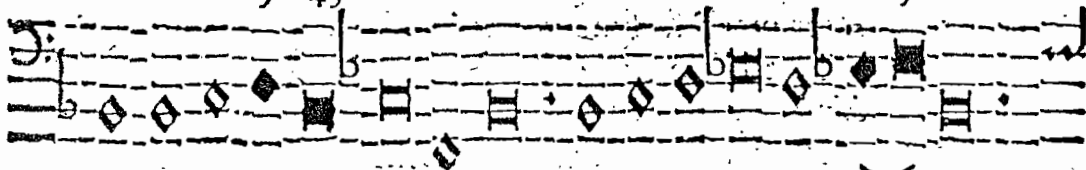
B A S S U S.

6 76 6

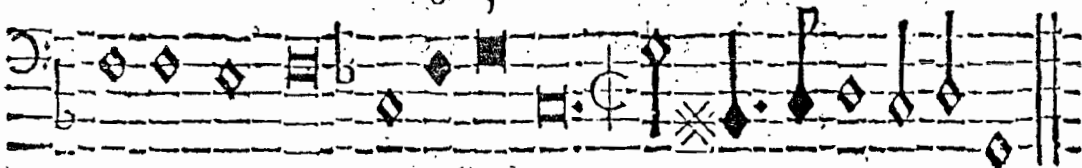
Wat swa rig-heyf of droey'ge maer Magh dese vrouw hier bringen,
Die midden op- de maeltijt haer Soo yv'rich in komt dringen!

9 43 6 6 5

Door d'overval van ha-re smert En kanse niet uyt- spre- ken

6 5

't Gevoel en's vreemt gewoel van't hert: Wat magh haer doch ontbreken!

Noch spreektse niet, maer sucht en hijght
Van weemoed langs hoe swaerder;
Haer hert als in haer mont op- stijght,
Als sy den Heer komt naerder.
O hert, ô treurigh herte spreekt,
Wilt't ampt der tongh bekleden,
Want Jesus weet wat u ontbreekt,
Ook eer hy hoort uw reden.

Joh. 2: 25.

Siet hoe haer oogen door't gedrangh

H 3

Van

Van tranen open bersten,
 Door ware boet, en liefdens-dwangh
 Tot Jesum, die haer persten.
 Sy derf hem niet recht schouwen aen,
 Bewult van hare sonde,
 Blijt achter aen syn voeten staen,
 En weent uyt 's herten gronde.

4.

Sy wil omhelsen haren Heer,
 Maer derf het niet aenvaerden,
 Dies valtse met haer aensicht neer,
 Al weenend', op der aerden;
 Daer maektse syne voeten nat
 Met heele tranen-plassen,
 Als of sy s' in een water-badt
 Hem vriend'lik wilde wasschen.

5.

Dewijlse niet weer af en laet,
 Hoe lang, hoe meer bewogen,
 Soo neemtse t haer haers hoofts te baet,
 Om daer med' af te droogen.
 Sy geeft syn voeten kus op kus,
 En salstse met haer salve,
 Op dat se't vyer haers herten blussch'
 Dat s' hadde synen t halve.

6.

Ghy toont, o Jesu, dat veel meer
 Deel' tranen u verblyen,
 Dan al des Phariseen eet
 Met syne lekkernyen.
 O! dat ik u dit traen-banket
 Soo med' op-offren konde,
 Op dat ghy ook op mijns gebedt
 Vergaet al mijne sonde!

Och!

7.

Och! dat mijn hoof nu water was,
 Een traen-fonteyn mijn ooge,
 Die vloey' niet heele stroomen ras;
 En niet soo haest op-drooge!
 Soo soud' ik dagh en nacht, o Heer,
 Om mijne sonden weenen;
 En 't souw' t' bekleemde hert wat weer
 Verlichten van syn steenen.

Jer. 9. v. 1.

8.

Doch giet' ik nu geen tranen-vloet,
 Tot wasschingh uwer voeten,
 Ghy giet een beek van dierbaer bloet;
 Dat sal mijn druk versoeten.
 Uw bloet is d' opene fonteyn,
 Die my van alle sonde
 Kan wasschen ende maken reyn,
 Nu en ten eeuw' gen stonde.

Zach. 13: 1.

1. Joh. 1: 7.

9.

Dien ghy niet wascht, en heeft geen deel
 Aen u of uw genade;
 Maer dien ghy wascht, is reyn geheel:
 Dies roep' ik vroegh en spade;
 Wascht niet alleen mijn voeten, Heer,
 Maer 't hoeft en d' handen t' samen,
 Ja wascht mijn ziel, en 'k sal niet meer
 My voor uw aenschijn schamen.

Joh. 13: 8.

Ibid: v. 10.

Ibid. v. 9.

Psal. 119: 6.

Trooste.

Troostelike bedenkinge ende toe-eygeninge der woorden

(Christi Apoc. 22. vers. 17. Die dorst heeft, come &c.)

DISCANTUS.

Uw mont, ô Heer, is enkel soetigheyt: Ge-

naed' is op uw lippen uyt gespreydt;

Sy zijn als met den leli- en besproeyt, Waer

van seer schoon de myrrhe drupt en vloeyt.

Men kan dit ook singen op de wijze; Al wat men hier in dese werelt fiet. Of;
 Psal. 93. Godt regeert zynde met eeren bekleedt. Of; Psal. 85. Ghij zijt,
 Heer, met uw volk &c. 2. versen voor 1.

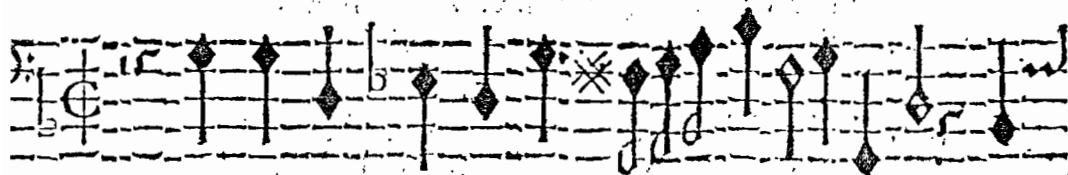
I.

Cant. 5:16. **U**W mont, ô Heer, is enkel soetigheyt:
 Psal. 45: 3. Genaed' is op uw lippen uyt gespreydt;
 Cant. 5:13. Sy zijn als met den lelien besproeyt,
 Waer van seer schoon de myrrhe drupt en vloeyt.

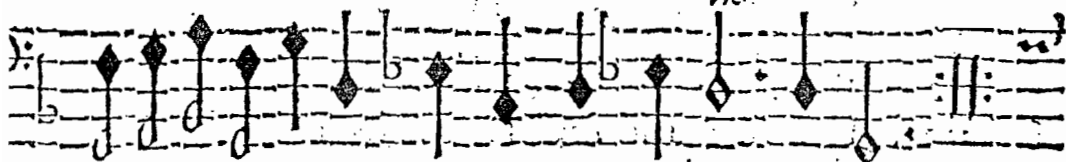
Wanneer

troostelike bedenkinge ende toe-eygeninge der woorden
Christi Apoc. 22, vers. 17. Die dorst heeft, kome &c.

B A S S U S.

Uw mont, ó Heer, is en- kel soetigheyt: Ge-

naed' is op uw lip- pen uyt gespreydt;

Sy zijn als met den le- li- en besproeyt; Waer

van seer schoon de myr- rbe drupt en vloeyt.

2.

Wanneer wy zijn benauwt door angst en finert,
Soo troost ghy ons, en sprekts ons na het hert.
Mijn ziel gaet uyt van wegen 't groot vermaek,
Dat sy geniet in uwe soete spraek.

Ies. 61: 2. 3.

Jes. 40: 2.

Cant. 5: 6.

3.

Nu roept ghy weer; Soo wie daer dorst heeft, koom':
Die wil, die neem', als uyt een vollen stroom,
Geheel om niet des levens water nu.

Apocal. 22.

vers. 17.

I

Deef

Deel' uwe stem heeft my gelokt tot u.

4.

Roept ghy se die daer dorsten, Heer, wel-aen,
Soo kom' ik dan vrymoedigh tot u gaen:
Ja selve weet ghy mijner zielen stant,

Pf. 143: 6. Die voor u is gelijk een dorstigh lant.

5.

Pfal. 63: 2. Mijn ziele dorst na u (ghy weet het, Heer,)
Mijn vleesch verlangt na u van herten seer,
Als in een lant dat dorr' is ende mat,
Om dat het langh geen water heeft gehad.

6.

Ik wil seer geern' (ik loov' u, om dat ghy
Het willen selfs eerst hebt gewerkt in my)
Phil. 2: 13. Ik wil, en't is al mijnes herten lust,
Dat mijnen dorst nu moge zijn geblust.

7.

Joh. 4: 15. Geeft my, ô Heer, dat water, dat my niec
Na't water dorst' het gheen de werelt biedt,
End ik by haer niet om te putten kom,

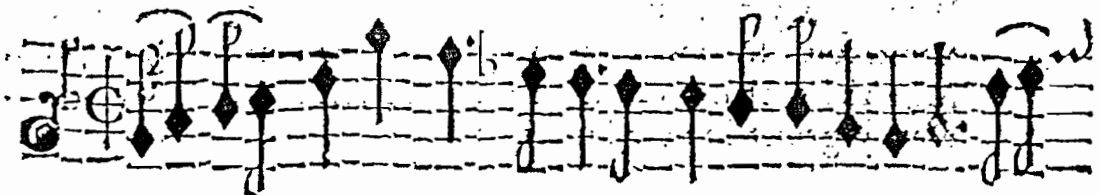
Ibid. 7: 13. Waer naer men dorst met sinerte wederom.

8.

Ja geeft, dat ik voortaan magh walgen van. Het

Toevlucht tot Christum.

DISCANTUS.

Je- su, waerheyt, wegh, en le ven, Die tot den Vader leydt, Die
Ghy al- lee- ne kont mij geven Der Zielen sa- lig- heyt, Der

tot
zie-

Het gheen dat niet versadigen en kan,
Maer mijne ziel in u haer een'ge rust.
Haer t' aller tijt in vettigheyt verlust:

Jes. 55: 2.

9.

Mijn arme ziel noch gelt noch prijs en heeft,
Die sy u voor *des levens water* geeft;
Doch alles geeft en schenkt ghy ook om niet,
En sonder dat belooninge geschiedt.

Ibid.

10.

Hoe lieflik kont ghy onsen dorst verslaen,
Als wy daer van haest schijnen te vergaen!
O sael'gen dorst, die soo versadicht wordt!
Sy zijn seer arm die't aen dit dorsten schort.

Matth. 5: 6.

11.

Ghy hebt gesprenght een milden regen, Heer;
Ghy hebt gesterkt uw erfenisse weer,
Wanneerse was geworden moed' en mat,
En troosteloos van dorst daer neder sat.

Pf. 68: 10.

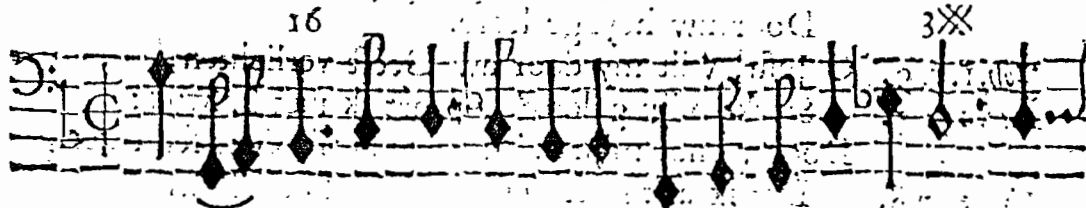
12.

Laet my na u doch dorsten vroegh en laet,
Op dat ghy staegh soo mijnen dorst verslaet;
Tot dat ghy my hier-namaels eeuwigh drenkt
Uyt uwe beek van wellust die ghy schenkt.

Pfal. 36: 9.

Toevlucht tot Christum.

B A S S U S

Je- su waerheyt, wegh en leyen, Die tot den Vader leydt, Die
Ghy al-lee-ne kont my geven. Der ziele salig-heydt, Der

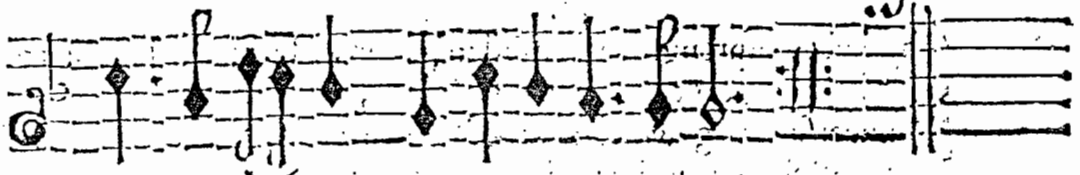
zie-

tot den Vader leydt, Ach! tot wien Soud' ik vlie'n, Als tot u, ô
Zie-len salig-hey. 's Levens woort Brēgt gy voort Door uw heyl-ge-

Hee-re? O Je-su, wilt my door uw Geest verlichten,
lee-re. Door-wondt mijn ziel soo met uw liefdens schichten,

Sterkt mijn ge-loov', op dat ik niet beswijk:
Dat ik al't goet des werelts acht' als slijk.

I.
Joh. 14: 6. **I**esu, waerheit, wegh en leven,

Die tot den Vader leydt,

Act. 4: 12. Ghy alleene kont my geven
Der zielen salighey.

Joh. 6: 68. Ach tot wien // Soud' ik vlie'n,
Als tot u, ô Heere?

's Levens woort // Breyght ghy voort
Door uw heyl'ge leere.

Joh. 1: 9. O Jesu, wilt my door uw Geest verlichten,

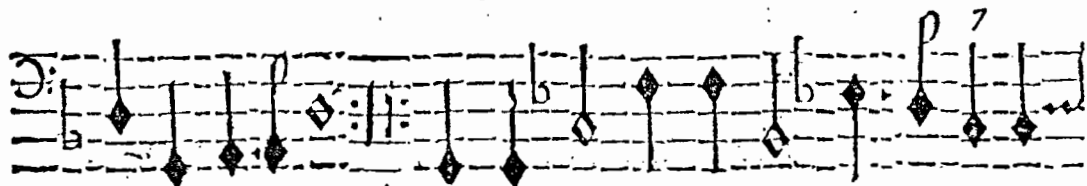
Luc. 17: 5. Sterkt mijn geloov', op dat ik niet beswijk:

Door-wondt mijn ziel soo met uw liefdens schichten,

Phil. 3: 7. 8. Dat ik al't goet des werelts acht als slijk.

2.
Doet my uw genade voelen

Joh. 7: 38. Als eenen water-vloedt,

tot den Vader leydt, Ach tot wien Soud' ik vlie'n, Als tot u, o
zie-len sa-lig-heyt. 'sLevens woort Brēgt gy voort Door uw heyl'ge

Hee-re? O Je-su, wilt my door uw Geest ver-lichten,
lee-re. Door-wondt mijn ziel soo met uw lief-dens schichten,

Sterkt mijn ge-loov', op dat ik niet beswaik.
Dat ik al't goet des we-relts wcht' als slijk.

Om daer meed' my te verkoelen

In der verfoekinghs gloet:

Dat ik niet // Door verdriet

Magh flaeuw-hertigh-werden,

Maer in noot // Totter doot

En ten eynd' volherden.

O Jesu, wilt my nimmermeer verlaten,

Op dat ik u verlate nimmermeer,

Hoe soudt ghy doch mijn ziel oyt kunnen haten,

Die ghy tot u dus hebt getrokken, Heer?

3.

Wilt my als een zegel setten

Doch op uw hert en arm,

End op al mijn suchten letten,

Wanneer ik treur' en karm'.

I 3

I. Pet. 4: 12.

Hebr. 12.

vers. 3. 5.

Apoc. 2: 10.

Mat. 24: 13.

Psal. 27: 9.

Joh. 12: 32.

Cant. 8: 6.

Psal. 61: 2.

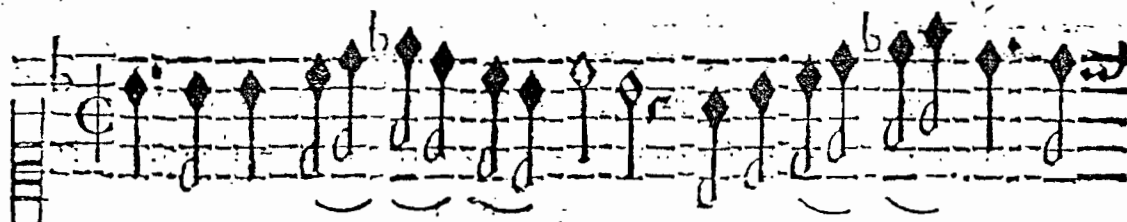
Tot

Tot dat ghy // Eenmael my
 Helpt van al mijn quel-rust,
 En my haest // Eens verplaest
 Daer ik leev' in wel-lust.

O Je-

De geloovige gevoelende hem selven tot Jesum getrokken,
 heeft een vast vertrouwen van sijne volherdinge.

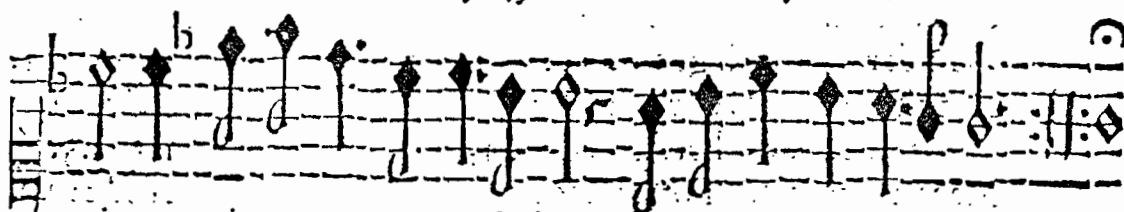
DISCANTUS.

O mijn ziel, wilt hem be- minnen, Die u heeft veel meer be-

mint Als een Va- der oyt syn kint. O mijn ziel, wilt hem be-

minnen, Die u uyt ge- na- de jont, Dat ghy hem beminnen kont.

Men kan dit ook singen op de wijze; *Als een uytgestorten Balsam.* Siet onse
 Gefangh; *Looft den Heere, mijne ziele.* Fol: 6.

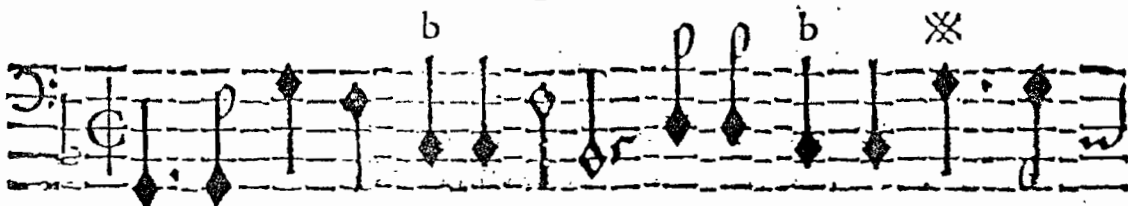
- Psal.* 18: 2. **O** Mijn ziel, wilt hem beminnen,
 Die u heeft veel meer bemint
Psal. 103.
 vers. 13. Als een Vader oyt syn kint:
1. Joh. 4.
 vers. 19. **O** mijn ziel, wilt hem beminnen,
 Die u uyt genade jont,
 Dat ghy hem beminnen kont.

Niemant

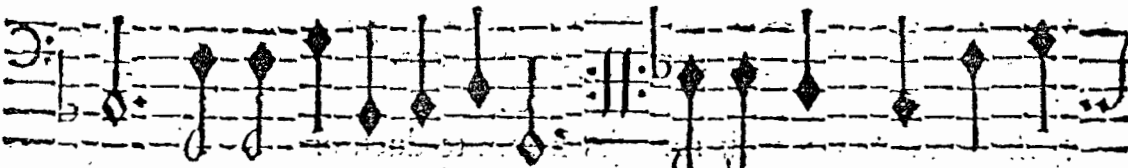
O Jesu, wilt doch langer niet verbeyden,
 Komt doch, ey komt, want ik verlange seer, *Apoc. 22.*
 Ik kan van u niet langer zijn gescheyden: *v. 17. 20.*
 Komt doch, en wilt vervullen mijn begeer.

De geloovige gevoelende hem selven tot Jesum getrokken,
 heeft een vast vertrouwen van sijne volherdinge.

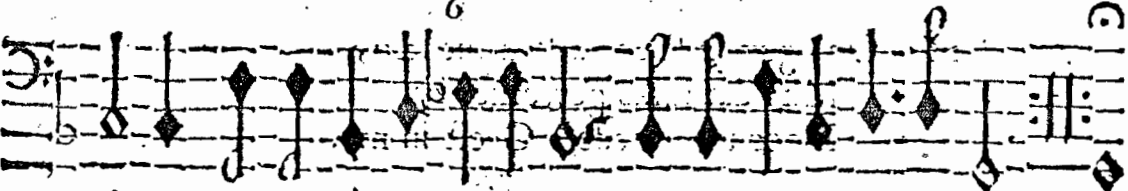
B A S S U S.

O mijn Ziel, wilt hem beminnen, Die u heeft veel meer be-
 6 b

mint Als een Vader byt syn kind. O mijn Ziel, wilt hem be-
 6 b

minnen Die u uyt ge-na-de jont, Dat ghy hem beminnen kent.

2.

Niemand kan tot Jesum komen,
 Soo de Vader hem niet trekk',
 En een dorst in hem verwekk'.
 Tot de ware levens stroomen.
 Hy heeft ons (ô liefdens schat!)
 Niet wy hem eerst lief gehad.

Joh: 6: 44.

Apoc: 22.

vers. 17.

1. Joh: 4.

v. 10. 19.

3.

* Voel, ô Jesu, my getrokken.
 Door uws Vaders sterke hande,

Jer: 31: 3.

* Voel,

Cant. 8:6. 'k Voel cen soete liefde brandt
Hof. 2: 13. Hert en ziel tot u aen-lokken:
1. Joh. 4. 't Is uw liefde dat ik koom
vers. 18. Voor uw aensicht sonder schroom.

4.

Joh. 6: 37. 't Moet tot u doch allegader,
 [*1. Tim.* 2. Vriendelike Middelaer,
vers. 5.] Ernstigh komen voor of naer,
 Wat u eenmael geeft uw Vader,
 En die tot u komt, ô Heer,
 En verwerpt ghy nimmermeer.

5.

Jer. 31: 3. 'k Ben ook seker, dat uw Vader,
 Die my dus getrokken heeft,
 My ook nimmermeer begeeft,
 Maer tot u sal brengen nader:
Phil. 1. v. 6. 't Goede werk in my gewrocht
 Sal ten eynde zijn gebrocht.

6.

Psal. 30: 8. Schoon ik somtijts koom te duchten,
 'k Sal 't doch houden voor een gunst,
 Als ik door een heete brunst
Rom. 8: 26. On-geveynst tot u kan suchten,
 Mits dat sulks gewerket zy
 Door uws Vaders Geest in my.

7.

Joh. 10: 3. 27. 't Schaepken, Heer, van u verkooren,
 Dat ghy by syn name weet,
 Dat ghy kent aen syn gebleet,
 Sal uw lieve stem ook hooren,
 En zijn willigh en bereydt
 U te volgen waer ghy 't leydt.

8.

Ibid. v. 28. 't Eeuwigh leven sult ghy 't geven,
 Nimmer sal 't verlooren gaen:
 Niemants macht en sal bestaen
 (Schoon hy met geweldigh streven

Noch soo sterk daer tegen kant)
Om 't te rukken uyt uw hant.

9.
Wie sal my nu kunnen scheyden
Van de liefde Christi noch?
't Is geheel on - moog'lik doch
D' uytverkoor'ne te verleyden:
k. Worde door Godts kracht bewaert;
Dies, mijn ziel, zijt onbeswaert.

Rom. 8: 35.

Matth. 24.

vers. 24.

1. Pet. 1: 5.

Pf. 42: 6. 12.

10.
Want ik weet wien ik geloove,
Seker zijnd' hoe hy vermagh
Te bewaren, tot dien dagh
Dat mijn Heyland komt van boven;
Dit mijn pandt, dat by hem is
Wech - geleght alsoo gewis.

2. Tim. 1:

vers. 12.

11.
Ik en roem' niet op het mijne,
Maer op 't-fondament mijns Godts,
't Welk soo vast staet als een rots,
Dat de Heere kent de syne;
Ja de syne kent de Heer,
En sy kennen hem ook weer.

1. Cor. 1: 29.

2. Tim. 2.

vers. 19.

Joh. 10: 14.

12.
Laet de vaste bergen wijken,
En de heuvelen wank'len vry,
Syne goetheyt sal van my
Nimmer wijken, noch beswijken;
En syn heyligh vreed'-verbondt
Sal niet wank'len t' een'ger stondt.

Jes. 54: 10.

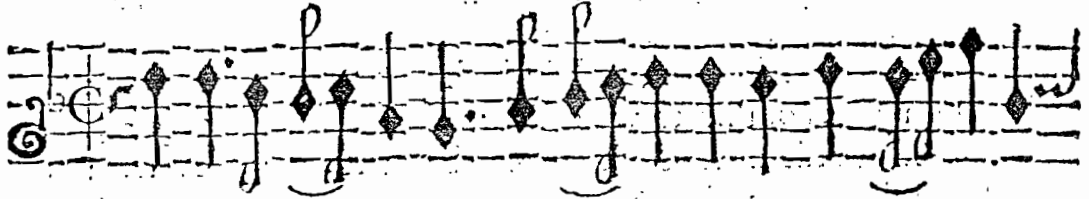
13.
D' Heere sal 't voor my vol - enden:
Uwe goedertierenheyt
Is, ô Heer, in eeuwigheyt:
Wilt uw gunst noyt van my wenden,
Laet niet varen immermeer
Uwer handen werken weer.

Psal. 138.

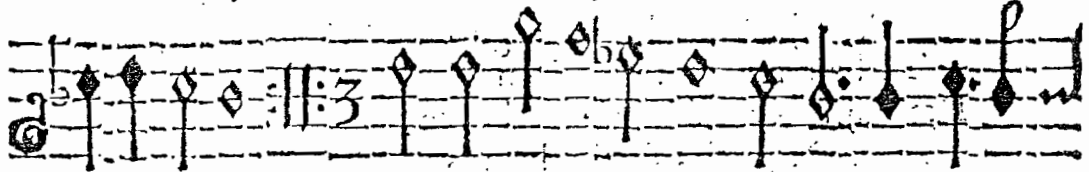
vers. 8.

Men moet Godt dienen in de jeugt ende jonge jaren.

D I S C A N T U S.

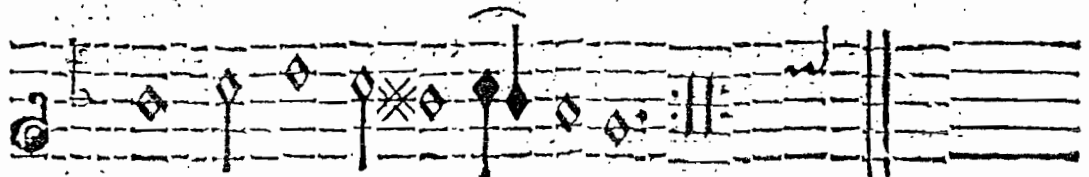

O on- be- dach- te jeugt, Die in des werelts vreugt Ver- slijt uw
En zijt soo dwaes en dom, Dat ghy uw ou- derdom Slechts meēt voor

beste ja- ren
Godt te spa- ren.

Denkt ghy dat hy te vree'n Met sulck een dienst is?
Op- of- se- ren aen Godt; Syn jok en syn ge-

neen: Ghy moet uw be- ste dagen,
bodt In u- we jonkheyt dragen.

Men kan dit ook singen op de wijze van Psalm 3. Hoe veel is des volks, Heer. Of
(met 6. regeltjes in elk vers) op de wijze van den Lof-sank Marie, Mijn
ziel maect groot den Heer. Of; Simeons, Nu laet ghy Heer oprécht.

I.

O On-bedachte jeugt,
Die in des werelts vreugt
Verslijt uw beste jaren,
En zijt soo dwaes en dom,
Dat ghy uw ouderdom
Slechts meent voor Godt te sparen.

Denkt ghy, dat hy te vrêen
Met sulck een dienst is? neen:

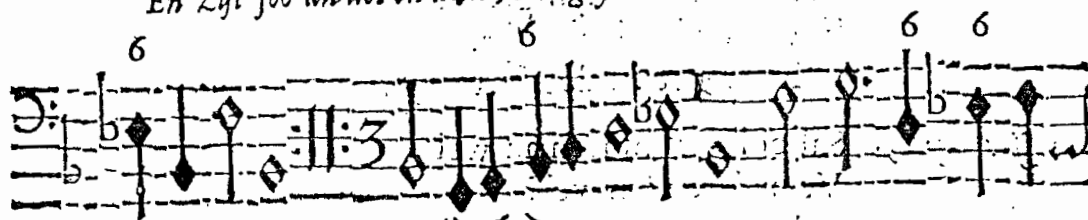
Ghy

Men moet Godt dienen in de jeugt ende jonge jaren.

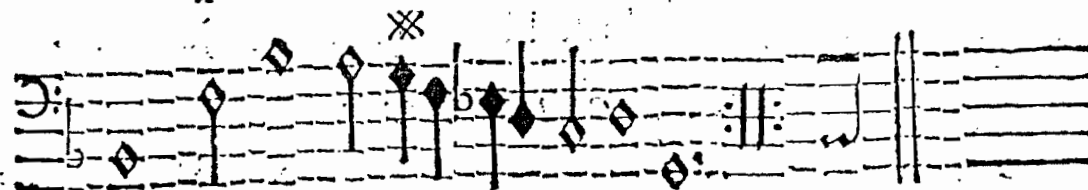
B A S S U S.

O on- be- dachte jeugt, Die in des werelts vrent Ver slyt uw
En zyt soo dwaes en davn, Dat ghy uw ouder- dom Slechts meēt voor

be- ste jaren, Denkt ghy dat hy te vree'n Met sulke endienst is?
Godt te sparen. Op- of- fe- ren aen Godt; Syn jok en syn ge-

neen: Ghy moet uw be- ste dagen
godt In u- we-jonk- heyt dragen.

Ghy moet uw beste dagen
Op-offeren aen Godt;
Syn jok en syn gebodt
In uwe jonkheit dragen.

Thren. 3.
vers. 27.

2.
t En is geen goede roem,
Des jonkheits eed'le bloem
De werelt soo te geven;
End als men niet meer kan
De werelt dienen, dan
Te willen Gode leven.

1. Cor. 5: 6.
Sap. 2: 6.7.

1. Joh. 2. De jonge jeugt is sterk,
 vers. 14. Bequaem tot Godes werk,
 Syn woort kan in haer blyven :

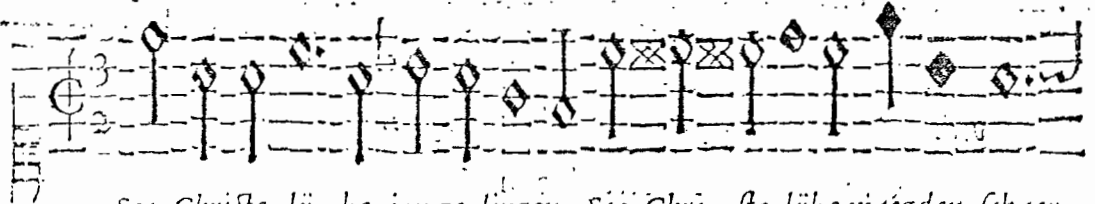
Ecc1, 12: 1. Maer d' oude dagē zijn
 Vol on-gemak en pijn,
 Die allen lust verdryven.

Die 't quade sich gewent,
 Vervolght het tot den endt,
 Hy kan 't niet wel af-léeren;
 Soo Godt door syn genaed'
 Heel wonderlik soo spaed'
 Hem niet en doe bekeeren.

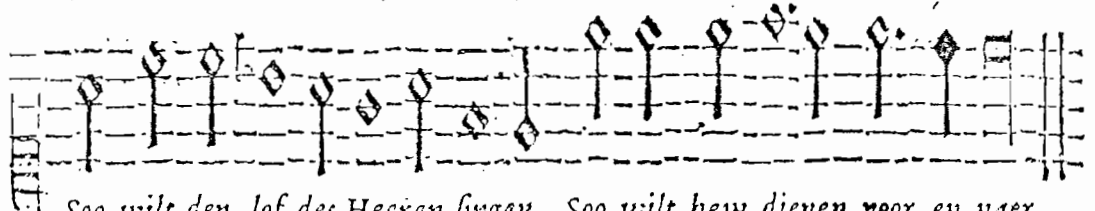
Jer 13: 23. Sal ook een moorman wel
 Veranderen syn vel?
 Een luypaert syne vlekken? Soo

Verwakkeringe der Christelike en godtsalige Jonkheit.

D I S C L A M T U S.

Soo Christe-lij-ke jonge-lingen, Soo Chri-ste-lyke maegden-schaer,

Soo wilt den lof des Heeren singen, Soo wilt hem dienen voor en naer.

Men kan dit ook singen op de wijze van de 10. Geboden; Hest op uw hert &c.
 Of; Die door des werelts woeste baren. Siet voorts de Musijke ende Sangh-
 wijfen gepast op onse Gefangh; Godt is mijn licht &c. Fol: 32.

Soo sult ghy tot het goedt,
Die steeds het quade doet,
U konnen ook verwekken.

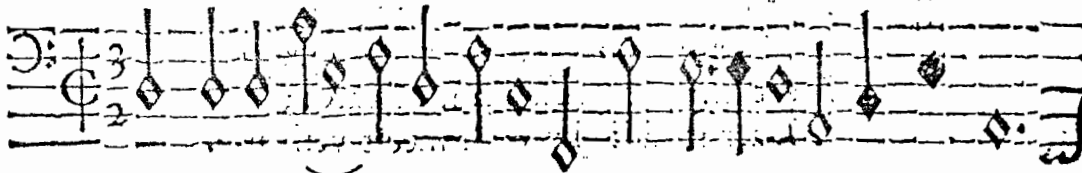
4.
Wel - aen, terwijl ghy meugt, Gal: 6: 10.
Van nu aen, in uw jeugt, Syr. 6. v. 18.
Laet u wel onderwijfen,
Op dat ghy noch, mijn kint,
Alsdan de wijsheyt vindt,
Wanneer uw hayren grijfen.

De goede vrucht verbeydt, Ibid. v. 19.
Want weynigh moeylikheyt 20.
Wert eerst daer in versleten,
Maer weder haest en ras
Sult ghy van 't schoon gewas
Na uw believen eten.

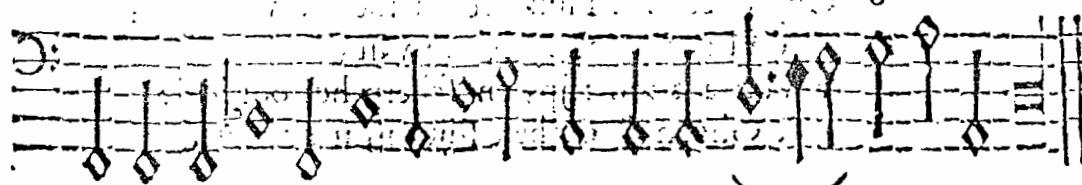
Verwakkeringe der Christelike en godtsalige Jonkheit.

B A S S U S.

6 6 6 6 6 6

Soo Christe-lij-ke jon-gelin gen, Soo Christe lij ke maegden - schaer,

Soo wilt den lof des Heeren singen, Soo wilt hem die- nen voor en naer:

Soo Christelijke jongelingen, Ps. 148: 12.
Soo Christelijke maegden - schaer; Ps. 68: 26.

Soo wilt den lof des Heeren singen
Soo wilt hem dienen voor en naer.

2.

Ecl. 11:9. De dwase jeugt magh met behagen
Zijn in haer ydelheyt verblydt,
Ecl. 12:1. Denkt ghy in uwe jonge dagen
Aen uwen Schepper staegh met vlyt.

3.

2. Tim. 2. De domme jeugt magh haer besmetten
vers. 22. En soeken vreugt in dit of dat,
Pf. 119:9. Houdt ghy na Godes woort en wetten,
Die meer verheugen, reyn uw padt.

4.

Amos. 2:11. Godt wil ook uyt den jongelingen
Verwekken ware Nazireen,
Die hy van 's werelts yd'le dingen
Af-sondert tot syn dienst alleen.

5.

Niet d' oude koude kreup'le jaren,
Maer 't eelste van uw frische jeugt
Moet ghy tot synen dienst bewaren;
Daer med' is hy op 't meest verheugt.

6.

Ghy doet in 't Hemelsch 't meeste voordeel,
Wijl uw memory is soo vast,
't Verstant soo rijp, en scherp het oordeel:
't Gheen d' outheit slijt, in u nu wast.

7.

Jes. 30: Nu zyn uw oogen end uw ooren
v. 20. 21. Bequaemst, om Godes heylich woort
Jes. 34: 16. Met vrucht te lesen en te hooren:
1. Pet. 1: 24. Nu bloeyt noch 't gheen soo haest verfoort.

Nu

8.

Nu kunnen tongh en stem hem eeren,
En d' handen werken op het best,
De voeten na syn Huys haer keeren,
Het welk al af-gaet op het leest.

Pf. 71: 23. 24.

Eph. 4. 28.

Jes. 2: 3.

9.

O! hoe behaeght het Godt den Heere,
Dat in het eelste van syn jeugt
De mensch-met lust hem dien' en eere,
Versakend' yd'le werelts vreugt!

10.

Syn woort alsnoch in onsen dagen
Tot haren lof en eere noemt
Die in haer jeugt na syn behagen
Haer maekten door haer deugt beroemt.

Gen. 37: 2.

1. Sam. 3: 1.

Jer. 1: 6.

Luc. 2: 42.

2. Tim. 3: 15.

11.

Draeght u ook heyligh en mannielik,
Dat ciert u meet, als zyd' of pluys;
De heyligheyt die is leer ciertlik
Tot lange dagen Godes huys.

1. Tim. 2.

vers. 9. 10.

Psal. 93: 5.

12.

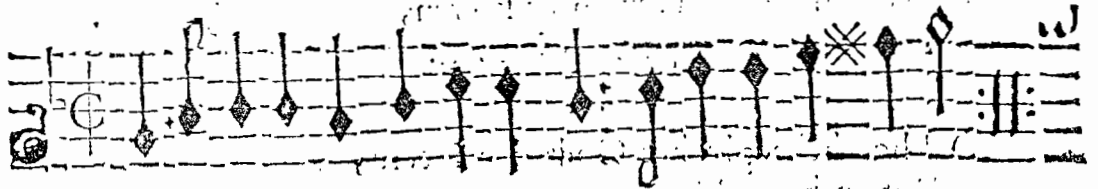
Men sal u prysen in uw leven,
En na uw leven noch veel meer.
Godt sal u uyt genade geven
De kroon der heerlikheyt en eer.

Prov. 10: 7.

1. Pet. 5: 4.

Sucht ende begeerte na een vry gemoet.

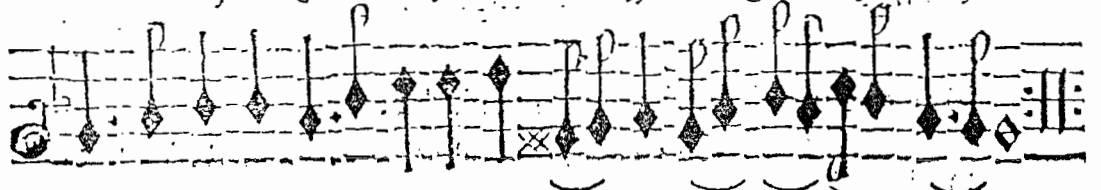
D I S C A N T U S.

Soe-te Jesu, mijn be-minde, Wanneer sal het doch geschie'n,
Dat ik u al-lee-ne vinde, End all' and're dingen vlie'n!

Wan-neer sal ik u mijn hert Met syn in-ge-krop-te smert

Eenmael kennen soo ontdekken, Als mijn sin-nen daer toe strek-ken!

Men kan dit ook singen op de wijze van Psalm 42. Als een hert gejaecht, ó Heere.

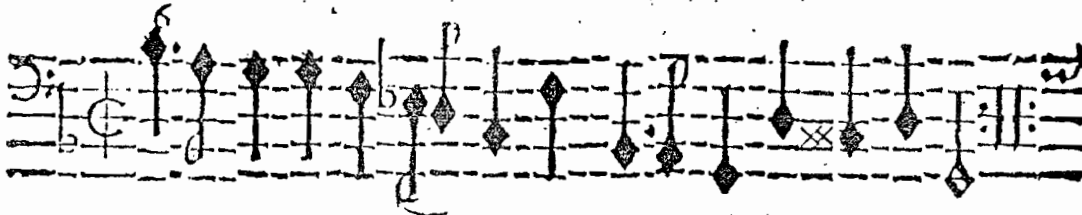
1.
Soete Jesu, mijn Beminde,
Wanneer sal het doch geschie'n,
Dat ik u alléene vinde,
End all' and're dingen vlie'n!

Psalm 62: 9. Wanneer sal ik u mijn hert,
I. Sam. 1. Met syn ingekropte smert;
vers. 15. Eenmael kennen soo ont-dekken,
Als mijn sinnen daer toe strekken!

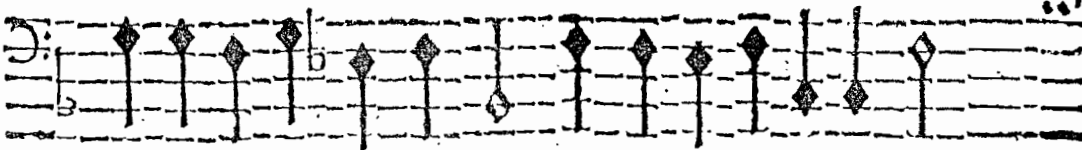
2.
Phil. 4. v. 6. 'k Wensch met bidden ende smeken,
Met veel tranen en geweën,
Mijn begeerten uyt te spreken

Sucht ende begeerte na een vry gemoet.

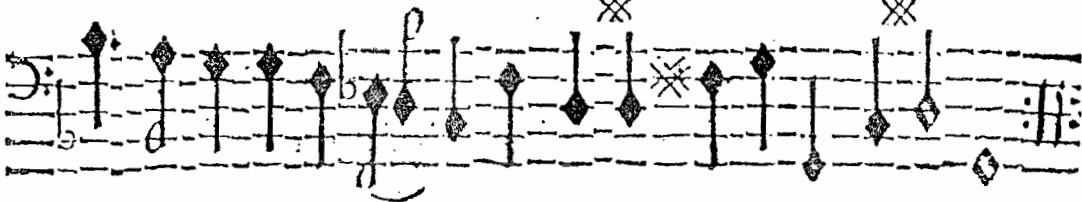
B A S S U S.

Soe-te Jezu, mijn be- minde, Wanneer sal het doch geschie'n,
Dat ik u al- lee- ne vinde, End all' and're dingen vlie'n!

Wanneer sal ik u mijn hert, Met syn in-ge-kropte smert,

Eenmael konnen soo ont- dekken, Als mijn sinnen daer toe strekken!

In het still met u alleen.
Ghy end ik, en niemant meer,
Weten wat mijn ziel begeer;
Dies wilt alles eens uyt-dryven,
En by my alleene blyven.

Thren. 3.
vers. 28.

3.
Ach! de werelt met haer woelen
Doet my sulck een groot geweld,
Dat ik mijne ziel moet voelen
Menigmael geheel ontstelt!
Allesins maakt sy ontruff
Mijn soo wel begonnen lust;
Ja mijn yver light vack weder
In een oogenblik daer neder.

L

Somtijs

4.

1. Joh. 2. Somtijts komt de Werelt treden
 vers. 16. Met haer welluft, voor den dach,
 En sy biedt, met schijn van reden,
 My een vriendelike lach.
 End hoewel sy my geheel
 Niet kan trekken in dit seel,
 Nochtans kanse my verhind'ren,
 En mijn aendacht haest vermind'ren.

5.

Somtijts komtse daer-en-tegen
 My met druk en droefheit aen;
 Werpt my voor, hoe dat den zegen
 En 't geluk voor-by my gaen:
 Stelt my voor met slim beleyt
 Veelderhande swarigheyt,
 Dat ik tegen dank moet schromen
 't Gheen mischien sal nimmer komen.

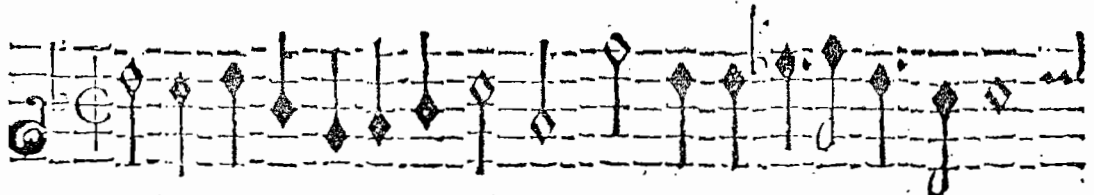
6.

'k Ben niet weynigh ook bestreden
 Eccl. 1: 13. Door het moejelik bedrijf
 Eccl. 2: 23. Van soo vele besigheden,
 Die my vallen op het lijf.

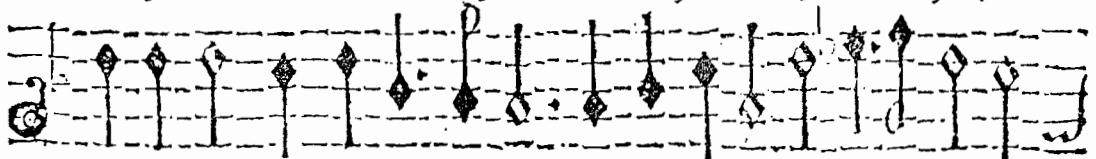
'k Trach-

Vierige begeerte ende verlangen tot Christum.

D I S C A N T U S.

O schoone boven alle menschen, Toont my uw lie-se-lik aenschijn,

Want ik ben krank van liefsdens pijn; Alleen tot u is all' mijn wenschen:

O Godt,

ende Geestelike Liedekens.

'k Trachte staegh t' ont-lasten my,
En te wesen los en vry,
Maer ik kan uyt 's werelts saken
Niet na mijnen sin geraken.

7.

't Is voor u, voor u, o Heere,
Altesamen naekt en bloot
Wat ik in mijn ziel begeere;
Ghy weet alle mijnen noot:
En mijn heymelik gesucht,
Dat sich, sonder veel gerucht,
Houdt in mijne ziel verscholen,
Is voor u ook niet verholen.

Psal. 38:10.

8.

Soete Jesu, mijn Beminde,
Wanneer sal het doch geschie'n,
Dat ik u alleene vinde;
End all' and're dingen vlie'n!
Wanneer sal ik u mijn hert,
Met syn in-gekropte smert,
Eenmael kunnen soo ont-dekken,
Als mijn sinnen daer toe strekken!

Psal. 62: 9.

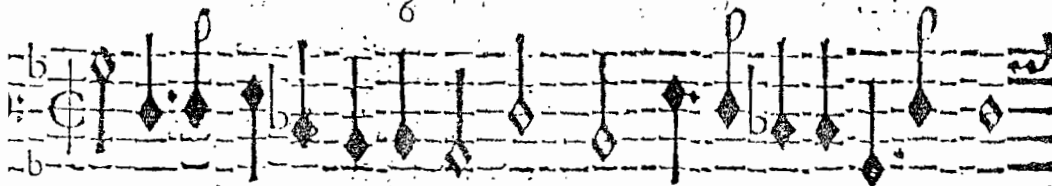
1. Sam. 1.

vers. 15.

Vierige begeerte ende verlangen tot Christum.

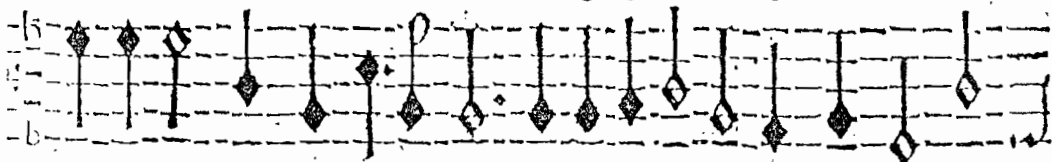
B A S S U S.

6

O schoone 'boven alle menschen, Toont my uw lie-se-lik aenschijn,

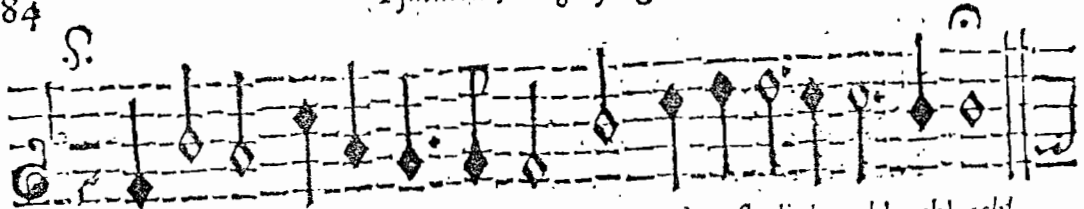
6 6 b

Want ik ben krank van liefdens pijn; Alleen tot u is all' mijn wenschen:

L 2

O Godt,

O Godt, ik soek' u nacht en dach, En roep' gestadigh, ach! ach! ach!

Men kan het ook singen op de wijze van Psalm 58. Ghy Raeds-heeren, liet my doch hooren. Of; O Godt, sal ik noch langer klagen.

1.

Psal. 45: 3. **O** Schoone boven alle menschen,
 Psal. 4: 7. Toont my uw liefelik aenschijn,
 Cant. 2: 5. Want ik ben krank van liefdens pijn;
 Psal. 25: 1. Alleen tot u is al mijn wenschen:
 Psal. 88: 2. O Godt, ik soek' u nacht en dach,
 En roep' gestadigh, ach! ach! ach!

2.

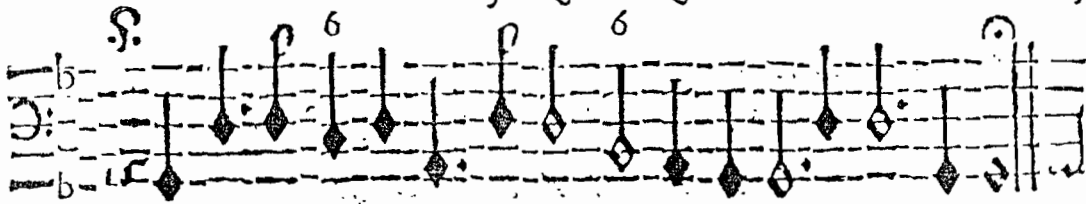
Cant. 4: 6. Ach! wanneer sal dien dach eens komen,
 Rom. 8: 23. Dat ik te recht verlost zyn sal
 Psal. 63: 2. Van dit aerdsch, dorr' en matte dal;
 Psal. 36: 9. En dat ghy my sult' met de stroomen
 Van uw wellusten drenken, Heer?
 Ach! ach! wanneer? ach! ach! wanneer?

3.

Psal. 42: 2. Geen dorstigh hert en kan verlangen
 Na 't water met soo groote kracht,
 Als na u mijne ziele tracht,
 O Godt, mijn Heyl, want all' de gangen
 Des werelts met al haer geraes
 Zijn mijn verdriet, helacs! helacs!

4.

Psal. 56: 9. Hoe langh, ô Heer, sal ik noch suchten,
 En moeyelik om-swerpen hier,
 1. Cor. 15: 31. Daer ik moet daeg'liks sterven schier?

O Godt, ik seek u nacht en dagh, En roep' gestadigh, ach! ach! ach!

Mijn ziel stelt al haer vreugt in 't vluchten

Tot u, na 't Hemelsche paleys:

O soete reys! ô soete reys!

5.

Trekt my, soo sal ik na u loopen,

Laet my vernieuwen mijne kracht,

Want ik u mijnen Heer verwacht;

Laet ik op u soo vyerigh hoopen,

Dat ik het acht voor soet gefangh,

Te roepen, ach hoe langh! hoe langh!

Cant. 1: 4.

Jes. 40: 31.

6.

Laet my, gelijkerwijs den arend,

Opvliegen boven in de lucht;

End alsoo door een diep gesucht,

Met vleug'len van verlangh opvarend,

Uytroepen met al mijn begeer;

Waer toest ghy, ô mijn Heer, mijn Heer!

Ibid.

7.

Hoe langh, ô Jesu, sal ik beyden,

Eer dat ik eens by u sal zijn,

End aensien uw verklaert aenschijn?

* Wil geern om u van 't lichaem scheyden.

Dies kom, mijn zielens Bruydegom,

Ay kom doch haest; ay kom! ay kom!

Joh. 17: 24.

1. Joh. 3: 2.

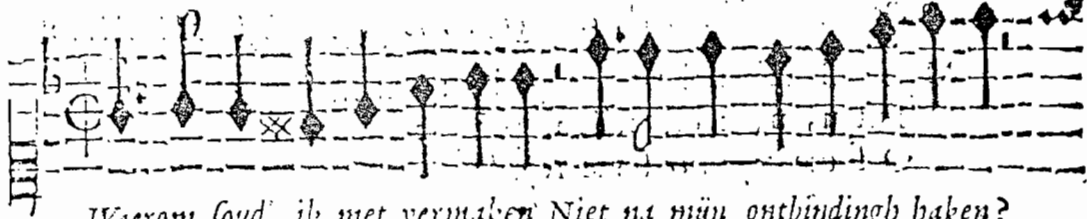
Phil. 1: 23.

Cant. 8: 14.

Apoc. 22: 20.

Bereydtwilligheyt ter doot, ende verlangen na
Christum ende de saligheyt.

DISCANTUS.

Waerom soud' ik niet vermaken Niet na mijn ontbindingh haken?

Soud' ik schromen voor de doot, Die mijn ziele, sonder tra-gen,

Sal tot Jesum o-ver-dragen; Daer se rust in Abr'ans schoot?

Men kan het ook singen op de wijze; Groote Godt, die d'aerdsche Goden. Of;
Laet uw dienstknecht gaen in vreden. Of; Als de hooge noot by tijden.

1.

- W**Aerom soud' ik niet vermaken
Niet na mijn ontbindingh haken?
Phil. 1: 23.
Soud' ik schromen voor de doot,
Syr. 41: 5.
Die mijn ziele, sonder tragen,
Joh. 5: 24.
Sal tot Jesum overdragen;
Luc. 16: 22.
Daer se rust in Abr'ans schoot?

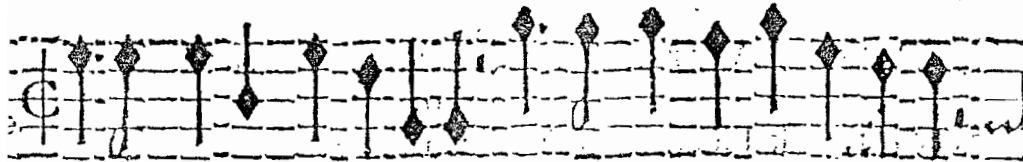
2.

- Och of 't gheen dat ik verwacht, quam,
En Godt mijn begeert' in acht nam!
Job. 6: v. 8!
'k Souw dan over 't sonden-pak,
Dat ik magh soo noode dragen,
Rom. 7: 24.
Noyt behoeven weer te klagen,

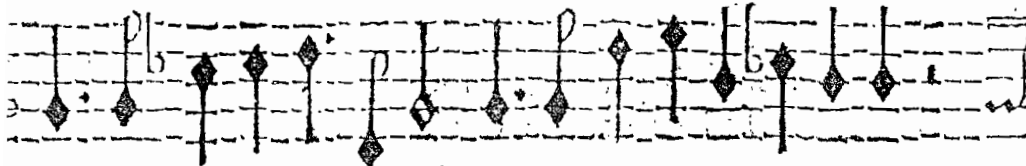
Maer

Bereydtwilligheyt ter doot, ende verlangen na
Christum ende de saligheyt.

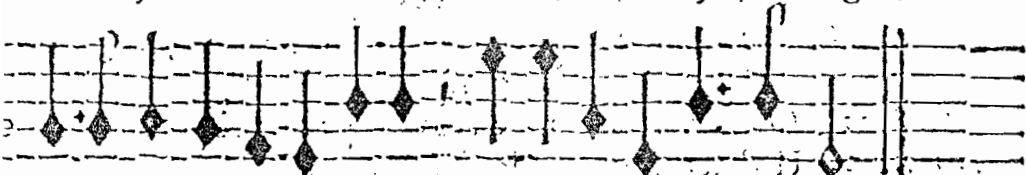
B A S S U S.

Wacrom soud' ik niet vermaken. Niet na myn ontbindingh haken?

Soud' ik schromen voor de doot, Die myn ziele, sonder tragen,

Sal tot Jesum over- dragen; Daer se rust in Abr'anus schoot?

Maer eens rusten met gemak.

Apoc. 14: 13.

3.
Wat soud' ook dit tijd'lik leven
My voor vreugt of wellust geven,
Die 'k voor mijner Jesus koos?
By wiens aengesicht alleen is
Lieflikheyt die ongemeen is,
Vreede en vrolikheyt altoos.

Psal. 17: 14.

Psal. 16: 11.

4.
Werelt, al uw vreugt is dolheit,
Als ik denk' aen dese volheit
Van d' on- sprekelijke vreugt:
Schoon ghy my ook staegh toe lachtet
Met uw voorspoet, ik veracht'et,
Als on- soet, by deef' geneugt.

Eccel. 2. v. 2.

2. Cor. 12.
vers. 4.

Hadd'

5.
Mat. 16: 27. Hadd' ik all' des werelts schatten,
Eccles. 2. v. En wat hier het hert kan vatten,
 10. 11. Wat souw my doch helpen dat,
 Als ik missen moet die ghene,
 Dien ik houde maer alleene
Psal. 16: 5. Voor mijn hoogste vreugt en schat?
6.
1. Petr. 1. 'k Houd' in Jesu mijnen Heere
 v. 3. 4. 5. Meerder rijkdom, wellust, eere,
 Als ik in de werelt laet':
 Die voor d' Hemel kiest deel' aerde,
 Kentse beyde niet, na waerde,
 In haer gantsch verscheiden staet.
7.
Job. 19: 27. 'k Voel'; ô Jesu, my bevangen
 Met een innerlik verlangen
 Na uw tegenwoordigheyt,
Rom. 8: 23. Om, verlost van 't aerdich gewemel,
 1. *Job. 3: 2.* U t'aenschouwen in den Hemel
 Immer end in eeuwigheyt.
8.
Luc. 2: 29. Laet uw knecht eens gaen in vrede
 Tot die vreugt, waer van alrede
Heb. 6. v. 5. Is een voor-proef in mijn hert,
 Die soo liefelik van smaek is,
 Dat daer by al't aerdich vermaek is
 Enkel quellingh ende smert.
9.
Psf. 17: 15. Jesu, die my dus beg'nadight,
 Wanneer sal ik zijn versadight?
Apocal. 22. 'k Segge door uw Geest, ey komt.
 v. 17. 20. Ghy seght, ja ik kome haest'lik:
 Ja, komt Heere Jesu haest'lik;
 Amen. Heere Jesu komt.

De geloovige begeert van Christo getrokken te
worden, en te loopen.

Siet de Musijke, ende aenwysinge der Melodijen, by onse Gesangh;
Op, mijn ziel, om Godt te loven. Fol: 16. en 18.

1.

'k **W**il na u alleen verlangen,
Heere Jesu, t' aller tijt;
U alleen wil ik aenhangen,
Want uw liefde my verblijdt.
Wilt my krachtigh tot u trekken,
Dat ik heftigh na u loop:
Wilt vermeerden end opwekken
Mijn geloove, liefd', en hoop.

1. Cor. 6.
vers. 17.
Cant. 1: 4.

LUC. 17: 5.

2.

Soo ik kond', ik liep veel sneller
Als een hert of hinde doet,
Maer mijn vleesch, dien snooden queller,
Houdt op d' aerde vast mijn voet.
'k Wensch te vlieden als een arent,
Waer mijn hert maer los en vry,
Maer veel dingen (ach!) beswaren't,
Dat ik als gebonden zy.

2. Sam. 22: 34.
Gal. 5: 17.

Jes. 40: 31.

3.

'Loop' ik somtijts wat ik mooghe,
'k Ben licht traegh en moede weer;
Heff' ik my met kracht om - hooghe,
't Duert niet langh, haest dael' ik neer.
Ja ik kome vaek te glijden
En te yallen hier of daer,
Om dat dese laetste tijden
Soo gevaerlik zijn en swaer.

Gal. 5. v. 7.
Heb. 12: 12.
Phil. 3: 14.

Prov. 24: 16.
1. Cor. 10: 12.
2. Tim. 3: 1.

4.

Als ik dapper voort kan stappen,
Ben ik in mijn ziel verheugt:
Als mijn treden weer verslappen,

Psal. 84: 8.

Jes. 35. v. 3.

Voel

Voel' ik niet dan ongeneugt.
Jes. 59: 7. 'k Ben beschaemt, dat ik sie loopen
 Tot de werelt 's werelts kint,
 Daer ik nauwliks koom gekropen
Cant. 1.v.7. Tot u dien mijn ziel bemint.

5.
Jer. 31: 3. Trekt my met uw liefde-banden,
 Goede Jesu, trekt my voort;
Cant. 8: 6. Laet tot u mijn yver branden
 T' aller tijt, gelijk 't behoort.
 Alles wat my doet vertragen
 Of in mijnen wegh belet,
 Laet van my, na uw behagen,
 Langhs hoe meerder zijn verfet.

6.
Psal. 119. 'k Sal, soo ghy mijn hert doet open
vers. 32. Door 't gevoel van uwen Geest,
 't Padt van uw geboden loopen,

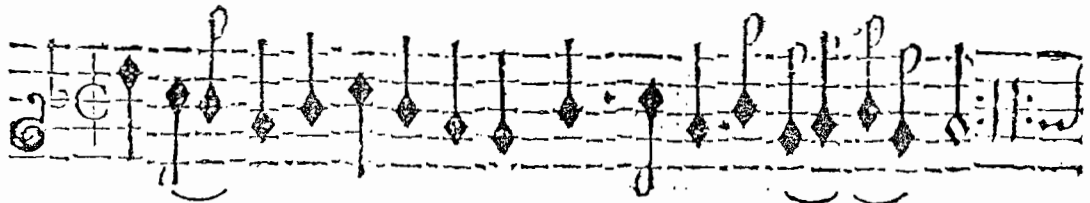
Psal. 46: 3. En zyn nergens voor bevreesst;
Act. 20: 24. 'k Sal geen dink te moeylik achten,
 Om te stellen in het werk.

Phil. 4: 13. Veel vermagh ik door uw krachten,
Eph. 6: 10. 'k Ben door uwe sterkte sterk.

7.
Pf. 119: 50. O mijn troost in myn elende, O mijn

Het geestelik Houwlik Christi ende der geloovigen.

DISCANTUS.

Bruyden'gom der gelov'ge zielen, Seght doch wat ghy in ons sacght,
 Dat wy u alsoo be-vielen? Al t'on-reyn was sulck een maeght,

O mijn hulp in mijn verdriet,
 Met u loop' ik door een bende,
 End en vreef' of valle niet:
 Laet een leger my om- ringen,
 End een heyr zijn t' saem- gerot,
 Over mueren sal ik springen,
 Als een helt, met mijnen Godt.

2. Sam. 22: 30.
 en Ps. 18: 30.
 Psal. 27: 3.

2. Sam. 22: 30.
 en Ps. 18: 30.

8.

Ghy mijn sterkte sult mijn voeten
 Maken, als der hinden, graegh,
 Datse vaerdigh loopen moeten,
 En niet werden moed' of traegh.
 Ja op d' hooghten van der aerde
 Sult ghy my doen rijden trots,
 Tegen al wat my vervaerde,
 Als verlust in 't heyl mijns Godts.

Habac. 3: 19.

Jes. 40: 31.

Jes. 58: 14.

Psal. 27. v. 1.
 Habac. 3: 18, 19.

9.

Tot dat ik eens werd' ontbonden,
 End in vrede tot u ga,
 Daer ik u ten eeuw'gen stonden
 Na mijn sin sal volgen na.
 O! dat doch dien aengenamen
 En gewenschten dagh haest was!
 Heere Jesu, komt doch, Amen,
 Ja komt, Heere Jesu, ras.

Phil. 1: 23.

Luc. 2: 29.

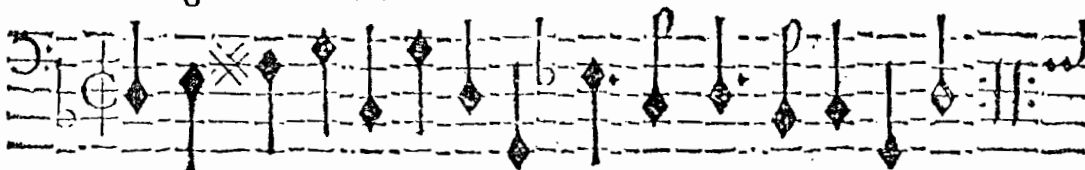
Apoc. 14: 4.

Apocal. 22.
 vers. 20.

Het geestelik Houwlik Christi ende der geloovigen.

B A S S U S.

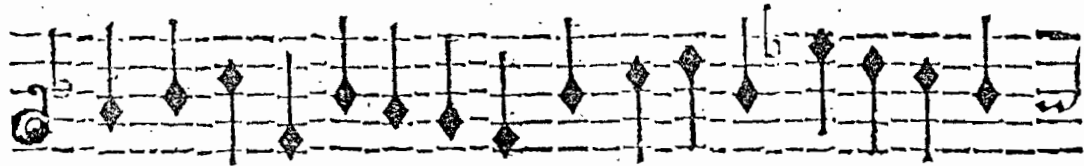
6

Bruyd'gom der geloov'ge ziele, Seght doch wat ghy in ons sieght,
 Dat wy u alsoo be-rielen? Al t'on-reyn was sulken maeght,

M 2

Om

Om met u haer t'ondertrouwen, En voor u-ve Bruyt te houwen:

Ik verwonder' my hierom, Al-der-schoon- ste Bruydegom.

Men kan het ook singen na de Musijke gestelt op onse Gesangh;
O ghy herder uwer schapen. Fol: 56.

I.

Joh. 3: 29. **B**Ruyd'gom der geloov'ge zielen,
Seght doch wat ghy in ons saeght,
Dat wy u alsoo bevielen?

2. Cor. 11: 2. Al t' on- reyn was sulc een maecht,

Hof. 2: 18. Om met u haer t' ondertrouwen,
En voor uwe Bruyt te houwen:

Ik verwonder' my hierom,

Psal. 45: 3. Alder- schoonste Bruydegom.

2.

Ezech. 16. Uwe Bruyt lagh in de plassen
vers. 6. Van haer bloet bemorst en nat,

Eph. 5: 26. Maer ghy hebt haer afgewasschen
Door uw reyne water- badt.

Apoc. 1. v. 5. In het bloet van uwe wonden
Hebt ghy van den drek der sonden
Haer gewasschen om end om,

Habac. 1: 13. Alder- reynste Bruydegom.

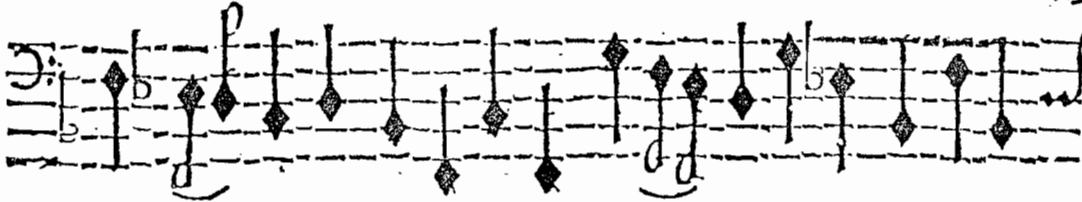
3.

Apoc. 3: 17. Sy was arrem end elendigh,
Sy was leelik ende naect,

Pf. 45: 14. Maer ghy hebt haer heel inwendigh

Ezech. 16. Voor u rijk en schoon gemaect.
vers. 13.

Priester-

Om met u haer t'ondertrouwen, En voor uwe Bruyt te kowwen:

Ik verwonder' my hierom, Al-der-schoonste Bruydegom.

Priesterlik deedt ghy haer leeden Jes. 61: 10.
 Na uw eygen sin bekleeden,
 Datse stont verciert rondom,
 Alder-rijkste Bruydegom. Rom. 10: 12.

4.

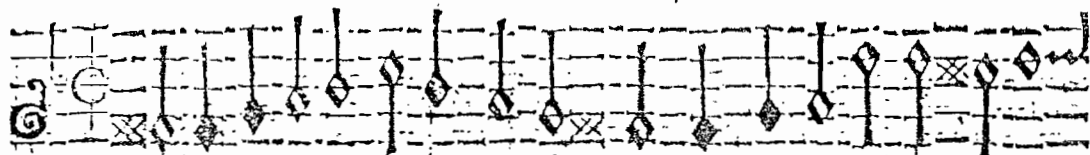
Als ik deef' uw groote liefde,
 Die met sulck een wond're kracht
 Uwe teere ziel doorgriefde,
 By my selfs te recht betracht',
 Voel' ik my alsoo bewogen,
 En soo krachtigh opgetogen, Eph. 5: 25.
 Dat mijn mont moet werden stom, 26. 27.
 Alder-soetste Bruydegom. 2. Cor. 12.
vers. 2. 4.

5.

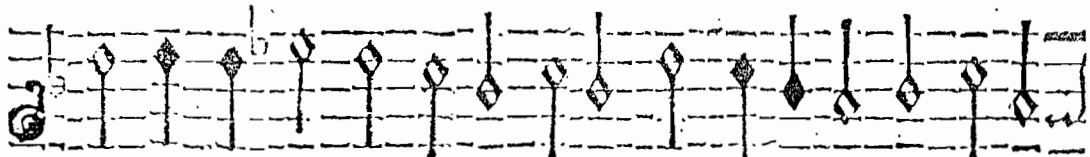
Christe, doet my alrijt blaken Cant. 8: 6.
 Door uw soete liefde-vlam,
 Dat ik yverigh magh haken
 Na uw bruyloft, heyligh Lam. Apoc. 19: 7.
 Wilt uw Bruyt haest tot u halen Ps. 45: 16.
 In uw Koninklijke salen;
 Kom doch haest, mijn Lief, ey kom Apoc. 22: 17. 20.
 Alder-liefste Bruydegom. Cant. 8: 14.

Het sichten der wedergeboorene van wegen de overblyffelen des vleeschcs.

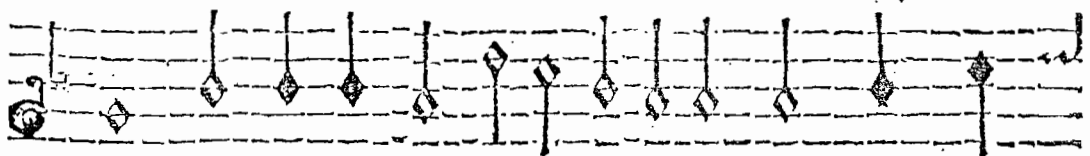
DISCANTUS.

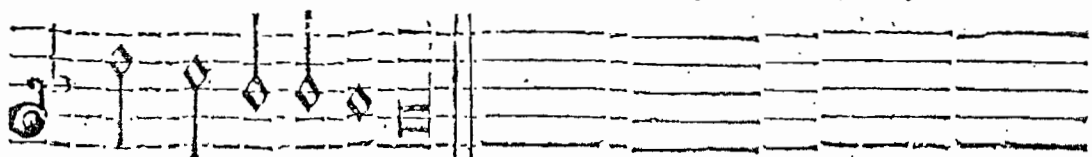
Ach ik elendigh swakke mensche, Die't quaet doe tegen dank en wil,

En niet doe't goet waer na ik wensche! Hoe raek ik doch uyt dit ge-

schil! 'k Hebb' in Godts wet vermaeck inwendigh: Maer't vleesch be-

strydt den geest elendig!

Men kan het ook singen op de Wijse; Hoe liggh' ik hier in dees' elende!

L.

Rom. 7:24. **A** Ch! ik elendigh swakke mensche,
Ibid. v. 19. Die 't quaet doe tegen dank en wil,
24. En niet doe 't goet waer na ik wensche!

Hoe raek' ik doch uyt dit geschil!

Ibid. v. 22. 'k Hebb' in Godts wet vermaeck inwendigh:

Gal. 5:17. Maer 't vleesch bestrydt den geest elendig.

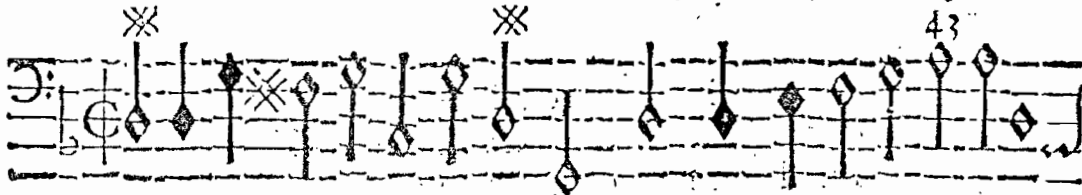
2.

Psal. 38:5. Soo langh op my dit sware pak leyt,

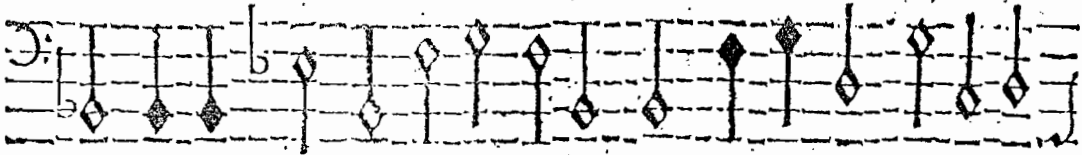
En

Het lichten der wedergeboorene van wegen de overblyffelen des vleesches.

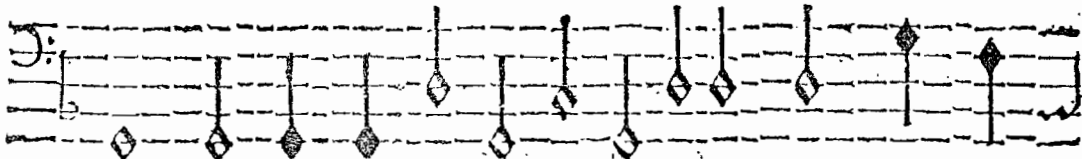
B A S S U S.

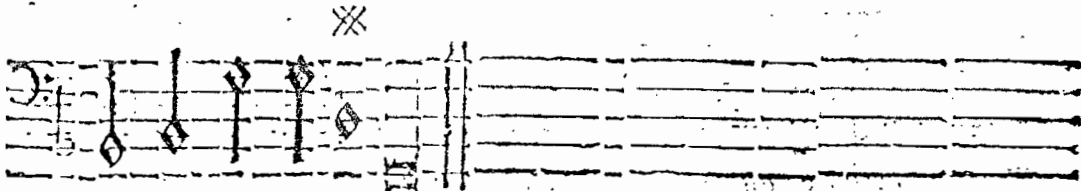
Ach ik elendig swakke mensche, Die't quaet doe tegen dank en wil,

En niet doe't goet waer na ik wensche \ Hoe raek' ik doch uyt dit ge-

schil! 'kHebb' in Godts wet vermaek inwendig: Maer't vleesch be-

strijdt den geest elendig!

En kan ik niet vrymoedigh gaen,
Ik vall' van d' een in d' andre swakheyt,
Ik struykel' als ik meen te staen.
Soms tijts oprecht' ik my eens weder,
Maer liggh' weer onverhoeds daer neder.

Prov. 24:16.

1. Cor. 10:12.

Heb. 12:12.

3.
Wien sal ik klagen dit mijn lyden?
U, goede Jesu, die my sult
Van 't lichaem deses doots bevryden:
Uw hulpe wacht' ik met gedult,

Rom. 7:24.25.

Die

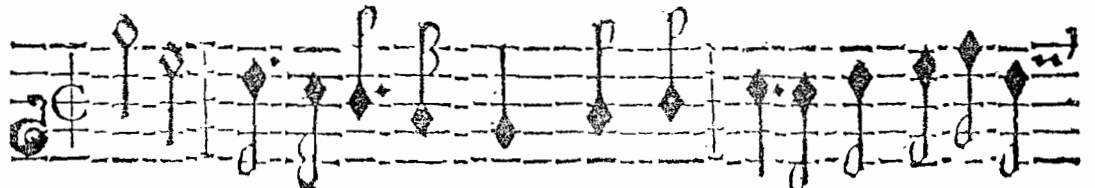
Jes. 40:11. Die tot den schoot van uw genaden
 Mat. 11:28. Roept die vermoeyt zijn en beladen.

4.
 I. Cor. 15. Door u soo kan ik overwinnen
 vers. 27. End overheerschen metter tijt
 Al wat van buyten of van binnen
 Mijn ziele met geweld bestrijdt.
 Ghy zijt een hulp en troost der swakken,
 End helpt haer dragen hare pakken.

5.
 Rom. 6: 17. Ghy hebt my van 't geweld der sonde
 18. Alreed' gemaekt soo verre vry,
 Dat ik, als in voorleden stonde,
 Haer will'ge slaef niet meer en zy;
 Soo dat, hoewel se my aenkleve, Noch-

De werelt heeft geen ware rust noch gelukkigheyt.

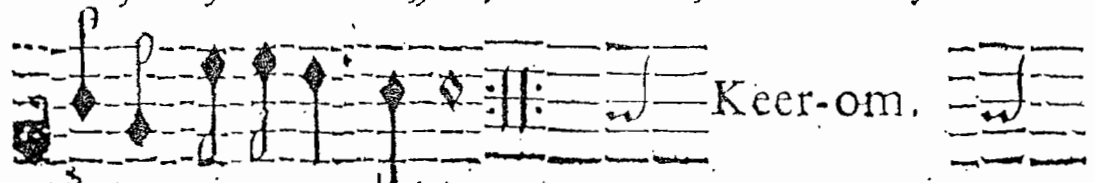
DISCANTUS.

Wierom doch, ô dwa-se mensch, Stelt ghy in de we-relt uwen

wensch? Sy en al wat sy heeft, Een-mael sal In der haest U be-

geven, En vergaen op 't laest.

Nochtans den geest daer tegen streve.

Gal. 5: 17.

6.

Ik stry met alle kracht daer tegen,
'k Beklaegh my, als ik voelen moet,
Dat s' eens verwinningh heeft verkregen:

Het welk my voorder hoopen doet,
Dat ghy, die dit hebt willen werken,
My ook sult meer en meer versterken.

Phil. 2: 13.

Psal. 68: 29.

7.

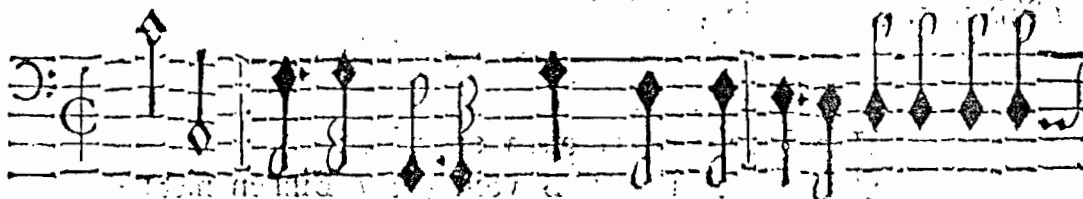
Hoewel ik dien' de wet der sonde
Met 't vleesch, dat ik hier dragen moet,
Soo dien' ik doch tot allen stonde

Rom. 7: 26.

Uw heyl'ge wet met mijn gemoet:
Tot dat ghy my in 't ander leven
Sult gantschlik d' overwinningh geven.

De werelt heeft geen ware rust noch geluksaligheyt.

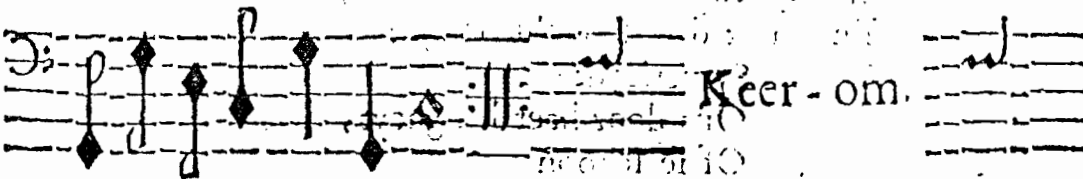
B A S S U S.

Waerom doch, ô dwase mensch, Stelt ghy in de werelt uwen

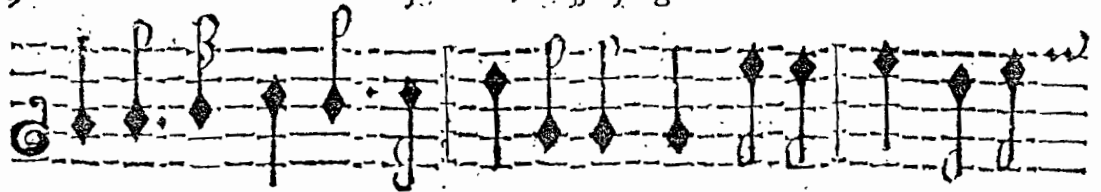
wensch? Sy en al Wat sy heeft, Eenmael sal In der haest u be-

geven, En vergaen op't haest.

N

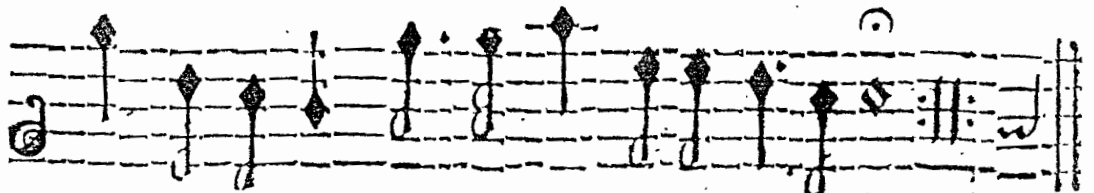
S'is

S'is als een riet, Buy-ten yet, Binnen niet; Als een glas, Dat ver-

broken wert seer ras; Als een droom, Als een stroom, Als een

boom, Die nu staet Schoon en groen, morgen weer vergaet.

I.

WAerom doch, ô dwase mensch,
Stelt ghy in de werelt uwen wensch?

1. Joh. 2: 17.

Sy, end al

Wat sy heeft, eenmael sal

In der haest

U begeben; en vergaen op 't laest.

S' is als een riet // Buyten yet // Binnen niet;

Als een glas,

Dat verbroken wert seer ras;

Als een droom // Als een stroom // Als een boom,

Die nu staet

Schoon en groen, morgen weer vergaet.

2.

Wat sy schoons heeft in de schijn,

En is niet dan doodelik fenijn:

Sy verleydt

Ons door haer listigheyt,

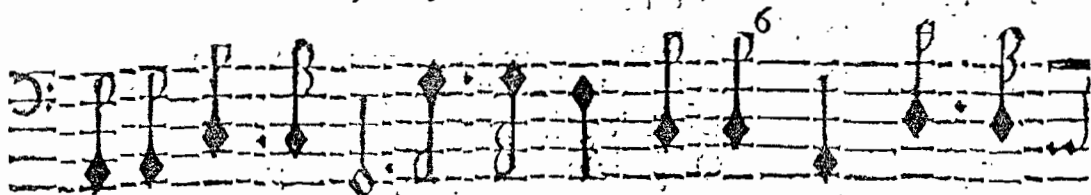
Of se schoon

Haer soo cierlik stellen kan ten toon.

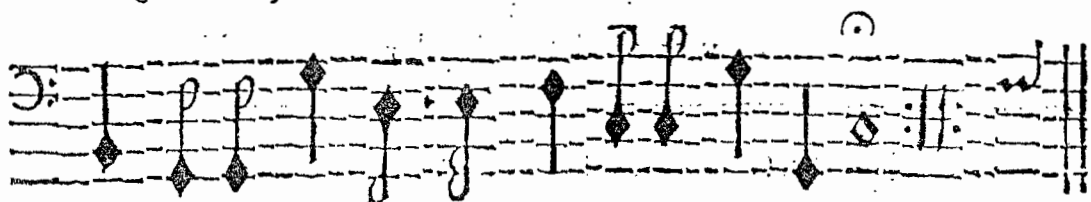
Wanneer

S'is als een riet, Buyten yet, Binnen niet; Als een glas, dat ver-

broken wert seer ras; Als een droom, Als een stroom, Als een

boom, Die nu staet Schoon en groen, morgen weer vergaet.

Wanneer sy lacht // Soo betracht Sy met kracht,
 Hoe se best
 Ons bedriegen sal op 't lest.
 Haer gelaet Cierlik staet // Maer dan quaet
 Geestse niet,
 Als men haer eens te recht insiet.

3:
 Haer vergankelijké vreugt
 Is vermenght met bitter ongeneugt,
 Ja ook dan,
 Als men niet merken kan,
 Na den schijn;

Prov. 14.
 vers. 13.

Den geneugten, is het hert vol pijn.
 Ach werelts-kint // On-besint // En verblindt,
 Dat ghy hier
 In des werelts vuyl. plaesier
 Soekt uw lust // En uw rust // On-bewust
 Zijt ghy noch,
 Dat het niet er is dan bedrocht.

4.

Daerom laet niet meer uw hert
 Alsoo in de werelt zijn verwert:
 Col. 3. v. 1. Maer om hoogh
 Hefft van nu aen uw oogh,
 Heb. 13. 14. Na die Stadt,
 Die voor eeuwich sulck een vreugt yervat,
 1. Cor. 2:9. Die noyt quam in Onten sin // Noch veel min
 Door 't gehoor
 Of gesicht ons oyt quam voor.
 O ! die daer Eenmael waer // En dit klaer
 Mocht aensien !
 Wat soud' ons blyder doch geschien !

Begeerte na het Hemelsche Jerusalem.

Op de Wijse ; O saligh, heyligh Bethlehem. Of ; Psalm 138. Ik dank', u Heer,
 uyt's herten gront. 2. versen voor 1. gesongen.

1.

Apoc. 21: 2. I Jerusalem, Godts heyl'ge Stadt,
 O Christi Bruyt, mijns ziels verlangen,
 Mijn hoop, mijn troost, mijn vreugt, mijn schat,
 O lieflik stof van mijn gesangen !

2.

Ghy sult, naest Jesu soete min,
 Psal. 137:6. Staegh zijn mijn innighste vermaken;
 Ghy zijt mijn opperste gewin
 Wyd boven all des werelts faken.

3.

O mijner zielen eygen plaets !
 Col. 3: 1. 2. Tot u zijn opwaerts mijn gedachten:
 Ontmoet my hier benee'n veel quaets,
 Rom. 8: v. Daer kan ik 't kleyn en weynigh achten.

18. 19.

2. Cor. 5:6.

4.

Terwijl mijn ziel in 't lichaem klijft,
 Moet s' u van verre dus aenschouwen,

Tot

Tot datse woont en eeuwich blijft
In uw klaer-blinkende gebouwen.

2. Cor. 5:1.

5.

Ik ben, op d'aerd' een vreemdelingh;
In u is mijne vaste wooningh;
Al miss' ik hier ook alle dingh,
Ghy zijt op 't lest doch mijn belooningh.

Psal. 119:19.

Heb. 13:14.

6.

Laet yeder scherpen syn verstant,
Om hoogh syn Vaderlant te roemen,
Ik wil, ô Hemelsch Vaderlant,
Om u my meer gelukkig noemen.

Heb. 11.

v. 14. 16.

7.

Men woelt, men draeft, men slaeft, men flooft
Hier yd'lik en met veel on-lusten,
Maer ik wil myn vermoeyde hoofd
Op uw gedachtenis doen rusten.

Psal. 39:7.

8.

Men spreekt van u, ô Godes Stadt,
Seer heerlik' ende groote dingen,
Die niemant hier op d'aerd' en vat;
Dat doet mijn hert van vreugt opspringen.

Psal. 87:3.

2. Cor. 12:4.

1. Sam. 2:1.

9.

Hoe saligh zijns die alree,
O heyl'ge Stadt, in u verkeerem!
O! dat ik daer mocht wesen mee,
Soo hadd' ik 't eynd van mijn begeeren.

Psal. 84:5.

10.

Ach! ach! hoe menigh droey'ge stap
Magh my alhier noch zijn te treden?
O Jesu, troost mijn ballingschap,
Tot dat ghy my laet gaen in vreden.

Psal. 56:9.

Job. 31:4.

Thren. 3:19.

Luc. 2:29.

Klachte over de boosheit en sorgeloosheit deser eeuw.

Men kan dit singen na de Musijke, ende andere aengewesene Sangh-
wijfen, gestelt op onse Gesangh; *Gantsch weynigh zijn*
de dagen van mijn leven. Fol: 48.

1.

2. Tim. 3:1. **O** Boosen tijt, ô droesslem aller eeuwen!
Gen. 18:20. Was immermeer het roepen ende schreeuwen
Van Sodoms en Gomorra's sonden groot,
Haer misdaet swaer geworden totter doot;

2.

Niet minder is 't in onse verdorven tijden,
Waer in de deugt geweken is by-zijden,
Zach. 7. Godtsaligheit niet langer krijght gehoor,
v. 11. 12. Maer alle quaet met kracht komt breken door.

3.

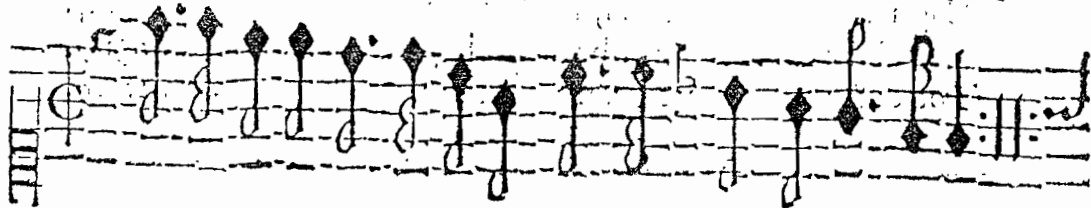
Ja fiet men niet, hoe dat de goddeloosheit
Heeft uytgebraekt het zaet van alle boosheit;
En gantsch verslindt en overstroomt het goed
Gelijk als een gemeenen water-vloed.

4.

Gal. 5: 19. Twist, af-gunst, toorn, nijt, ontucht, hoererye,
v. 20. 21. Moort

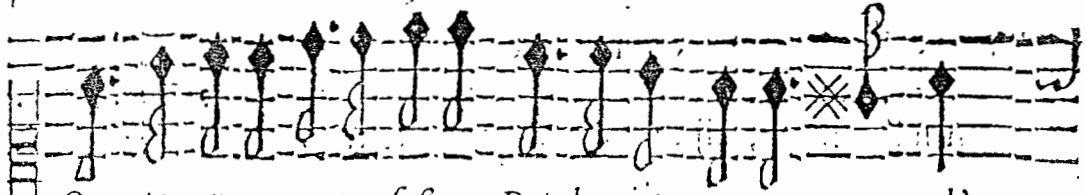
Tegen de ingebeeldde en sorgeloose gerustheit.

DISCANTUS.

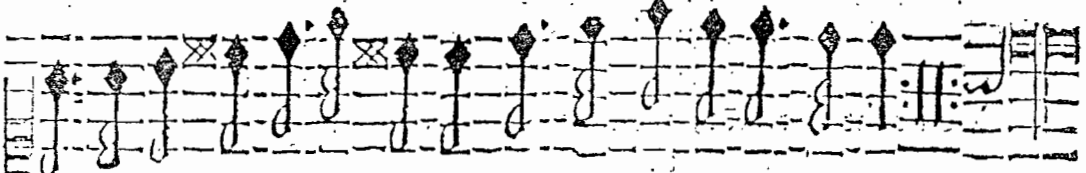

Valsche ruste van't geweten Wieght de mensch vast in de slaep:
Satan isser by geseten, Die ter handt is als een aep,

Om

Om te zuyen en te ſuſſen, Dat hy niet weer op en waek;

Alles weet hy te ver- tuffen, Dat hem niemant wakker maek.

Men kan dit ook ſingen na de Muſijke, ende Sangh-wijſen, geſtelt op onſe Gefangh; Op, mijn ziel, om Godt te looven. Fol: 16. Of op Wiſſe; Dichter, die de blinde werlt.

I.

Job. 24: 23. **V**Alſche ruſte van 't geweten
Jud. verſ. 8. Wieght de menſch vaſt in de ſlaep:

Satan iller by geſeten,
Die ter hant is als een aep,

Om te zuyen en te ſuſſen,

Rom. 13: 11. Dat hy niet weer op en waek;

Alles weet hy te vertuffen,
Dat hem niemant wakker maek.

2.

Die tot Jeſum niet gevoelen

Eens bewogen haer gemoet,

Pſal. 39: 7. Maer ſtaegh in de werelt woelen

Om het aerdfch en tijdlik goet;

Matt. 5: 6. Die van dorſt noch hongre weten,

Jes. 55: 1. 2. Noch tot Chriſtum hebben luſt,

Derven ſtout'lik haer vermeten,

Datſe zijn heel wel geruſt.

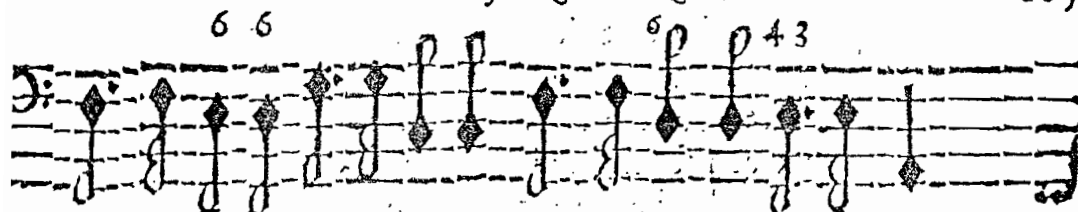
3.

1. Theſſ. 5: 3. Vrede, vrede, ſonder ſorgen,

Is 't geſchal en wederſchal:

Luc. 19: 42. Maer het is: voor haer verborgen

Wat

Om te zuyen en te sussen, Dat hy niet weer op en waek;

Alles weet hy te vertuſſen, Dat hem niemant wakker maek.

Wat haer overkomen sal.

Want l' alsoo met klein gedommel,
Sonder vele wederstant;
En gelijk met stillen trommel,
Zeylen na der hellen strant.

4.

O ghy finneloofse menschen,
Hoc bedrieght ghy u door schijn,
Dat ghy met eens luyaerts wenschen
In den Hemel meent te zijn!
Slapen, gapen, spelen, quelen,
Niemant na den Hemel leydt:
't Is alleen des Satans strelen,
Soo men anders tot u feyt.

Gal. 3: 1.
Gal. 6. v. 3.
Prov. 13: 4.
Mat. 25: 26.

5.

Meent ghy in Godts Rijk te komen;
Sonder dat ghy klopt of schelt?
Neen, het wordt maer ingenomen
Van geweld'gers met geweld.
Ja als Christi oorlooghs-knechten
Moet ghy dapper treden voort,
En met kampen, strijden, vechten,
Ingaen door de enge poort.

Matt. 7: 7.
Matt. 11: 12.
2. Tim. 2: 3.
1. Tim. 1: 18.
Matt. 7: 13.

6.

Daer in is het niet gelegen,

○

De

Dat ghy met den mont slechts roemt,
 Dat u noyt op deef' uw wegen
 Het geweten eens verdoemt;
 Sulck een sekerheyt is gissen;
 d'Alderflimste seggen mee,
 Datse niet en sullen missen
 In den Hemel eene stee,

7.

Apocal. 22.
 v. 14: 15.

Saligh zijne recht gepresen,
 Die alsoo doen Godts gebodt,
 Dat aen 's leyens boom magh wesen
 Hare macht, haer deel en lot,
 En sy mogen door de poorten
 In-gaen in de schoone Stadt:
 Buyten blyven alle soorten
 Van die gaen op 't leugen-padt.

Van 't geluk ende den voorspoedt der Godtloosen.

Op de Wijse van Psalm 38. *Wilt in uwen toorn gestadigh.* Of; Psalm 61.
Als ik roep, verstaet mijn reden.

1.

Psal. 37: 1.
 Syr. 9: 14.

Wilt den fondaer niet benijden
 T' een'gen tijden
 Syn geluk en ydel' eer:
 Als hem rijkdom overvloedigh
 En voorspoedigh
 Daegliks toe valt meer en meer.

2.

Ibid. v. 15.
 Prov. 24: 1.

Noch en wilt u niet vermaken
 In die faken,
 Daer in een godtloosen mensch
 Heeft syn lust en wel-behagen
 T' allen dagen
 Na syns herten will en wensch.

Wie

3.

Wie benijdt der dwafen vrede,
Is selfs mede.
Onvernuffigh als een beest,
Om dat hy Godts wonderheden
Niet met reden
Overlegt in synen geest.

Pfal. 73: 3.

Ibid. v. 22.

4.

Want een dwaes kan niet bemerken
Dese werken,
Noch de oorfaek vinden uyt,
Dat de goddeloofse bloeyen
Ende groeyen
Even als het groene kruyt.

Pfal. 92.

verß. 7. 8.

5.

Laet u beter onderrichten,
En verlichten
Door Godts Geest en heyligh woort:
Soo sult ghy u niet meer quellen,
Noch ontstellen,
Of 't soo niet te zijn behoort.

Pfal. 73.

v. 16. 17.

6.

Zijn de boosen hier voorspoedigh,
Trots en moedigh,
't Duert maer voor een kotten tijt;
Al haer lachen, juychen, singen,
Danssen, springen,
Haer op 't onvoorliens ontglijdt.

Fer. 12: 1. 2.

Pf. 37: 2. 10.

Fes. 5. v. 12.

14.

7.

Laten sy haer hier versaden,
Ende baden
In haer weeld' en overdaet,
Ja verdrukken Godes kind'ren,
't Kan niet hind'ren,
Want seer haest verkeert den staet.

Luc. 6: 25.

Jac. 5: 5.

2. Theff. 1.

verß. 6. 7.

8.

't Gheen soo lieflik haer te voren
 Kond bekooren,
 Sal haer werden bitt're gal,
Pfal. 55:16. Als de doot, die nu is slapend,
 Als gewapent
 Haer eens overvallen saf.

9.

Job. 18. Dan komt na den lust haers herten.
 v. 13. 14. Schrik en smerten,
Jes. 66:24. End een worm die altijd knaeght:
 En na all haer malle grepen
 Harde neepen,
 Die haer maken seer verstaeght.

10.

Want all haer godtloose streken
 Ende treken
 Staen dan voor 't geweten bloot:
 't Schuyin van haere vreemde mukken
 Sal dan drukken
 't Hert soo swaer gelijk als loot.

11.

Ach! hoe sullen sy dan dragen
 Sulke plagen,
 Soo door angst en pijn verswakt?
 Haere ziel begint te stinken,
 En moet sinken
Luc. 16:23. In de hel, soo swaer bepakt.

12.

Pfal. 37:35. 'k Hebb' wel eer gesien een boosen
 En godtloosen,
 Die bedreef een groot geweld,
 Ja sich trotselik uyt-breydde
 En verspreyde
 Als een groene boom in 't velt.

13.

Maer hy is seer haest verdwenen,
 En verschenen
 Voor mijn oogen nimmer weer;
 Hy en wiert na korten stonden
 Niet gevonden,
 Of ik sochte noch soo seer.

Ibid. v. 36.

14.

Schoon bekrant met groene bossen
 Treden d' ossen
 Naer het slacht-huys, en terwijl
 Pijp en trom haer dus geleydet,
 Is bereydet
 Achter haer een scherpe bijl.

Prov. 7:22.

15.

Alfoo ook, als dese beesten
 In haer meesten
 Pracht en weelde zijn gestelt,
 Slaet de bijl van Godes tooren
 Haer om d' ooren,
 Die se vlak ter neder velt.

Matt. 3:10.

16.

't Is wel waer, Godts straf en plagen
 Weynigh dagen
 Somtijts werden uytgestelt,
 Ja somtijts verbeydt hy lange,
 Maer wreekt strange,
 Als hy komt gelijk een helt.

Jes. 42:13

17.

Godes wraek komt hier beneden
 Langhsaem treden,
 Maer sy heeft een yfren staf,
 En sy wil te scherper plagen
 Om 't vertragen
 Van de langh-gedreygde straf.

Psal. 2: 9.

O 3

Toest

18.

Toeft hy nu, soo komt hy morgen;
 Lange borgen
 Is noch niet gescholden quijt.
 Wee u, als ghy niet, ô quaden!
 Voor uw daden
 Met reed gelt betaelt en zijt.

19.

Wat sult ghy dat dier bekoopen!
 Want met hoopen
Röm. 2: 5. Gaert ghy toorens schatten op,
 Die gelijklik met haer allen
 Sullen vallen
Joël. 3: 4. 7. In dien dagh op uwen kop.

20.

Syr. 11: 28. Wilt altijd het eynd betrachten,
 29. En niet achten
 Yemant saligh voor syn doot:
Psal. 73: 21. Soo sal noyt uw hert opswellen,
 Noch sich quellen
 Om der boosen voorspoet groot.

Tegen het on-tijdigh veel spreken.

Men kan het singen na de Musijke, ende sangh-wijsen, gepast op onse Gesangh;
Ter plaetse mijner vreemdingenschappen. Fol. 4. en 6.

1.

Syr. 20: 3. 6. **G**Hy rabbelaers en dwase klappers,
 Vergeeffsche vruchteloofse snappers,
 Die 't nimmer na uw wille gaet,
 Wanneer de mont u stille staet.

Die dapper kont de tóngē roeren,
 En staegh het woort alleen wilt voeren,
 Vergunt my maer soo lange stee,
 Om eens een woort te spreken mee.

Meent

2.

Meent ghy aldus u wijs te toogen?
O neen; ghy zijt te seer bedrogen:
Een sot laet uyt syn gantschen geest,
De wijse wederhoudt dien meest.

Prov. 29:11.

't Zijn leeghe vaten die meest bommen,
Terwijl de volle zijn als stommen:
In spraek uytmondigh, los, en vol,
Is veel gerucht en weynigh wol.

3.

Wat nuttigheyt, genaed' of stichtingh
Geest uw geklap, wat onder-richtingh,
Die sulck een schuym door-een vermenght,
Daer niet en is met sout besprenght?

Eph. 4: 29.

Col. 4: 6.

Hoewel een dwaes het neemt in 't goede,
Ghy maakt der wijsen ooren moede,
Dewijl de sonde niet ontbreekt,
Daer m' on-bedachtlik vele spreekt.

Syr. 27: 13. 14.

Prov. 10: 19.

4.

Uw hert van boven tot beneden
Moet zijn een schat van ydelheden,
Vermits de mont u spreken doet
Uyt uwes herten overvloet.

Luc. 6: 45.

Ook kont ghy licht door sulck een swetsen
Alfoo der swakken ooren quetsen,
Dat sy ge-ergert zijn daer mee,
En ghy behaelt een schriklik wee.

Mat. 18: 6. 7.

5.

Wat doet u al 't geklap voor voordeel,
Wanneer ghy sult in Godes oordeel
Van elk vergeeffsch en ydel woort
Weer nauwe rek'ningh brengen voort?

Mat. 12: 36.

Daer kont ghy met geen schijn van reden
Deef uwe dwaesheit meer bekleden,

Gelijk

Gelijk ghy hier soo dikwijls doet:
De stoutste tongh daer swijgen moet.

6.

Prov. 15:28. Een woort dient dikwijls overvogen,
Syr. 28. 29. Eer 't uyt den monde komt gevlogen;
Dies denkt, dat minder hindernis
In 't hooren als in 't spreken is.

U is maer eenen mont gegeven,
Maer wel twee ooren daer beneven,
Jac. 1: 19. Op dat ghy zyt tot spreken traegh,
Tot hooren wakker, ras en graegh.

7.

Prov. 25:11. Gelijk als gouden app'len pralen
In schoon-gebeeldde silv're schalen,
Soo is een reden op syn pas,
En niet gesproken al te ras.
Syr. 20: 20. Maer 's dwafsen spreuk is niet te lyden,
Hy spreekt niet op bequame tijden;
Eph. 5: 4. Of sot-geklap en gekkery,
Die niet betamen, brengh hy by.

Tegen het lichtveerdigh Danssen.

Siet de Musijke, ende wijse, op onse Gesangh; *Ach dat mijn hert
en mijn gedachten.* Fol. 14. en 16.

1.

HOe derft ghy doch 't lichtveerdigh danssen
Met schijn van reden soo beglanssen?
Jes. 5: 20. Hoe derft ghy 't quade noemen goet?
Ghy danssers en ghy dansseressen,
Uw reden zijn geen Christi lessen,
Maer komen van een wulpsch gemoet.

2.

Van waer is 't danssen doch gekomen?

Het heeft syn oorspronk eerst genomen
Van een vervloekt' afgodery
Der on-geloov'ge, die haer Goden,
In plaets van heylige geboden,
Ver-cerden met een danssery.

3.

Focy die uw leden, die de Heere
Geschapen heeft tot syner eere,
En tot uw eygen nuttigheyt,
Alsoo mis-bruykt! ô quaet exempel,
Dat soo des Heyl'gen Geestes tempel
Voor snoode lusten open leyt!

Rom. 6: 13.

1. Cor. 6: 19.

4.

De voeten, handen, ooren, oogen
Al t'samen te gelijk vertogen
Een dertel end' onkuysch gemoet:
Onkuysche werken ende zeden
Niet minder dan onkuysche reden
Zijn uyt des herten overvloet.

Mat. 12: 34.

5.

Seght ghy, dat daer uw hert van vry is,
Dat ghy 't slechts doet om dat het bly is?
Dat steunt niet op een vaste grond:
En schoon dat ghy geen quaet mocht denken,
Ghy kont daer door een ander krenken,
En geven hem een diepe wond'.

Mat. 14.
vers. 6. &c.

6.

Het danssen is een pest der jonkheyt,
Een vyer dat lichtelik een vonk sprejdt
In yemandt die maer komt daer by.
Maer waer doch fullen danssers wesen,
In welken niet is opgeresen.
Den hooghmoet en de hoovaerdy?

7.

Elk wil het maken op het aerdighst,

P

Wie

Wie meester is, is ook hoovaerdighst;
 Hy meent dat hem geen recht geschiet,
 Soo elk niet merk' syn aerdigheden,
 Sijn rasche, frissche, jonge leden:
 Dies danst hy noyt daer 't niemant siet.

8.

Jes. 3: 16. Soo Godt wouw Zions docht'ren plagen,
 Omdatse door een selfs-behagen
 Soo staken hoof en hals om hoogh,
 En trippelende quamen treden,
 Gelijk als met gebonden schreden,
 En lonkten met een lokkend' oogh;

9.

Wat sal men van het moedigh tripp'len,
 Ja van 't onkuysch en dertel hipp'len
 Van sulke dansiers seggen dan,
 Die soo veel vreemde malle treden,
 Aenlokkelijke dertelheden
 Gebruyken als men vinden kan?

10.

Cicero, pro Mur: Nemo enim fere saltat sobrius, nisi forte insanit, neq; in solitudine, neque in convivio moderato atque honesto: Intempestivi convivij, amani loci, multarum deliciarum comes est extrema saltatio.

Wel sprak eens een verstandigh Heyden,
 Dat niemant danst', of, een van beyden,
 Hy moest' of dronken zijn of dol;
 Dat selden ook dit quaet alleen is,
 Maer met veel quaden in 't gemeen is
 Verselschapt, en van wellust vol.

11.

O Christen mensch, laet u gesleggen,
 En wilt te recht eens overleggen,
 (Soo niet een Heyden u beschaemt)
 Of sulc een woest onbondigh wesen
 Noch kan met reden zijn gepresen,
 End uw belydenis betaemt.

12.

Indien ghy Christum wilt belyden,

Soo moet ghy u sorghvuldigh myden
 Ook van de minste schijn van quaet:
 En soeken altijd soo te leven,
 Dat ghy geen ergernis meugt geven
 Door eenigh uysterlik gelaet.

1. Theß. 5.
 vers. 22.

Mat. 18:6.7.

Van de leelike sonde der Dronkenschap.

Men kan 't singen na de Musijck ende melodijen aengewesen
 by 't naest - volgende Gesangh.

1.

Indien ik Godes volk haer misdaet sal verkonden,
 En toonen Jacobs huys haer grouwelike sonden,
 Soo isser onder veel en sware sonden een,
 Die by den meesten hoop der menschen is gemeen.

Jes. 58: 1.

2.

Een sond' , een snoode sond' , die over - al bekend is,
 En schier geen sond' meer heet, om datm' haer soo gewent is;
 Een schand'lik werk des vleeschs, ik meen de *dronkenschap*,
 Die in onse eeuwte schijnt te zijn op d' hoogste trap.

Gal. 5.v.19:
 21.

3.

De Grooten, dien 't betaemd' een ander voor te lichten,
 En der verdrukten saek met wijs beleyt te richten,
 Die zijn den sterken drank op 't meeste toegedaen,
 De goude schalen siet men by haer omme gaen.

Prov. 31.
 vers. 4. 5.

Amos. 6: 6.

4.

Selvs Pricster en Propheet van sterke dranken dolen,
 Tot nadeel van het ampt, dat haer is aen - bevolen;
 Sy zijn (helaes!) al mee verslonden in den wijn,
 Waer toe sy immers niet genegen moeten zijn.

Jes. 28: 7.

1. Tim. 3:3.

5.

Die minder zijn van staet, gaen na dieselve gangen,
 Tot den geringhsten toe, ook dien 't gebrek konit prangen
 Van tijdlik onderhoudt: het gheen haer over - schiet,
 Moet door de dronkenschap voort zijn gemaekt tot niet.

Syr. 19: 1.

6.

Ecl. 12: 1. De jonge lie'n, die aen haer Schepper moeten denken
In hare jonghlingschap, eer d' outhheit haer komt krenken,
Sap. 2. v. 6. En off'ren niet aen Godt de bloem van hare jeugt,
7. 8. Maer aen den Afgodt van den wijn door malle vreugt.

7.

Tit. 2. 2. Een oudt man, die voor al moet nuchter zijn bevonden,
Prov. 16: 31. Dat niet de schoone kroon der grysheit zy geschonden,
Kiest sterken drank, als of hy weer door sulck een sap
Verfrischen souw syn lêên die dorre zijn en slap.

8.

Act. 2: 15. 't Was eens wat wonders, by den dagh te sien een dronker,
1. Theß. 5: 7. Men dronk by nacht, de schaemt verbergd' hen in het donker:
Jes. 3: 9. Maer onse verdorven eeuw de schaemt haer oogen fluyt;
Men dekt syn sonden niet, als Sodom roemt men s' uyt.

9.

Jes. 5: 11. Men gaet des morgens vroegh den sterken drank na-jagen,
Men houdt sich daer by op by - na geheele dagen,
Ja tot de schemeringh der avond - stont men sitt,
Tot dat de wijn haer gantsch van binnen heeft verhitt.

10.

Jes. 58: 13. Men maekt door dronkenschap selfs van des Heere Rust-dagh
Niet anders in der daet als maer des vleeschelust-dagh.
Eph. 5: 18. Men is door overdaet in wijn dan dronken meest:
In plaetse dat men moest vervult zijn met den Geest.

11.

O dronkaerts; wilt eens uyt uw dronkenschap ontwaken,
1. Pet. 4: 3. Stelt in dit Heydensch werk niet langer uw vermaken:
Wat schadelike vrucht, wat hinder en verdriet,
Wat jamer en elend geeft dese sonde niet?

12.

Hof. 4: 11. De wijnen most neemt wech het hert, ja't hert der wijfen,
Syr. 19: 2. Soo datse doen het gheen waer voor sy anders ijsen:
Want oordeel ende rêên, verstant en sinnen zijn
Jes. 28: 7. Niet slechts gekrenkt, maer als versopen in de wijn.

13.

De vrome Noach van de wijn geworden dronken,
Ontbloot in syne tent, daer hy sich gaf aen 't ronken,
't Gheen hy ses-hondert jaer hadd' eerbaerlik bedekt;
En wert daer by noch van syn eygen soon begekt.

Gen. 9. v. 21.

22.

14.

En wat een schandigh lot kreeg Lot door 't dronke-suypen,
Als selfs syn docht'ren tot hem quamen binnen sluypen,
En t'samen voeghden syn' en hare naekte léên,
Soo datse beydegaer bevrucht weer gingen heen?

Gen. 19.

v. 30. &c.

15.

Heeft dronkenschap gevelt soo sterke cederboomen
Met een soo swaren slag, wie sal daer voor niet schromen?
Woelachtigh is de drank, de wijn bedrijft den spot:
Wie daer in dwaelt, wert van een wijse tot een sot.

Zach. 11:2.

Prov. 20:1.

16.

Wat siet men daeg'liks niet door dronkenschap bedrijven?
By wien is wee? by wien och armen, ende kijven?
By wien is veel geklag, en wonden sonder noot?
By wien, ey seght doch, zijn gemeenlik d' oogen root?

Prov. 23:29.

17.

By dien, die by den wijn vertoeven in de hoeken:
By dien, die komen om gemengden drank te soeken.
Uw oogh ook licht beluft op vreemde vrouwen wert;
Verkeerde dingen sult ghy spreken uyt uw hert.

Ibid. v. 30.

vers. 33.

18.

Een suyper sal op 't lest tot arremoede raken,
En noyt of selden rijk syn erfigenamen maken:
Gesonthheit raekt hy quijt, syn leven is verdriet,
Hy koopt syn waer te dier, al hadd' hy s' ook om niet.

Prov. 23:21.

Syr. 20:11.

19.

Maer dit is alles noch gelijk als niet te achten,
Der dronkaerts arme ziel heeft 't swaerste te verwachten:
Wanneer hy, na een langh gequijn, op 't leste sterft,
Hy doch in eeuwigheyt Godts Rijke niet be-erst.

1. Cor. 6:10.

Maer

20.

Luc. 16. Maer in het helsche vyer sal wesen syne wooningh,
v. 23. 24. Daer hy voor lekk'ren drank sal hebben, tot belooningh
 On-lijdeliken dorst, die eeuwich wert gevoelt,
 Een brant der tongh, dien noyt een droppel waters koelt

21.

Luc. 21:24. O! wilt u selve dan wel wachten en bewaren,
 Dat ghy uw herten niet meugt t' een'ger tijt beswaren
 Met brassery, geswelgh, en vuyle dronkenschap:
Jac. 5:8. Godts strenghe gerichte staet alreede bereyt en schrap.

22.

Matt. 24. Indien de quade knecht soud' in syn herte denken,
v. 48. 49. 50. Mijn Heer vertoest; en met de dronkaerts soude drinken
 Soo komt syn Heer ten tijd' in welk hy 't niet verwacht
 Ter uur die hy niet weet, waer op hy niet en dacht.

23.

Ibid. v. 51. Hy sal hem scheidende af van die wel op hem letten,
 En sal aldan syn deel met de geveinsde setten.

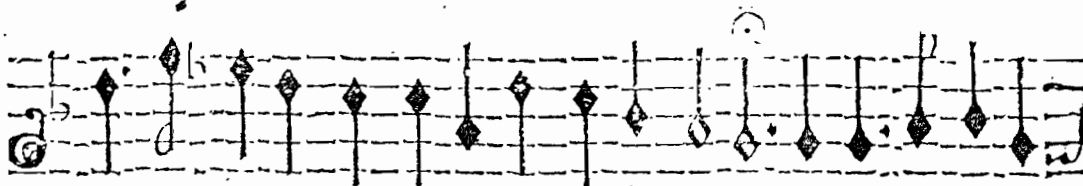
Daer

Christenen met de naem, behooren het ook in
 der daet te zijn.

DISCANTUS.

Ghy die na Christi naem u Christe-nen laet noemen, En

met den mont soo veel u wilt van Christo roemen, Terwijl ghy onder-
 dies

Daer sal niet anders zijn dan weeningh t' aller tijt,
Een vreeslik tand-gekners door wanhoop ende spijt.

25.

Alsoo geeft dronkenschap op 't leste niet dan treuren.
Dies siet den wijn niet aen, als hy syn rôô coleuren
Vertoont; als syne verw schoon in den beker staet,
Als hy soo liefelik in 't glas om hooge gaet.

Prov. 23:31.

25.

Gelijk een adder sal hy in syn eynde steken,
En byten als een slangh, al 't soet is wech geweken.
Ach! voor een oogenblik van ingebeeldet soet
Volght haest een eeuwigheyt van enkel gal en roet.

Ibid. v. 32.

Job. 20: 5.

Apoc. 14: 11.

26.

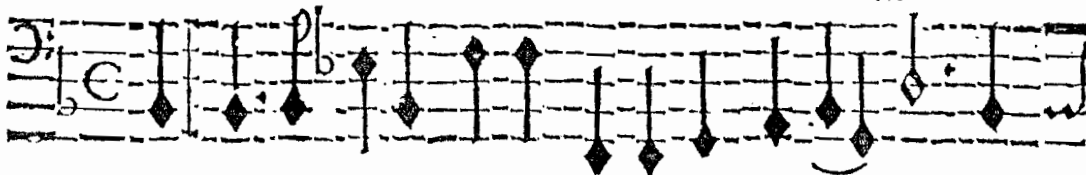
Zijt nuchteren, en waect: want uwe weer - partye
De duyvel gaet rondom, door syn bedriegerye,
Gelijk een brieschend leeuw, of hy niet yemant vind,
Dien hy brengh in 't verderf, en in der haest verslind.

1. Pet. 5:8.

Christenen met de naem, behooren het ook in
der daet te zijn,

B A S S U S.

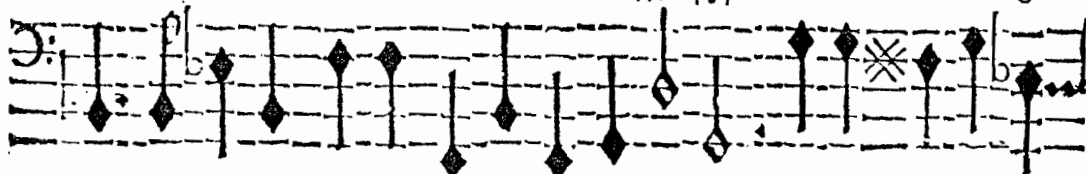
6 ✕

Ghy die na Christi naem u Christe-nen laet noe-men, En

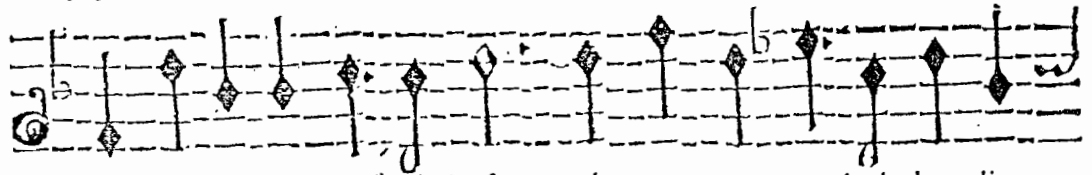
✕

6

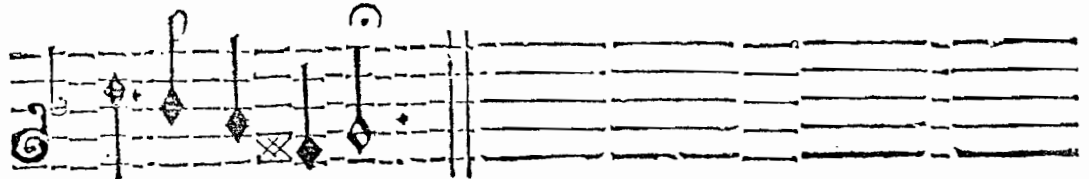

met den mont soo veel u wilt van Christo roemen, Terwijl ghy onder-

dies

dies geheel on-christ'lik leeft; Seght eens, wat voordeel dat dien

schoonen naem u geeft?

Men kan dit ook singen op de Wijse; De werelt, als ik sterv', sal weynigh van my weten. Of; Gelukkig, wiens gemoed noch goddeloos aenraden. Of; O grootheit van Gods liefd'! O vasten wijk der zromen! Of na de Musijke gestelt op onse Gesangh; O Heere Davids soon &c.

I.

Act. 11:26. **G**Hy die na Christi naem u Chistenen laet noemen,
En met den mont soo veel u wilt van Christo roemen,
Tervijl ghy onderdies geheel onchrist'lik leeft;
Seght eens, wat voordeel dat dien schoonen naem u geeft?

2.

Matt. 7:21. Niet alle die tot hem slechts seggen, Heere, Heere,
En roemen met den mont van hem en syne leere,
En sullen ingaen in der Hem'len Koninkrijk:
Maer die daer doen den wil syns Vaders te gelijk.

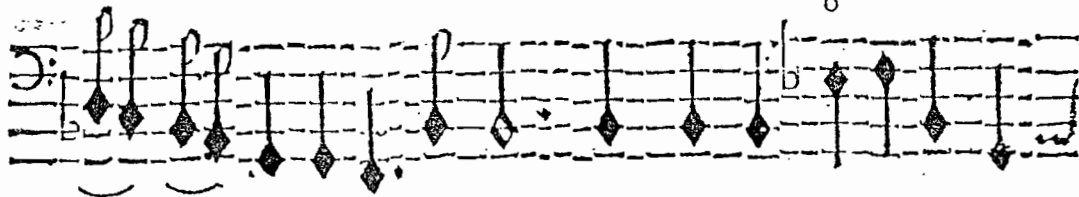
3.

Rom. 8: 9. Die Christi Geest niet heeft, en sich daer door laet leyden,
Die komt hem ook niet toe, maer is van hem gescheyden:
't Is Christi Geest niet, daer ghy u van leyden laet,
Soo langh als ghy alsoo verkeerde wegen gaet.

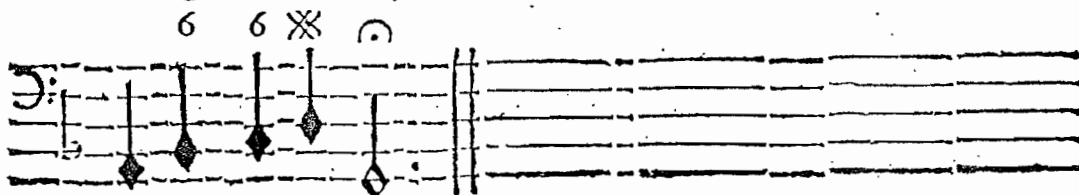
4.

Rom. 12: 2. Ghy volght des werelts loop, des vleeschel' wel-behagen,
Nim. 25:39. Uw eygen sinlikheyt, als leyds-lie'n, t' allen dagen.
Wat vergelijkingh is daer immermeer geweest,
Of kan zijn tusschen die en tusschen Christi Geest?

Ghy

dies ge-heel on-christ'lik leeft; Seght eens, wat voordeel dat dien

schoonen naem u geeft?

5.

Ghy heet wel Christ'nen; maer ghy zijt het in der daet niet;
Want 't ware Christendom is in een yd'le praet niet:

Die Christi name noemt (hoort wat Godts Geest u seyt) 2. Tim. 2.
Stae af van alle sond' en ongerechtigheyt. vers. 19.

6.

Een lidmaet Christi is syn salvingh ook deelachtigh, 1. Joh. 2: 27.
Waer door syn heyl'ge naem beleden wert soo krachtigh, Heb. 13: 15.
Dat m' als een Koninklik en heyligh Priesterdom 1. Pet. 2.
Hem geestlik offer brengt, en roemt syn deugt al-om. vers. 5. 9.

7.

Daer wert ook Duyvel, vleesch, en sonde sterk beströden, Eph. 6: 12.
Men stelt tot wap'nen der gerechtigheyt syn leden, Rom. 6: 13.
Men stelt sich selven God'; als uyt den dooden weer
Geworden levendigh; men volgt'er Christi leer. Luc. 6: 46.

8.

Wel-aen dan altesaem, doet Christelijke werken,
End alle volkeren der aerde sullen merken, Deut. 28.
Dat ghy zijt waerlik na des Heeren naem genoemt, vers. 10.
En dat ghy niet vergeefs van Christo u beroemt.

Troost in verdrukkinge.

Op de wijze van Psalm 58. Ghy Raeds-heeren, laet wy doch hooren. Of, na de Musijke gestelt op onse Gesangh; O schoone boven alle menschen. Fol. 82.

1.

Psal. 6: 7. **W**Aerom al dit swaermoedigh suchten,
O swakke mensch, in uw verdriet?
Waerom is 't, dat men u dus siet

Psal. 77: 3. Gantsch troosteloos en vol van duchten
In dit uw tegenwoordigh kruys,

Amos. 3: 6. 't Gheen Godt de Heer u sendt te huys?

2.

Indien ghy wilt verskert wesen,
Heb. 12: 6. Dat Godt u als een Vader mint,
En dat ghy zijt syn lieve kint,
Soo moet ghy geen castydingh vreesen;
Prov. 13: 24. Het is een oprecht Vaders hert,
Als 't kint van hem getuchtight wert.

3.

Ja. 1: 2. Daerom wilt liever u verblyden,
Act. 5: 41. Dat hy u heden kent soo waert,
Dat hy u niet en heeft gespaert
2. Tim. 3: 12. Van 't gheen dat all syn kind'ren lyden:
Heb. 12: 8. 't Zijn bastaerds en syn kind'ren niet,
Die nimmer weten van verdriet.

4.

Heb. 12: 1. Beswijk dan niet, maer wilt doch loopen
Met lydsaemheyt, gelijk een helt,
De loop-baen die u is gestelt,
2. Tim. 4: 8. Na korten tijt soo meugt ghy hopen
De kroone der gerechticheyt,
Die al voor u is wech geleyt.

5.

Heb. 12: 2. Wilt ghy doch onse leyds-man wesen,
O Jesu, die in dese baen

Ons zijt foo trouwlik voor-gegaen:
Ons' swakheyt doet ons licht'lik vresen,
Maer foo ghy ons wilt maken sterk,
Zijn wy bequaem tot alle werk.

Phil. 4: 13.

Gebedt ende overdenkinge eener aengevochten ziele.

Op de Wijse; *Hoe liggh' ik hier in dees' elende!* ende na de Musijke gestelt op
onse Gesangh; *Ach! ik elendig swakke mensche.* Fol. 94.

1.

O Trooster der verslagen herten,
Der treur'gen vreugt, der swakken kracht,
Heelmeester aller onser smerten,
Verquikker als de ziel versmacht;
Der aengevocht'nen sterken helper,
Der troosteloosen tranen-stelper!

Jes. 66: 2.
Jer. 31: 25.
Exod. 15: 26.
Matt. 11: 28.
Psal. 46: 2.
Psal. 116: 8.

2.

O Vader der barmhertigheden,
Een hoogh vertrek in allen noot,
Ontfermer als men wert bestreden,
Ja onse leven in den doot!
Heer, Godt, lankmoedigh en verduldigh,
Van goetlacydt groot en menigvuldigh!

2. Cor. 1: 3.
Psal. 9: 10.
Jes. 54: 8. 10.
Job. 11: 25.
Exod. 34: 6.
Psal. 103: 8.

3.

Hoe langh vergeet ghy my gestadigh?
Mijn Godt, en sult ghy nimmermeer
Uw lieflik aengesicht genadigh
Eens over my doen lichten weer?
Hoe lange sal mijn ziel haer krenken
Door haer verdrietigh overdenken?

Pf. 13: 2. 3.

4.

Uw pijlen zijn in my gevlogen,
Uw handt is op my neer gedaelt:
Met uwen vriendelijken oogen
En word' ik nu niet eens bestraelt.

Psal. 38: 3.

Q. 2

Ghy

Ghy doet uw grimmigheyt vergrooten,
En schijnt my van u af te stooten.

5.

Ibid. v. 9. Ik ben verbrijfeldt uytter maten:
vers. 11. Mijn herte keert sich om end om;
Ibid. & Al mijne kracht heeft my verlaten,
Pf. 39: 10. Mijn oogh beswijkt, mijn mont is stom.
Pfal. 38: 9. Ik ben verswakt door vele smerten,
Ik brulle van 't geruysch mijns herten.

6.

1. Joh. 3: 20. Mijn swaer gheweten komt my knagen,
Sap. 17: 11. End oertuygen van mijn sond':
1. Pet. 5: 8. De Duyvel soekt my na te jagen,
Om te verslinden, soo hy kond':
1. Tim. 6: 12. Mijn swak geloove wert bestreden,
Thren. 3: 18. Mijn hoope sinkt schier na beneden.

7.

Pfal. 119. Uw woort, dat my wel-eer verheugde
vers. 103. Tot in het binnenst mijner ziel,
Jer. 15: 16. Het welk ik tot mijns herten vreugde
En vrolikheyt voor desen hiel,
En kan my nu geen troost verlenen;
Mijn smack daer in is heel verdwenen.

8.

Col. 4: 2. De vycrigheyt van mijn gebeden
Is, soo my dunkt, geheel verkoelt,
Om dat mijn angstigh hert sich heden
Pfal. 102: 1. Te heftigh overstelpt gevoelt,
Soo dat ik 't nu niet wel vermoge
Pfal. 25: 1. Te hessen, Heer, tot u om hooge.

9.

Jes. 26: 17. Gelijk als een bevruchte vrouwe,
Wanneer se tot het baren naekt,
Heeft groote smerten ende rouwe,
En schreeuwt door hare wéén gerackt:
Soo ben ik, hoe ik 't wend' of keere,

Ook om uw toornigh aensicht, Heere.

10.

Ik kan mijn droefheit niet versetten,
Mijn ziele, door mistroostigheyt,
En kan op geen vertroostingh letten,
Het zy ook wat men tot haer seyt.
Ben ik, ô Godt, aen u gedachtigh,
Te meerder wert mijn misbaer krachtigh.

Psal. 77.
verss. 3. 4.

11.

'k Ben flacuw, en kan niet dan verschrikken,
Soo langh als ik de trooster mist',
Die mijne ziele moet verquikken,
En nu soo verre van my is.
O trooster van my wech geweken,
Keert weder, of mijn hert moet breken.

Psal. 6:3. 4.
Thren. 1:16.

12.

Sal dan de Heer. altijd verstoeten?
Houdt op syn goedertierenheyt?
Heeft hy door toorne toegesloten
Syn liefd' en syn barmhertigheyt?
O neen; ik sal, om my te sterken,
Gedenken aen des Heeren werken.

Psal. 77.
verss. 8. 9. 10.

Ibid. v. 12.
13.

13.

De sterke rechterhant des Heeren
Verandert in een korten tijt,
En kan in blijdschap haest verkeeren
Al 't ghene dat mijn hert nu lijdt.
Ik sal gedenken met behagen
Uw wond'ren, Heer, van ouden dagen.

Ibid. v. 11.
12.

14.

Al kan 't de mensch niet overwegen,
Omdat syn hert is al te dom,
O Godt, soo zijn doch uwe wegen
Al t' samen in het heylighdom.
Wie is een Godt, als ghy, ô Heere,
Die wonder doet tot uwer eere?

Pf. 92: 6. 7.
1. Cor. 2: 14.
Psal. 77.
v. 14.

Q 3.

Ghy

15.

2. Cor: 12:9. Ghy wilt uw kracht in swakheit toonen;
 Heb: 10: 36. En eyndelik al mijn gedult
 Met vreed' en vrolikheyt bekroonen,
 Thren: 3: 32. Wanneer ghy u ontfermen sult.
 Psal: 116: 7. Keert weer, mijn ziel, tot uwe ruste;
 Phil: 4: 4. Verblijdt u in den Heer met luste.

16.

Psal: 42. Wat buyght ghy u, mijn ziele, neder,
 v. 6. 12. Wat zijt ghy soo ontrust in my?
 Trouwt Godt, ik sal hem loven weder;
 Hy sal my gantschlik maken vry
 Door syn seer lieflik aengesichte,
 Psal: 31: 17. Soo dat het over my haest lichte.

In die selve gelegentheyt.

Op de wijze van Psalm 9. Heer, ik wil u uyt 's herten gront. Ende na de Musijke
 geset op onse Gesangh; O heoghste Heer &c. Fol. 10.

1.

Hof: 11. **W**anneer ghy sult door uw geschreeuw
 vers. 10. 11. Uytbrullen als een wreede Leeuw,
 Wanneer ghy sult, ó Heere, brullen,
 Uw kind'ren tot u komen sullen.

2.

Ibid. Sy sullen achter na u gaen,
 Sy sullen bevend komen aen,
 Gelijk een vogel uyt Egipten,
 Die 't net ter nauwer noot ontslipten.

3.

Ibid. Sy sullen in haer droev'ge stant,
 Gelijk een duyv' uyt Assurs lant,
 Tot u gaen, die se sult verschoonen,
 End in haer huys doen seker woonen.

4.

Ik schrey' tot u in mijn verdriet,
O Godt, maer ghy en antwoordt niet:
Ik sta, om op uw hulp te wachten,
Maer ghy en meugt op my niet achten.

Job. 30: 20.

5.

Ghy zijt, gantsch tegen uw natuer,
Tot my geworden wreet en stuer;
Door uwer handen sterke krachten
Weerstaet ghy my als met verachten.

Ibid.

6.

Maer schoon ghy ook zijt noch soo straf,
Ik wil van u niet wijken af:
Want ghy en kont ons doch niet haten,
Hoewel ghy schijnt ons te verlaten.

Syr. 2. v. 3.

Jes: 49: 14.

7.

Ghy zijt, ô Heer, den ghenen goet
Die u verwachten met ootmoet,
Der ziele die u soekt, en stil is,
En hoopt en lijdt, soo als 't uw wil is.

Thren. 3.

v. 25. 26.

27. 28.

8.

Mijn ziele kleeft u achter aen:
Ik sal u doch niet laten gaen,
Tot dat ik uwen lieven zegen
Sal hebben, Heer, van u gekregen.

Psal. 63: 9.

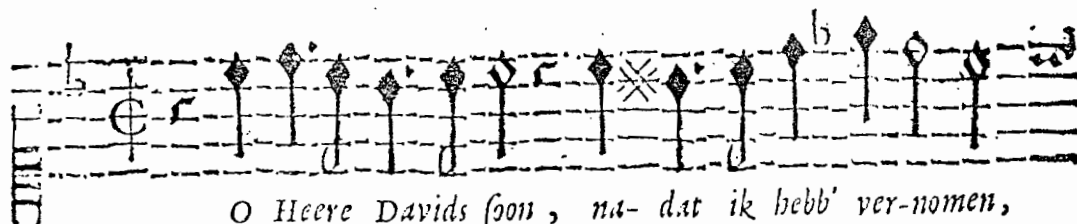
Gen. 32. v.

26.

Uytbreydinge

Uytbreydinge der t^s samen-sprake Christi met de
Chananeefche Vrouwe. Matt: Cap: 15. vers. 21 — 28.
Marc: Cap: 7. vers. 24 — 30.

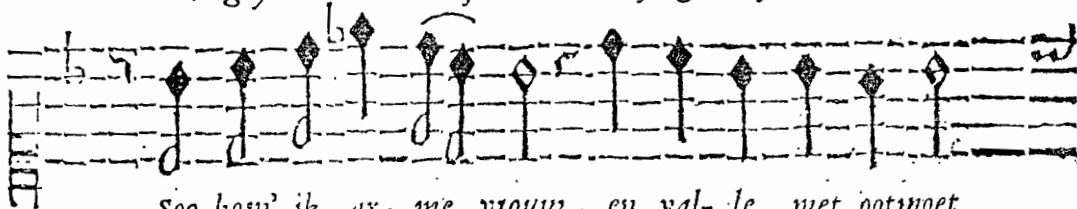
DISCANTUS.

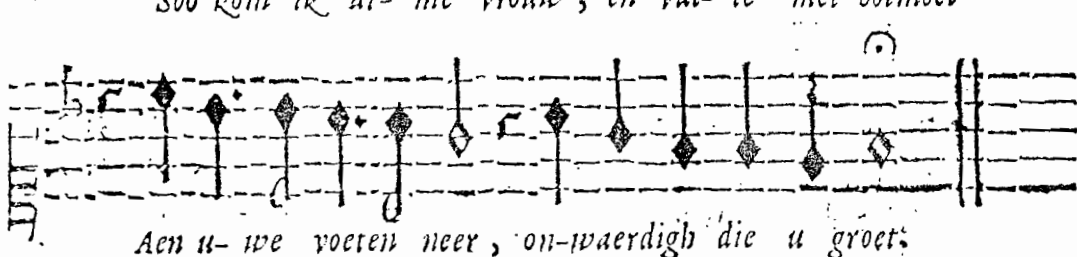
O Heere Davids soon, na- dat ik hebb' ver-nomen,

Dat ghy u niet ontsiet in onse ghewest te komen,

Soo kom' ik ar-me vrouw, en val-le met ootmoet

Aen u-we voeten neer, on-waerdigh die u groet.

Men kan dit ook singen na de Musijke, ende aengeduydde Sangh-wijfen,
op onse Gesangh; Ghy die na Christi naem &c. Fol: 118.

I.

Vrouwe:

O Heere Davids soon, nadat ik hebb' vernomen,
Dat ghy u niet ontsiet in onse ghewest te komen,
Soo kom' ik arne vrouw, en valle met ootmoet
Aen uwe voeten neer, onwaerdigh die u groet.

'kHebb'

Uytbreydinge der t'samen-sprake Christi met de

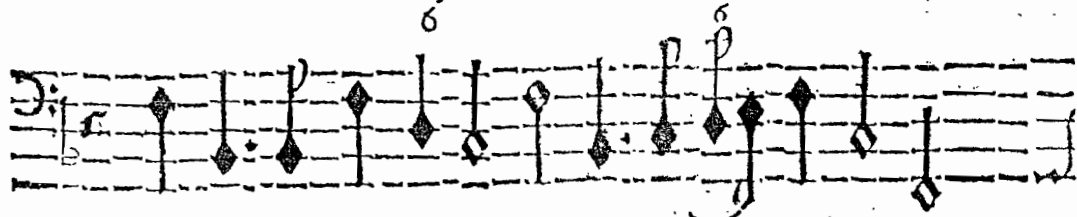
Chananeefche Vrouwe. Matt: Cap: 15. vers. 21 — 28.

Marc: Cap: 7. vers. 24 — 30.

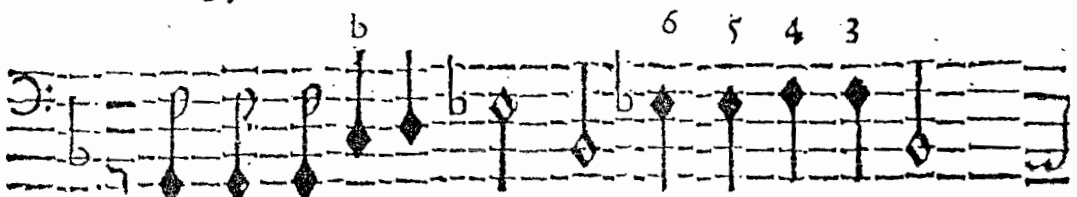
B A S S U S.

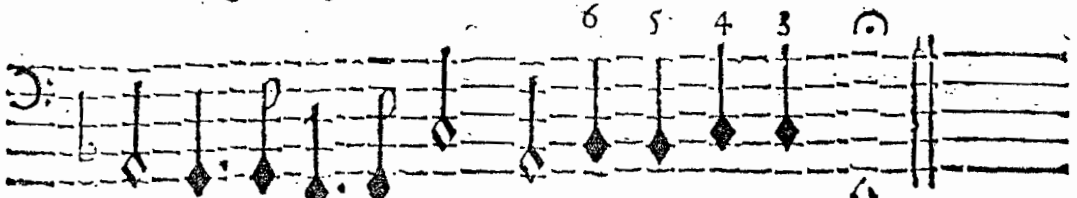
O Heere Davids soon, nadat ik hebb' ver-nomen,

Dat ghy u niet ontsiet in onse ghe-west te komen,

Soo kom' ik arme vrouw, en val-le met ootmoet

Aen u-we voe-ten neer, on-waerdigh die u greet'.

2.

'k Hebb' uw gerucht gehoort, Messia, langh te voren
Uyt Davids zaet verwacht, en eyndelik geboren:

'k Hebb' van het Joodsche volk, dat onder ons verkeert,
Vernomen wie ghy zijt, en wat ghy doet en leert.

R

Hoewel

57672

bb.

3.
 Hoewel ik niet en ben uyt Joodschen stam geboren,
 Die ghy, gelijk men seght, bysonder hebt verkoren,
 Soo roep' ik doch tot u, soo heftigh als ik magh,
 Ach Heer ontfermt u doch, ontfermt u mijnder, ach!

4.
 Ontfermt u mijnder na uw groote goedigheden,
 Die yeder niet genoegh kan roemen met sijn reden;
 Ey werpt den duyvel uyt mijn kint, dat jamerlik
 Van hem befeten is, tot aller menschen schrik.

5.
 Hoe Heere? Swijght ghy stil op mijn ootmoedigh smecken?
 Sult ghy dan niet een woort tot uwe dienstmaegt spreken?
 Sult ghy my dan aldus af-wijsen als verstoort?
 Ey wijkt doch soo niet wech, een woort noch, Heer, een woort!

6.
 Ik laet u doch niet gaen soo toornigh en verbolgen,
 Maer wil u achter aen met uw Discip'len volgen,
 En roepen overluyd, tot dat uw hert tot my
 Met medelijden eens daer door bewogen zy.

7.
 Antwoordt ghy noch niet op mijn kermen ende klagen?
 Siet, uw Discip'len, Heer, en konnen't niet verdragen,
 En bidden u voor my, haer jamert mijn verdriet;
 Soudt ghy dan selve noch mijn smecken hooren niet?

8.

Christus:

Ik ben aen't Joodsche volk, en niet aen u verbonden,
 Ik ben niet dan tot haer voor dese tijt gefonden,
 Mijn ampt is dat ik staegh de schapen weer vergaer
 Des huyses Israëls, verloren hier en daer.

9.

Vrouwe:

Ik kom' u nochtans op het nieuw aenbidden weder;
 Siet hoe een voetval doet een vrouwken swak en teder:

O Heer

O Heere helpt my doch, ô Heere, Heere helpt,
Want druk en swarigheyt mijn hert heeft overstelpt.

10.

Ik arme Vrouwken kan dan deef' verborgentheden
Niet met u twisten, Heer; het zijn my duyfl're reden:
Dit weet ik maer alleen, dat iny uw hulp ontbreekt,
Ik ga niet weer van hier tot dat ghy vriendlik spreekt.

11

Laet deef' uw woorden vry verschrikken die u haten,
En niet en soeken, maer ik sal noyt van u laten.
Zijt ghy gekomen om verloren schapen, Heer,
'k Hebb' als een schaep gedwaelt, soekt uwe dienst-maegt weer.

12.

Christus:

Hoe lange sult ghy my ophouden en verhind'ren?
Laet voor de honden eerst versadigt zijn de kind'ren.
Den kind'ren mijnes rijks komt toe dit geest'lik broot,
Daer d' Heydensch' hondkens noch niet zijn op genoodt.

13.

't Is niet betamelik den kind'ren 't broot t' ont-trekken;
En dat den hondkens te werpen in haer bekken.

Vrouwe:

Ja, doch de hond'kens ook de brokskens eten, Heer,
Die van de tafel van haer heeren vallen neer.

14.

'k Wil geern' uw hond'ken zijn, ik sprek'er gantsch niet tegen,
Als maer der honden recht van my mocht zijn verkregen.
'k Verfoek niet als een kint te sitten aen uw dis,
Geest slechts een broksken dat daer af gevallen is.

15.

Ik sal den Joden niet haer kinder-recht mis-gunnen,
Soo 'k maer een broksken sal van u verwerven kunnen
Voor d' honger mijner ziel. Ik laet u dan niet gaen,
Maer sal u volgen, als uw hond'ken, achter aen.

R 2

Chri-

16.

Christus:

O Vrouw, ghy hebt my 't hert met uw gesmeek bewogen,
 Ghy hebt my innerlik verwekt tot mededoogen.
 Seer groot is uw geloov', dat moest hier zijn verklaert
 Door sulck een lijdsaemheyt in swakke vrouwen aert.

17.

Gaet henen na uw huys, wilt dit geloov' bewaren;
 De duyvel is al uyt uw dochter uytgevaren,
 Van deser uuren af soo wert uw kint gesont:
 Loopt blijd'lik heen, ghy sult het selve sien terfont.

Gebedt wanneer onse vyanden haer over
 onse castydinge verblijden.

Op de wijze van *Psalms 3. Hoe veel is des volks, Heer. Of na de Musijke ende
 andere aengewesen Sangh - wijfen, gestelt op onse Gesangh;*
O on-bedachte jeugt, Fol. 74.

1.

Psal. 69: 2. **V**erlost my van mijn pijn,
 O Godt: de wat'ren zijn
 Tot aen de ziel gekomen:
 't Schijnt of het groot gevaer
 Met ongestuym gebaer
 My gantsch wil overstroomen.

Ibid. v. 15. Aenschouwt doch mijn verdriet:
 Laet my versinken niet
 In 't diepe deses waters:
 Maer rukt my uyt den slijk,
 En laet my te gelijk
 Verlost zijn van mijn haters.

2.

Joh. 16: 20. Wanneer uw Erf-deel steent,
 En klacghlik schreyt en weent,

Soo zijn, die haer benyden,
Tot aen de ziel verheugt;
De werelt schept haer vreugt
Uyt uwer kind'ren lyden.

Psal. 3: 2.

Siet hoe mijn weer-party
Vermenigvuldicht zy;
Seer vele staen my tegen.
Men seght van my, tot spot,
Hy heeft geen heyl by Godt,
Hy blijft geheel verlegen.

verss. 3.

3.

Dien ghy genadigh slaet,
Vervolgen sy met quaet:
De smert van uw verwonden
Verstrekt haer tot een praet;
Ik ben tot schimp en smaet
Geduerigh in haer monden.

Psal. 69.
verss. 27.

Hoe langh, ô Heer, hoe langh
Sal ik noch zijn soo bangh?
Hoe langhe sal verhooght zijn
Mijn vyand over my?
Sal ik door quallery
Dan gantschlik uytgedrooght zijn?

Psal. 13: 3.

4.

't Verdriet mijn oogh door-knaeght,
Omdat mijn smert behaeght
All mijne weerpartyders.
Geest dat het my niet ga
Soo gantsch en gader na
Den wensch van mijn benyders.

Psal. 6: 8.

Laet na veel druk en pijn,
Mijn hoeft verhooghet zijn
Eens over mijn vyanden,
Die my steeds zijn ontrent,

Psal. 27: 6.

R 3

Soo

Soo sal ik in uw tent
Met vreugt doen offerhanden.

P S A L M. LXII.

Op de wijze van Psalm 62. Hoe seer dat mijn ziel is gequelt. Siet breeder ver-
tooninge der Musijke, ende Sangh-wijsen hier op passende, by onse
Gesangh; O dagh seer groot van Heerlijkheyt.

1.

Tot Godt is doch mijn ziele stil,
Het ga dan ook soo als het wil:
Mijn heyl en hulp is van hem immer.
Hy is mijn rotz-steen, en mijn heyl:
Mijn hoogh vertrek; al sta ik steyl,
Ik sal doch groot'liks wank'len nimmer.

2.

Hoe lange sult ghy 't quade dan
Aenstichten tegen eenen man?
Ghy sult gedoodt zijn met u allen:
Ghy sult, als een gebogen wandt,
End als een muer van yeder kant
Gestoten, plotslik neder vallen.

3.

Sy houden maer alleene raet,
Om hem, dien Godt verheft tot staet,
Weer van syn hoogheyt te verstoeten:
Sy hebben in de leugen lust,
Haer mont die segent, vleyt, en kust,
Terwijl s' in 't hert den vloek vergroeten.

4.

Doch ghy, mijn ziele, swijght den Heer:
Want van hem is doch even seer
Mijn hulp en bystant; watse kallen:
Al is mijn vyand noch soo tröts,
Godt is mijn heyl en sterke rots:

Mijn

Mijn hoogh vertrek, ik sal niet vallen.

5.

In Godt is al mijn heyl en eer,
Mijn kracht, mijn toevlucht in den Heer,
Ghy volk vertrouwt hem t' allen tijden;

Stort voor syn heyligh aengesichte

Uw hert maer uyt, het wert verlicht:

Een toevlucht is ons Godt in 't lijden.

6.

Wanneer wy 't immers recht in sien,

Soo zijn doch de gemeene lie'n

Maer ydelheyt; de groote, leugen.

Wanneer men s' opweecht in de schael,

Sy soudē immers altemael

Niet-tegen d' ydelheyt op meugen.

7.

Op onderdrukkingh niet vertrouwt,

Noch ook op rooverye-bouwt,

Maer wilt uw ydel doen eens staken.

Wanneer aen-waft in overvloet

't Vermogen end het tijdlik goet,

Wilt daer uw hert niet vast aen maken.

8.

Godt heeft gesproken eens een woort,

Ik hebb' het menighmael gehoort,

Dat Godes is alleen de sterkte.

De goetheyt, Heer, is uw alleen:

Want ghy sult eyndlik yder-een

Vergelden na het gheen hy werkte.

Die sich eenmael tot Christum heeft begeven, moet
niet weer te rugge sien na de werelt.

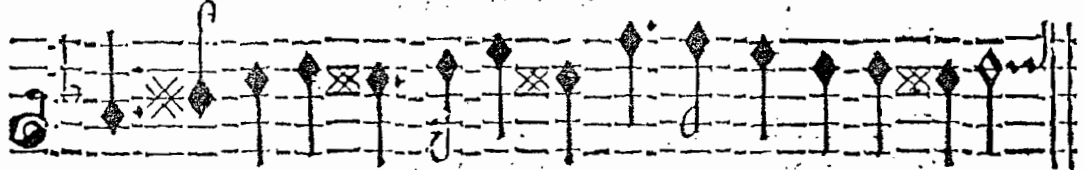
DISCANTUS.

Ghy die eenmael hebt geslagen, Aen den ploeg een dapp're hant,
Om te ploegen, sonder tragen, In uws Heeren Jesu lant,

Om te maken rechte vooren In syn padt soo engh en smal,

Slaet uw oogen wel na vo- ren, Of 't en heeft geen goe- de val.

Men kan dit ook singen na de Musijke, gestelt op onse Gesangh; *Valsche ruste*
van 't gheweten. Fol: 102. Of na de Musijke, ende Sangh-wijse, gevoegt
by onse Gesangh; *Op, mijn ziel, om Godt te loven.* Fol: 16.

Luc: 9: 62. **G**Hy die eenmael hebt geslagen
Aen den ploegh een dapp're hant,
Om te ploegen, sonder tragen,
In uws Heeren Jesu lant,
Om te maken rechte vooren
In syn padt soo engh en smal,
Slaet uw oogen wel na voren,
Of 't en heeft geen goede val.

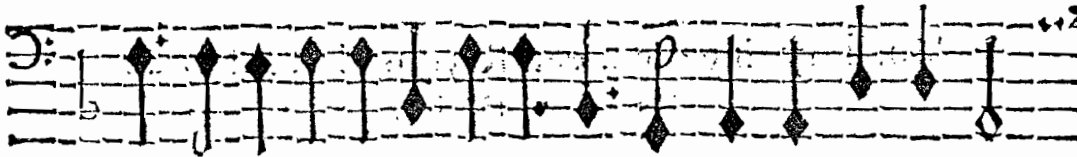
Ibid: Niemand die soo wank'lend kijke

Die sich eenmael tot Christum heeft begeven, moet
niet weer te rugge sien na de werelt.

B A S S U S.

Ghy die eenmael hebt geslagen Aen den ploeg een dapp're hant,
Om te ploegen, sonder tragen, In uws Heeren Jesu lant,
6 * *

Om te maken rechte vooren. In syn padt soo engh en smal,
* * 6 6 5

Slaet uw vo- gen wel na voren, Of't en heeft geen goede val.

Na 't gheen achter is, weer om,
Is bequaem tot Godes Rijke,
Daer men niet moet gaen in 't krom.
Laet noyt enigh mis- vertrouwen,
Wellust, eere, guast, of schat,
Of yet anders u op- houwen
In uw aengevangen padt.

Jes: 40: 4.

Rom: 4: 20.

Luc: 8: 14.

3.
Wilt gedenken t' allen tijden,
Tot uw hoed', aen d' huysvrouw Lots,
Die weer ommefagh by- zijden,
Tegen het bevelen Godts;

Luc: 17: 32.

Gen: 19: 26.

S

En

En verandert wiert soo vaerdigh
In een hardde Sout-pilaer:

Apoc. 16. Godt en straft noyt on-rechtaerdigh,
versf. 5. 7. Neemt dan dit exempel waer.

4.

Allen den nakomelingen

Moet het dienen tot een leer,

Psal. 62:11. Om haer hert aen d'aerdsche dingen.

Niet te hangen al te seer;

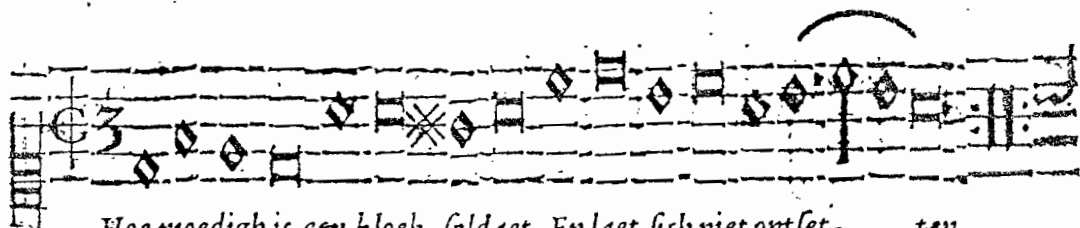
Matt. 19. Maer ook alles te verlaten,

versf. 27. Om den Heer te volgen na:

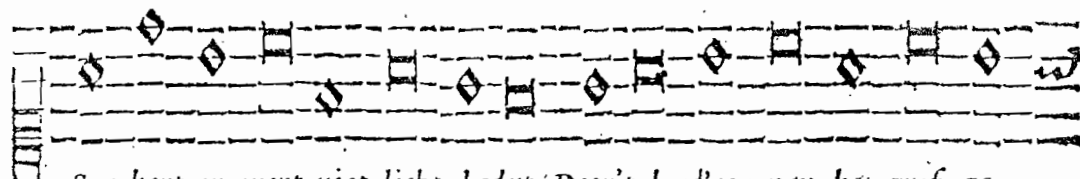
Wien

Moed-gevinge aen een Kryghs-knecht ende
Kampioen Christi.

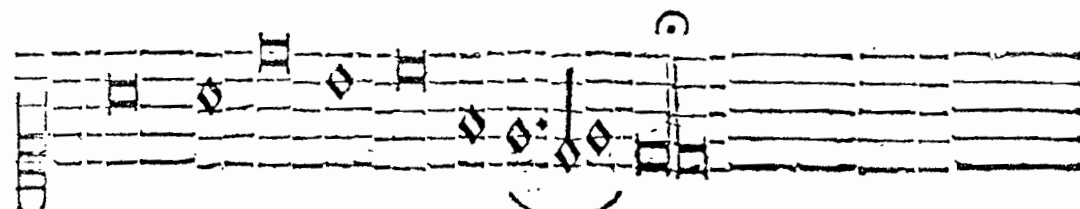
DISCANTUS.

Hoe moedigh is een kloek soldaet, En laet sich niet ontset- ten,
Wanneer het wreet geluyd aengaet Der trom'len en trompet- ten!

Syn hert en wert niet licht bedut Door't dond'ren van het grof ge-

schut, Of't klat'ren der musquet- ten.

Men

Wien sal d' heele werelt baten,
Soo hy lijdt der zielen schaa?

Matt. 16.
verss. 26.

5.
Tot dit eene dink verwekt u,
Stelt als in vergetenis
't Gheen dat achter is, en strekt u
Tot het gheen dat voren is;
Jaeght na 't wit met groot verlangen,
Tot den prijs der roepingh Godts,
Die van boven wert ontfangen.

Phil. 3: 14.

Christi krijghs - knecht, houdt u trots.

1. Cor. 16. 13.

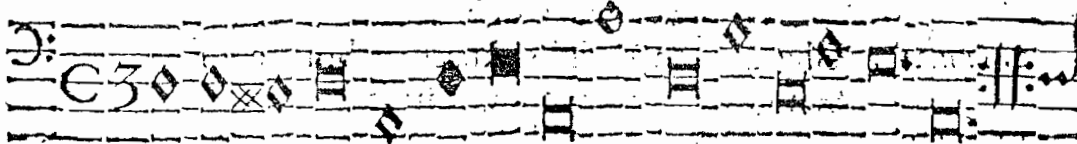
Moed - gevinge aen een Kryghs - knecht ende
Kampioen Christi.

B A S S U S.

6

4 ✕ ✕

4 ✕ ✕

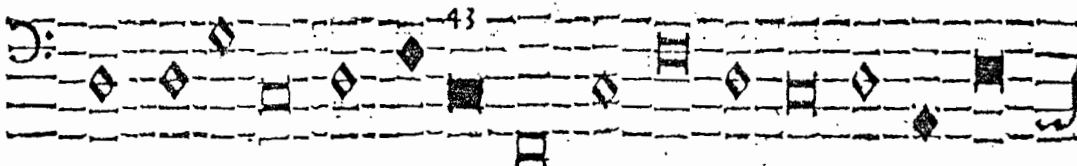
Hoe moedigh is een kloek soldaet, En laet sich niet ontfetten,
Wanneer het wreet gelayt aengael Der trom'len en trompetten!

✕ ✕

6

6

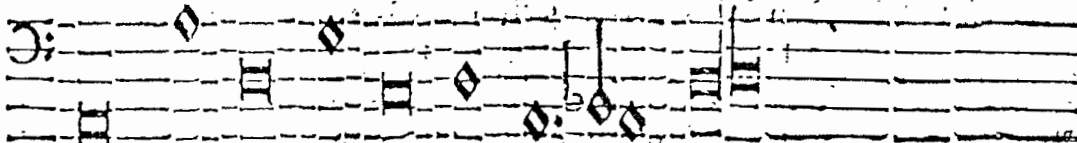
6

Syn hert en wert niet licht bedut, Door 't dond'ren van het grof ge-

✕ ✕

✕ ✕ ✕

schut, Of 't klut'ren der mus-quet-

S 2

ten.

Men

Men kan dit ook singen op de wijze; *Ausz tiefer, not schrey ich zu dir.* Of; *Ach Gott von himmel seh darcin.* Of; *Ach Gott, wie lang verijset mein.* Of; *Es ist das heil uns kommen her.* Of; *Es ist gewislich an der zeit.* Of; *Nun Freuet euch lieben Christen gemein.* Siet ook de Mulijke ende andere aengewesen Melodyen by onse Gesangh;
O Iesu, als mijn sterf-wy nackt,

I.

HOe moedigh is een kloek soldaet,
En laet sich niet ontsetten,
Wanneer het wreet geluyt aen gaet
Der tromm'len en trompetten!
Syn hert en wert niet licht bedüt
Door 't dond'ren van het grof geschut,
Of 't klat'ren der musquetten.

Door vyer en vlam, door stroomen bloets
Wert hy niet afgetogen:

Maer siet seer stout, vol moets en gloets,
Den vyant onder d' oogen.

2. Tim. 2:3. Ghy die een Krijghs-knecht Christr zijt,
Sult ghy dan niet in uwen strijt.

1. Cor. 16:13. U sterk en manlik toogen?

3.

1. Cor. 9:25. Kan een verderfelike kroon
Soo tot den strijt bewegen,
Hoewel se niet vast weten schoon,

Of die sal zijn verkregen;
Behooren wy dan niet veel meer
Na d' onverderfelike eer

En kroon te zijn genegen?

4.

ibid. v. 26. Den loop in onse gestelde baen,
Is geen onseker loopen:

't Is niet als die, de lucht maer slaen,
En niet dan moeyt bekoopen.

2. Tim. 4:8. De kroone der rechtveerdigheyt

Is nu al voor ons wech geleyt,
Die wy t' ontfangen hoopen.

5.

Verflaewt niet, als besvijkt uw kracht;
Godt helpt op 't meest den moeden:
Wordt sterk in syner sterkten macht,

Psal. 38:9. 11.

Jes. 40:29.

Eph. 6: 10.

Die u wel sal behoeden,
Als tegen u ook alles raest,
En niet dan moort en dreygingh blaest

Akt. 9. v. 1.

Met een verschriklik woeden.

6.

Ghy hebt de wapen-rustingh Godts,

Eph. 6: 13.

Waer medd' ghy sonder tfragen

Bestaen koht tegen allen trots,

In quare verfoekinghs dagen.

De wap'nen in onf' worstel-perk

2. Cor. 10:4.

En zijn niet vleeschlik, maer seer sterk

Door Godt, om 't all te jagen.

7.

Ja zelfs uw schilt en groote loom

Gen. 15:1.

Is Godt; dies wilt niet yresen:

Met Christo sult ghy op syn throon,

Apoc. 3: 21.

Als ghy verwint, haest wesen;

Daer hy van all, die hier in strijt

Apoc. 7: 17.

Geweest zijn sulc een korte tijt,

vers. 9. 10.

Voor eeuwigh wert gepresen.

8.

Tsa wakker dan, uw Kapiteyn,

Heb. 12: 2.

Die u de kroon sal geven,

Apoc. 2: 10.

Die gaet u voor in 't kruyces'pleyn,

Luc. 9: 23.

Hy stelt voor u syn leven:

1. Joh. 3: 16.

Hy strijdt voor u ten bloede toe,

Hebr. 12.

Op dat ghy niet soudt worden moe,

vers. 3. 4.

Noch uwen strijt op-geven.

Ghebedt tot Christum, om meerder kracht en lijd-
saemheyt in 't kruys te dragen.

D I S C A N T U S.

Voorganger en geleydesman Van all die 't kray- ce dragen,
Dat ik u niet recht volgen kan, Doet my hert- grondigh klagen.

Gewilligh is wel mijnen geest, Maer 't vleesch is swak, ó Heere, En

maekt my angstigh en bevreesst, Hoe heftigh ik het keere.

Men kan dit ook singen na de Musike, ende aengesessene Sangh-wijsen,
gestelt op onse Gesangh; *Wat swarigheyt of droev'ge mar. Fol: 60.* Of
(met 4 regeltjes in elk vers) op de wijze; *Is 't u om vryghed' gedaen.*
Of; *De oogen na de dengh gestiert.*

- Héb. 12: 2. **V**oor-ganger en geleydes-man
·Mitt. 16. Van all die 't krayce dragen!
·Mitt. 16. Dat ik u niet recht volgen kan;
·versf. 24. Doet my hertgrondigh klagen.
·Mitt. 26. Gewilligh is wel mijnen geest,
·versf. 41. Maer 't vleesch is swak, ó Heere,
·2. Cor. 7: 5. En maekt my angstigh en bevreesst,
Hoc heftigh ik het keere.

O Jesu

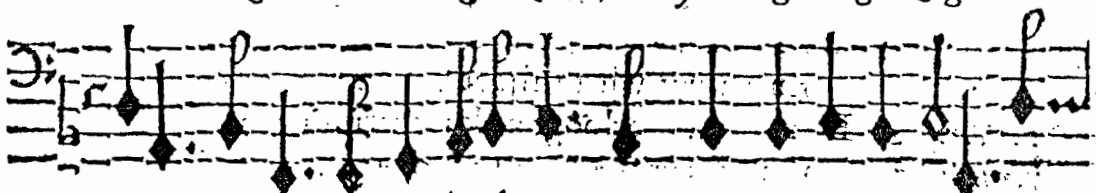
Ghebedt tot Christum, om meerder kracht en lijd-
saemheyt in 't kruys te dragen.

B. A. S. S. U. S.

✱

Voorganger en ge-leydesman Van all die 'i kruyce dragen,
Dat ik u niet recht volgen kan, Doet my hert-grondigh klagen.

Gewilligh is wel mij- nen geest, Maer 't vleesch is swak, ô Heere, En

6 ✱ ✱ ✱ ✱ ✱

maekt my angstigh en berreeft, Hoe bestigh ik het kee-re.

2.

O Jesu, wilt my trekken voort,
Als ik moet achter blyven;
Geleydt my door uw enge poort,
En wilt my krachtigh dryven.
Al kom' ik met mijn kruys belae'n
Al traegh en sacht aen druypen,
En achter u niet voort kan gaen,
'k Wil u nochtans na-kruppen.

Cant. 1: 4.

Matt. 7: 13.

3.

Ik suchte niet om dat ik moet
Met u het 'kruyce dragen:

Oncen;

Act. 5: 41. O neen; 't is mijne ziele soet,
Want 't is soo uw behagen,
Luc. 9: 23. Dat niemant u oyt volgen magh
Noch achter u kan komen,
Of van hem moet ook dagh by dagh
Het kruys zijn opgenomen.

Jac. 1: 2. Ja, Christe, 'k hebb' tot blijdschap reën,
Phil. 1. Dat ghy uyt gunst van boven
v. 29. 30. My in uw saek geeft; niet alleen
In u vast te gelooven,
Maer ook voor u, om uwen Naem,
En na uw wil te lijden,
2. Tim. 2. En met uw oorlooghs-knechten tsaem
versf. 4. 5. Om d' eere-kroon te strijden.

Rom. 8: 28. 'k weet dat het alles strekken moet
Alleen tot mijnen besten;
Ja dat ghy uyt het quade 't goet
Voorkomen doet ten lesten.
Psal. 119. Het kruys my d' oogen open maekt,
v. 67. 71. Die wel-stant sluyten dede;
Het kruys mijn voor'ghe trotsheit staekt,
Gelijk ik merk' alrede.

Maer 't gheen my quelt op 't aldermeest,
En maekt al mijn onluste,
Gal. 5: 17. Is, dat mijn swakke vleesch den geest
Niet laten wil in ruste.
Want (ach!) mijns vleesches swakheyt mij
Soo hart daer neder drukket,
Psal. 38: 7. Dat ik met groote quellery
Ga onder 't kruys gebukket.

Jes. 40. Ghy die den moeden krachten geeft
versf. 29. In d' uure der versoekingh,

En dien, die geene krachten heeft,
 Schenkt sterkt' en veel vercloakigh;
 Ghy die in alles selfs, als wy,
 Verfocht zijt, sonder sonde,
 Komt door uw medelyden my
 Te hulp in dese stonde.

Heb. 4: 15.

Heb. 2: 18.

8.

Maekt ghy my meer en meer bereydt,
 Om 't kruys te mogen lyden
 Ten minsten doch met lydsaemheyt,
 Indien niet met verblyden.
 Laet ik maer door mijn eygen schult
 Mijn kroone niet vermind'ren,
 Wat ghy my dan toefenden sult,
 't Kan my in 't minst niet hind'ren.

Aët. 9: 16. en

Cap. 21: 13.

Luc. 21: 19.

2. Cor. 7: 4.

Apoc. 3: 11.

Gebedt om gedult en troost in de verfoeking.

Op de wijze van *Psaln 80. Ghy Herder Israëls, wilt hooren.*
 Of; *Psaln 94. O Godt, ghy die Godt zijt der wraken.*
 Of; *Psaln 105. Een yeder moet tot desen tijden.*

1.

Getrouwe Godt, wilt my behoeden,
 Dat ik door vele tegenspoeden
 Niet in mijn druk en magh vergaen,
 Maer manlik in 't geloove staen.
 Wilt uwen troost my geven maer,
 Soo sal ik vresen geen gevaer.

1. Cor. 10: 13.

Psal. 34: 20.

Psal. 119: 92.

1. Cor. 16: 13.

Jes. 51: 12.

2.

Mijn ziel is flaeuw door al 't verschrikken,
 Maer uwen troost kan haer verquikken
 Soo foet en lieflik, dat sy is
 Te vreden in haer droefenis,
 En sy, ô Godt, u swyge still',
 En seggh'; Heer sus lust my u will.

Psal. 6: 3. 4.

Psal. 94: 19.

Psal. 62: 6.

T

Ghy

3.

Psal. 34. Ghy wilt behouden op het meeste
 versf. 19. Die recht verflagen zijn van geeste:
 Psal. 22:12. Soo weest niet verre nu van my,
 Vermits benauwtheit is na-by;
 Want daer en is geen helper meer,
 Dan ghy alleen, mijn Godt en Heer:

4.

Soo 'k maer kan seggen in mijn smerten,
 Heer, *sus lust my u will*, van herten,
 Kan my niet schaden enigh dink;
 Schoon alles my ook tegen gink.
 Heer, *sus lust my u will*, is 't woort,
 Dat ik staegh wensch te brengen voort.

Gebet om de verloocheninge syus selfs.

Men kan het singen na de Musijke ende sangh-wijsen gefast op onse
 Gesangh; *Ter plaetse mijner vreemd'lingenschappen.* Fol: 4.

1.

LUC. 9: 23. **O** Christe, 'k hebb' uw woort vernomen,
 Dat, foo ik achter u wil komen,
 Ik eerst my selven heel end al
 Om uwen 't wil verlooch'nen sal.

2.

Ik hebb' my noch niet recht, ô Heere,
 Verloochent, als ik wel begeere;
 Dies hebb' ik u tot noch toe niet
 Soo na-gevolgt als ghy gebiedt.

3.

Phil. 4: 6. Ik werp' my aen uw voeten neder,
 Ik bidd' en smeek' geduerigh weder,
 Dat, wat ik ben en hebb' in my,
 U cenmael onderworpen zy.

4.

Hier ben ik, doet na uw vermogen
Met my als 't goet is in uw oogen;
Siet, hoe ik 't alles op-geev' nu,
En hoe ik 't over-geev' aen u.

I. Sam. 3.
verss. 18.

5.

Laet uwe doot en kruycingh maken,
Dat ik my selfs magh recht versaken:
'k Verlaet ook alle schepsels eer,
Dan ik my selfs versaken leer.

Rom. 6:3.6.

6.

't Gheen ik niet uyt my selfs kan werken,
Wilt door uw Geest my daer toe sterken,
Vermits ik 't all vermagh en doe,
Als ghy my geest de kracht daer toe.

2. Cor. 3:5.
Eph. 3:16.
Phil. 4:13.

7.

Des vleeschcs lusten ende wille
Laet in my zijn alt'samen stille,
Op dat ik hooren magh, wat ghy
Sult sprcken door uw Geest in my.

Eph. 2:3.

Jes. 50.
verss. 4. 5.

8.

Wilt uyt mijn hert geheel uytroeyen
All' eygen-liefd', en laet daer groeyen
Uw Godelijke liefd', ô Heer,
En daeghliks wassen meer en meer.

2. Tim. 3.
verss. 2. 4.

9.

Geest dat ik dood' mijn aerdsche leden,
En sterv' all mijn begeerlikheden,
Op dat ik leev', na langh geschil,
Geheelik u end uwen wil.

Col. 3:5.

Rom. 6:10.

10.

Laet ik het all om u verlaten,
Ja ook mijn eygen leven haten.
Laet my begeeren niet van 't mijn,
Op dat ik gantsch magh uwe zijn.

Mat. 19. 27. 29.

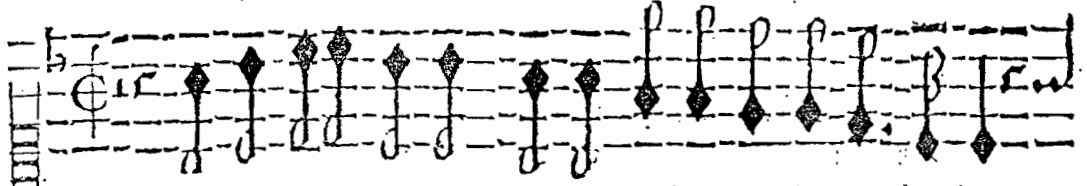
Luc. 14:26.

Rom. 14.

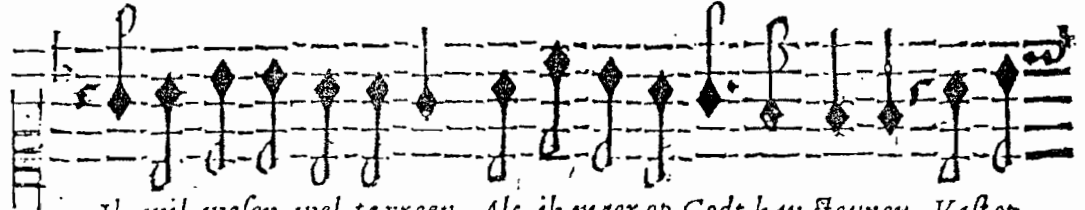
verss. 7. 8.

Die Godt heeft, is in alles wel te vreden.

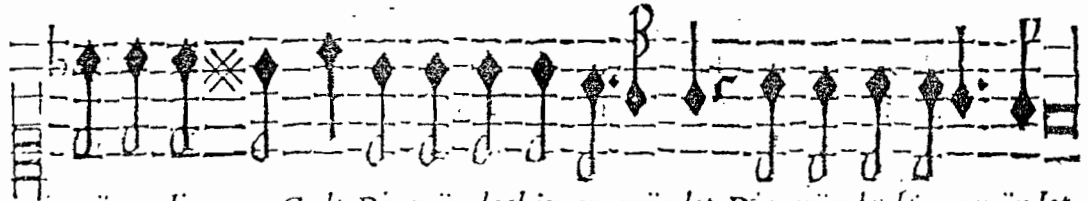
D I S C A N T U S.

Laet een ander klagen, kreunen, Suffigh treurigh gaend daerheen;

Ik wil wesen wel te vreen, Als ik maer op Godt kan steunen, Vast op

mijnen lie- ven Godt, Die mijn deel is en mijn lot, Die mijn deel is en mijn lot.

Men kan dit ook singen op de wijze; Elk heeft syn bysonder dryven. Siet andere
Musjke, op onse Gesangen; Looft den Heere, mijne ziele. Fol. 6.
O mijn ziel, wilt hem beminnen. Fol. 70.

1.

Thren. 3:39. **L** Aet een ander klagen, kreunen,
Syr. 30. Suffigh treurigh gaen daer heen;
Yerf. 21.22. Ik wil wesen wel te vreen,
Jes. 50:10. Als ik maer op Godt kan steunen,
Vast op mijnen lieven Godt,
Psal. 16:5. Die mijn deel is en mijn lot.

2.

Ik moest wesen al te gierigh,
Soo ik niet genoegh en hadt
Aen den alderhooghsten schat,

Aen

Die Godt heeft, is in alles wel te vreden.

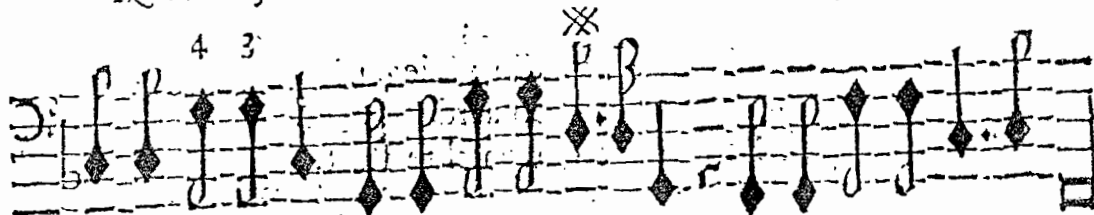
B A S S U S.

Laet een ander klagen, krennen, Suffigh treurig gaen daer heen;

Ik wil wesen wel te vreen, Als ik maer op God kan steunen, Vast op

mijnen lieven Godt, Die mijn deel is en mijn lot, Die mijn deel is en mijn lot.

Aen mijn Godt, die my loo vyerigh
Mint, dat hy hem selfs geheek
Eeuwigh aan my mede deel.

Gen. 15: 1.

Ik Sal dan mijn gemoet afrekken
Van des werelts omme-kreyt
Vol verdriet en tegenheyt,
En tot Godt allene strekken,
Die het ware center is,
Daer mijn ziele rust gewis.

1. Job. 2: 15.

Psal. 25: 1.

Psal. 39: 8.

And'ren wil ik niet benyden
Rijkdom, wellust, gunst en eer;

T 3.

Ik

Psal. 37:4. Ik hebb' al wat ik begeer,
 Psal. 104. En wil my in Godt verblyden,
 versf. 34. Die my tegen al mijn druk
 Is een werelt vol geluk.

5.

Duyfent geluksaligheden,
 Psal. 36:10. 't Eenigh leven ende licht
 Psal. 16:11. Geeft syn lieflik aengesicht:
 Phil. 4:6. 'k Sal hem fincken door gebeden,
 Dat hy maer alleene my
 Col. 3:11. Alles end in allen zy.

6.

Psal. 18:3. Godes gunst, beschut, en zegen
 Hebb' ik altijt, over al,
 End in allerley geval;
 Soud' ik dan noch zijn verlegen?
 Hoe 't my ook op aerden gaet,
 'k Ben in een gewenschte staet.

7.

Heb. 13:14. 'k Hebb' doch mijne rek'ningh nimmer
 Op de werelt hier gemaekt,
 Col. 3:1.2. Maer mijn ziel geduerigh haekt
 2: Cor. 5:1. Na dat hemelsche getimmer
 Jes. 35:10. Vol van vreugt en vry van kruys,
 Daer ik eeuwigh hoor te huys.

8.

Psal. 16:6. Mijne snoeren zijn gevallen
 In een plaets seer liefelijk,
 Selfs in Godes Koninkrijk,
 D' eelst' en waerdste plaets van allen.
 Ja een schoone effenis
 My aldaer geworden is.

9.

Joh. 14:2. 'k Weet dat my aldaer een wooningh
 Van mijn Heyland is bereydt:

'k Word'

'k Word' aldaer van hem verbeydt,
Om t'ontfangen mijne krooningh.
Daerom is mijn hert vol vreugt,
En mijn eere soo verheugt.

2. Tim. 4:8.

Psal. 16:9.

Lof. sangh, als men de tegenwoordige vertroostinge
des H. Geests gevoelt in de verfoekinge.

Op de wijze van Psalm 12. Doet ons bystand, 't is meer dan tijt, ô Heere.
Of; Psalm 110. De Heer heeft gesproken tot mijnen Heere.

1.

¶ Elooft zy Godt, die ons in all onse lyden
En swaer verdriet niet t'eenemael verlaet!
Maer ons vertroost met innerlik verblyden,
Soo dat de vreugt ons aen het herte gaet.

2. Cor. 1.

verss. 3. 4.

2.

Vant even als ons 't lyden overvloedigh
Om Christi wil alhier wert toe gevoeght,
So is door hem ook onse vertroostingh spoedigh
In overvloet: dat maekt mijn hert vernoeght.

Ibid. v. 5.

3.

De Trooster die van boven is gegeven,
En by ons blijft tot in der eenwigheyt,
Doet wonderlik onse hert in vreugde leven,
Ook sels wanneer het ooge tranen schreyt.

Joh. 14:16.

4.

De werelt kan dees Trooster niet ontfangen,
Sy siet, noch kent, noch voelt syn werkingh niet,
Om dat se gaet geheel verkeerde gangen,
Wanneer se soekt verlichtingh in verdriet.

Ibid. v. 17.

5.

Wy kennen hem, end hy sal by ons blijven,
End in ons zijn. Geen druk noch tegenspoet
Sal immermeer soo vast aen ons beklijven,
Of hy sal ons die maken lief en soet.

Ibid.

O Heer.

6.

Psal. 94:19. O Heer, als in mijn herte mijn gedachten
Verdubb'len, en my maken soo verschrikt,
Dat ik bykans al schijne te versmachten,
Heeft uwen troost mijn ziele weer verquikt.

7.

2. Cor. 7:4. Van blijdschap ben ik overvloedigh heden,
Ik ben vervult met troost tot aen het hert,
Hoewel ik noch soo heftigh ben bestreden
Met velerley verdrukkingh ende smert.

8.

2. Tim. 4:8. Is in uw kruys alsulken troost te vinden,
O Godt, wat sal 't dan zijn, als ghy de kroon
Sult op het hooft van uwe kind'ren binden?

Jes. 40:10. Is d' arbeyt soet, wat sal dan zijn de loon?

9.

Jac. 1:2. Is sulc een vreught in uw castydinghs-roeden,
Wat sal 't dan zijn, als ghy ons t' aller stont.

Cant. 2:6. Omhellen sult end in uw armen hoeden,

Cant. 1:2. En kussen met de kussen van uw mont?

10.

Verblyd' ik my met tranen in mijn oogen,
Wat sal 't dan zijn, wanneer uw eygen hant

Apoc. 7:17. Die altesaem eens lieflik af sal droogen

Heb. 11. Hier boven in het rechte vaderlant?

vers. 14, 16.

11.

Ach ! dat ik dit mocht t' aller tijt gevoelen,
Gelijk ik 't nu gevoel tot in mijn hert !
Hoe soud' ik dan mijn dorstigh hert verkoelen,
Soo dikwijls als het weer bestreden wert !

12.

Job. 15:26. Daer ghy, ô Heer, doet uwen Trooster senden,
Wat swaer verdriet souw daer niet wesen licht?

Ik voel geen pijn, geen hertseer, geen elenden,

Psal. 4:7. Als ghy my toont uw vriendlik aengesicht.

O Ghy

O ghy mijn vreugt, mijn licht, mijn heyl, mijn leven, Psal. 27: 1.
 Mijn borcht, mijn rotz, mijn hoogh vertrek, mijn eer, Psal. 18: 3.
 Staet ghy my by, en wilt my noyt begeven, Psal. 27: 9.
 Soo sal ik niet beswijken inmermeer.
 Wilt u, mijn ziel, dit te gemoete dragen,
 Wanneer ghy schier heel troosteloos beswijkt;
 De Trooster komt en gaet na syn behagen, Job. 3: 8.
 Hoewel hy noyt geheelik van ons wijkt, Jes. 59: 21.

Lof-sangh Flanne.

1. Samt. Cap. 2. vers. 1 — 10.

Siet de Musijke ende aenduydinge van andere Melodijen, by onse Gesangh
 O Heere Davids soon &c. Fol. 128.

MYn hert springht op in my van blydschap in den Heere,
 Mijn hoorn is in den Heer verhooght: ook juyche mijn eere;
 Mijn mont is over mijn hooghmoed'ge weer-party
 Wijt opgedaen: want in uw heyl verheugh ik my.
 Gelijk de Heeren is daer heyligh ook niet eene,
 Want niemant isfer, o mijn Godt; dan ghy alleene;
 Daer is geen rotz-steen noch geen vast vertrouwen meer,
 Gelijk als onse Godt, als ghy alleen, o Heer.
 En maekt er niet te veel; dat ghy soudt hooge spreken,
 Dat ghy voortraem soo hart soudt met uw mont uyt-breken.
 Want doch de Heer een Godt der wetenschappen is,
 En syne daden all zijn recht gedaen gewis.

4.

De boogh der sterken is gebroken nu geworden,
 En die daer struykelden, met sterkt' haer weer om-gorden.
 Die waren gantsch versaedt, verhueren haer om broot;

V

Die

Die hong'righ waren, zijn niet langer in den noot.

5.

Tot dat die eerstmael was on-vruchtbaer, baerde seven,
En die veel kind'ren hadd', wierd krachteloos daer neven.
De Heere doodet en maekt levend wederom:
Doet dat men dael' in d' hell' en weer om hooge kom.

6.

De Heer maekt arm en rijk, hy drukt by-wijlen neder,
By-wijlen ook verhooght hy op het hoogste weder.
Hy heft den slechten nyt den drek en stof weer op;
End hem die noot lijdt, stelt hy weder hoogh in top.

7.

Ja doet hem sitten ook by Vorsten en by Heeren,
Dat hy haer erven doe den schoonen stoel der eeren:
Want 't aardrijk heeft de Heet gegrontvest in 't begin,
End heeft daer op geset de werelt na syn sin.

8.

Hy sal de voeten van syn lieve gunst-genooten
Bewaren, soo dat sy haer nergens sullen stooten,
Maer de godtloose sal in duysternisse zijn,
Al waer hy swijgen moet. berooft van Godts aenschijn.

9.

Want niemant yet vermagh door syne kracht of listen.
Sy sullen zijn verplett die met den Heere twisten;
Hy sal haest dond'ren in den Hemel over haer,
Op dat sy worden soo syn grimmigheyt gewaer.

10.

De Heere sal die aen des werelts eynde leven,
Ook richten, ende sal syn Konink sterkte geven,
Hy sal den hoorn van syn Gefallden langh-verwacht;
Verhoogen eyndelik door syne sterke kracht.

P S A L M XXX.

Op de Wijse van Psalm 30. Na dat ghy, Heer, my hebt bevrijdt. Of, na de
Musijke gestelt op onse Gesangh; Ik loov' u, Heer, uyt 's berten gront.

1.

'k **S**Al u verhooghen, end uw eer
Op 't alderhooghste roemen, Heer,
Want als ik neder was gedaelt,
Hebt ghy my weder opgehaelt;
Mijn vyanden, die my benyden,
Doet ghy niet over my verblyden.

2.

O Heer mijn Godt; ik riep tot u,
En ghy hebt my genesen nu.
Ghy hebt mijn ziel, die was beroert,
Uyt desen kuyl weer opgevoert;
Ghy hebt behouden my by 't leven,
Dat ik in 't graf niet ben gebleven.

3.

Psalmsinght den Heere met geschal,
Ghy syne gunst-genooten all,
En segget lof en dankbaerheyt
Ter eeren syner heyligheyt.
Want in syn yver ende tooren
Is wel een oogenblik te voren:

4.

Maer hier-en-tegen isser weer
Als een gantsch leven by den Heer,
Wanneer hy syn goetgunstigheyt
Door syne liefd' heeft uytgebreydt:
Des avonts wel vernacht het weenen,
Maer 's morgens is 't gejuych verschenen.

V 2

Doen

5.
 Doen 't voorspoet was na mijnen sin,
 Beeldd' ik my wond're dingen in,
 Ik seyde; ik sal nu nimmermeer
 Weer wank'len, want ghy hadt, ô Heer,
 Mijn bergh door uw goetgunstigheden
 Seer vast geset in eeuwicheden.

6.
 Maer doe ghy weer' uw aengesicht,
 Voor my verbergdet, schrikt' ik licht.
 Ik riep tot u, beangstight seer,
 Ik smeekt' u, end ik seyde, ô Heer,
 Wat voordeel isser uyt te halen,
 Dat ik in 't graf sal neder dalen?

7.
 Sal oyt aldaer mijns lichaems stof
 Verbreyden uwen Naem met lof?
 Sal 't uwe waerheit maken kond?
 Verhoort my; Heer, tot deser stond,
 En zijt my wederom genadigh,
 Weest my een helper seer weldadigh.

8.
 Ghy hebt mijn wee-klaegh en geschrey
 Verandert in een soete rey;
 Ghy hebt ontbonden mijnen sak,
 En my omgordt met blydschap strak.
 Dat u singh', en niet swijgh' mijn cere:
 Ik sal u eeuwich loven, Heere.

Lof-fangh Mosis ende der kinderen Israëls voor hare
Verlossinge, ende Pharaos ondergank in de roode Zee. II

Exod: Cap: XV. versf: 1. — 19.

Men kan dit singen na de Musijke, ende andere aengewesene sangh-wijsen,
gestelt op onse Gefangh; *Gantsch weinigh zijn de dagen van mijn leven.* Fol. 48.

IK sal den Heer met hert en monde singen,
Want hy is hoogh verheven in syn dingen,
Hy heeft het peert en synen ruyter mee
Geworpen in de baren van de Zee.

De Heer is al mijn kracht, en anders geene,
Hy is mijn liedt, ik singh van hem alleene:
Wanneer ik was beangsticht en bevreesht,
Is hy my tot mijn heyl en hulp geweest.

Deef is mijn Godt, en mijnen sterken Koningh,
Daerom sal ik hem maken eene wooningh,
Mijns Vaders Godt is hy, dies sal ik hem,
Soo veel ik magh, verheffen door mijn stem.

Een oorlooghs-man is hy, syn naem is Heere:
Hy heeft nu, tot berooningh syner eere,
De wagens end het machtich-woedend heyr
Van Pharaō geworpen in het meyr.

De keure van syn Hooft-lic n zijn verdronken,
In't midden van de schelf-zee neer gefonken.
D' afgronden haer geheel bedekken deen:
Sy zijn in't diep gefonken als een steen.

Uw rechter-hant is nu voor onsen oogen,
O Heere, gantsch yerheerlikt in vermogen:
Uw rechter-hant heeft nu den vyant, Heer,
Verbroken, en geheel geworpen neer.

4.

Uw hoogheyt wierp tot d' alderlaegste gronden,
 Die tegen u en tegen ons opstonden:
 Ghy sondet uyt uw heete toornes-gloet,
 Die s' heeft verteert, als 't vyer een stoppel doet.

Door 't blasen van uw neus de waterstroomen
 Zijn opgehoopt, en over eynd gekomen
 Als eenen hoop: d' afgronden stonden stijf
 In 't herte van de Zee rondom haer lijf.

5.

De vyant sprak stoutmoedigh en verbolgen,
 Ik false nu soo yverigh vervolgen,
 Dat ik op 't lef haer achterhalen sal,
 Ja deylen haest den buyt met vreugt-geschal.

Mijn ziele sal van haer vervult sich voelen,
 Ik wil mijn moet aen haer ten vollen koelen,
 Ik sal mijn sweert uyt-trekken uyt de schie,
 Mijn hant sal haer uytroeyen op der stee.

6.

Ghy hebt, ô Godt, met uwen wint geblasen,
 De Zee heeft haer gedekt als stinkend' asen:
 Sy bleven in 't geweldigh water doot,
 Sy sonken neer gelijk het sware loot.

Wie van de Góon is doch als ghy, ô Heere?
 Wie is als ghy, verciert met grooter eere
 Van heyligheyt, wiens lof met vrese moet
 Gesongen zijn, die sulck een wonder doet?

7.

Uw rechter-hant hebt ghy, om hare sonden;
 Wilt uytgestrekt; de aerd' heeft haer verslonden.
 Dit volk, dat ghy verloft hebt, ghy geleydt,
 O goede Godt, door uw weldadigheyt.

Na langh' verdriët, na vele smaet en hooningh,
 Voert ghyse tot de liefelike wooningh.

Uws heyligheys gemakkelik en sacht,
Door uwe sterkt' en Godelike macht.

8.

Dit hebben haest de volkeren vernomen,
Dies sal haer vrees en zitt'ren overkomen:
Met weedom en met smert bevangen zijn
D' inwoonders van het lant van Palestijn.

Dan sullen zijn verbaest de Vorsten Edoms,
Den Moabijt sal beven door veel weedom's;
D' inwoonders van het lant van Canaan
Te samen als versmelten sullen dan.

9.

Op haer sal zijn verschrikkingh, vrees, gekarrem,
Sy sullen door de grootheid van uw arrem
Verstommen in de trotsheit van haer reën,
Ja stom zijn als een sprakeloose steen.

Tot dat uw volk door-komen sal, ô Heere,
Tot dat dit volk gelukkig henen keere,
Dat ghy u hebt verworven door uw kracht,
En nu alree tot hier toe hebt gebracht.

10.

Die sult ghy haest in-brengen, end haer planten
Als spruyten frisch en groen van allen kanten,
Op uwen bergh daer ghy uw erffenis
Behoedt van vrees en van verderffenis.

Ter plaets, die ghy tot uwe wooningh, Heere,
U hebt gemaekt: het heylighdom vol eere,
Het welk ghy hebt, ô Heere, selfs gesticht,
En heerlik met uw handen opgericht.

11.

De Heere sal regeren t' eeuw'gen dagen.
Want Pharao is met syn peert en wagen,
Met al syn heyr van ruyteren alree
Gekomen in het diepste van de Zee.

Het water, dat eerst stont na haer begeeren,
 Heeft over haer de Heer doen weder-keeren;
 Maer Isr'els fact is sonder schaed' of wee
 Op 't droogh gegaen in 't midden van de Zee;

Den Lof-sangh van Debora.

Judic. Cap. V.

Op de wijze, als 't voorgaende.

Loofst ende prijft den Heere, van het wreken
 Der wraken nu in Israël gebleken,
 Van dat het volk, dat na onf beste streeft,
 Gewilligh nu sich aengeboden heeft.

Ghy Koningen seer groot van macht, wilt hooren,
 Ghy Vorsten hoogh verheven, neemt ter ooren:
 Den Heere sal ik singen, ja ik sal
 Israëls Godt psalm-singen met geschal.

Heer, doe ghy tooght van Seir weer beneden,
 Doe ghy daer heen van Edoms velt quaemt treden,
 Soo beefde d' aerd', ook d' Hemel droop van schrik;
 De wolken ook van water droopen dik.

De bergen, om het wonder te vermeerren,
 Vervloten van het aengesicht des Heeren,
 Sels Sinai vervloot ook alsoo-wel
 Van 't aengesicht des Godts van Israël.

In Samgars, soons van Anath, end ook mede
 In Jaëls tijt, en wasser nergens yrede,
 't Gemeene padt hield op, men wandeld om,
 En gingh door vrees de wegen in het kronin.

De dorpen haest in Israël ophielden,
 Sy hielden op, soo gantsch men haer vernielden:

Tot dat ik dus opstond', ik Debora,
Die moeder ben in Israël, daer na?

4.

Gingh Israël verkiesen nieuwe Goden,
Dan waren in haer poorten oorloghs-nooden.
Wierd schilt of spies by veerigh duysent wel,
Tot tegenweer, gesien in Israël?

Tot Israëls wet-gevers is mijn herte,
Die onder 't volk, niet vresende voor smerte,
Gewillighlik sich hebben aen-gebôôn:
Looft ende prijst den Heer met soeten toon.

Ghy grooten, die daer rijdt op witte mylen,
Die sittet aen 't gericht, als hooge suylen,
En ghy die op den wegh gaet hier of daer,
Spreekt staegh daer van, en maekt 'et openbaer.

Van het gedruys der schutters, dat sich repte,
Ter plaetse daer men neerstigh water schepte,
Spreekt t' samen daer van 's Heeren recht, dat aen
Syn dorpen van Israël is gedaen.

6.

Doe mocht weedom vrymoedigh 't volk des Heeren
Gaen uyt de poort en weder binnen keeren,
Waekt op, waekt op, waekt op, ô Debora,
Waekt op, en spreekt een Liet dat lustigh ga.

Wilt ook met my, ô Barak, nu opwaken,
Wilt u, ghy soôn Abinoams, opmaken,
En leyden nu al uuy' gevang ne voort
Gevangen na de plaetse daer 't behoort.

7.

Doe heeft de Heer de heerschappy gegeyen
Aen 't volk dat hem noch over was gebleven,

Om over d' eer des volks te heerschen, hy
Doet over den geweld'gen heerschen my.

Uyt Ephraim was hare wortel tegen
Den Amelek: end achter op de wegen,
Was Benjamin by uwe volken, Heer,
Om soo te doen den vyant tegen-weer.

Uyt Machir zijn de Richters afgetogen,
Uyt Zebulon, die met de pen bewogen.
De Vorsten ook van Issaschar daer na
Die waren met de kloekē Debora.

Als Issaschar, was Barak, op syn voeten
Wert hy in 't dal gefonden, haer t' ontmoeten.
Dat Ruben sich dus afgesondert heeft,
By yeder-een feer groot na-denken geeft.

Wat zijn de reën, dat ghy dus met u allen,
O Ruben, stil bleef sitten by de staken,
Te hooren na der kudden soet gebleet?
Een yeder sulks op 't hooght verwond'ren deed.

Aen ghene zijd van den Jordaen benepen
Bleef Gilead; wat hielt sich Dan in schepen?
End Aser satt aen d' haven van de Zee,
Hy bleef in syn gescheurde plaetsen mee.

Doch Zebulon een volk is, dat syn leven
Gewillighlik tēr doot heeft willen geven,
End insgelijks als een kloekmoedigh helt
Ook Naphtali: op d' hooghten van het velt.

De Koningen ten strijde quamen treden,
De Koningen van Canaan doe streden.
Aen 't water van Megidd' in Thaanach:
Doch niemant een stuk gelt daer van en brach.

Godt:

11.
 Godt hielp syn volk van boven en beneden,
 Soo dat sy van den hoogen Hemel streden:
 De sterren uyt haer loop-plaets quamen dra
 Bestrijden den heylloosen Sifera.

Haest wenteld' haer de beke Kison benen,
 Ja Kison en de beek Kedumim schenen
 Op haer vergrant; ô mijne ziel, grijpt noet,
 Vertreedt de sterkt' uws vyants met de voet.

12.
 Doe zijn verplett de hoeven harer peerden,
 Van 't rennen, als syn machtige weer keerden,
 Vloekt Meroz, seyt des Heeren Engel, vloekt
 Haer Burgery, die sich niet heeft verkloekt.

Want sy en zijn tot hulpe van de vromen,
 Die d' Heer beval en gaf, niet meed gekomen:
 Sy hebben niet tot 's Heeren hulp gedaen,
 Sy zijn niet met den Helden uyt gegaen.

13.
 Dat Jaël zy gelooft voor and're wijven,
 Gezegent moet in hare tente blijven
 Het kloeke wijf van Heber den Kenijt,
 Ja boven d' eer der vrouwen breedt en wijt.

Als Sifera wat waters eyscht te drinken,
 Heeft sy hem melk in eene vleesch doen schinken:
 Sy bracht hem, tot ververschingh end onthael,
 Ook boter in een heerelike schael.

14.
 Haer hant sy aen den nagel heeft geslagen,
 Haer rechterhant greep, sonder te verlagen,
 Den hamer aen: sy gaf een sware klop,
 Den nagel gingh in d' aerde door syn kop.

Na dat ſy hadd' doornagelt en doordrongen
 Den ſlaep ſyns hoofts, ſoo heeft ſy onbedwongen
 Hem datelik van 't leven gantsch berooft,
 Sy ſtreek hem af ſyn doorgespijkt hooft.

Hy kromde ſich daer tuſſchen hare voeten,
 Viel heen, en heeft daer neder liggen moeten:
 Hy kromde ſich, hy viel, hy lagh gekromt,
 End heel geſchendt, die eerst ſoo hadd' gebromt.

Syn moeder heeft door 't venſter uyt gekeken,
 Men hoord' haer door de tralien ſchreeuwend ſpreken:
 Waerom vertrekt ſyn koets te kómen doch?
 Wat blijft de gangh der wagens achter noch?

16.

De wijsſte van haer kloeke ſtaet-juffrouwen
 Antwoordden haer, na haer verwaent vertrouwen:
 Ja ook ſy heeft wel aen haer ſelv' alleen
 Door groot verlangh beantwoordt hare reên.

Hoe? ſouden ſy den buyt dan niet bekomen?
 Of deyen 't gheen ſy hebben wech genomen?
 Een liefken of twee liefkens hoeft voor hoeft,
 Tot bluffchingh van haer minne-luſt gerooft?

17.

Voor Sifera mijn loone toe geſchikt is
 Een buyt die van verſcheyden verw geſtikt is,
 De verwen ſchoon gemengelt onder een,
 Want ſulks is voor een buyt-hals in 't gemeen.

Soo moeten haest omkomen niet on-eere,
 Tot uwen roem, all uw vyanden, Heere!
 Daer tegen die u minnen, zijn geacht
 Als wen de Son gaet op in hare kracht.

Trooft

Troost tegen stoute en machtige vyanden.

Siet de Musijke, ende Sangh-wijse, gestelt op onse Gesangh;
Ach dat mijn hert en mijn gedachten. Fol. 14.

1.
WAerom soud' ik in quade dagen
 Soo angstigh vresen en verlagen,
 Wanneer my d' ongerechtigheyd
 Van mijn vyanden soo verbolgen
 Komt achter op mijn hielen volgen,
 En my omringht en lagen leyt?

Psal. 49:6.

2.
 Die op haer tijdluk goet vertrouwen,
 End op haer grooten rijkdom bouwen,
 End altijd roemen even trots,
 En konnen niet soo veel behalen,
 Dat sy op 't leest daer van betalen
 Voor hare ziel 't ransoen-gelt Godts.

Ibid. v. 7. 8.

3.
 De boose gaet syn sinnen krenken
 Om snood' aenflagen te bedenken,
 Daer hy de vromen mede quell';
 Knerst over hem op syne tanden.
 De Heer belacht hem t' syner schanden,
 Hy siet dat synen dagh komt snel.

Psal. 37.

v. 12. 13.

4.
 Wie is soo stout, dat hy sal keeren
 Den schrikkelijken dagh des Heeren,
 Die tegen alle grootsheit is,
 Ja tegen hoogh-verheven staten,
 Waer op de menschen haer verlaten
 En dikwijls steunen soo gewis?

Jes. 2: 12.

5.
 Ja doch des Heeren dagh sal komen
 Qok tegen d' hooge cederboomen

Ibid. v. 13.

P S A L M CXLVI.

Op de wijze van Psalm 146. Wel op, mijn ziele, wilt nu priffen. Of na de Musijke gestelt op onse Gesangh; Wat ik dencke &c. Fol: 2.

1.

O Mijn ziele, prijft den Heere,
Met een liefelik gesangh,
'k Sal hem geven lof en eere
Al mijn gantsche leven langh.
Mijnen Godt ik singen sal,
Wijl ik hier noch ben in 't dal.

Wilt op Princen niet vertrouwen,
Op een ydel menschen kint,
Want daer is niet op te bouwen,
En geen heyl men by haer vindt.
Als syn geest uyt 't lichaem vaert,
Keert hy wederom tot aerd.

Syn aenslagen werden mede
Op den selven dagh tot niet.
Saligh is hy, die alrede
Jacobs Godt tot hulp geniet;
Wiens verwachtingh ende lot
Is op synen Heer en Godt.

4.

Die den Hemel ende d' aerde
Heeft geschapen door syn kracht,
Ook de zee end al haer waerde
Die daer in is, voortgebracht:
Die syn woort aen ons vertrouwt
In der eeuwigheyt behoudt.

5.

Die verdrukkingh t' onrecht lijden,
Doet hy recht in haren noot,

En:

En die in benauwde tijden,
 Hong righ zijn, dien geeft hy broot.
 De gevang ne maekt de Heer
 Los van hare banden Weer.

6.

Hy doet op der blinden oogen,
 En verleent haer het gesicht:
 Die daer neder zijn gebogen
 Hy genadigh weer opricht,
 Den rechtveerdigen op d' aerd
 Heeft de Heere lief en waerd.

7.

Die als vreemdelingen sweven
 Door vervolgingh hier en der,
 Houdt de Heere by het leven,
 En bewaertte voor gevaer.
 Hy verlaet de weese niet
 Noch de weduw in't verdriet.

8.

Maer hy sal haest omme keeren
 D' aenflagh van't godtloose rot.
 Eeuwigh sal de Heer regeeren.
 Juycht, ô Zion, uwe Godt
 Is en blijft seer hoogh geacht
 Van geslachte tot geslacht.

Gebedt om den wille Jesu te volbrengen.

Op de wijze; *Als een uyt-gestorten balsam.* Fol: 6. Siet bok de Musijke
 ende aenwijfinge der Melodijen, by onse Gesangh;
Laet een ander klagen, kyeunen. Fol: 148.

Apec. 22:21. **I**esu, gunt my uw genade,
 Datse met my zy'en blyv,
 En soo valt in my beklyv,
 Job. 2: 10. Dat ik van u t goed en t quade

Geern' ontfangh, end in u stil
Segg' ; Heer sus lust my u will'.

Psal. 62: 2.

2.

Moet ik na uw wille lijden,
Geest, dat ik mijn ziele dan,
O mijn trouwe Schepper, kan
In versoekingshs bange tijden
Soo bevelen u alleen,
Dat s' in alles zy te vre'en.

1. Pet. 4: 19.

3.

Als mijn ziel in uw behoedt is,
Tot mijn heyl en t' uwer eer,
Doet aldan met my ; ô Heer,
Soo als 't in uw oogen goet is.
Siet, ik hebbe lust, mijn Godt,
Tot uw will en uw gebodt.

1. SAM. 3: 18.

Psal. 40: 9.

4.

Uwen wille zy de mijne ;
Mijnen wille volgh' alleen
Uwen wil, soo dat' als een
Mogen zijn in vreugt of pijn.
Uwen will, ô Heer, geschied',
En mijn eygen wille niet.

LUC. 22: 42.

5.

Soo der yet-wat uyt mocht vallen
Anders dan ik 't hadde voor,
Dat my sulks dan niet verstoort ;
Om dat ghy 't hadt voor in allen
Soo als 't uytgevallen is,
Sonder datter 't minst' aen miss'.

Jes. 46: 10.

6.

Ik weet wat ik geerne wilde,
Ghy weet wat ik willen moet,
En wat my is quaet of goet ;

Y

Schoon

Schoon dan onsen wil verschilde,
 Laet my daer in zijn vernoecht,
 Rom. 8:28. Dat ghy 't nimmer qualik voecht.

7.
 't Gheen my best is, geeft my, Heere,
 Ik begeer het dan of niet;
 't Gheen waer door my quaet geschiet,
 Geeft my noyt, schoon ik 't begeere.
 I. Joh. 5. Laet uw wille mijn gebedt
 verß. 14. Tot een regel zijn geset.

8.
 Rom. 6:2. Geeft my, dat ik af magh sterven
 Gal. 6:14. Al dat in de werelt is,
 Dat ik door geen hindernis
 Kome van u af te swerven;
 Maer dat al mijn wensch en lust
 Zy in uwen wil gerust.

9.
 Heb. 11:26. Laet ik geern' om uwent wille
 I. Joh. 3:1. Onbekent zijn en veracht,
 I. Pet. 1:3. En in d' hoop, die ik verwacht,
 Thren. 3:26. Altijt lydsaem zijn en stille.
 Rom. 7:18. Als ik wil, en niet en kan,
 Phil. 2:13. Stiert my na uw wille dan.

P S A L M CXIII.

Op de wijze van Psalm 113. Ghy kind'ren die den Heer dient vry. Of na de Musijke,
 ende Melodijen, aengewesen by onse Gesangh; Ghy Dochter
 Zions, weest verheugt. Fol: 182. en 184.

I.

Looft, ô ghy knechten onses Godts,
 Ghy onderhouders syns gebodts,
 Ja looft des Heeren Naem al t' same.
 Van nu aen tot in eeuwigheyt

Moet

Moet zijn gepresen en verbreydt
Des Heeren wonderbare Name.

2.

Van d' opgank tot den nedergank
Der Sonne, zy met vreugt-geklank
Gelooft de groote Naem des Heeren.
De Heer is boven d' Heyd'nen all
Verheven hoogh in't aerdsche dal,
Ja boven d' Hem'len is syn eere.

3.

Wie isser doch te vinden meer
Gelijk als onse Godt en Heer?
Die, schoon hy is seer hoogh geseten,
Nochtans soo wonder leege siet,
In d' Hemel end op d' aerd', en niet
Syn minste schepsels wil vergeten.

4.

Die den geringen, tot syn lof,
Genadigh opricht uyt den stof:
En den nootdürftigen om-hooghe
Verheft als uyt den drek en slijk,
Dat hy by Princen, groot en rijk,
By syns volks Princen sitten mooghe.

5.

Die d' onvruchtbare, na haer sin,
Doet wonen met een huysghefin,
Hetwelk sy niet en hadd' te voren,
Soo dat sy, na een korte smert,
Door hem een blyde moeder wert.
Van kind'ren die haer zijn geboren.

Maria swanger zijnde van onsen Salighmaker, ende Elisabet
swanger van Johannes de Dooper, begroeten inalkander.

Luc: Cap: 2. vers: 39 — 56.

D I S C A N T U S.

Nadat Mari- a, sonder man, Door d' Heyl'ge Geest was swanger, Maer
Sy sulke een vreugde niet en kan By haer ver- bergen, langer;

de genadenrij- ke maegt, Die in haer buyk Gods Sone draegt, Be-

denkend' hoe h.ter nichte Elisabet. ook was berrucht, wenscht met een

aengenaem gesucht, Te sien haer aenge-sichte.

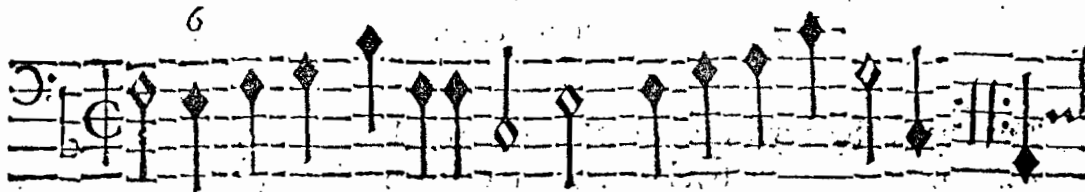
Men kan dit ook singen op de wijze; Een kindelijc soo lovelijk. Of; Herr Gott
der du erforscheft mich. Of, op de wijze van den Lof-sangh Zacharie,
Dat doch de Heer zy gemaakt groot. Of; An wasser-flussen
Babylon, Waer van siet de Musijke op onse Gefangh;
De Heer, de Godt van Israël. Fol: 178.

Maria

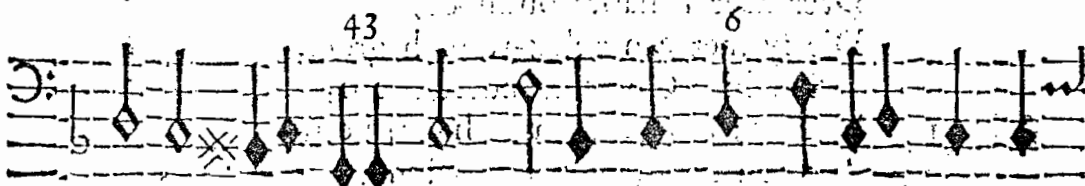
Maria swanger zijnde van onsen Salighmaker, ende Elisabet swanger van Johannes de Dooper, begroeten malkander.

Luc: Cap: 2. vers: 39 — 56.

B A S S U S.

Na dat Mari- a, sonder man, Door d'Heyl'ge Geest was swanger,
Sy sulke een vreugde niet en kan By haer verber- gen, langer; Maer

de ge- naden-ryke maegt, Die in haer buyk Godts Sone draegt, Be-

denkend' hoe b.ter nichte Elisabet ook was bevrucht, Wenscht met een

aengenssem gesucht, Te sien haer aenge-sichte.

I.

NA dat Maria, sonder man,
Door d' Heyl'ge Geest was swanger,
Sy sulke een vreugde niet en kan

Luc. 1.
v. 34: 35.

Y 3.

By

verß. 28. By haer verbergen langer ;
 verß. 35. Maer de genaden-rijcke maeght,
 verß. 36. Die in haer buyk Godts Sone draeght,
 Bedenkend' hoe haer nichte
 Elifabet ook was bevrucht,
 Wenscht met een aengenaem gesucht,
 Te sien haer aengesichte.

2.

Text. verß. Sy reyst, en geeft in dit geval
 39. 40. Haer swakheit geen verschooningh ;
 Maer komt haest over bergh en dal
 Tot Zacharias wooningh,
 Daer haer Elifabet ontmoet,
 Die sy met een geluk-wensch groet.
 Siet hier Godts wonderwerken,
 Jef. 7: 14. Hoe een bevruchte maeghdom komt
 Luc. 1. Tot een bevruchten buderdom!
 v. 18. 24. Wie kan 't genoegh aen-merken?

3.

Twee werelts wond'ren komen hier
 Malkander lieflik tegen,
 Text. verß. Verkondigen, doof Godts bestier,
 40. 42. D' een d' ander heyl en zegen
 In sulc een geluksaligheyd,
 Die l' onderlingh genieten beyd':
 Hier komen by malkander
 Twee wond're moeders te gelijk,
 Hoewel in velen ongelijk
 Ook d' eene zy by d' ander.

4.

Luc. 1: 27. D' een moeder is een suyv're Maeght,
 Daer by noch jonk van jaren ;
 Luc. 1: 7. 18. Maer d' ander Vrouw, en out-bedaeght:
 D' een sal den dienst-knecht baren ;
 Maer d' ander heeft een grooter eer,

En is de moeder van den Heer.

Text. versf.

De kinderzens zijn mede

43.

Gantsch wonderbaerlik beydegaer ;

Hoewel noyt ongelijker paet

Gesien is hier beneden.

5.

't Een is maer mensch, besmet met slijk

Jes. 64. v. 6.

Der algemeine sonden ;

Maer 't ander mensch, doch te gelijk

Phil. 2: 6. 7. 8.

Waerachtigh Godt bevonden.

Jes. 9. v. 5.

En sonder alle sonde gants :

Heb. 7: 26.

D' een lichtend' als een keers in glants ;

Joh. 5: 35.

Maer d' ander als de Sonne :

Mal. 4. v. 2.

D' een Konink ; d' ander syn gefant :

Luc. 1: 33. 76.

D' een 't waer Lam Godts ; en d' ander d' hant

Joh. 1: 29.

Die 't wyft met vreugt en wonne.

6.

Elisabet groet niet soo snel

Text. versf.

Haer segen-rijke nichte ;

41. 42. 44.

Als hare vrucht of kind'ken wel :

Syn plicht alhier ver-richtte,

Dat, buyten het gemeen gebruyk,

Van vreugden op-springht in haer buyk,

Door d' Heyl'ge Geest bewogen,

Als toonend', hoe het haest vernam ;

Dat syn Verlosser tot hem quam

Met Godelik vermogen.

7.

Dien 't met deef' ongemeene vreugt.

Voor d' eerste mael is groetend',

Gelijk een speel-knecht sich verheugt

Joh. 3: 29.

Syn Bruydegom ontmoetend' ;

Ja in syns' moeders lijf begint

Hy te verkond'gen 't selve Kint,

Matt. 3. Daer hy in de woestijne,
Marc. 1. Volwassen zijnd', heel vele van
Luc. 3. Sal spreken tot een yeder man,
Luc. 2: 79. Op dat syn licht hen schijne.

8.

Elisabet verheft hierom

Haer groot geluk en eere,
Text. v. 43. Dat haer aldus besoeken kom
 De moeder van haer Heere.
 Doch d' heylge maecht vol zedigheyt
 Haer eygen-selve niet en vleyt,
verss. 46-55. Maer singht, met all haer krachten,
 In Godt haer Heyland seer verblijdt,
 Godts wond'ren, die haer nu ter tijt
 Syn Geest geeft in gedachten.

9.

verss. 56. Sy bleven noch drie maenden t'saem,
 Eer dat se konden scheidt:
Col. 3: 16. Hoe lieflik, soet en aengenaem:
Eph. 5: 19. Moet onder dese beyden
 Daer zijn geweest de t'samen-spraek,
 End al haer geestelik-vermaek,
 Geduerend' dese dagen!
LUC. 24: 32. Wat Godelijke liefde-brandt!
 Die yeder in haer ingewandt
 Al fulke schatten dragen!

Den Lof-sangh der jongh-vrouwe Maria.

Luc. Cap: 1. verss: 46 — 55.

Kangefongen werden na de Musijke, ofte de andere Sangh-wijsen, gestelt op onse Gesangh; *Vw mont, ô Heer, is enkel soetigheyt.* Fol: 64.

I.

MYn ziel maect groot en roemt op 't hooghst den Heer:
 En mijnen geest verheugt hem meer en meer

In Godt

In Godt mijn Heyl: dewijl 't hem heeft behaeght
De nederheyt t' aensien van syne maeght.

2.

Want siet, ik sal van allerley geslacht
Van nu voortaan wel-saligh zijn geacht.
Wat groots heeft hy aen my gedaen, die t' saem
Seer machtigh is, en heyligh synen Naem.

3.

Voor die hem vrees, is syn barmhertigheyt
Van 't een geslacht tot 't andere bereydt:
Door synen arm in mogentheden sterk
Heeft hy gedaen een wonder-krachtigh werk.

4.

Hy heeft verstroyt d' hooghmoedige met kracht
In haren trots en 's herten snoo gedacht:
Heeft machtige getrokken van de throon,
En heeft verhooght de ned'rige seer schoon.

5.

Hy heeft versædt den hong'rigen in noot,
Den rijken wech gefonden leegh en bloot.
Hy heeft weer op genomen synen knecht
Israël, die daer neder lagh geslecht.

6.

Op dat hy mocht aen syn barmhertigheyt
Gedachtigh zijn tot in der eeuwigheyt.
Gelijk was tot on^s Vad'ren syne stem,
Tot Abraham en tot syn zaet na hem.

Den Lof-sangh Zacharie.

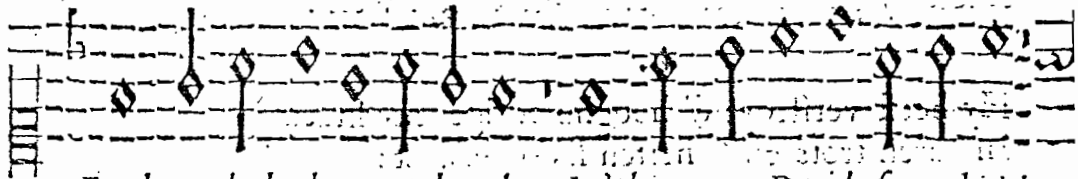
Luc: Cap: 1. vers: 68—79.

Op de wijze van den lof-sangh Zacharie; Dat doch de Heer
zy gemakt groot. Aldus:

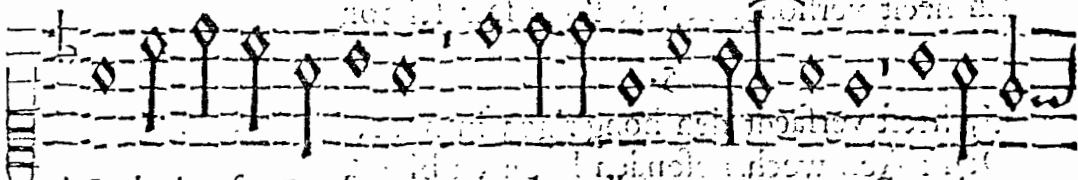
DISCANTUS.

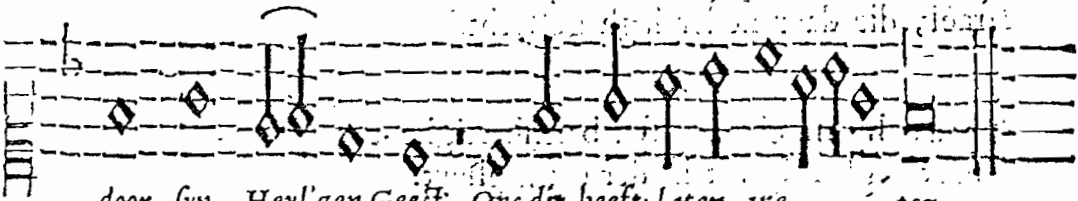
De Heer, de God van Isra-ël Moet nu ge-se-gent wesen;
Hy heeft besocht in droef gequel, Syn volk verlostmits- desen:

Een hoorn des heyls ons opgherecht In'thuys van David synen knecht;

Soo hy door syn Propheten, Die al van d'eeuwe zyn geweest Gedreven

door syn Heyl'gen Geest, Ons dit heeft laten we-ten.

Men kan dit ook singen na de Musijke, ende aengewesene Melodijen, gestelt
by onse Gefangh; Na dat Maria, sonder man. Fol: 172.

I.

DE Heer, de Godt van Israël
Moet nu gezegent wesen;
Hy heeft besocht in droef gequel,

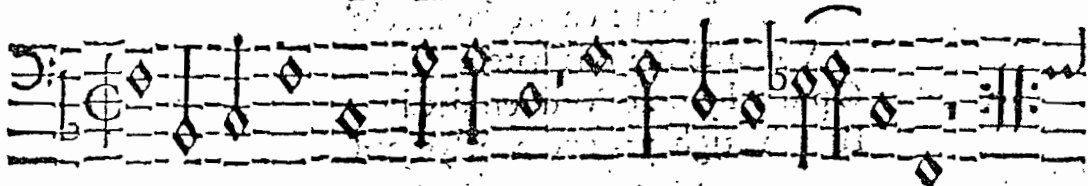
Syn

Den Lof-sangh Zacharie.

Luc: Cap: 1. vers: 68 — 79.

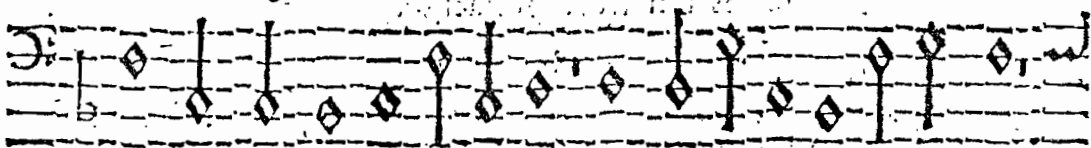
Op de wijze van den lof-sangh Zacharie; Dat doch de Heer
zy gematke groot. Aldus:

B A S S U S.

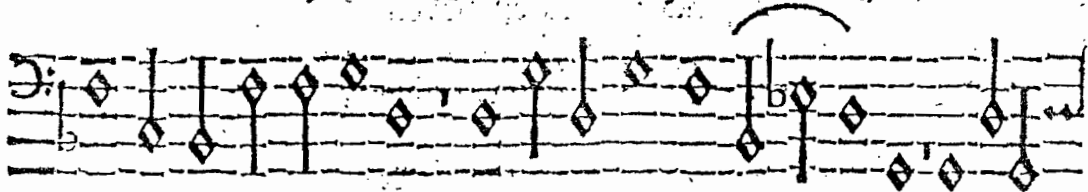

De Heer, de God van Isra- el Moet nu gese- gent wesen;
Hy heeft besocht in droef gequel, Syn volk verlost mits- desen:

6

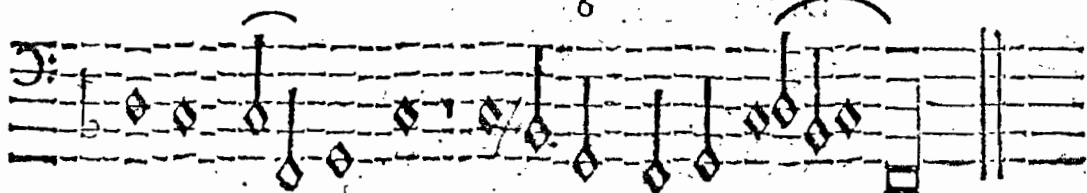

Een hoorn des heyls ons opgherecht In't huys van David synen knecht;

Soo hy door syn Propheten, Die al van d'eeuwe zijn geweest Gedreven

6

door syn Heylgen Geest, Ons dit heeft laten we- ten.

Syn volk verlost mids-desen:
Een hoorn des heyls ons opgerecht
In 't huys van David synen knecht;
Soo hy door syn Propheten,
Die al van d'eeuwe zijn geweest

Gedreven door syn Heyl'gen Geest,
 Ons dit heeft laten weten.

2.

Uyt onser weer-partyen macht
 Heeft hy ons los gelaten,
 End uyt de hant en sterke kracht
 Van alle die ons haten.

Op dat hy onse Vad'ren deed
 Barmhertigheyt, end aen syn eed
 En trouw verbont gedachte,
 Welk hy onse Vader Abraham
 Gesworen heeft, op dat het quam
 Op ons syn waer geslachte.

3.

Dat wy uyt onses vyands handt
 Verlost zijnd', ons begeben
 Om dankbaerlik gelijkerhand
 Hem sonder vrees en beven
 Te dienen nu in heyligheyt
 Voor hem, end in gerechtigheyt,
 All' onses levens dagen.
 En ghy, ô kindeken, ghy heet
 Des Alderhooghsten Godts Propheet
 Dien name sult ghy dragen.

4.

Want ghy voor 's Heeren aengesicht
 Sult henen gaen te degen,
 Om te bereyden, door uw plicht,
 Syn liefelike wegen.
 Om aen syn volk, dat hem verbeydt,
 De kennis harer saligheyt
 Te geven met uw reden,
 In de vergevingh harer sond;
 Door desen innerlijken grond
 Van Godts barmhertigheden.

5.
 Met welk' ons d' opgank heeft besocht
 Uyt 's Hemels hooge salen:
 Op dat hy dien verschynen mocht
 Met syne klare stralen,
 Die in het duyfter zijn in noot,
 En in de schaduw van de doot:
 Ook onse voeten lichten,
 En voor all' onheyl en gevaer
 Op 't rechte padt des levens haer
 Door syne wijsheit richten.

Vermaninge tot blydschap ende lof over die heylsame
 Geboorte ende Mensch-werdinge Jesu Christi.

Op de Wijse: *Hoe schoon licht ons de Morgen-sterr.*

1.
Wilt altesaem voor Godts aenschijn
 Van gantscher herten blyde zijn,
 Gelijk men in de tijden
 Des oogstes plagh te zijn verheugt,
 Of als men deelt dan buyt met vreugt,
 En innerlik verlyden.
 Men vindt // Nu 't Kint
 En dien Soone // Uyt Godts throone
 Hoogh-verheven
 Ons gebooren en gegeven.

Jes. 9: 2. 5.

2.
 Syn Heerschappy en Opper-macht
 Is op syn schouderen met kracht,
 Hy brengt syn name mede,
 (Gelijk hy ook is in der daet)
 Sterk Godt, der eeuwen Vader, Raedt,
 Vol wonder, Vorst van vrede.
 Deef is // Gewis

Ibid.

Jes. 25: 9.
 Godt

Godt onse Heere // Die soo seere
Van den menschen
Is verwacht met al haer wenschen.

Ibid. ^{3.} Hy sal onse Saligmaker zijn,
Die ons verlost van alle pijn,
Dies wy te rechte meugen : : : Ons

Van de blyde ende heylsamen Geboorte ende
Mensch-werdinge Jesu Christi.

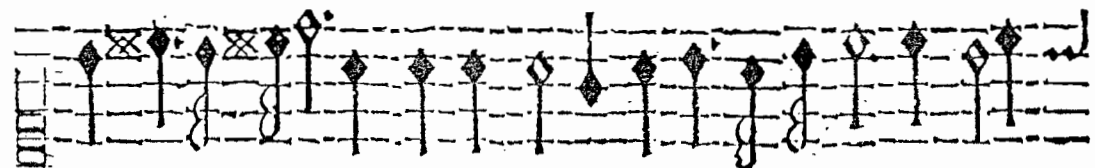
D I S C A N T U S.

Ghy Dochter Zions, ~~weest~~ verheugt, Ghy Salems Dochter juycht van

vreugt, Siet, uwe Koningh is ghekomen Tot u rechtveerdig,

end by is Een Heyland, die uw droefenis, En vrese

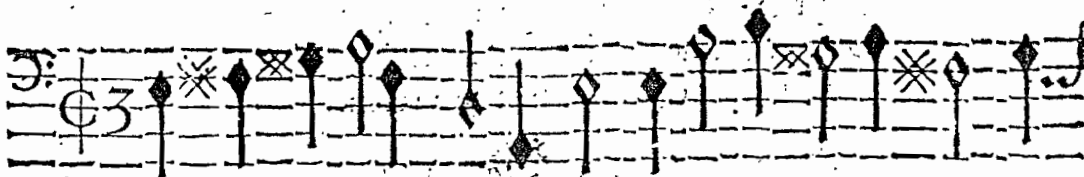
gantich heeft wech genomen.

Men

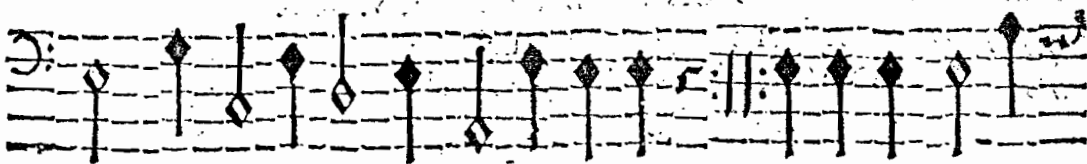
Ons nu in syne Saligheyt,
 Die hy ons allen heeft bereydt,
 Verblyden en verheugen.
 Komt dan // Wilt van
 Dit soo kleyne Kint met réyne
 Herten singen;
 Want het doet feer groote dingen.

Van de blyde ende heylsamen Geboorte ende
 Mensch-werdinge Jesu Christi.

B A S S U S.

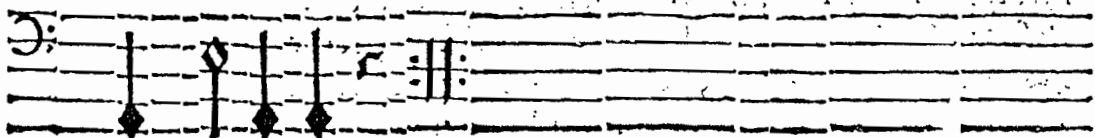
Ghy Dochter Zions, weest verheugt, Gy Salems Dochter juycht van

vreugt, Siet uwe Koningh is ge-komen. Tot u rechtveerdig,

end hy is Een Heyland, die uw droefenis En vrese gantsch heeft

wech-ge-nomen.

Men

Men kan dit ook singen op de wijze van Psalm 24. *De aerd' is onses Godts voortnaer.*
 Of; Psalm 113. *Ghy kind'ren die den Heer dient vry.* Of, na de Musijke
 gestelt op onse Gefangh; *O dagh seer groot van heerlikheit.*

1.

Zach. 9: 9. **G**Hy Dochter Zions, weest verheugt,
 Ghy Salems Dochter, juycht van vreugt,
 Siet uwe Koningh is gekomen
 Tot u, rechtveerdigh, end hy is
 Een Heylandt, die uw droefenis
 En vrese gantsch heeft wech-genomen.

2.

Luc. 2: 9. 10. Sels Godes Hemelsche Gesant
 Verkondight door het gantsche lant
 Deef' groote blydschap, die sal wesen
 Door syn Geboort-dagh allen volk';
 Ook seght deef' aengename tolk,
 Dat wy behoeven niet te vresen.

3.

Geloov'ge schaer, wat isser doch,
 Waerom ghy nu soudt schromen noch?
 Psal. 90: 11. Is 't Godes toorn die u doet vresen?
 Jes. 7: 14. Siet hier is onf Immanuel,
 Jes. 8: 10. Die alles weer sal maken wel,
 Wat qualik is geweest voor desen.

4.

Rom. 3: 20. Of is 't om dat u Mosis Wet
 Aenwijst, hoe seer ghy zijt besmaet?
 Door syn Geboort' is hy gekomen,
 Gal. 4: 4. 5. Op dat de wet end haren vloek,
 Die staet gedreyght in Godes boek,
 Van ons op hem magh zijn genomen.

5.

Syr. 41: 5. Of zijt ghy voor den Doot bevreesd?
 Hof. 13: 14. Of voor de Hell' of d' helsche geest?
 Apoc. 20: 14. Sy hebben all' haer macht verloren.
 1. Cor. 15. De doot is haren prikkel quijt,
 vers. 55. De hel verstoort, en tot syn spijt

Moet

Moet Satan nu van Jesu hooren.

LUC. 8: 28.

6.

Laet hem op d' overheyt en macht,
Met all haer boos geweld en kracht,
Die in de lucht zijn, grimmigh trotsen,
Om u als tarw te siften uyt;
Siet hoe hy uyt den hemel stuyt
End als een blixem neer komt plotsen.

Eph. 6: 12.

LUC. 22: 31.

LUC. 10: 18.

7.

Dit Kint neemt aen onse vleesch en bloet,
Om door de doot hem onder voet
Te werpen die des doots geweld hadd',
En te verlossen uyt den noot
All die hy met de vrees der doot
Staegh onder dienstbaerheyt gestelt hadd'.

Heb. 2: 14.

7. 14. 15.

8.

O Jesu Christe, weest gegroet;
O Godt en mensch, wat zijt ghy goet!
Sy zijn vervloekt die u niet minnen:
Wy minnen u, ghy weet het self,
Dies wilt doch onder 't slecht gewelf
Van onse herten komen binnen.

1. Tim. 3: 16.

1. Cor. 16: 22.

Joh. 21: 15.

Joh. 14: 23.

9.

Hier in is u een plaets bereydt:
De wereltsche begeerlikheyt
Sal zijn door u daer uyt gedreven.
Gaet in, o vriendelijke gast;
En, schoon u beter plaetse past,
Soo wilt ons nochtans niet begeven.

Eph. 3. v. 17.

1. Joh. 2: 16.

Apoc. 3: 20.

Psal. 27: 9.

10.

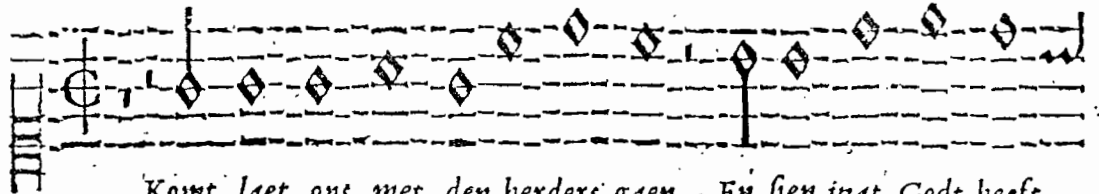
Ghy waert niet schuw van 't hoy en stroo,
Noch van de kribb' of stal, alsoo
Sult ghy u niet af laten schrikken
Van 't huys onse herten, schoon daer in
Noch alles niet is na uw sin;
Maer selve sult ghy 't u opschikken.

LUC. 2. v. 7.

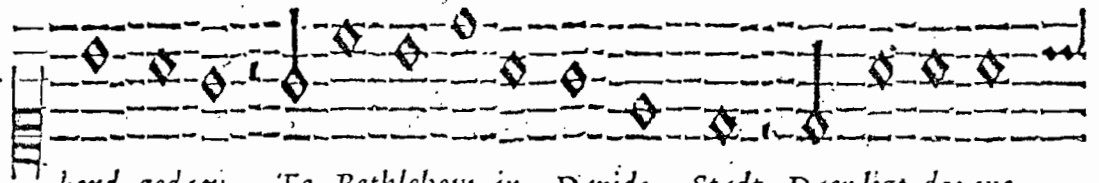
Heylige bedenkinge over de nederige Geboorte Christi tot Bethlehem.

Op de wijze; Gelovet zijstu Iesu Christ. Als volght:

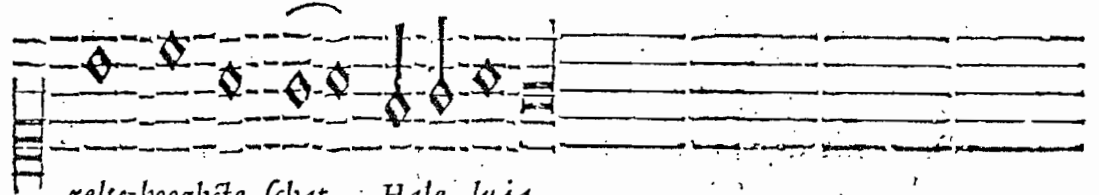
D I S C A N T U S.

Komt, laet ons met den herders gaen, En sien wat Godt heeft

kond gedaen, Te Bethlehem in Davids Stadt, Daer ligt des we-

relts-hooghste schat. Hale-luja.

Men kan dit ook singen op de wijze van Psalm 100. Ghy volkeren des aerdrijks al.
Of; Psalm 134. Alle ghy knechten des Heeren. Of; Christe, die du bist dagh
end licht. Of; Christ, der du bist der halle tag. Of; Erhalt uns, Herr,
bey deinem wort. Of; Herr Iesu Christ wahr mensch und Gott. Of;
Von himmel hoh da kom ich her. Of; Al hebben de Princen haren
wensch. Of na de Musijke gestelt op onse Gefangh,
Hoe lieflik is my uw gesicht. Fol: 196.

1.

Luc. 2: 15. **K**omt, laet ons met den herders gaen,
En sien wat Godt heeft kond gedaen,
Ibid. v. 11. Te Bethlehem in Davids Stadt,
Joh. 3. v. 6. Daer light des werelts hooghste schat.

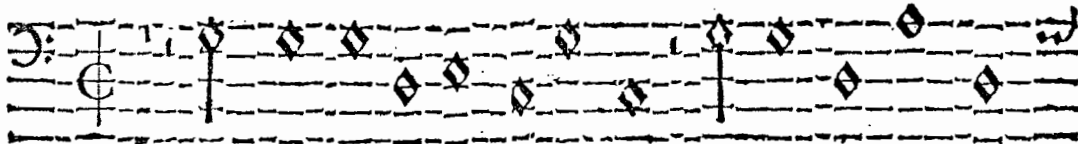
2.

Psal. 2: 8. Hy, wiens gebiedt strekt over al,
Light daer verschoven in een stal;

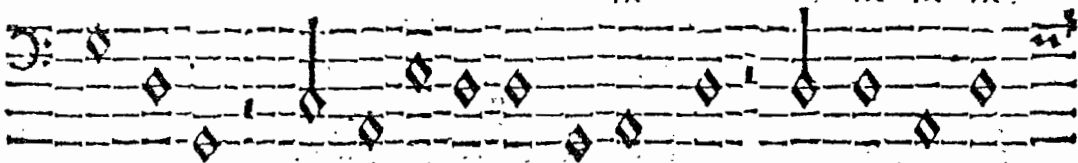
Heylige bedenkinge over de nederige Geboorte
Christi tot Bethlehem.

Op de wijze; Gelovet zijstu Iesu Christ. Als volgt:

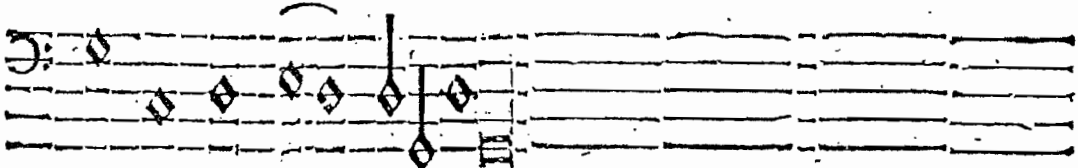
B A S S U S.

Komt, laet ons met den herders gaen, En sien wat Godt heeft

kond gedaen, Te Bethlehem in Davids Stadt, Daer light des we-

relts hoogste schat. Haleluja.

De Heer van Hemel, aerd, en Zee,
Light in een kribbe by het vec.

Col. 1: 16. 17.

Luc. 2: 7.

3.
Die ons bekleedt met heyls gewaedt,
Gelijk met priesterlik cieraet,
In slechte doeken, met veel smert,
Gewonden en gebonden wert.

Jes. 61: 10.

Luc. 2: 12.

4.
O kribbe, daer 't Lam Gods in leyt,
't Welk draecht onse ongerechtigheyt,
Wie sagh doch immer sulck een schat
In sulck een cabinet gevat?

Joh. 1: 29.

Jes. 53.

vers. 6. 7.

5.
Wanneer mijn oogh in tranen swemt,
En 't hert door droefheit is beklemt,

Psal. 6: 7. 8.

Soo wil ik, om te zijn verlicht,
Hier op alleene slaen 't gesicht.

6.

Joh. 1: 14. O heyligh Kint, uw heerlikheyt,
Die ghy in desen stal verspreydt,
Dunkt my te zijn soo groot en klaer,
Dat ik staegh wensch te wesen daer.

7.

Matt. 17: 4. O ! dat doch hier voor u en my
Gelijk een tabernakel zy !
Want hier te wesen is seer goet,
En voor mijn ziele wonder soet.

8.

2. Cor. 12: 2. 'k Gevoel my opgetrokken schier,
Als ik kom' in uw stal alhier;
Soo haest mijn ziel hier nederdaelt,
Wordt s' in den Hemel op gehaelt.

9.

Cant. 8: 7. Al waer ik in een weeld'rich huys,
Daer 't blinkt van gout, van zijd en pluys,
Prov. 7: 16. Van purper en tapijt-cieraet,
't Waer doch als niet by desen staet.

10.

Joh. 1. v. 3. 'k Ben liever in mijns Heylands stal,
Daer hy, die 't heeft geschapen al,
2. Cor. 8: 9. Lijdt selfs gebrek en armoed,
Om ons te geven 't eeuwich goet.

11.

Esth. 1: 5. 6. Al waer ik in een Koninks sael,
Daer d' ooge schemert van 't geprael;
Joh. 1: 14. Soo sie ik hier meer heerlikheyt,
Hof. 2. v. 13. Die 't hert lokt met begeerlikheyt.

12.

Al wierd' ik daer ook neer geset
Amos. 6: 4. Op 't aldersachtst fluweelen bedt,

Soo rust mijn moede ziel doch meer
In d' hardde kribbe van mijn Heer.

Matt. 11:28.

13.

Al fat ik op een zege-koets
Als een verwinnend. Heldt vol moets,
Soo juych' en triumpheer' ik doch
By Christi kribbe meerder noch.

2. Cor. 2:14.

14.

Want door dit kint, dien Heldt vol kracht,
Sal zijn verwonnen d' hellsche macht:
En door syn Godelijk gewelt
Als in triumph ten toon gestelt.

Jes. 9:5.

Col. 2:15.

15.

Alfoo belieft het onsen Godt,
(Hoewel 't de werelt is als spot)
Dat hy door swakheit van syn Soon
Syn wonderbare kracht betoon'.

1. Cor. 1:27.

2. Cor. 12:9.

16.

Hy kond niet meer verheerlikt zijn,
Als door deef' nederige schijn:
Syn Godelijke wijsheit doet
Dat niet kan vatten, onl' gemoet.

Phil. 2.

v. 6—11.

1. Tim. 3:16.

Rom. 11:33.

17.

O Jesu, alderwaerdste Kint,
Ghy die geen plaets in d' herbergh vindt,
Komt, neemt uw plaets hier in mijn hert,
Dat u alleen geopent wert.

Luc. 2. v. 7.

Eph. 3. v. 17.

Cant. 5:2. 5.

18.

Naer uwen wil daer in gebiedt;
'k Begeer voor my te houden niet:
Want onder uwe heerschappy
Ben ik na ziel en lichaem vry.

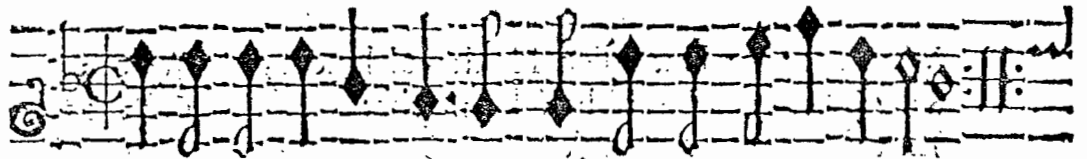
Gal. 2:20.

Joh. 8:36.

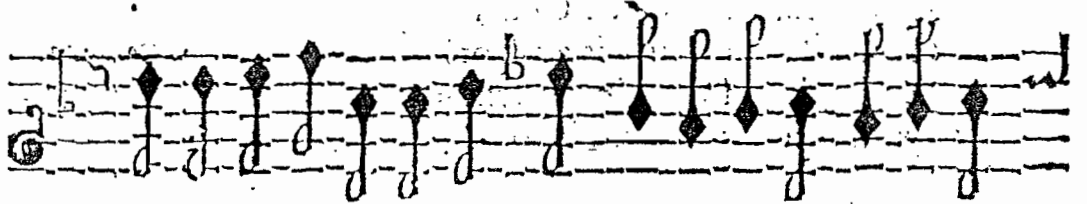
Simeon neemt het kindeken Jesum in syn armen, Godt
lovende, ende om syn sterf-dagh wenschende.

Luc: Cap: 2. vers: 25 — 32.

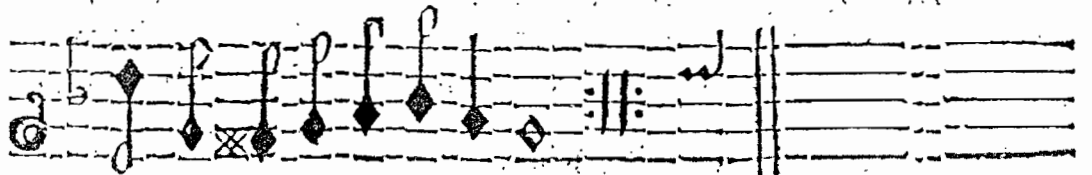
D I S C A N T U S.

O wonder boven wonder groot! Wie sagh van all syn dagen
Een kint dat noch in 's moeders schoot Sich rust en wert gedragen,

En e-venwel een ouden man Door syne krachten trekken

kan Tot hem na syn behaghen!

Ofte Aldus:

D I S C A N T U S.

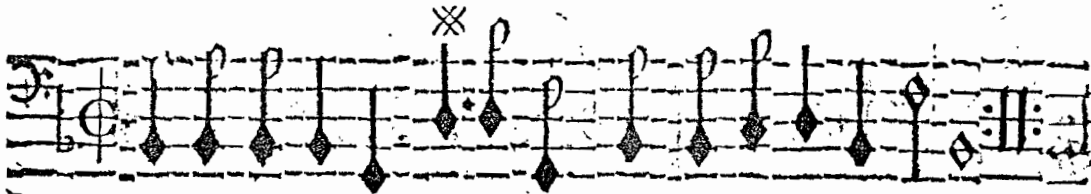
O won- der boven wonder groot! Wie sagh van all syn dagen

Een

Simeon neemt het kindeken Jesum in syn armen, Godt
lovende; ende om syn sterf-dagh wenschende.

LUC: Cap: 2. vers: 25 — 32.

B A S S U S.

O wonder boven wonder groot! Wie sagh van all syn dagen
Een kint, dat noch in 's moeders schoot Sich rust en wert gedragen,

En evenwel een ouden man Door syne krachten trekken

kan Tot hem na syn be-haghen!

Ofte Aldus:

B A S S U S.

O won- der bo- ven wonder groot! Wie sagh van all syn dagen

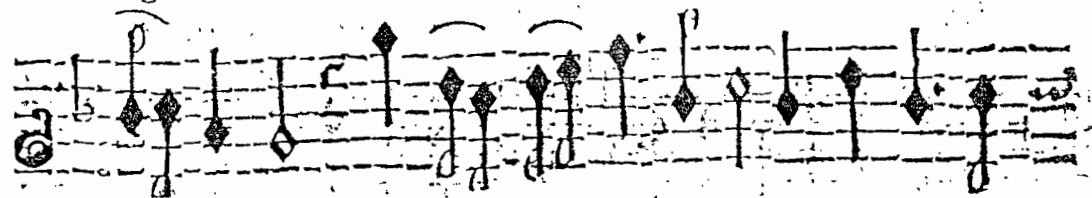
Een

Een kint, dat noch in 's moeders schoot Sich rust en wort ge-

dragen, En evenwel een ouden man Door syne krachten

trekken kan Tot hem na syn behagen! Tot hem, tot

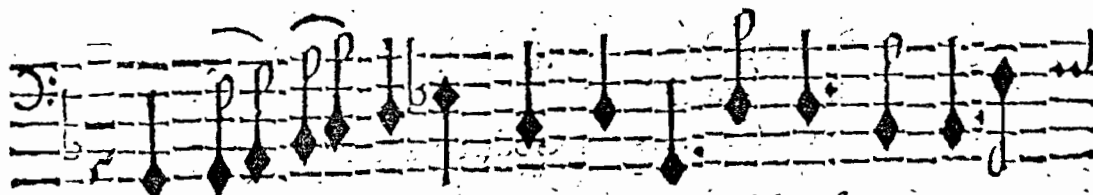
hem, tot hem na syn behagen!

Men kan dit ook singen op de wijze; *Allein Gott in der hoch sey ehr: Ofna de Musijcke, en verscheiden aengewesen sangh-wijzen, gepast op onse Gesangh; Hoe moedigh is een kloek soldaer. Fol: 138. en 140.*

I.

○ Wonder boven wonder groot!
 Wie sagh van all syn dagen
 Een kint, dat noch in 's moeders schoot
 Sich rust, en wert gedragen,
 End evenwel een ouden man
 Door syne krachten trekken kan
 Tot hem na syn behagen!

Die

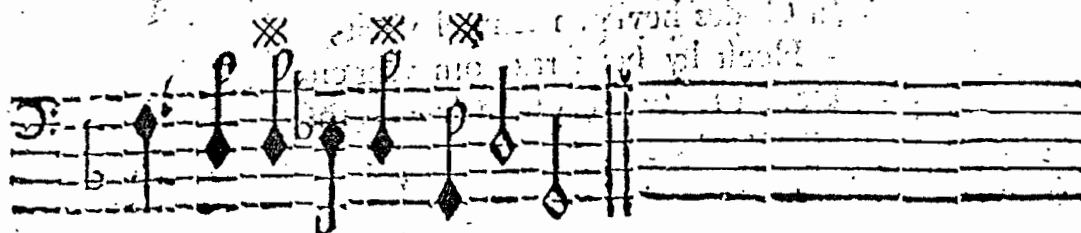
Een kint dat noch in 's-moeders schoot sich rust en wert ge-

dragen, En even-wel een ouden man Door sy- ne krachten

trek- ken kan Tot hem na syn be-haghen! Tothem, tot

hem, tot hem na syn be-haghen!

Die selve noch geen spraek en heeft,
 En laet syn traentjens dalen,
 Een ander nu de sprake geeft,
 En doet de blydschap stralen
 In 't midden van een dorstigh hert,
 Dat, na een langh-geleden smert,
 Syn adem wenſcht te halen.

Een spraek'loos kint, dat selve ſwijght,
 Doet een Prophete ſpreken,

Bb

En

En, wyl 't door bange suchtjens hijght,
 Hem liefelik uytbreken
 In ongemeenen lof en eer
 Tot synen lieven Godt en Heer:
 Gelijk hier is gebleken.

4.

Want siet, den vromen Simeon,
 Die door Godts openbaren
 Wel wist, dat synes levens son
 In syne grijsse jaren
 Niet eerder ondergaen en kond,
 Tot dat hy Christum selve vond,
 Dien Godt ons souw verklaren;

5.

Soo haest als hy dit lieve Kint,
 Syn troost en syn verlangen,
 In Godes heyl'gen tempel vindt,
 Heeft hy het straks om-vangen,
 Door groote vreugt, in synen arm;
 Hy wierd door syne liefde warm,
 En dede deef' gefangen:

6.

O Heer, nu laet ghy uwen knecht
 Ten lesten gaen in vrede,
 Gelijk ghy hem hebt toegeseght:
 Mijn oogen hebben heden
 Gesien uw Heyl en Saligheyt,
 Die ghy nu hebt voor my bereydt
 En allen volken mede.

7.

Een licht, het welk verlichten sal,
 Door synen grooten luyster,
 De Heydenen, die over-al

Geseten zijn in 't duyfter;
Het sal ook zijn insonderheyt
Uws volks Israëls heerlikheyt,
Die breekt der sonden kluyfter.

8.

O heyligh Kint, mijn vreugde-bron;
Laet my uw Geest geleyden
Gelijk den ouden Simeon;
Opdat ik sonder beyden
U door 't geloov' omhelsen magh,
En vrolik wachten na dien dagh
Dat ik van hier sal scheyden.

Lof-sangh Simeons.

Luc: Cap: 2. vers: 29. 30. 31. 32.

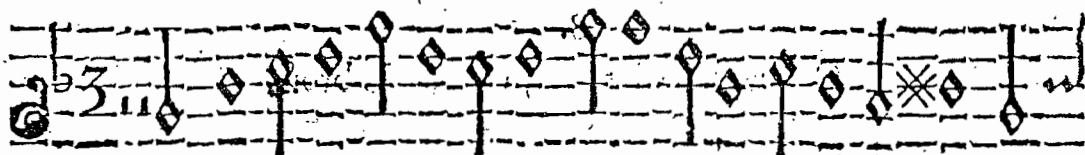
Op de wijze; Nu laet ghy Heer oprecht. Of na de Musijke ende andere Sangh-
wijfen gestelt op onse Gefangh; O onbedachte Teugt &c. Fol: 74.

NU laet ghy, Heer, voortaan
Uw dienst-knecht vrolik gaen,
Na uw beloft', in vrede.
Verinits uw Saligheyt
Nu hebben met bescheyt
Gesien mijn oogen rede.

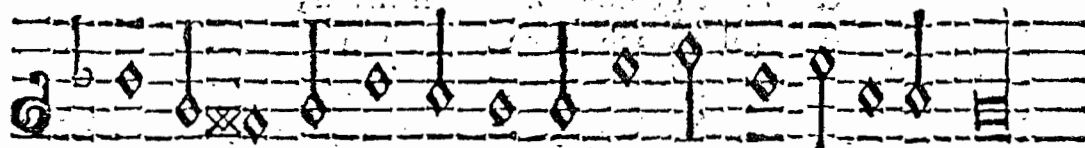
Die ghy voort 't aensicht klaer
Der volken allegaer
Dus hebt bereydt, ô Heere,
Der Heyd'nen licht en glans,
Maer boven-al nochtans
Uws volks Israëls eere.

Maria tot haer Kindeken.

DISCANTUS.

Hoe lieflik is my uw gesicht, O soete lieve kleine wicht! Mijn

waerde soontje, gunn' aen my, Dat ik magh lieflik kussen dy.

Men kan dit ook singen na de Musijke, ende verscheiden andere Sangh-wijsen, gestelt op onse Gesangh; Komt laet ons met den herders gaen. Fol: 186.

1.

Luc. 10: 23. **H**Oe lieflik is my uw gesicht,
Jes. 9: 5. **H**O soete lieve kleine wicht!
Mijn waerde soontje, gunn' aen my,
Cant. 8: 1. Dat ik magh lieflik kussen dy.

2.

Ey gunn' my, dat ik mijnen aem
Magh mengen met den dynen t'saem,
Cant. 7: 10. Dat uwe liefde met de mijn'
Alsoo vermenget moge zijn.

3.

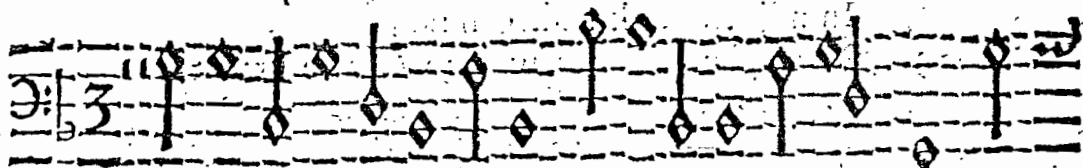
Hoe soud' ik konnen houden in
De liefd' waer med' ik u bemin?
Jes. 49: 15. Gantsch vyerighlik mijn moeder-hert
Tot u mijn kint bewogen wert.

4.

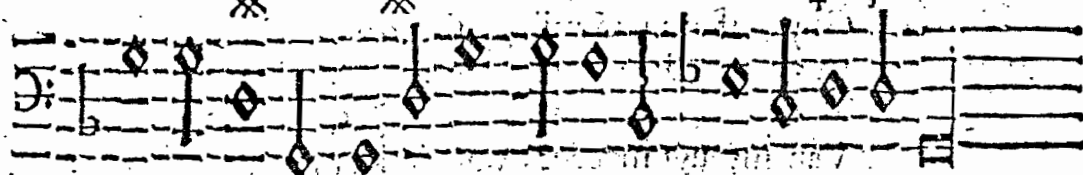
Maer waer was oyt in 's werelts rondt

Maria tot haer Kindeken.

B A S S U S.

Hoe lieflik is my uw gesicht, O soete lieve kleine wicht! Mijn

waerde soontje gunn' aen my, Dat ik magh lieflik kussen dy.

Een moeder soo door liefd' gewondt,
Als ik tot u mijn waerde kint?
Mijn liefd' haer allen overwint.

O soete kint, ik minn' u Ieer,
Om dat ghy zijt mijn soon, maer meer
Beminn' ik u, en ben verblijdt,
Dat ghy mijn Salighmaker zijt.

Luc. 1: 47.

Mijn kint, wat zijt ghy wonderbaer?
Ghy zijt mijn soontje wel, 't is waer;
Maer ik en hebb' noyt man bekent,
Dit is steeds in mijn hert geprent.

Jes 9: 5.

Luc. 1: 34.

Luc. 2: 19.

Van my, als uwe moeder, zijt
Ghy wel geboren in der tijt;
Maer ik uw moeder kenn' u weer
Voor mijnen Schepper en mijn Heer.

Luc. 1: 43.

Gal. 4: 4.

Joh. 1. v. 3.

't Is waer, ghy light hier teer en kleyn,
Als 's menschen soon met ons gemeyn;

Luc. 2: 12.

Joh. 3: 13.

B b 3

Maer

Ibid. Maer ghy komt uyt des Hemels throon,
Luc. 1: 32. En zijt des Alderhooghsten Soon.

9.

Luc. 2: 6. Ik hebbe negen maenden u
 In mijnen buyk gedragen nu;

Heb. 1: 3. Maer ghy, door 't woort van uwe kracht,
 Draeght my end alle dink met macht.

10.

Luc. 1: 42. Ghy zijt mijn vleesch en bloet gewis;

Luc. 2: 49. Maer Godt ook uwe Vader is.

Ghy rust u nu in mijnen schoot;

Matt. 11: 28. In u rust mijne ziel in noot.

11.

Van my uw moeder, waerde kint,

Zijt ghy seer hertelik bemint;

Jer. 31: 3. Ghy hadt my lief van eeuwigheyt;

Eph. 1: 4. Eer 's werelts gront oyt was geleyt.

12.

'k Omhelf' u in mijn armen; ghy

Cant. 2: 6. Omhelt met gunst en liefde my.

Ik kuss' u maer met mijnen mont;

Cant. 1: 2. Uw kussen maekt de ziel gesont.

13.

Luc. 11: 27. Mijn borsten sooghen u met melk;

Ghy sooght met uwe leeringh elk,

1. Pet. 2: 2. Die als een nieuw-geboren kint

Sich daer begeerigh na bevindt.

14.

'k Sal u geleyden op en neer,

Psal. 31: 4. Mijn kint, leydt ghy uw moeder weer,

En voert haer, waer sy met u gaet,

Psal. 23: 4. Soo vrees' ik nergens enigh quaet.

Kinder-moort te Bethleheim.

Matt: Cap: 2. vers: 16. 17. 18.

Op de wijze van Psalm 12. Doet ons bystant, 't is meer dan tijt, ô Heere.
Of; Psalm 110. De Heer heeft gesproken tot mijnen Heere.

1.

WAt nieuws magh nu Herodes doch aenvaerden,
Dat onvoorliens syn krieghs-lie'n komen aen,
Dus toegerust met spieffen, schilden, swaerden?
Wien magh hy doch gedenken te verlaen?

2.

't Schijnt of hy wil d' Arabiers bekriegen,
Of anders yet by sich besloten heeft,
Het welk hy wil bedekken en verfwijgen,
Tot dat de daet daer van getuyghnis geeft.

3.

Sy komen recht na Bethleheim toe trekken,
Als of men 't fouw vernielen in den gront!
Wil hy dan in syn lant weer krijggh verwekken?
Wel dit is vreemt en tegen syn verbont.

4.

Ach ! ach ! het gaet noch buyten onse vermoeden,
Sy vallen op de kleine kind'ren aen:
De moeder soekt haer suygelingh te hoeden,
Maer te vergeefs is all haer tegenstaen.

5.

Men rukt het kint bloet-dorftigh uyt haer armen,
Of doodt het daer het aen haer borsten lagh:
Men hoort niet na het moederlike karmen,
Dit vuyl gespuys en let op geen geklagh.

6.

Ja, schoon hun ook met vriendelijken oogen
't Onnoosel schaep een soeten lach aanbiedt,
Men wert hier niet verwekt tot mededoogen:
't Zy stuer of soet gesicht, men acht het niet.

Men

14.

Syn rijk, daer ghy niet med' en hebt te schaffen,
Sal 't houden door syn sterke rechter-handt:
Maer Godt sal dit uw duyvelsch woeden straffen,
Ja stellen u ten toon voor 't gantsche lant.

Joh. 18: 36.
Luc. 1: 33. &
1. Cor. 15: 25.

15.

Het sal voortaan geen lange jaren dueren,
Ghy sult de vrucht van uw bloet-dorstigheyt
Ja Godes en der menschen vloek besueren:
Godts wrake komt, hoewel s' een weynigh beydt.

Matt. 2.
vers. 19. 20.
Ps. 109: 16. 17. 18.
Deut. 32: 35.

16.

Geluk en heyl, ghy teere suygelingen,
Heyl en geluk, onnoofle kinder-schaer!
Ghy sult nu met den Eng'len lieflik singen,
En vrolik zijn in eeuwigheyt met haer.

Apoc. 5.
v. 11. 12.

17.

Als lammerkens zijt ghy gebracht om 't leven,
Dies sult ghy 't Lam ook volgen waer het gaet.
Godt sal om uw bebloedde leedjens geven
Het suyver, wit zeegh-pralende gewaet.

Rom. 8: 36.
Apoc. 14: 4.
Apoc. 7: 13. 14.

18.

Godt woud syn lof uyt uwen mont bereyden,
Dies, als ghy waert in jaren veel te jongh
Om Christi naem met woorden te verbreyden,
Getuyghd' uw bloet in plaetse van de tongh.

Psal. 8: 3.

7.

Text: versf: Men magh niet een van all de kind'ren sparen
 16. Te Bethlehem en in des selven lant,
 Van alle die ontrent zijn van twee jaren;
 Geen knechtken magh ontgaen des moorders hant,

8.

Hier siet m'er een wech-grijpen by de beenen,
 Daer wordt'er een doorsteeken met het swaerd,
 Hier wordt'er een verplettet op de steenen,
 Daer stroomt en rookt het versche bloet op d' aerd.

9.

Ach; doodet my; doorsteekt my; roept de moeder,
 Wat heeft mijn kint; t' onschuldigh lam; gedaen?
 Dit helpt al niet t' te doller en verwoeder
 Volherden sy deel spruytjens te verflaen.

10.

Text: v. 17. Door t' schreeuwen, dat de moeders laten hooren,
 Wert nu vervult en in der daet beleest
 Jer. 31:15. Het woort, dat Godt soo lange van te voren
 Door syn Propheet tot ons gesproken heeft.

11.

Text: In Rama is veel karmen, klagen, steenen,
 End' eene stem gehoort vol druk en pijn:
 Heel troosteloos is Rachel in het weenen,
 Om dat niet-meer haer kinderen en zijn.

12.

Ghy bloet-tyran, wat meught ghy dochr beginnen,
 Dat ghy aldus uytfinnigh tiert en raest?
 2.Chron.14. Godt laet sich door geen menschen kracht verwinnen;
 versf. 11. Uw nietigh doen sal blyken in der haest.

13.

t Kint, dat ghy soekt, en vreeft het hooft te wesen
 Van duysent die ghy doodt om synent wil,
 Matt. 2. Ontkoomit uw hant, en t' heeft u niet te vresen,
 vi 13.14.15. t Light in den schoot syns moeders sacht en stil.

Nieuw-jaer-Gefangh.

Op de wijze van Psalm 138. Ik dank' u, Heer &c. Met 8 regeltjens.
Of; O saligh, heyligh Bethlehem. Met 4 regeltjens in elk vers.

1.

DEn uyt-gank uyt het oude jaer
Psal. 40:3. Sal d'ingank tot een nieuwe liedt zijn,
Voor Godts weldaden allegaer,
Die my daer in van hem geschiedt zijn.

Psal. 40:6. Ghy hebt, ô mijnen Godt en Heer,
Uw wonderen en uw gedachten
Aen ons vermenighvuldicht seer;
Men kan s' in ord're niet betrachten.

2.

Psal. 39:13. Mijn klagen, weenen, en gesucht,
Phil. 4:6. Mijn ernstigh bidden ende smeken.
Syr. 35:18. Is doorgebroken door de lucht:
Jes. 54:10. Uw gunst is noyt van my geweken.

Al 't quade dat my heeft verschrikt,
Of oyt mijn ziele neep met smerten,
Rom. 8:28. Hebt ghy ten goede my beschikt:
Jes. 12:1. Dies dank' ik u daer voor van herten.

3.

Ghy hebt mijn lijf en ziel beschut:
Psal. 37:24. Ghy hebt my, als ik viel daer neder,
Verworpen niet, maer onderstut
En opgerecht mijn handen weder.

1. Cor. 15. Al wat ik ben, dat ben ik maer,
verff. 10. O Rijke Godt, door uw genade,
Die 'k hebb' genoten jaer op jaer,
Thren. 3:23. Ja t' allen uuren vroegh en spade.

4.

Psal. 65:12. O Godt, ghy die nu hebt gekroont

't Voorleden

't Voorleden jaer met uw weldaden,
Uw gunst my doch voortaan betoont:
Wilt door uw Geest my alijt raden.

Jes. 11:12.

Laet d' ingank in dit nieuwe jaer
Den uytgank zijn der oude sonden,
Opdat mijn ziel eens reyn en klaer
Magh voor uw aenschijn zijn bevonden.

1. Cor. 6:11.

5.

Vernieuwt een vasten geest in my;
Laet d' oude mensche my begeven,
En gaen met 't oude jaer voor-by,
Da nieuwe mensch weer in my leven.

Psal. 51:12.

Eph. 4:

v. 22. 24.

Nieuw licht verleent my in 't verstant,
End in het hert een nieuwen wille,
Mijn sinnen laet gelijkerhand
Zijn in uw wel-behagen stille.

Eph. 1:18.

Rom. 12:2.

6.

Tot dat ik 't eeuwigh nieuwe jaer,
Geheel end al vernieuwt, beleve,
Dat nimmer moeyte, rouw, gevaer,
Of nieuw verdriet weer aen my kleve.

Apoc. 21:1. 2. 5.

2. Pet. 3. 13.

Apoc. 21:4.

O soet nieuw-jaer, dat groeyt en bloeyt,
Waer na ik sal met blydschap haken,
Daer alle volheit over-vloeyt!
O ! mocht ik haest uw soetheit smaken!

Jes. 65:17. 18.

en 66. 22.

Psal. 16:11.

2. Pet. 3:12, 13.

Suyveringe des tempels door Christum
uyt-dryvende de verkoopers ende koopers.

Mat. 21. v. 12. 13. Marc. 11. v. 15. 16. 17. Luc. 19. v. 45. 46.

Men kan het ſingen na de Muſijke, ende andere aengewefene ſangh-wiſen,
gefelt op onſe Gefangh; *Soo Chriſtelijke jongelingen.* Fol. 76.

1.

Mat. 11: 29. Jef. 53: 7. **H**Oe dus, ſachtmoedigheys exempel!
Hoe dus, verduldigh ſtille lam!
Dat ghy u heden in den tempel
Vertoont dus boven maten gram!

2.

Luc. 19: 5. 6. Cant. 5: 12. Uw oogen, die ſoo kortſ te voren
Verquikten elk met haren blik,
Die ſlonk'ren nu van heyl'gen tooren,
Dic 't als een blikſem al verſchrik'.

3.

Pſal. 45: 3. Cant. 5: 16. Hof. 11: 10. Uw mont en lippen, daer voor deſen.
Genaed' en enkel ſoetigheyt
Op uyt-geſtortet plagh te weſen,
Zijn nu tot wreet gebrul bereydt.

4.

Mar. 10: 16. Job. 2: 15. Uw armen, die t' omhelfen plachten,
Uw handen, die den zegen deen,
Zijn uytgeſtrekt, met volle krachten,
Tot ſlaen en geeſſelen alleen.

5.

Jef. 52: 7. Zach. 9: 10. Ezech. 6: 11. Uw voeten, die tot heyl en vrede,
En tot geſlis van alle ſtrijt
Tot noch toe quamen, ſiet men mede-
Van toorne ſtampen nu ter tijt.

6.

Mat. 21: 5. Sachtmoedigh Konink, die ſoo even
Quaemt rijden op een eſelin,

O Vrede:

O Vrede-vorst, waer is gebleyen
Uw ootmoet en gantsch-fachte sin?

Jes. 9: 5.

Ik sie de koopers en verkoopers
Voor u wech-vlieden elk om 't eerst:

Matt. 21: 12.

Het is de stoutste van de loopers,
Die u ontkomen kan op 't eerst.

't Is wel te sien, dat haer geweten
Haer meer als uwe geessel sta,
Dewijl niet een sich derf vermeten,
Die u in 't minste tegen sta.

Sap. 17: 11.

Prov. 28: 1.

Om dat een kuyl der moordenaren
Was van uw heyligh huys gemaect,
Soo wil uw toorne niet bedaren,
Tot dat hy als een vlamme blaect.

Luc. 19: 46.

Jer. 15: 14.

Ghy werpt der wisselaren stoelen
En tafels t' famen over hoop:
Men fiet het door-malkander woelen
Al wat'er is gebracht te koop.

Matt. 21: 12.

De duyven in haer korven spart len,
Terwijl het onderst boven light:
't Moet alles beven ende mart'len,
O Christe, voor uw aengesight.

Ibid.

Psal. 114: 7.

Ghy laet niet toe, dat door den tempel
Een mensch magh dragen enigh vat:
Uw geessel drijftse na den drempel
All wie ontheyl'gen 't heyligh padt.

Marc. 11: 16.

Exec. 5: 11.

Dus laet ghy ons aensien en hooren,

Exod. 34. Dat ghy in uw barmhertigheyt
 verſ. 6. 7. En ootmoet, niet en hebt verloren
 Uw ſtiengheyt en rechtveerdigheyt.

14.

Job. 37 Dus moet de werelt haer verwond'ren,
 v. 3. 4: 14. En merken 't aen tot hare baet,
 Hoe dat ghy alſoo wel kont dond'ren,
 Als lieflik ſchijnen met 't gelaet.

15.

Mal. 3: 1. Ghy toont, dat ghy des tempels Heer zyt,
 2. 3. Die 't recht uws huyses brengt te recht;
 Ioh. 2: 17. Die yv'rich voor des ſelven eer zyt,
 Ief. 42: 13. En moedigh uw party bevecht.

16.

Zach. 9: 14. Ghy wilt als met een on-weer ylen,
 Met ſtormen end een groot gedruys,
 Met ſnelle felle bliksem-pylen,
 Op all d' ontheyl'gers van uw huys.

17.

Pfal. 45. Gordt aen de heup, ô helt, uw degen,
 verſ. 4. 5. Uw Majesteit en heerlikheyt:
 Uw rechter-hant verkrygh' de zegen
 Van ootmoet en gerechtigheyt.

18.

Ief. 56: 7. Laet ons noyt van uw beed'-huys maken
 Jer. 7: 11. Een ſnoode moordenaren kuyl;
 Ezech. 5. Noch met verfoeyelijke ſaken
 verſ. 11. Uw Heylighdom oyt maken vuyl.

19.

Eccl. 4: 17. Laet ons bewaren onse voeten,
 Wanneer wy ingaen tot uw Huys,
 Gedenkend' hoe wy u ontmoeten,
 Pf. 5: 5. 6. 7. Die niet verdraeght 't godloos geſpuys.

20.

Opdat ghy noyt ons uyt meught dryven;
Maer wy tot aller tijt voortaan
Pilaeren in Godts tempel blyven,
Als die niet meer daer uyt en gaen.

Joh. 6: 37.

Apoc. 3: 12.

P S A L M XCIII.

Op de wijze van Psalm 93. Godt regeert zijnde met eeren bekleedt. Of, na de
Musijke ende Sangh-wijse gevoeght by onse Gefangh; *Vu mont,*
ô Heer, is enkel soetigheyt. Fol: 64.

1.

DE Heer regeert, hy is met Majesteit
En kracht bekleedt, hy heeft sich toebereydt:
De werelt is bevestight door den Heer,
Dies sy en sal niet wank'len immermeer.

2.

Van doe aen is bevest uw throon en staf;
Ghy zijt geweest van eeuwigheyt al af:
De stroomen, Heer, verheffen haer gebruyts,
Haer aenstoot sy verheffen met gedruys.

3.

Doch onse Godt, die in der hooghte woont,
Met meer geweld syn groote krachten toont,
Dan 't bruyfen van een groote watervloedt,
Of baren van de zee fel en verwoedt.

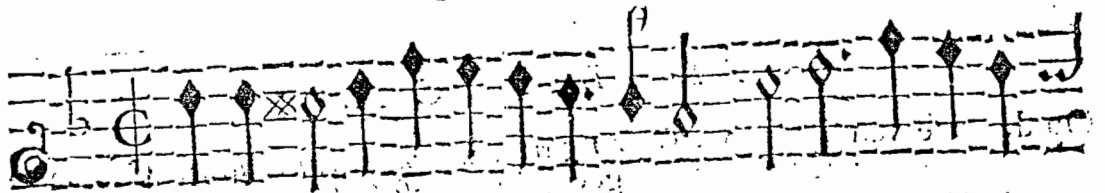
4.

Geheel getrouw is uw getuygenis;
Voord uwe schaer, die in uw huysingh is,
Is 't best cieraet, ô Heer, de heyligheyt,
Tot langen tijt, ja tot in eeuwigheyt.

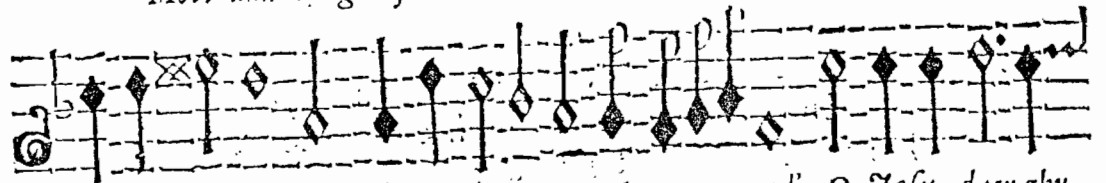
Het beginsel van Christi lijden, geschiet in 't hofken
met een swaeren strijdt ende bloedigh sweet.

Luc: Cap: 22. vers: 44.

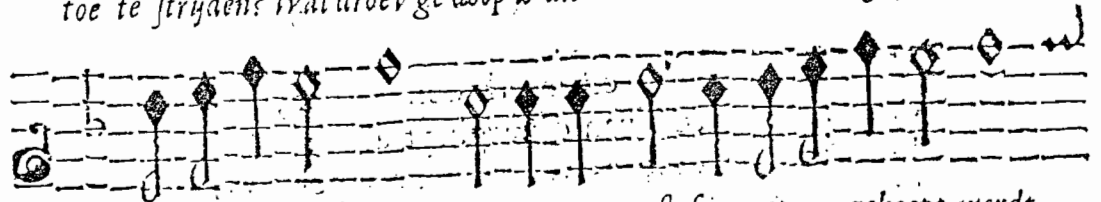
D I S C A N T U S.

Moet dan 't begin-sel van uw lij- den Zijn tot den bloede

toe te strijden? Wat droev'ge doop is dit al- reed, O Jesu, daer ghy

meed' gedoopt werdt; Dat uwen angst soo op- gehoopt werdt,

Eer eenigh mensch u let- sel deed' ? Eer

eenigh mensch u let- sel deed' ?

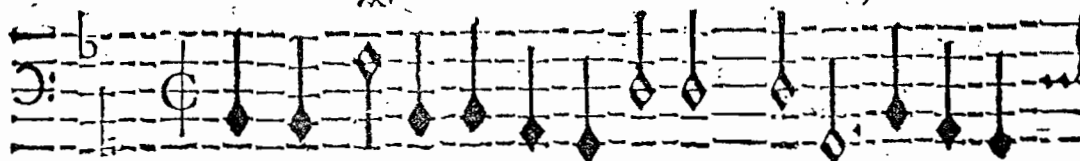
Men kan dit ook singhen op de wijse; O Kers-nacht schoonder dan de dagen.
Of, na de Musijke, getelt op onse Gesang; Ach dat mijn hert &c. Fol: 14.

Moet

Het beginsel van Christi lijden, geschiet in't hofken
met een swaren strijdt ende bloedigh sweet.

LUC: Cap: 22. vers: 44.

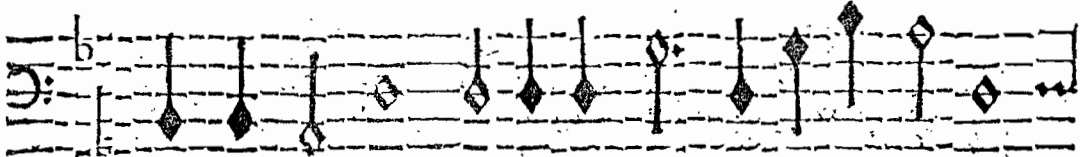
B A S S U S.

Moet dan 't beginsel van uw lyden Zyn tot den bloede

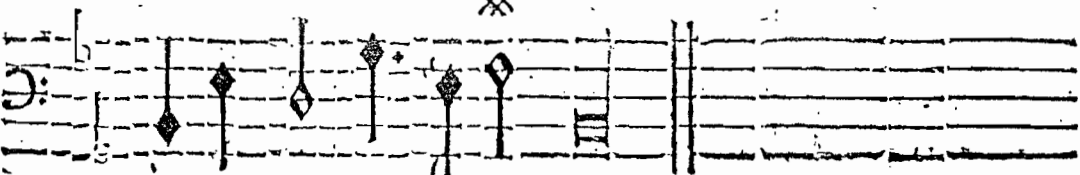
toe te strijden? Wat droev'ge doop is dit alreed', O Jesu, daer ghy

meed ghedoopt werdt, Dat uwen angst soo op ghe hoopt werdt,

Eer eenigh mensch u let-sel deed? Eer

eenigh mensch u let-sel deed?

D d

Moet

1.

Heb. 12: 4.
LUC. 12. 50.
Matt. 26.
vers. 37.

MOet dan 't beginsel van uw lyden
 Zijn tot den bloede toe te stryden?
 Wat droev'ge doop is dit alreed',
 O Jesu, daer ghy meed gedoopt werdt,
 Dat uwen angst soo opgehoopt werdt,
 Eer eenigh mensch u letsel deed'?

2.

Matt. 27.
vers. 29. 31. &c.
Joh. 19: 34.
LUC. 22: 44.

Eer dat ghy met de doorne kroone
 Aen 't kruys gehangen werdt ten toone,
 Eer dat u spies of nagel boort,
 Zijt ghy niet bloedigh sweet bedropen,
 Wiens dropp'len over d' aerde loopen!
 O ! wie heeft immer sulks gehoort!

3.

Mat. 26: 39.
MARC. 14.
v. 33. 34. 35.
Jes. 63: 2.
Apoc. 19: 13.

Wat swaren last doet u soo drukken,
 Dat ghy u moet ter aerden bukken
 Van angst en innigh herten-leet?
 Wat perse doet te voorschijn komen,
 Gelijk een wijn-pers, dese strooimen
 Van bloet, waer meed ghy verwt uw kleet?

4.

Jes. 53: 4. 5.
Apoc. 19: 15.

Ach ! ach ! het zijn de sware sonden,
 Die ik end al de werelt bonden
 Op uwen sterken rugg' alleen:
 Den wijn-pers-bak van d' heete tooren
 Godts des Almacht'gen, ons gesworen,
 Siet m' u, in onse plaets, hier trêen.

5.

Nahum. 1: 6.
Jes. 63: 5. 6.
Col. 2: 15.

Wy hadden hier toe geene krachten,
 Maer uwen arm seer sterk van machten,
 Uw Godtheit, heeft u heyl beschikt,
 Soo dat ghy, sonder te beswijken,
 Hebt all uw vyanden doen wijken,
 Ja d' hel en d' hel'sche macht verschrikt.

6.

Hier hebb' ik dan in mijn gesichte
Den last der sond', en 't swaer gewichte
Der Godelike grimmigheyt.
O menschen, die dit niet en weetet,
Gaet heen, en siet, hoe Jesus sweetet
In 't hosken daer hy neder leyt.

Jes. 30:27.
Psal. 90:11.
Rom. 1:18.

7.

Sy die wel-eer de sunt-vloet sagen,
Of Sodoms schrikkelijke plagen,
Of het verwoest Jerusaleem,
En konden 't noyt soo seer bemerken,
Als wy het sien in dese werken,
Die Godt ons hier betoont in hem.

Gen: Cap:7.
Gen. 19:24.25.
Luc. 19:43.44.

8.

Sult ghy uw sonden noch niet haten,
En die na uw vermogen laten?
Voorwaer: 't is een verstokt gemoet,
Dat yemant sich noch souw verblyden
In 't ghene dat van allen zyden
Hem 't bloedigh sweet uyt-breken doet.

Psal. 119:128.
Prov. 28:13.

9.

Hy Godts bemind' en een'ghe Soone,
De schoonste boven alle schoone,
De bron van alle vrolikheyt,
Moet hier als een verlaten beden,
Bebloedt van boven tot beneden,
En voelen niet dan treurigheyt.

Matt. 17:5.
Psal. 45:3.
Jes. 12:3.
Psal. 22:2.

Mat. 26:38.

10.

Ik voel', ô Jesu, my bewogen,
En wensche, dat uyt mijnen oogen
Nu brak' een suyv're tranen-beek,
Die by uw purp're bloet mocht vlieten,
Om soo voor u slechts uyt te gieten
Mijn hert door medelijden week.

Jer. 9.v.1.

1. Sam. 1:15.
2. Reg. 22:19.

11.

- Ik bidd' u, wilt tot allen stonden
 1. Cor. 16. Mijn ziel met weder-liefde wonden,
 vers: 22. Om dat ghy my door desen strijdt:
 Van alles dat my soude quellen,
 Hof. 13:14. Ja selve van 't geweld der hellen
 Tot in der eeuwigheyt bevrijdt.

12.

- Jes. 61:3. Een vreugden-oly zijn uw drupp'len;
 1. Sam. 2:1. Sy doen van blydschap weder hupp'len.
 't Verslagen en boetveerdigh hert:
 Eccl. 8.v.8. Wanneer ik met de doot sal vechten,
 Sal my uw bloedigh sweet oprechten,
 En heyl'gen mijnen angst en smert.

13.

- Psal. 6:3,4. Voor al mijn bangheit en verschrikkingh
 Is geen soo krachtige verquikkingh,
 Als die ik hier te vinden weet.
 Mijn Heyland, 't heeft u soo bevallen,
 Heb. 9: 12. Dat ghy aldus hebt eens voor allen.
 Al mijn verschrikkingh uyt-gesweet.

Tsamen-sprekinge der Gemeinte met Christo haren Over-
 winner, over syn groot geweld tegens syne vyanden, in syn
 lyden, doot, ende opstandinge uyt den dooden. Uyt

Jes: Cap: 63. vers: 1—6.

Kan gesongen werden als onse Gefangh; O Heere Davids soon &c. Fol: 128.

De Gemeinte spreekt:

1.

Wie is doch dese, die van Edom af komt treden,
 Besprenkelt op end op met root-geverwde kleeden
 Van Bozra? dese die verciert is in 't gewaelt?
 Die in syn groote kracht kloekmoedigh voorder gaet?

Ik

Christus.

2.

Ik ben het, ik, die in gerechtigheden spreke,
Die boven and'ren in verlossingen uytsteke.

De Gemeinte:

Waerom zijt ghy soo root aen uw gewaedt? uw kleedt,
Als die met rooden wijn besprenght de wijn-pers treedt?

Christus:

3.

Om dat ik hebb' getreen de sware pers alleene,
En van de volk'ren was daer met my ook niet eene;
Ik hebb' s' in mijnen toorn getreden en gestapt,
End hebb' se gantschlik in mijn grimmigheyt vertrap.

4.

Haer kracht is over-al besprenght op mijnen kleede,
End al mijn schoon gewaedt hebb' ik besmet daer mede.
Want nu was in mijn hert de dagh der wraek: en 't jaer
Van mijn verlostn was nu eens gekomen daer.

5.

'k Sagh rond-om toe, en vond niet tot mijn hulpe yemant;
'k Ontfat my, en daer was, die ondersteunde, niemant:
Daerom heeft mijnen arm my heyl beschikt met kracht,
Mijn grimmigheyt die heeft my ondersteunt met macht.

6.

Ik hebb' in mijnen toorn de volkeren vertreden,
En dronken haer gemaekt in mijne grimmigheden:
Ik hebb' haer roode bloet, waer in haer meeste kracht
Gelegen was, seer haest op d' aerde neer gebracht.

Toevlucht tot den gekruyschten Jesum.

Op de wijze; O Kers-nacht schoonder dan de-dagen. Of, na de Musijke gestelt op onse Gefangh, *Ach dat mijn hert &c.* Fol: 14. Of; *Moet dan 't beginsel &c.* Fol: 208.

1.

Jes. 10: 3. **W**Aer sal ik in soo veel elenden
My armen sondaer henen wenden?
Sie ik de Wet des Heeren aen,
Om voor mijn ziel daer rust te soeken,
Gal. 3: 10. Sy sal rechtveerdigh my vervloeken,
Wyl ik se niet en hebb gedaen.

2.

Verheff' ik mijn gemoet na boven,
Met reden vind' ik my verschoven
1. Tim. 6: 16. Van 't on-toegankelijke licht:
Jes. 59: 2. Mijn sonden eene scheydingh maken,
Soo dat ik Godt niet derf genaken,
Want hy verberght het aengesicht.

3.

Ies. 10: 3. Op aerden kan my niemant helpen:
Wie sal dan mijne droefheit stelpen?
Matt. 11: 28. Tot u, ô Christe, wil ik gaen;
Gal. 3. v. 1. 'k Wil door 't geloov' uw kruys aenschouwen,
En met een kinderlik vertrouwen
Daer by steeds vaste blyven staen.

4.

Want als ik tot uw kruyce nader',
Col. 1: 20. Aenmerk' ik, hoe ghy uwen Vader
Met ons weer hebt te vre'en gestelt:
Col. 2: 14. Het hantschrift, dat ons deed' verklagen,
Hebt ghy aen 't kruyce vast geslagen,
Rom. 8: 33. Soo dat geen aenklacht meer en gelt.

5.

Ghy neyght van 't kruys uw stervend' oogen,

End

End houdt uw bloedigh hooft gebogen,
 Als of ghy my een kus aen-boodt:
 Ghy rekt uw handen end uw armen,
 Als of ghy wildet, op mijn karmen,
 My komen helpen in den noot.

Cant. 1: 2.

6.

Ghy wringht uw vast-geboorde voeten,
 Om my met vreugt en heyl t' ontmoeten:
 Het bloet, dat uyt uw wonden vloeyt,
 Toont dat ghy macht hebt te verlossen,
 Dewijl 't als sap van druyve-trossen
 Heeft uwe kled'ren root besproeyt.

Pfal. 22: 17.

Jes. 64: 5.

Joh. 19: 34.

Jes. 63: 1. 2.

7.

Wie isser die my sal verdoemen?
 'k Wil in geen ander dingen roemen
 Als in het kruyce Jesu maer,
 Waer door de werelt (die voor desen
 Soo aengenaem my plagh te wesen)
 My is gekruycicht, end ik haer.

Rom. 8: 34.

Gal. 6: 14.

Van de heerlike Opstandinge Christi.

Op de wise van Psalm 110. De Heer heeft gesproken tot mijnen Heere. Of,
 Psalm 12. Doet ons bystant, 't is meer dan tijt, o Heere.

1.

Verfellet uw, ghy volkeren te samen,
 Ghy sult doch zijn verbroken even-wel:
 Wilt door geweld en list een raet beramen,
 't Is al tot niet, hier is Immanuel.

Jes. 8: 8. 10.

2.

Ghy Vorsten, wilt uw raed-slag t'samen rotten,
 Waer meed ghy Godt en syn Gefallden hoont:
 De Heere sal uw nietigh doen bespotten,
 Hy lacht altee die in den Hemel woont.

Pfal. 2: 2. 4.

Hoe

3.

Aët. 9. v. 5. Hoe slaet ghy dus uw versens aen den prikkel,
Aemachtigh volk, die een Almachtigh Godt
Apoc. 14:14. Bekrijgen derst? vreesst doch syn scherpe sikkel,
Psal. 2: 9. Of hy verslaet u als een aerde-pot.

4.

Matt. 27: Godts weer-party dacht in het graf te houden
62. &c. Des levens Vorst, den aller dingen Heer;
[*Aët. 3:15.*] Maer al haer list en macht, waer op sy bouwden,
Luc. 6: 49. Valt als een los getimmer plotslik neer.

5.

Mat. 27:66. De steen bewaerd' het graf, na haer vermoeden,
Door 't zegel souw de steen weer zijn bewaert,
De wachte souw die beyde t' saem behoeden,
En maken, wie haer tegen stondt, vervaert.

6.

Matt. 28:2. Maer fiet, terwijl sy dus haer beste deden,
Een Engel Godts verschijnt van boven af
Uyt Godes throon, en d' aerde beeft beneden,
De steen rolt wech, geopent wert het graf.

7.

Apoc. 2: 8. Die doot was, is weer levendigh geworden,
End uyt het graf seer heerlik opgestaen:
De krijghs-lie'n, die ten strijd' haer souden gorden,
Docht dat het gantsch al niet haer was gedaen.

8.

Matt. 28:4. De vrees en schrik maekt haer als doode lieden,
Haer dunckt, sy zijn noch dapper ende kloek,
Wanneerse slechts van 't graf wech konnen vlieden,
Of ergens haer verbergen in een hoek.

9.

Prov. 31:30. Geen kloek verstant, geen menschen raet of wysheyt
Is tegen Godt, om hem te wederstaen:
Jes. 46:10. De Heere doch niet synen raet de prijs leyt,
En se gheen hy wil, dat moet doch zijn gedaen.

Versellet

10.

Verfellet u, ghy volkeren te samen,
 Ghy sult doch zijn verbroken evenwel:
 Wilt door geweld en list een raet beramen,
 't Is al tot niet, hier is Immanuël.

Ies. 8:8.10.

Maria Magdalene weent by het graf Christi, aen de welke
 Christus selve alder-eerst verschijnt, uyt wiens bevel. sy den
 Discipelen syne opstandinge bootschapt.

Gestelt by maniere van 's samen-sprekinge, uyt Ioh: Cap: 20. versf: 11 — 18.

Kan gesongen werden op de wijze van Psalm 9. Heer ik wil u uyt 's herten gront,
 ende na de Musijke: gestelt op onse Gesangh; O Hooghste Heer,
 o Eeuwigh Godt. Fol: 10.

Maria:

1.

HOe soud' ik van mijns Heeren graf
 Doch immer kunnen wijken af,
 Eer my is onder-richt gegeven,
 Waer dat syn lichaem is gebleven?

2.

By 't graf, dat in bewaringh hadt
 Mijn hoop, mijn vreugt, mijn troost, mijn schar,
 En nu, helaes, is leegh gevonden,
 Blyv' ik dus staen als vast gebonden.

Text: v. 11.

[Joh. 20.
 versf. 1. 2.]

3.

Ween, o mijn oogen; ween van druk,
 Beklaegh uw leet en ongeluk,
 Laet uwe tranen vallen neder,
 Tot dat ghy uwen Heer siet weder.

Thren. 1:2.

4.

Ween droevigh, droev'ghe Magdaleen,
 Ghy hebt daer toe wel duysent reën;

Text: versf:

11.

E e

Om

Joh. 20: 2. Om dat ghy nergens weet te vinden
Cant. 3: 1. Uw soeten Jesum, uw Beininden.

5.

*Marc. 15: 40. 42**Marc. 16: 1. 9.**Joh. 19. v. 17.**LUC. 23. v. 26.*

't Is heden maer den derden dagh,
 Dat ik hem 't sware kruyce sagh
 Soo lydsaem moed en mat na-slepen,
 Doen 't sweet en bloet-langs 't aensicht sepen.

6.

*LUC. 23: 26. 27.**Marc. 15: 20. 40.**Mat. 27. v. 33.**LUC. 23. v. 33.*

Ach ! als ik denk, hoe dat ik hem
 Sagh leyden uyt Jerusaleem,
 Na 't galgen-velt, met smaet en hooningh,
 Daer m' hem aen 't kruys voor elk tentoon hing!

7.

Ibid: vers:

34.

Daer hy geheel met bloet bespat
 Selfs voor syn vyanden noch baddt,
 Hoe soud' ik my dan kunnen speenen
 Van klagen, kermen, schreyen, weenen!

8.

*Joh. 19: 28.**Matt: 27.**v. 34. 48.*

Ach ! dat ik in syn grooten dorst
 Geen water-drop hem geven dorst,
 Doen hy moest gal en edik drinken,
 Wie kan dat sonder tranen dinken?

9.

Marc: 16: 1.

O ! hadd' ik nu mijn waerden Heer
 In syne doot syn laetste eer
 Noch met mijn salvingh kunnen geven,
 Die sulks niet doen mocht in syn leven!

10.

Psal: 94: 19.

Soo mocht ik noch wat zijn bedaert,
 Die nu ben langhs hoe meer beswaert,
 Terwijl soo veelderley gedachten
 By-na mijn ziele doen verlmachten.

11.

Hy is van hier genomen wegh,
En niemant isler die my seggh',
Of in syn doot, na mijn vermoeden,
De Joden tegen hem ook woeden.

Joh. 20: 2.

12.

Syn graf is leegh, en niet te min
Soo bukk' ik staegh al weer daer in;
Daer 't hert is, zija ook geerne d' oogen,
Sy zijn niet licht van daer getogen.

Text: vers.

11.

13.

Ghy jongelingen, vraeght ghy my,
Wat ik dus ween' en treurigh zy?
Sy hebben mijnen Heer genomen,
Ik kan hem nergens weer bekomen.

Dit seghtse tot
de Engelen, die
se niet en kende
verss: 12. 13.

14.

Wien sie ik achter my alhier?
't Is sonder twijfel d' hovenier,
Die in den hof soo vroegh komt werken.
O! kond' ik yet van hem bemerken!

Sy sagh Jesum
itaen, ende sy
en wist niet dat
het Jesus was:
maer meynde
dat het de ho-
venier was.

verss: 14. 15.

Christus:

15.

Wat weent ghy dus, bedroefde vrouw?
Wien soekt ghy met soo grooten rouw
Alhier dus met den vroegen morgen?
Het schijnt ghy zijt geheel vol forgen.

verss: 15.

Maria:

16.

Ik bidd' u, Heer, dat ghy my seght,
Waer dat ghy hem doch hebt geleght,
Indien ghy hem hebt wech gedragen;
Laet u bewegen door mijn klagen.

Ibid.

17.

Ibid.

Ik sal hem nemen wech van hier,
 En salven hem op onf' mannier,
 Begravend' elders hem mitsdesen,
 Om u niet in de wegh te wesen.

Christus:

18.

Dit spreekt hy
 als by sich sel-
 ven.

Cant: 4. v. 9.

Ik ben bewogen door haer smert,
 Sy heeft my schier genomen 't hert
 Door 't sterk aenhouden, suchten, steenen,
 Door al haer soeken, schreyen, weenen.

19.

Text: vers: 16.

Maria, ô Maria, fiet,
 Wie dat ik ben; en merkt ghy niet,
 Dat ik het ben, soo merkt het heden
 Aen mijn bekent gelaet en reden.

Maria:

20.

Ibid.

Rabbouni, ô mijn waerden Heer,
 Ik vall' aen uwe voeten neer,
 Mijn tongh van blydschap moet beswijken,
 Ey wilt doch niet weer van my wijken.

Christus:

21.

vers: 17.

En raekt my dus niet langer aen,
 Maer laet my vry weer henen gaen;
 Ik ben noch niet (verstaet my nader)
 Gevaren op tot mijnen Vader.

22.

Eer dat ik van dit aerdsche dal
 Noch na den Hemel varen sal,
 Sal u de tijt niet zijn ontnomen,
 Om wederom by my te komen.

Maer

23.

Maer gaet tot mijne broeders voort,
En seght haer aen dit troostlik woort,
Dat haer de ziele sal doordringen;
Hoewel se van my loopen gingen:

Ibid.

[*Matt. 26. 56.*]

24.

Ik vare na des Hemels top
Tot mijn end uwe Vader op,
Tot mijnen Godt, en tot den uwen;
'k Wil s' om haer misdaet niet meer schuwen.

Text: vers: 17.

25.

Terfont Maria Magdaleen
Gingh met deef' blyde bootfchap heen,
Om syn discip'len te verkonden
't Gheen daer se toe was uyt gefonden:

vers: 18.

26.

Hoe dat sy hadd gesien den Heer,
Die levend was ver-resen weer,
En dat hy haer noch daer beneven
Hadd' dese bootfchap mede gegeven.

Ibid.

27.

Wie sal uyt-spreken, met wat vreugt
Haer dese Vrouw wel heeft verheugt,
Dat Jesus selfs, na ai haer weenen,
Als buyten hoop, haer was verschenen!

Matt. 28.

vers. 1. 8.

Joh. 20: 11.

Marc. 16: 9.

28.

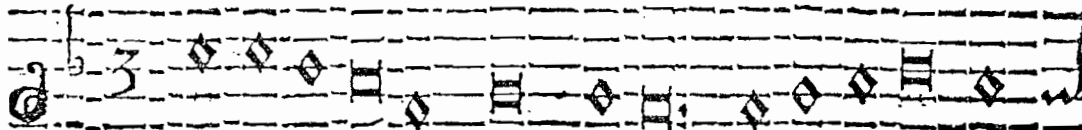
O Jesu, als ghy voor een tijt
Met uwen troost geweken zijt,
Wilt, tot verdrijvingh onser smerten,
Ook weder opstaen in onf' herten.

Jes. 54: 7. 8.

Cant. 5: 6.

De heerlikheyt van Christi Hemel-vaert
gestelt tegen de smaetheyt sijns lydens.

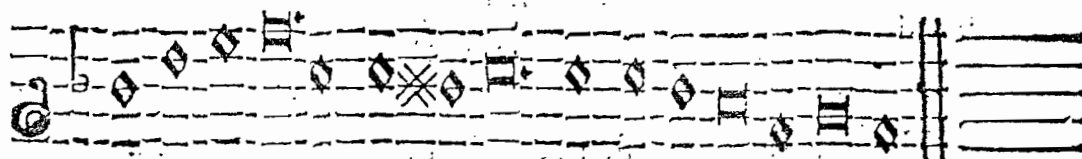
DISCANTUS.

O Jesu, ware mensch en Godt, Wat is gevolgt een

heer-lik slot Op uw veracht'lik lyden! Hoe is uw groote nedrigheyt

In Gode-lij-ke Ma-jestejt. Verkeert in korten tij-den!

Men kan het ook singen op de wijze; Komt her zu mir, spricht Gottes Sohn.

Of (2. versen voor 1. gesongen) op de wijze van Psalm 36. Des boosdoenders wille seer quaet. Of; O mensch bewein dein sunde grosz.

Of; Herr Gott du lieber Vatter mein. Of; Hilf, Herre Gott, dem deinem knecht.

I.

1. *1. Tim.* 3:16.

O Jesu waere mensch en Godt,
Wat is gevolgt een heerlik slot

Marc. 9: 12.

Op uw veracht'lik lyden!

Phil. 2.

Hoe is uw groote ned'righeyt

vers. 7.8.9.

In Godelijke Majestejt

Verkeert in korten tijden!

2.

Matt: 27.

Op d' Hoofst-scheel-bergh aenschouwd' ik u

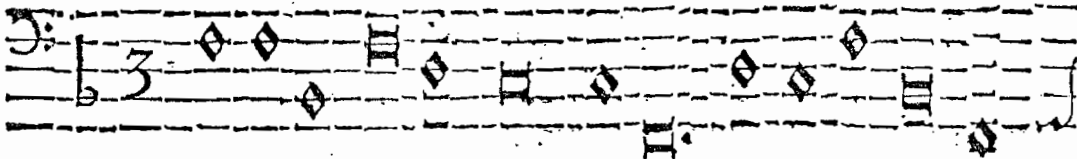
v. 33. *Ec.*

Veracht, versmaet, bespot, maer nu

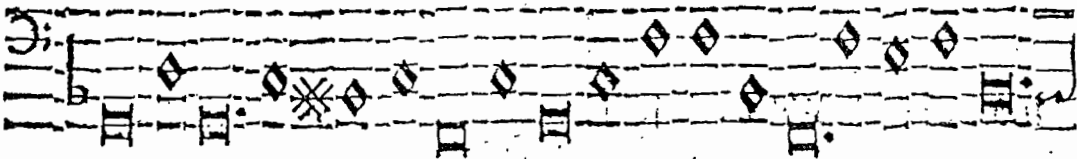
(O wat

De heerlikheyt van Christi Hemel-vaert
gestelt tegen de smaetheyt sijns lydens.

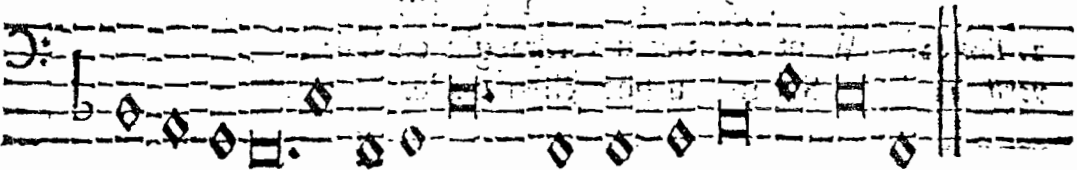
B A S S U S.

✱ O Jesu, wa-re mensch en Godt, Wat is gevolgt een ✱

heerlik slot Op uw veracht'lik lyden! Hoe is uw groote ned'righeyt.

In Gode-ly-ke Ma-jesteyt Verkeert in korten tijden!

(O wat veranderingen!)

Sie ik u op d' Olijf-bergh, Heer,
Waer duyfent Eng'len, t' uwer eer,
Al juychend' u om-ringen.

Act. 1: 9. 12.

Psal. 68: 18. 19.

Psal. 47: 6.

3.

Daer sagh men u aen 't kruys verhooght,
Waer aen ghy 't hooft soo ned'rig' booght;
Hier in des Hemels wolken,
Daer ghy om-hoogh verheft uw hooft,
Wiens glans, gelijk de Son, verdooft
't Gesicht der aerd'sche volken.

Joh. 3: 14.

Joh. 19: 30.

Act. 1: 9. 10.

Psal. 110: 7.

Apoc. 1: 16.

Syr. 43: 4.

4.

Daer sach men u met bloet bespat,

Joh. 19: 34.

End

Mat. 27:38. En hoe ghy tot geselschap hadt
 Luc. 23:32. De boose moordenaren;
 Heb. 2:9. Hier siet men u met eer gekroont,
 Apoc. 5:6.11. End hoe ghy u in 't midden toont
 Luc. 2:13. Der Hemelscher heyrsharen.

5.

Gal. 3:13. Daer wierdt ghy aen het hout verdoemt;
 Hier niet als zeegh en zeghen roemt,
 Ps. 24:7.8. O strijtbauer Eeren-Koningh!
 Matt. 27:50. De bitt're doot verwon u daer;
 Act. 3:15.21. Maer hier soo overwint ghy haer,
 En leeft in d' eeuw'ge wooningh:

6.

Heb. 13:13. Ik wil u, ô Jezu, volgen na
 Eerst op het smaed'lik Golgotha,
 Soo sal den bergh der vrede
 Ook zijn voor my na desen tijt:
 2. Tim. 2. Want die met u verdraeght en lijdt,
 verff. 12. Sal met u heerschen mede.

P S A L M XXIV.

Op de Wijse van Psalm 24. De aerd' is onses Godts voorwaer. Of na de Mus
 sijke en Melodyen gepast op onse Gesangh; Ghy Dochter Zions
 weest verheugt. Siet Fol: 182. en 184.

I.

DEs Heeren is de aerd', en al
 Haer volheit in dit ruyme dal;
 De werelt, en die daer in swieren:
 Hy heeftse door syn kracht alleen
 Soo vast gegrondet op de zeen,
 End haer gevestight op rivieren.

Wie sal des Heeren bergh op gaen?
 En wie sal in de plaetse staen

Der

Der grooter Heyligheyt des Heeren?
Die reyn houdt hert en handen beyd',
Syn ziel niet heft tot ydelheyd,
En niet bedrieghelik sal sweeren.

3.

Die sal den segen van den Heer,
En van den Godt sijns heyls ook weer
Vrucht der gerechtigheyt ontfangen.
Dit is 't geslacht dat, na hem vraeght,
Dat u, Heer, soekt met groote graeght,
't Is Jacob, en die kiest syn gangen.

4.

Ghy poorten, heft uw hoofden op,
Staet, eeuw'ge deuren, hoogh in top;
Dat d'eeren Konink ingae blyde.
Wie 's d'eeren Konink? dat men 't merk?
De Heer geweldigh ende sterk,
De Heer geweldigh in den sryde.

5.

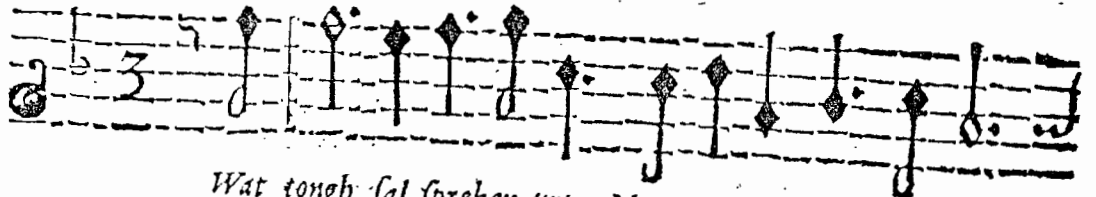
Ghy poorten, heft uw hoofden op,
Hest, eeuw'ge deuren, u in top;
Dat ingae nu in syne wooningh
Deel' eeren Koningh: wie is hy?
De Heere der heyrsharen bly;
Die is alleen der eeren Koningh.

Ef

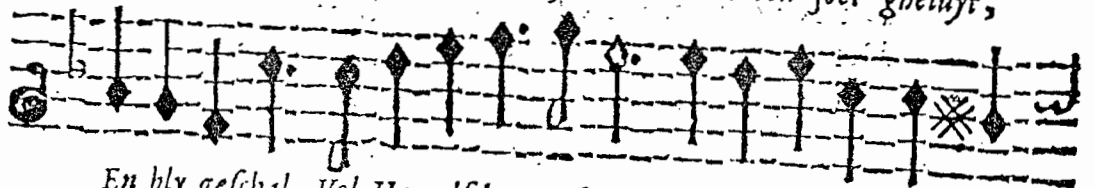
Blyd

Blydschap der Engelen over de
Hemel-vaert Jesu Christi.

DISCANTUS.

Wat tongh sal spreken uyt, Met wat een soet gheluyt,

En bly geschal, Vol Hemelsche musijk, De Eng'len all Doen juych-

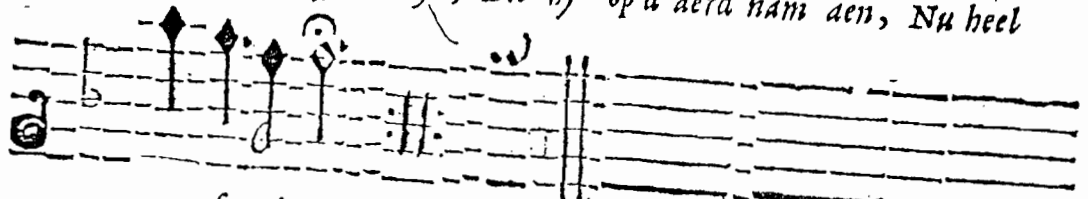
ten in't ge-lyk, Doen sy Haer God en Heer, Van smerten

vry, Ont-singen eenmael weer In syn Paleys,

Nā dat syn reys, Die hy op d'aerd nam aen, Nu heel

was af-gedaen?

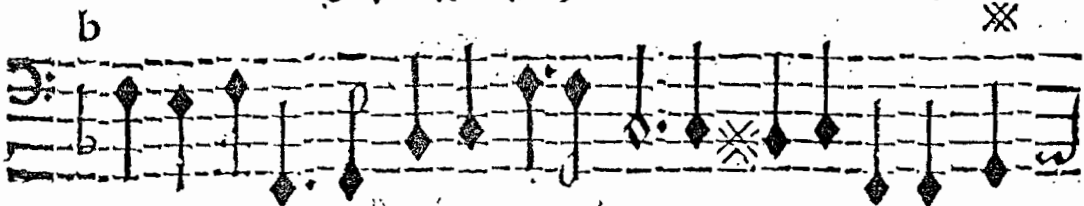
Men

Blydschap der Engelen over de
Hemel-vaert Jesu Christi.

B A S S U S.

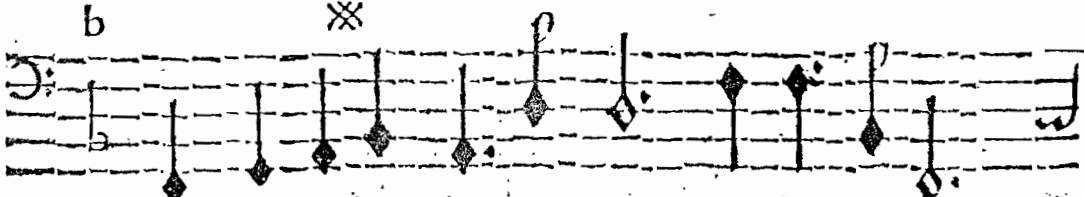
Wat tongh sal spreken uyt, Met wat een soet gheluyt,

En bly geschal, Vol Hemelsche musijk, De Eng'len all Doen juych-

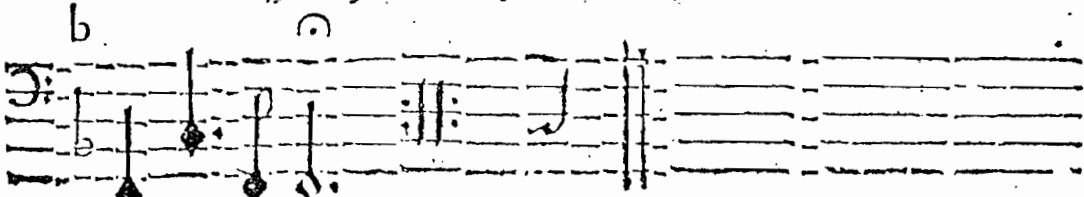
ten in't ghe-lijk, Doen sy Haer God en Heer, Van smerten

ry, Ont singhen eenmael weer In syn Paleys,

Na dat syn reys, Die hy op d' aerd nam aen, Nu beel

was af-gegaen?

Ff 2

Men

Men kan dit ook singen na de Musijke van't naest-volgende
Gesangh. Fol: 130.

1.

Wat tongh sal spreken uyt,
Met wat een soet geluyt,
En bly geschal
Vol Hemelsche Musijk,
De Eng'len all
Apoc. 5.
vers. 11. 12. Doen juychten in 't gelijk,
Doen sy
Haer Godt en Heer,
Van smerten vry,
Ontfingen eenmael weer
In syn Paleys,
Na dat syn reys,
Die hy op d' aerd nam aen,
Nu heel was afgedaen!

2.

Luc. 2.
v. 13. 14. Indien des Hemels schaer
Alsoo verheugden haer,
Doen haren Heer
Ons swakke vleesch aen-nam,
En kleyn en teer
Hier op der aerden quam;
Wat vreugt,
Psal. 47.
vers. 6. Gejuych, gefank,
Wat al geneugt
En soet basuyn-geklank
Is dan geschiet,
Joh. 16: 28. Doen hy verliet
Dees moeyelijke aerd',
Act. 1: 10. 11. En na den Hemel vaerd'?

3.
 Soo Godt, doen hy eerst sondt
 Syn Soon in 's werelts rondt,
 Sprak, dat de schaer
 Der Eng'len buygh voor hem,
 End allegaer
 Aenbidden met haer stem:
 Te meer
 Is 't nu de tijt,
 Dat d' Eng'len seer
 Verheugt zijn en verblijdt,
 Nu hy seer schoon
 Sit op syn throon,
 Met kracht en Heerlikheyt
 In aller eeuwigheyt.

Heb. 1. v. 6.

Psal. 97: 7.

Apoc. 5: 13.

4.
 O aerdsch-gesinde mensch,
 Hoe is 't dat uwen wensch
 Niet meer is naer
 Deef' Hemelsche gheneugt,
 Om ook aldaer
 Te zijn alsoo verheugt?
 Trekt my,
 O Jesu soet,
 Met kracht na dy,
 Op dat ik mijn gemoet
 In dese saek
 Alsoo vermaek,
 Tot dat ik vry van pijn
 Sal altijd by u zijn.

Phil. 3: 19.

Col. 3: 1. 2.

Canth. 1: 4.

Je: 40: 31.

Joh. 14: 3.

1. Thef: 4: 17.

Ernstigh verlangen na Godt, op 't voorgaende.

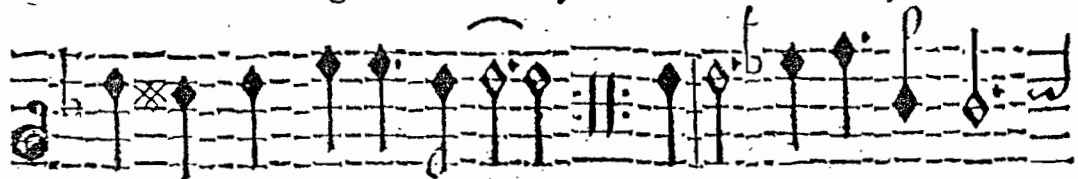
DISCANTUS.

O Godt, geest dat mijn hert Alsoo ghetrokken wert

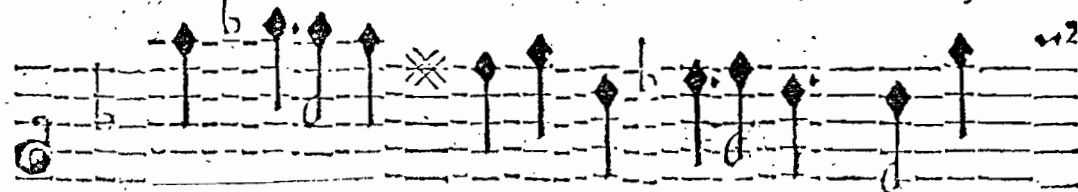
Tot u om-hoogh, Dat ik u soek' en vind'; En noyt mijn

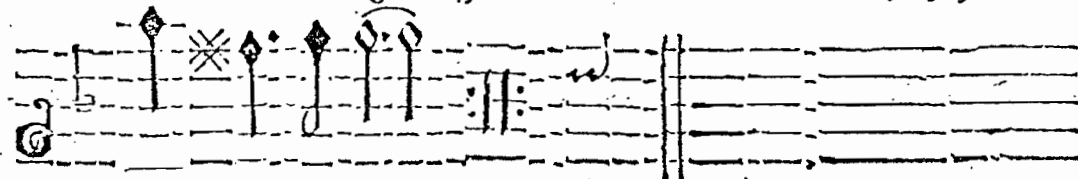
oogh Door 't aerd'sche zy verblindt. 'k Houd' u Voor mijnen schat,

Soo is het nu Ook meer dan reden, dat Mijn her- te by

U alijc't y, Ja dat ik uwe min Vast sluyt

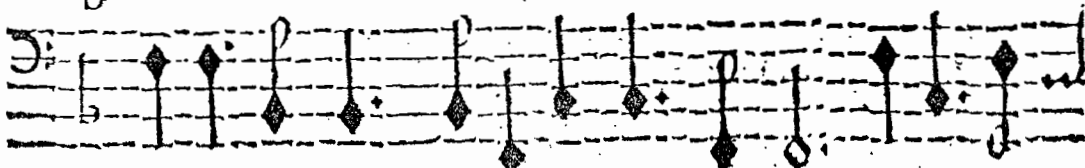
daer bin- nen in.

Ernstigh verlangen na Godt, op't voorgaende.

B A S S U - S.

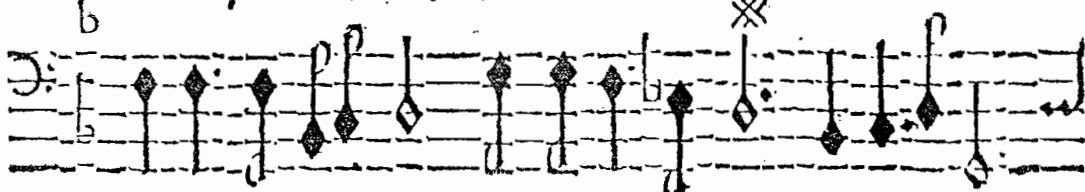
O Godt, geest dat mijn hert Al-foo getrok-ken wert

Tot u om-hoogh, Dat ik u soek en vind'; En noyt mijn

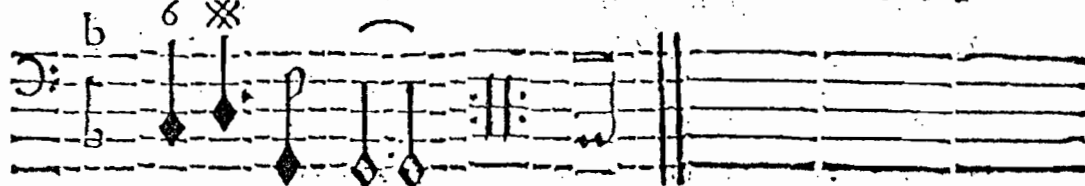
oogh Door 't aerdsche zy verblindt. 'kHoud' u Voor mijnen schat,

Soo is het nu Ook meer dan re-den, dat Mijn herte by

U al-tijt zy, Ja dat ik uwe min Vast sluyt

daer binnen in.

Men:

Mén kan dit ook singen na de Musijke van 't naest-voor-gaende
Gefangh. Fol: 226.

1.

O Godt, geest dat mijn hert
Joh. 12: 32. Alsoo getrokken wert
Col. 3: 1. 2. Tot u om hoogh,
Jer. 29: 13. Dat ik u soek' en vind';
Psal. 119: 37. En noyt mijn oogh
Job. 15: 31. Door 't aerdsche zy verblindt.
 'k Houd' u
Matt. 6: 21. Voor mijnen schat,
 Soo is het nu
 Ook meer dan reden, dat
 Mijn herte by
 U altijd zy,
Rom. 5: 5. Ja dat ik uwe min
 Vast fluyt daer binnen in.

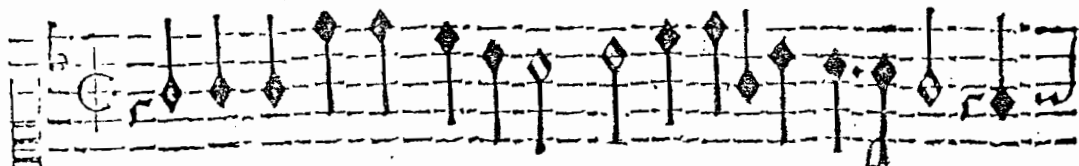
2.

Luc. 9: 25. Soo 'k'al wat hier bene'en
 Op d' aerd' is, hadd' alleen,
Eccl. 5: 14. Wat soud' het zijn,
1. Tim. 6: 7. Als ik van hier vertrekk' ?
Act. 25: 23. Een yd'le schijn,
Eccl. 2: 11. Die tot geen voordeel strekk',
Gen. 15: 1. Als ghy
 Dan niet, ô Godt,
 Ook waert daer by
Psal. 16: 5. Mijn hooghste deel en lot.
1. Joh: 2. De werelt sal
vers. 16. 17. Vergaen, met all
 Haer rijkdom, vreugt, en eer;
Pf: 102. 27. 28. Maer ghy blijft eeuwigh, Heer.

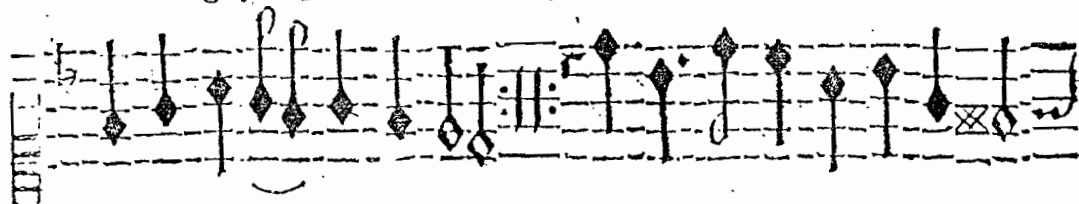
<p>3. Ik acht deel' aerde niet, Wanneer mijn ooge fiet De wolken aen, Waer door uw lieve Soon Is heen gegaen Tot syn verheven throon. Daer heen Heeft hy ghespoedt, Niet om alleen Syn eygen erv' en goet Te nemen in; Maer door syn min Heeft hy ons allen meed' Aldaer bereydt een steed'.</p>	<p><i>Act. 1: 9. 10.</i> <i>Apoc. 3.</i> <i>v. 21.</i> <i>Rom. 8: 17.</i> <i>Joh. 14: 2.</i></p>
<p>4. Hier is niet mijn verblijf, Daerom is al 't bedrijf Des werelts my Niet anders dan verdriet; Haer vleyery Kan my behagen niet. Ach! ach! Wanneer doch sal Eens zijn dien dagh, Dat uyt dit aerdsche dal Mijn ziele weer Gaet tot den Heer, Die haer gegeven heeft, En 't eeuwigh leven geeft!</p>	<p><i>Heb. 13: 14.</i> <i>Eccl. 3: 9. 10.</i> <i>Cant. 4: 6.</i> <i>Eccl. 12: 7.</i> <i>Ioh. 3: 16.</i></p>

Van de sendinge des Heyligen Geestes op den
Pinxter-dagh. Act. Cap. 2. vers. 1. &c.

DISCANTUS.

O dagh seer groot van heerlijkheyt, Vol Godelijke Majesteit! Wie

souw doch God genoeghsaem loven, Die op 't beroemde Pinxter-seeft

Gefonden heeft den Heyl'gen Geest Op syn Apostelen, van boven!

Men kan dit ook singen op de wijze van Psalm 24. De aerd' is onses &c.
Voorts na de Melodije ende Musijke gepast op onse Gefangh;
Ghy Dochter Zions, weest verheugt. Fol: 182.

1.

O Dagh seer groot van heerlijkheyt,
Vol Godelijke Majesteit!

Wie souw doch Godt genoeghsaem loven,

Text. Die op 't beroemde Pinxter-Seeft
vers. 1. &c. Gefonden heeft den Heyl'gen Geest
Op syn Apostelen, van boven!

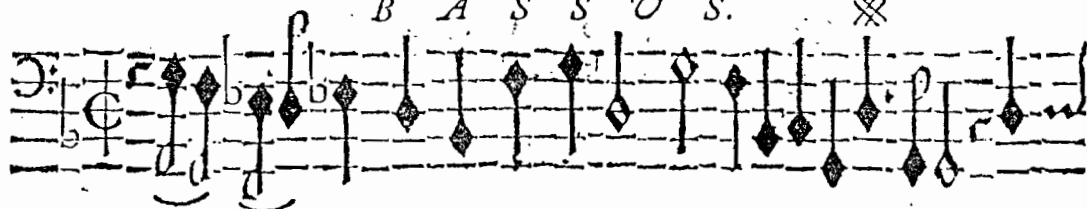
2.

Act. 1. v. 13. Sy waren in een opper-zael,
Met angst, met forge, druk en quael
Al-t'famen heftigh ingenomen:
Job. 14:16. De Trooster, die van Christo haer
Luc. 24:49. Was toegeseyt, die is aldaer,
Na syn belofenis, gekomen.

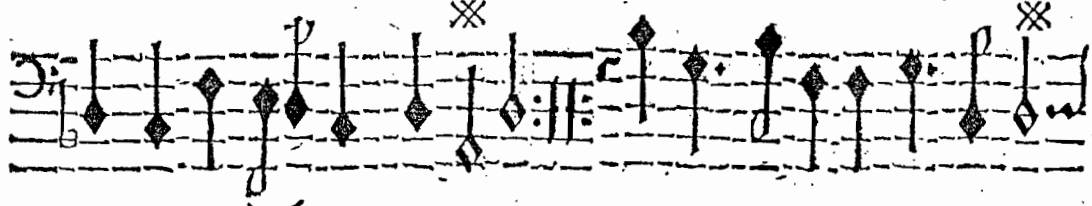
Eendrachtigh

Van de sendinge des Heyligen Geestes op den
Pinxter-dagh. Act. Cap. 2. vers. 1. &c.

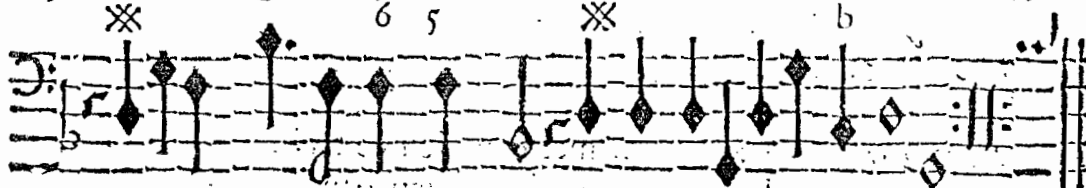
B A S S U S. ✱

O dagh seer groot van heerlijkheit, Vol Godelike Majesteit! Wie

souw doch God ge-noeghsaem loven, Die op 't beroemde Pinxter-feeft

Gesonden heeft den Heylgen Geest Op syn Apostelen, van boven!

3.

Eendrachtigh waren sy te saem
Vergadert in des Heeren naem,
't Hert in 't gebedt zijnd' opgeheven;
En siet, aldaer geschiedden uyt
Den Hemel haestigh een geluyt,
Als van een wint seer sterk gedreven.

Text. vers. 1.

vers. 2.

4.

't Huys, daer sy saten, wierd geheel
Daer van vervult aen yeder deel.
Hier op verscheen al meerder wonder;
Want daer'lik sagen sy alhier
Verdeelde tongen als van vyer,
En 't fat op elk van haer besonder.

ibid.

vers. 3.

5.

Sy zijn seer haest vervult geweest

vers. 4.

Al-t'samen

Al-t'samen met den Heyl'gen Geest;
 Met and're talen sy begonden
 Te spreken, soo de Geest aen haer
 Gaf uyt te spreken, die sy klaer
 Gelijk haer eygen tael verstonden.

6.

Cant. 4:16. Komt doch, ô Godelijke Windt,
 Die alle damp en ramp verslindt,
 Ey komt geweldigh aen gedreven:
 Wilt met uw liefelijk gedruys
 Doorwaeyen onser herten huys,

1. Cor. 6:19. 't Welk wy u tot een tempel geven.

7.

Matt. 3: 11. O Hemelsch Vyer, komt op ons neer,
 Op dat wy mogen meer en meer

Cant. 8: 6. In heyl'ge liefd' en yver branden.

Aët. 10: 46. Geeft ons te spreken altemael

Marc. 16. Uw wond'ren met een nieuwe tael,

v. 17. Doorsnydet onser tongen banden.

Voor 't gebruyk des heyligen Avondmaels.

Men kan dit singen na de Musijke, en verscheidene Sangh-wijsen, gestelt
 op onse Gefangh; *Komt, laet ons met den Herders gaen.* Fol: 186.

1.

2. Sam. 7:18. **A**Ch wie ben ik, mijn Godt en Heer,

Gal. 2: 20. Dat ghy my hebt bemint soo seer,

Ioh. 6:55.56. Dat ghy mijn arme ziele voedt

1. Cor. 10:16. Sels met uw lichaem ende bloet!

2.

Gen. 18:27. 'k Ben asch en stof, ja minder dan
 Ik van my selve denken kan,

2. Cor. 4: 6. Een snood en al t'onwaardigh vat
 Voor sulck een waerd' en eed'le schat.

Ghy

3.

Ghy geeft my sulck een seker pandt
Van uwen grooten liefde-brandt,
Dat noch in Hemel noch op d'aerd
Een diergelijke zy soo waerd.

1. Joh. 3:16.

4.

Mijn Heyland, 't is seer veel, dat ghy
Geest 't onder-pandt des Geestes my,
Daer aen ik sekerlik beken,
Dat ik een waer kint Godes ben.

Eph. 1.

v. 13. 14.

Rom. 8:16.

5.

Maer siet, uw Avondmael geeft my
Het pād̄t uws lijfs en bloets daer by,
Waer uyt ik weet, dat ghy altijt
Mijn vleesch en bloet, mijn broeder zijt.

1. Cor. 10:16.

Eph. 5:30.

Heb. 2:11.

6.

O mijne ziel, wat treurt ghy dan?
Wat is 't dat u verschrikken kan?
Is 't doot, of is 't verdoemenis?
Siet hoe hier stof van roemen is.

Psal. 42:6.

Rom. 8:24. &c.

Rom. 5:2.

7.

Siet, Jesus toont u selfs alhier,
Hoe dat ghy zijt gekocht seer dier
Uyt Sātans macht, selfs met syn bloet,
Dat hy gestort heeft u te goet.

1. Cor. 6:20.

1. Pet. 1:19.

Mat. 26:28.

8.

Verleent my, ô mijn Godt en Heer,
Dat ik te recht bedenken leer,
Met wat eerbiedingh en ootmoet
Ik desen schat ontfangen moet.

Heb. 12:28.

9.

Ik koom, na ziel en lijf onreyn,
Tot u der reynigheys fonteyn:
Ik arme, kranke, sucht' en quijn'
Tot u mijn schat en medecijn.

Jes. 64:6.

Zach. 13:1.

Matt. 9:12.

10.

1. Cor. 11:28. Laet my beproeft zijn en bereydt
 Marc. 1:15. Door 't waer geloov', boetveerdigheyt,
 Col. 3:12.14. Door liefd' en ootmoet, ja door al
 Heb. 12:28. Wat u op 't best behagen sal.

11.

- Joh. 3:29. Verleent my, waerde Bruydegom,
 Dat mijne ziele voor u kom
 2. Cor. 11:2. Verciert als eene reyne maeght,
 Apoc. 21:9. Die u tot uwe Bruydt behaeght.

12.

- Apoc. 19:8. Verciert haer heerlik, na uw staet,
 Met 't blinkende fijn lynewaet,
 Welk is uws selfs rechtveerdigheyt,
 Al uwer heyl'gen weerdigheyt.

Gedachtenis des lydens ende stervens Jesu Christi
 voor ofte by 't gebruyk des H: Avondmaels.

Siet de Musijke, op onse Gesangh; O ghy Herder uwer schapen. Fol: 56.
 ende, Bruydgom der geloovge zielen. Fol: 90.

1.

- Joh. 1:29. **O** Lam Godes, heel onschuldigh
 1. Cor. 5:7. Aen des kruyces stam geslacht!
 1. Pet. 2:23. T' aller tijt geweest geduldigh,
 Jes. 53:3. Alhoewel ghy wierdt veracht!
 1. Pet. 2:24. Alle sond' hebt ghy gedragen,
 Jes. 53:5. Anders moesten wy verfsagen.
 Luc. 17:13. Jesu, wilt u onser doch
 Meer en meer ontfermen noch.

Dit eerste vers is
 met voor-dacht
 genomen uyt een
 oudt gesangh, dat
 men in sommige
 Gemeinten ge-
 woonlik is te sin-
 gen voor 't H:
 Avondmael.

O Lam Godes on-
 schuldigh,
 Aen stam des kruy-
 ces geslachtet &c.

2.

- Rom. 5:8. Als ghy zijt voor ons gestorven,
 Mat. 26:28. End uw bloet voor ons vergoot,
 1. Joh. 3:14. Hebt ghy 't leven ons verworven,
 Heb. 2:14.15. En verlost van d' eeuw'ge doot.

O mijn

O mijn ziele, weest te vreden,
Jesús heeft voor u geleden;
'k Sal hier van 't onfeylbaer pant
Sien, en vatten met mijn hant.

3.

Ja ghy sult den zegel drukken,
Jesús, op mijn herte nu,
En mijn ziel met vreugt ver-rukken
Als in 't paradijs by u.
'k Hebb' geen oorfaek om te schrikken,
Ghy wilt mijne ziel verquikken
En verlossen van gevaer,
Vriendelijke Middelaer.

4.

Als ik ben uws doots gedachtigh,
Denkt dan ook aen uw verbondt,
Dat soo bondigh is en krachtigh,
Dat het wankelt t' geener stonde:
Denkt niet aen mijn misdaden,
Maer vergeeft haer uyt genaden
Reynight door uw Geest en bloet
Beyde lichaem en gemoet.

5.

Wilt ook uwe wet na desen
Schryven in mijn herte vast;
Dat ik altijd moge wesen
Aen uw disch een wel-kom gast:
Laet geen dink op aerden scheid
Oyt de liefde van ons beyden,
Tot dat uwe hant my hael
End onthael' in 's Hemels sael.

Psal. 116: 7.

I. Pet. 3: 18.

I. Cor. 11.

v. 23. &c.

2. Tim. 2: 19.

Eph. 3: 17.

2. Cor. 12.

verss. 4.

Psal. 23: 3.

I. Tim. 2: 5.

I. Cor. 11: 25. 26

Jer. 14: 21.

Jer. 54: 10.

Jer. 31: 34.

I. Cor. 6: 11.

Jer. 31: 33.

Cant. 5: 1.

Rom: 8.

v. 35. &c.

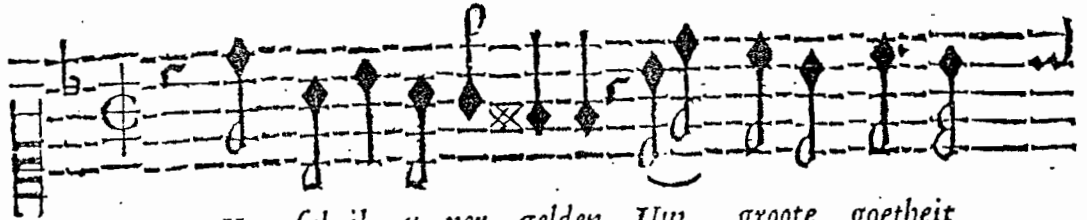
Joh. 14: 3.

Matt. 8: 11.

Dank.

Dank-segginge na het ontfangen van des
Heeren H: Avond-mael.

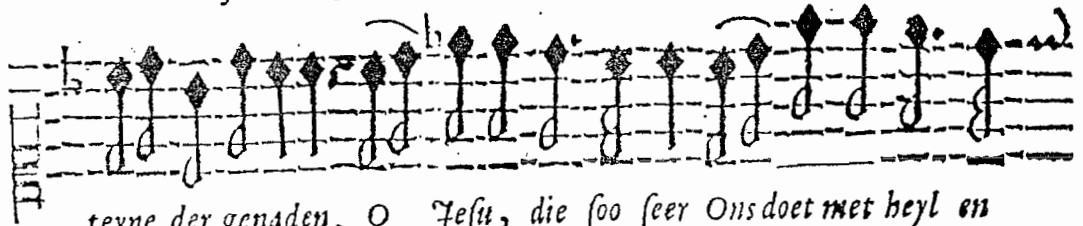
DISCANTUS,

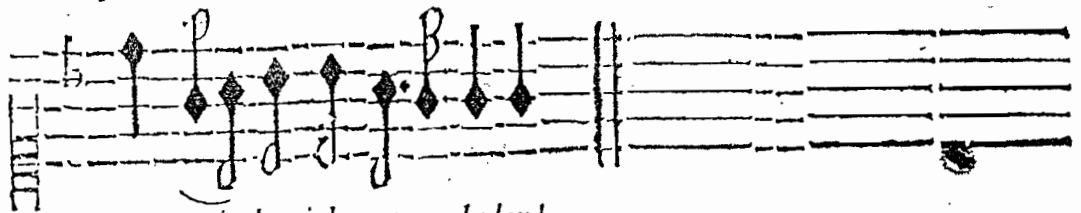
Hoe sal ik u ver-gelden Uw groote goetheit

al? Hoe sal ik 't groot getal Van uwe deughden melden, Fon-

teyne der genaden, O Jesu, die soo seer Ons doet met heyl en

eer Gheduerigh over-laden!

Men kan dit ook singen op de wijze van Psalm 92.
Het zijn heerlike dingen.

I.

Psal. 116.
versf. 12.
Psal. 40:6.
1:Pet. 2:9.

HOe sal ik u vergelden
Uw groote goetheit al?
Hoe sal ik 't groot getal
Van uwe deughden melden,

Fonteyne

Dank-*legg*inge na het ontfangen van des
Heeren H: Avond-mael.

B A S S U S.

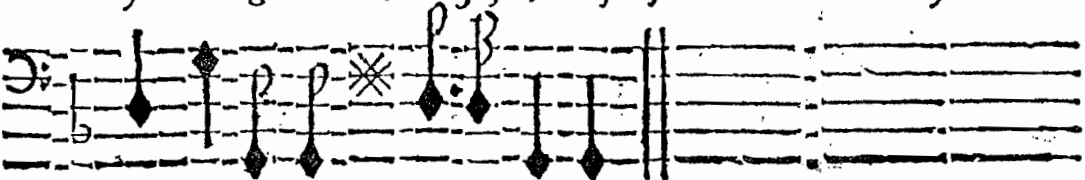
Hoe sal ik u vergelden Uw groote goetheit

al? Hoe sal ik't groot ghetal Van u-we deugden melden, Fon-

teyne der ghenaden, O Jesu, die soo seer Ons doet met heyl en

eer Gheduerigh o-ver-laden!

Fonteyne der genaden,
O Jesu, die soo seer
Ons doet met heyl en eer
Geduerigh overladen!

Zach. 13. 1.

Psal. 84.

v. 7. 10. 12.

Psal. 68: 20.

2.

Wy moesten gaen verloren,
Van alles naekt ontbloot,
Maer ghy quaemt ons in noot

Hof. 2: 2.

Hh

Ja

Eph. 2. 1:5. Ja in den doot verhooren.
 Tit. 3: 4.5. Uw goetheyt ginch-beschikken
 Een werk seer wonderbaer,
 Eer ghy ons in 't gevaer
 Alsoo soudt laten stikken.

3.

Joh. 6. v. 33. Opdat wy souden leven,
 54. 55. Hebt ghy soo trouw en goet
 Uw lichaem end uw bloet
 Tot spijs en drank gegeven.
 Jes: 5. v. 4. Wat soudt ghy voor den menschen
 Doch hebben meer gedaen?
 Het is met haer gegaen
 Eph. 3: 20. Verr' boven al haer wenschen.

4.

Amos. 8. Als wy by-na versmachten
 v. 11. 13. Van dorst en hongers-noot,
 Joh. 6: 55. 56. Soo geeft dit heyligh broot
 Jes: 40: 29. En drank de ziel veel krachten,
 Op een veel schoonder wijze,
 I. Reg. 19: 8. Als doe Elias at,
 En tot aen Horeb tradt
 Door kracht van 's-Engels spijs.

5.

Psal. 84: 8. Godt doet hier door den syner
 Van kracht tot kracht gaen voort,
 Tot dat s' aen Zions oort
 Met vreugt voor hem verschynen.
 O Jesu, ik gevoele
 De kracht van dese spijs,
 Op een verborgen wijs,
 Door all mijn leden woelen.

6.

Jes: 54: 10. Ghy hebt my nu gegeven
 Een zegel van 't verbondt,
 Dat ik ben t'aller stontd

In 's levens boek geschreven.
Ja ghy doet my nu smaken
De vaste sekerheyd
Van mijne Saligheyt,
Waer toe ik sal geraken.

7.

Nu ghy my hebt doen eten
De eerste vruchten van
Het Hemelsch Canaan,
Kan ik voorseker weten,
Dat ik ten eeuw'gen tyden
Met Abr'ams kind'ren all
Aen uwe tafel sal
Ten vollen my verblyden.

8.

Versterkt my t' allen dagen
Soo door deef spijs en drank,
Dat ik mijn leven lank
Mijn kruys magh vrolik dragen;
Soo dat ik niet en achte
Voortaen op eenigh dingh,
't Zy groot of 't zy geringh,
Maer 't all kloekmoedigh wachte.

9.

Heer, laet my als een zegel
Zijn op uw hert geset:
En stelt my uwe wet
Geduerigh tot een regel,
Waer na ik all mijn gangen
Soo stieren magh van nu,
Dat ik altijt aen u,
Mijn Heyland, vast blyv' hangen.

Apoc. 21:27.

2. Tim. 1:12.

1. Pet. 1:5.

Deut. 1:25.

Heb. 4: 9.

Rom. 8:23.

Matt. 8:11.

Psal. 16:11.

Eph. 3: 16.

2. Cor. 7:4.

Act. 20:24.

Act. 21:13.

Cant. 8: 6.

Gal. 6:16.

Psal. 119.

vers. 105.

1. Cor. 6.

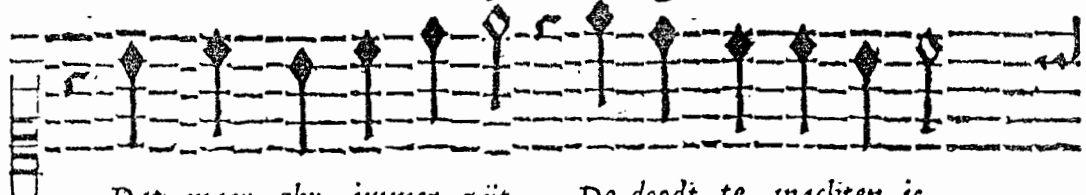
vers. 17.

Christelijke Overdenkinge des Doots.

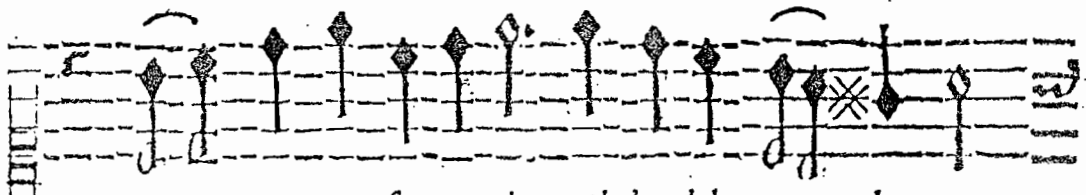
DISCANTUS.

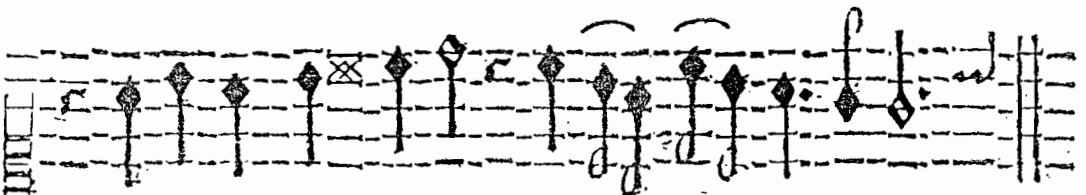
Behoudt tot al-ler tijt In uw ge- dachte-nis,

Dat, waer ghy immer zijt, De doot te wachten is.

Want noyt men soo veracht Al 't ydel we- relts goet,

Dan als men recht betracht, Hoe dat men sterven moet.

Men kan dit ook singen op de wijze; 't En is niet alle tijdt van vreugde.
dat men singt. Of; Geen vreugden-rijker nacht.

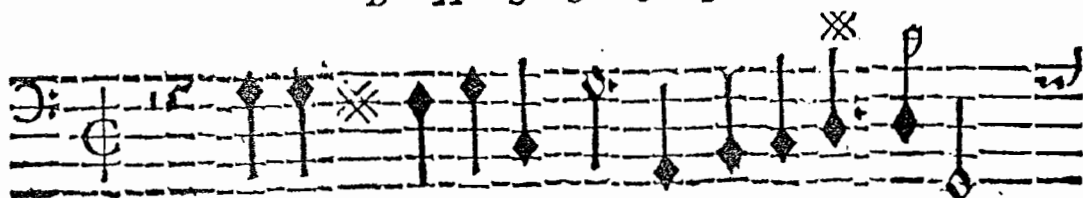
I.

Syr. 14: 12. **B**Ehoudt tot aller tijt
In uw gedachtenis,
Dat, waer ghy immer zijt,
De doot te wachten is.
Want noyt men soo veracht
Al 't ydel werelts goet,

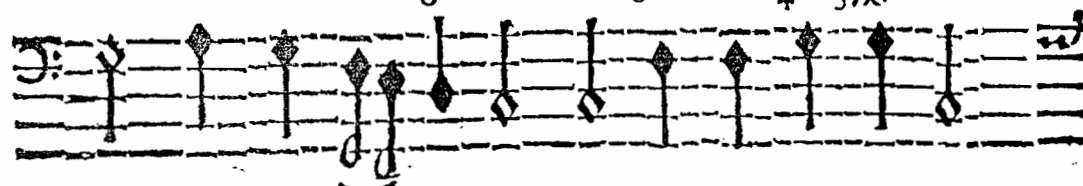
Dan:

Christelijke Overdenkinge des Doots.

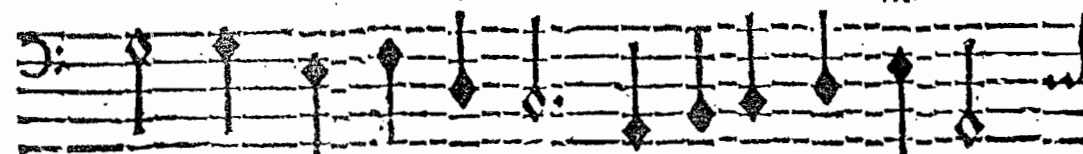
B A S S U S.

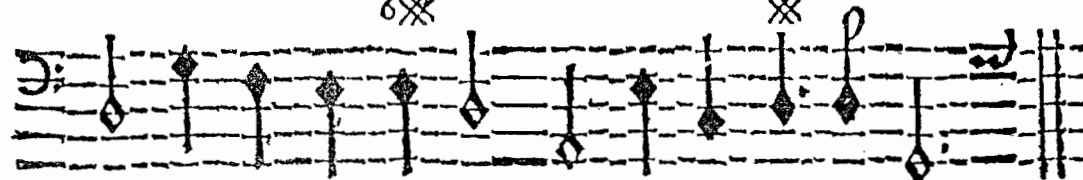
Behoudt tot al-ler tijdt In uw ghedach-tenis,

Dat, waer ghy im-mer zijt, De doodt te wachten is.

Want noyt men soo ver-acht. Al't y-del we-relts goet,

Dan als men recht betracht, Hoe dat men sterven moet.

Dan als men recht betracht,
Hoe dat men sterven moet.

Psal: 39.
vers. 6. 7.

2.

Uw oogen werden dan
Met duysternis bedekt,
Dies siet, dat ghy die van
Deef y'dle dingen trekt.
Uw ooren werden door
De doofheit toegepropt,

Psal. 119.
vers. 17.

Hh 3

Dies.

Eph. 4: 29. Dies tracht, dat ghy die voor
Onreynen reden stopt.

3.

Uw tonge sal seer snel
Alsdan ook werden stom,
Prov. 15: 28. Dies weeght uw reden wel,
Syr. 28: 29. Eer die te voorschijn kom.
Uw leden allegaer
Die worden dan verschrikt,
Rom. 6: 13. Daerom siet, dat ghy haer
Tot Godes eere schikt.

4.

Stelt u den angst en sweet
Der stervenden maer voor,
O menschen kint, ik weet,
Dat ghy gewis daer door
Bewogen werden moet,
Eccl. 2. v. 2. Om 's werelts yd'le vreugt
Te treden met de voet,
Die nu u soo verheugt,

5.

Iob. 1: 21. Gedenkt, hoe dat van hier
Eccl. 5: 14. De mensch gaet naekt en bloot,
Soo acht ghy 't niet een sier,
Al is uw armoed groot.
Iob. 17: 14. Denkt hoe uw vleesch in d' aerd'
en 19: 26. Een spijs der wormen zy,
Syr. 10. Soo sal het zijn bewaert
verff. 8: 12. Voor trots en hoovaerdy.

6.

Phil. 1: 21. Laet Christus uwen Heer
U 't leven zijn altijd,
Stelt tot syn dienst en eer
Uw ziel en lijf met vlijt,
Soo sal u 't sterven niet

Verliefen

Verliefen doen in 't minst';
In plaetse van verdriet,
Sal 't zijn uw grootste winst.

7.

Geloofst, en hoort syn woort,
Soo gaet ghy uyt den doot
In 't eeuwigh leven voert,
Beyrijt van alle noot;
Vermits daer rouw, noch pijn,
Noch moeyte komen kan:
Ja zelfs de Doot sal zijn
Voor eeuwigh doot alsdan.

Joh. 5: 24.

Apoc. 21: 4.

Apoc. 20: 14
en 21: 4.

8.

Ja, schoon ghy voor de uer
Des doots dan somtijts Ichrikt,
Het sal niet zijn soo faet,
Als 't swakke vleesch wel wikt.

Uw Heyland, door syn angst,
Sal uwen angst doen vlie'n,
Die, als men is op 't bangst',
Ook meest syn heyl doet sien.

Mat. 26: 27. 28.

Jes. 51: 11.

Psal. 91.

v. 15. 16.

9.

Leert my bedenken, Heer,
Hoe haest ik sterven moet,
Op dat ik eenmael keer
Tot wijsheyt mijn gemoet.
Geeft dat ik sterv' de sond',
Op dat ik, als ik sterv',
Niet sterfe, maer terstond
Het eeuwigh leven erv'.

Psal. 39: 5.

Psal. 90: 12.

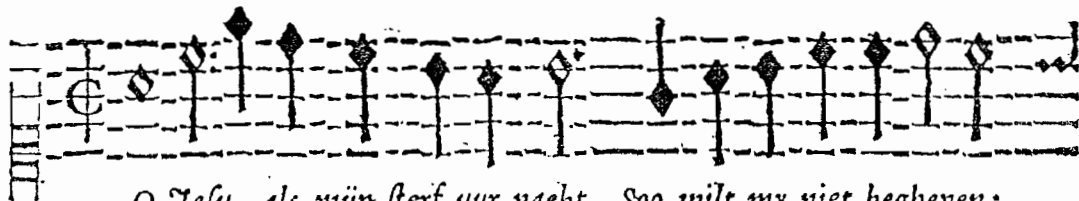
Rom. 6: 2.

Joh. 11: 25.

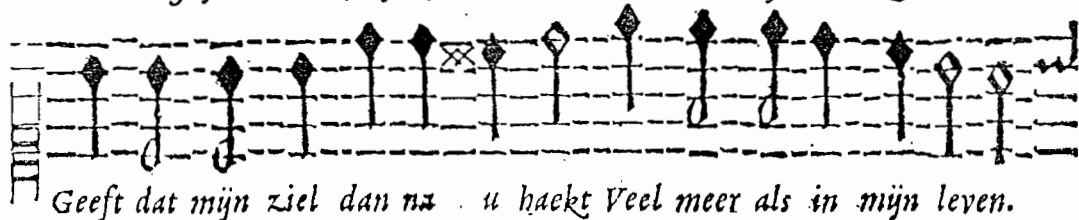
Joh. 5: 24.

Gebedt tot Jesum, om versterkinge en vertroosting in de uure des doots.

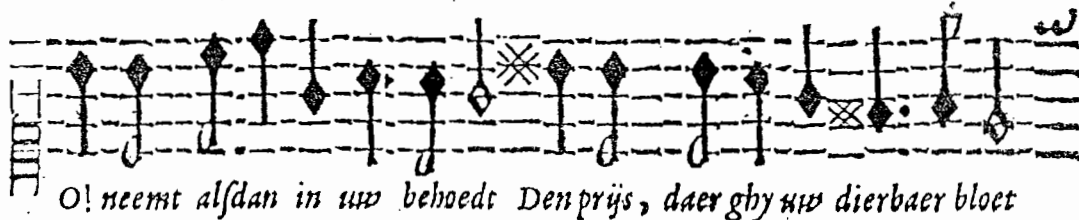
DISCANTUS.

O Jesu, als mijn sterf-uur naekt, Soo wilt my niet begheven:

Geest dat mijn ziel dan na u haekt Veel meer als in mijn leven.

O! neemt alsdan in uw behoedt Den prijs, daer ghy uw dierbaer bloet

Soo blijd' hebt voor ge- ge- ven.

Men kan dit ook singen op de wijze; *Wan mein stundlein fur handen ist.*
 Of; O Godt, wy danken dijner goet. Siet breeder vertooninge der
 Musijke, ende Sangh-wijfen, by onse Ghesangh;
 O wonder boven wonder groot. Fol. 190.

I.

Job. 14: 5.
 Psal. 27: 9.
 Gen. 49: 18.

O Jesu, als mijn sterf-uur naekt,
 Soo wilt my niet begheven:
 Geest dat mijn ziel dan na u haekt
 Veel meer als in mijn leven.
 O! neemt alsdan in u behoedt

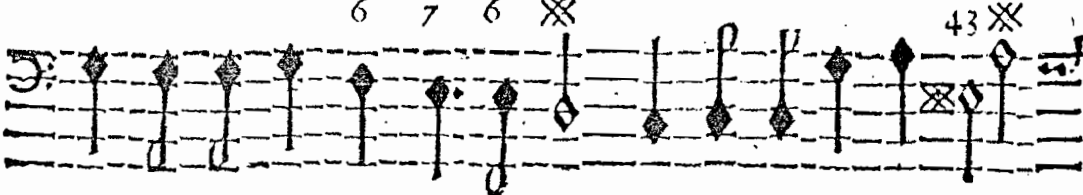
Den

Gebedt tot Jesum, om versterkinge en vertroosting in de uure des doots.

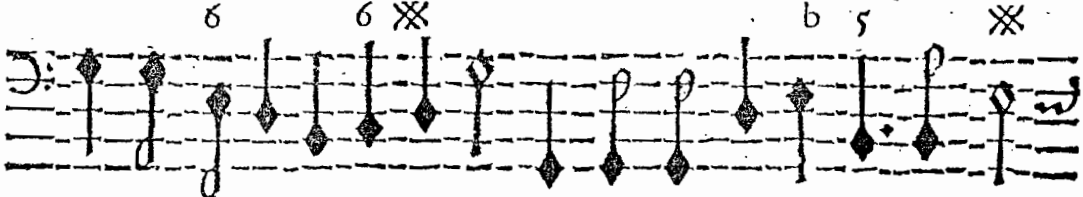
B A S S U S.

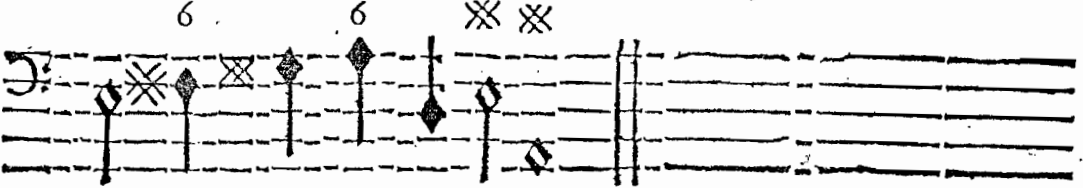
O Jesu, als mijn sterf-uur naekt, Soo wilt my niet begheven:

Geeft dat mijn ziel dan na u haekt, Veel meer als in mijn leven.

O! neemt alsdan in uw behoedt Den prijs, daer ghy uw dierbaer bloet

Soo blyd' hebt voor ghegeven.

Den prijs, daer ghy uw dierbaer bloet
Soo blyd' heeft voor gegeven.

1. Cor. 6:20.

1. Pet. 1:18:19.

2.

Mijn sterke borch, mijns doodes doot,
En leven mijnes levens!
Wanneer mijn sonden swaer en groot,
In soo veel strijts en strevens,

Heb. 2: 14. 15.

Joh. 11:25. 26.

Psal. 38: 5.

Eccl. 8. v. 8.

Psal. 51: 5. My t'famen sullen komen voor,
1. Joh. 1:7. Strijkt ghy se door uw bloet dan door,
Heb. 9:12. Doet f' all te niete t' evens.

3.

Heb. 2:15. Indien ik dan noch mocht bevreesft
 Zijn voor de doot bevonden,
Rom. 5: 5. Soo wilt door uwen Heyl'gen Geest
Psal. 51:10. My vreugt en heyl verkonden.
Rom. 16:20. Verdrijft den Satan van my wijdt,
Eccl. 8.v.8. Dat ik in mijnen lesten strijdt
1. Cor. 15:26 Mijn ziel niet magh verwonden.

4.

Psal. 23: 3. Verquikt my in mijn grootste noot
Jes. 53: 8. Met uwen angst en pijn,
Mat. 26:38. Als uwe ziel was totter doot
Heb. 5:7.9. Bedroeft, tot troost der mijne.
Psal. 27: 9. Mijn Heyland, en verlaet my niet,
2. Cor. 4. Wanneer ik in mijn swaer verdriet
v. 8—11. Schier als verlaten schijne.

5.

LUC. 22:44. Doe ghy in bangh' aenvechtingh waert,
 Quam u het sweet af-loopen
 Met bloed'ge drupp'len op der aerd,
 Die d' een na d' ander droopen.
 Ey wilt mijn kouden doot-sweet dan
Heb. 13:12. Daer door soo heyl'gen, dat ik kan
Job. 13:15. In noot en doot vast hopen.

6.

Phil. 4: 7. Uw vrede, tot mijn lesten snik,
 Bewaer' mijn hert en sinnen,
Syr. 41: 1. Dat ik daer door magh al den schrik
Rom. 8: 37. En smert des doots verwinnen,
 38. 39. Soo dat ik met een goet verstant
Luc. 23:46. Mijn ziel bevel' in 's Vaders hant,
2. Cor. 1:5. En voel' uw troost van binnen.

7.
 Geeft, dat door liefd' of forgh 't gemoet
 Magh aen niet aerdsches hangen,
 Maer soo na u mijn eenigh goet
 Met alle kracht verlangen,
 Dat ik magh roepen onverbaest,
 Heer Jesu, komt, ey komt doch haest,
 Uw liefd' heeft my bevangen.

Pfal. 62:11.

Phil. 1: 23.

Job. 19: 27.

Apoc. 22: 17. 20.

2. *Cor.* 5: 14.

8.
 Als 't vleesch is swak, wilt ghy alsdan
 Den geest gewilligh maken,
 Soo dat ik na den Hemel kan
 Met lust en yver haken.
 Hoe duyfter 't dal des doots ook zy,
 Als uwen staf maer leyde my,
 Sal ik daer door geraken.

Matt. 26: 41.

Jes. 50: 5.

Col. 3: 1. 2.

Pfal. 23: 4.

9.
 Mits ghy voor my gestorven zijt,
 Kan my de doot niet schaden,
 Sy is het eynde van mijn strijt,
 Het slot van alle quaden;
 Ja Heer, s' is, na uw eygen woort,
 Des eeuw'gen levens wegh en poort:
 Dit maekt my onbeladen.

1. *Cor.* 15: 3.

55. 56. 57.

2. *Tim.* 4.

vers. 6. 7.

Joh. 5: 24.

2. *Cor.* 5: 8.

10.
 Moet voor een tijt mijn lijf in d' aerd'
 Een spijsse zijn der wormen,
 Als ghy sult zijn geopenbaert,
 Sult ghy het my vervormen,
 Opdat het eeuwigh in Godts Rijk
 Uw heerlik lichaem zy gelijk.
 Dit kan de Doot verstormen.

Job. 19: 26.

Syr. 10: 12.

Col. 3: 4.

Phil. 3: 21.

Matth. 13. v. 43.

Phil. 3. v. 21.

1. *Cor.* 15: 54.

De geloovige stelt hem selven stervende, ende hakende
na Christum, ende de saligheyt.

Op de wijze; *Onse Vader in Hemel-rijk. Of; Psalm 117. Ghy Heydenen, looft z'saem den Heer. Of; Wann ich in angst und nothen bin. Of; Iesus Christus wahr Gottes Sohn.*

Dese zijn J.C. Scaligers versen, welke Johannes Hoornbeek in syne Euthanasia, om hare uytneemtheits wille, ook verhaelt; ende ik alhier hebbe vertaelt.

Verhuyst, ô mijne ziele, doch!
Daer Christus sterft, wat schrikt ghy noch?
Het leven sterven wild' aen 't hout,
Dat ghy niet eeuwich sterven soudt.
De doot quam van het hout wel-eer,
Maer van het hout het leven weer.

D' een Adam 't leven weder geeft,
Dat d' ander eerst verloren heeft.
O Christe Godt, uw doot wat sal
Die konnen niet verdienen al?
T'sa, met u sal ik sterven nu,
End opstaen uyt de doot met u.

Verhuyst, ô mijne ziel, wel-aen!
Ik sie den Hemel opgedaen,
En Christum met syn hant gelijk
Ons roepend' in syn Koninkrijk.
Gaet, haest, gelukkig u voord-strekt,
Volght hem die tot een beter trekt.

Vreest niet, als Godt gaet mede maer,
Veracht dan allerley gevaer.
Een schaepken bleet, syn stem gewis
U, soetste Jesu, kenbaer is.
Een schaepken bleet, een schaepken sluymt,
O goede herder 't niet versuymt.

Doet op uw schoot, end open-spreydt
Den schaep-stal uwer goedigheyt.
Ik sterv' tot Christi lof en eer,
En sal niet sterven immermeer.

O anima, emigra!
Christo moriēte quid horres?
Vita mori in ligno voluit,
ne morte perires.
Arbore mors venit,
sed ab arbore vita redēpta est.

Alter Adam reddidit vitam,
quam perdidit alter.
Christe Deus, tua mors
quid non queat illa mereri?
En, tecum moriar,
tecumq; ex morte resurgam.

O anima, emigra!
caelos contemplor apertos,
Et Christum dextrā
nos ad sua regna vocantem.
I, propera, i felix,
sequere ad meliora trahentē.

Ne trepida, comitante Deo,
contemne pericla.
Balat ovis, vox
nota tibi, dulcissime Jesu:
Balat ovis, dormitat ovis,
bone pastor adesto.

Pande sinus, aperique
tuæ bonitatis ovile.
Laudibus immoriar Christi
nunquam morituros.

Met

Met Christo sterv' ik, en daer na
Ik met hem uyt den doot opsta.

Cum Christo morior,
cú Christo ex morte resurgo.

Op den selven sin.

Men kan dit singen na de Musijke, en ver-
scheidene Sangh-wijzen, gestelt op on-
se Gesangh; Komt, laet ons met den
Herders gaen, Fol. 186.

Deze zijn de versen van Wolfgangus
Musculus, welke hy weinige maen-
den voor syn doot selve gemaekt
heeft, om alsoo syne bereyt-
willigheyt ter doot, en ge-
loove te kennen te geven.

MY is geen leven over meer,
De koud' omvangt mijn herte seer:
Maer ghy, ô Christe, dié voor my
Zijt 't eeuwigh leven, blijft my by.

Nil superest vitæ,
frigus præcordia captat:
Sed tu, Christe, mihi
vita perennis ades.

Mijn ziel, wat beest ghy soo ont-rust,
Die gaen sult tot de plaets der rust?
Siet, tot uw leydsman is by u
Deef' uwen Engel selve nu.

Quid trepidas anima,
ad sedes abitura quietis?
En, tibi ductor adest
Angelus ille tuus.

Dit arm elendigh huys verlaet,
Het gheen nu valt na Godes raet,
Het welk u Godts getrouwe hant
Sal selfs herstellen naderhant.

Linquè domum hanc miseram,
nunc in sua fata ruentem,
Quam tibi fida Dei dextera
restituet.

Ghy hebt gesondight; 'k weet, 't is waer;
Maer Christus syn geloov'ge schaer
Uyt-suyvert en te niete doet
All hare sonden door syn bloet.

Peccasti; scio;
sed Christus credentibus in se
Peccata expurgat
sanguine cuncta suo.

De doot is schrik'lik; ik beken't:
Maer 't leven is daer dicht omtrent,
Tot 't welk de sekere genaed
Van Christus u nu roept en laed.

Horribilis mors est; fateor:
sed proxima vita est,
Ad quam te Christi
gratia certa vocat.

Siet, Christus is by u in noot,
Die over Satan, sond', en doot,
Door syn verwinningh triumpheert:
Toē hem dan blyd' en wakker keert.

Præsto est
de Satana, peccato, & morte
triumphans
Christus; (gra.
ad húc igitur læta alacrisq; nsi-

Jobs geloovige stervens-wensch.

Job. Cap. 19. vers. 25. 26. 27.

Op de wijze; *Num laszt uns den leib begraben.* Of na de verscheiden wijzen gepast op onse Gesangh, *Komt, laet ons met den Herders gaen.* Fol: 186.

1.

IK weet, dat mijn Verlosser leeft;
 End hy, als 't al een eynd eens heest,
 Sal over't stof de laetst' opstaen,
 En wekken op 't gheen was vergaen.

2.

Wanneer den wormen deef' mijn huyt
 In't graf geweest is tot een buyt,
 En dit mijn swakke lichaem daer
 Geheel door-knaeght sal zijn van haer:

3.

Sal ik uyt mijnen vleefche doch
 Mijn lieven Godt aenschouwen noch:
 Dien ik, als weer vernieuwt van jeugt,
 Voor my aenschouwen sal tot vreugt.

4.

Dien deef' mijn oogen fullen sien,
 End in mijn plaets geen vreemde lie'n.
 Mijn nieren en mijn inghewand
 Verlangen met een grooten brand.

Verschil der vreugde Christi ende des werelts
 in de uyre des Doots.

Men kan het singen na de Musijke, en verscheiden Sangh-wijzen ge-
 voeght by onse Gesangh; *Voor-ganger en geleydes-man.* Fol. 142.

1.

Cant. 7: 6. **I**N Christi liefd' is vreugt en rust,
Jes. 51: 11. Die eeuwigh sal beklyven;
1. Joh. 2. Des werelts en des vleefches lust
v. 16. 17. En sal niet lange blyven.

Wacrom

Waerom soud' ik verlusten my
Doch in alsulke saken,
Die, als mijn sterf-uur komt na-by,
Ontrufft my souden maken?

2.

Misschien is in een oogenblik
Mijn uur-glas uytgelopen;
Wat soud' ik dan met smert en schrik
Het alles dier bekopen!
't Gedenken van voorleden vreugt
Souw my dan heel ontstellen,
En met een eeuwigh' ongeneugt
My knagen ende quellen.

3.

Maer ô! wat sal't my wesen soet,
Dat, als ik sal verscheyden,
En alles hier ook laten moet,
My deef' mijn vreugt sal leyden!
Als my maer leydt op dese reys
Een goett ghewiss' op 't leste,
Tot in het eeuwigh vreugt-Paleys,
Wat acht' ik dan de reste?

4.

Verblijdt u, werelts troetel-kint,
En doet, in volle wel-lust,
Wat 't oogh behaecht, of 't hert versint;
Ik houd' het al voor quel-lust.
My lust geen vreugt, dan die my trekt
Na d' eeuw'ge vreugt hier boven,
En die mijn ziel en geest verwekt
Om mijnen Godt te loven.

Prov. 23.
v. 3, 6.
Eccl. 12: 5.

Psal. 39: 6.
Mat. 25: 13.
Psal. 55: 16.

Prov. 14: 13.

Luc. 16: 19.
23. &c.

1. Tim. 6. 7.
1. Pet. 1: 8-9.
Jes. 38: 1. 3.
2. Cor. 1: 12.
Psal: 45: 16.
Act. 20: 24.

Eccl. 11: 9.

Eccl. 2. v.

10. 11.

Apoc. 19: 6-7.

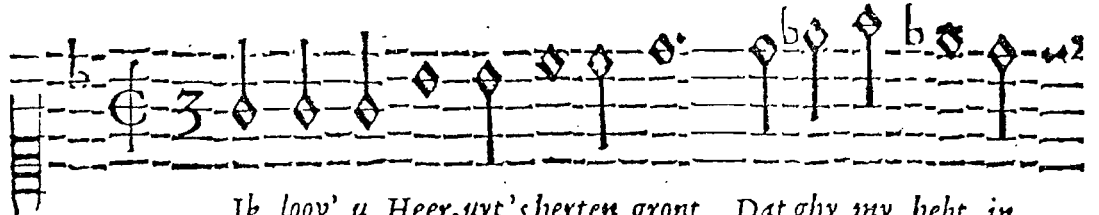
Luc. 1: 46. 47.

Eph. 5: 18. 19. 20.

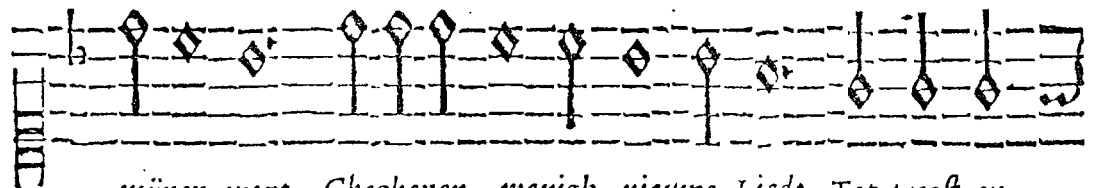
Dank-legginge

Dank-segginge ende hert-grondigen wensch tot Godt,
dienende als tot een besluyt.

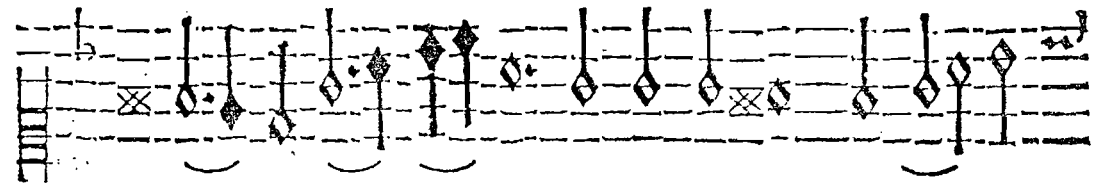
D I S C A N T U S.

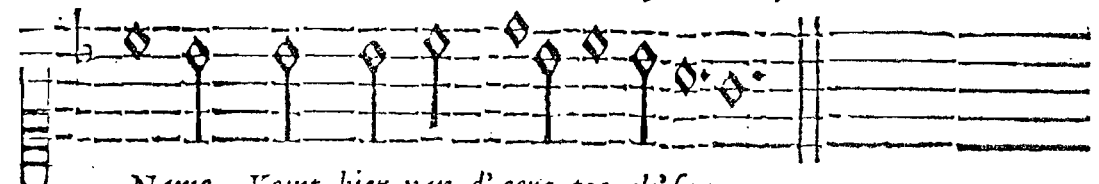
Ik loov' u, Heer, uyt's herten gront, Dat ghy my hebt in

mijnen mont Ghegheven menigh nieuwe Liedt, Tot troost en

vreugt in mijn verdriet. Niet my, niet my, maer u- wen

Name Komt hier van d' eere toe al'same.

Men kan dit ook singen op de wijze van Psalm 30. Na dat
ghy, Heer, my hebt bevrijdt.

I.

- Pf. 111: 1. Ik loov' u, Heer, uyt 's herten gront,
 Psal. 40: 4. Dat ghy my hebt in mijnen mont
 Gegeven menigh nieuwe Liedt,
 Act. 16: 25. Tot troost en vreugt in mijn verdriet.
 Pf. 115: 1. Niet my, niet my, maer uwen Name
 Komt hier van d' eere toe al'same.

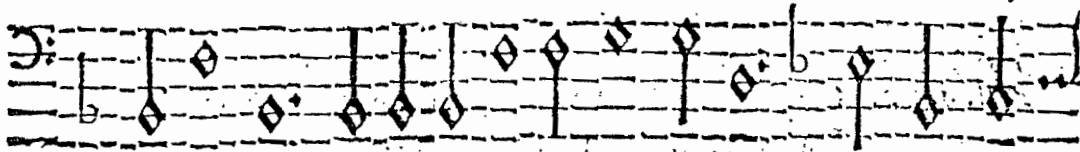
Ghy

Dank-segginge ende hert-grondigen wensch tot Godt,
dienende als tot een besluyt.

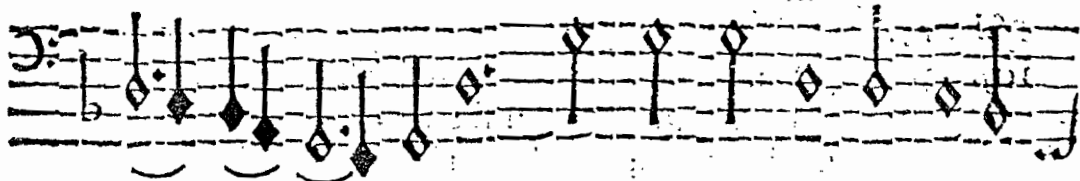
B A S S U S.

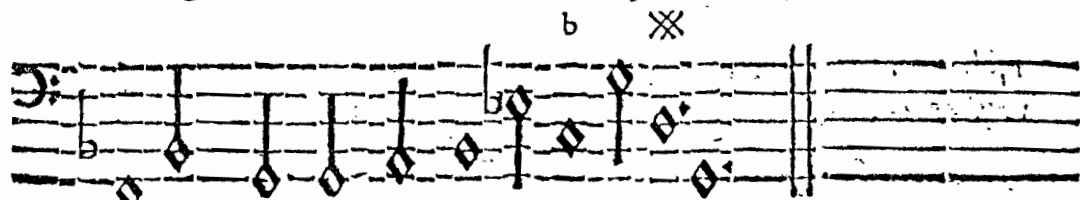
Ik loov' u, Heer, uyt 's herten gront, Dat ghy my hebt in

mijnen mont Ghegheven menigh nieuwe Liedt, Tot troost en

vreugt in mijn verdriet. Niet my, niet my, maer uwen

Name Komt hier van d'eere toe al'same.

2.

Ghy geeft de psalmen in der nacht
Dien die op u vest syn gedacht,
Soo dat tot u in stilligheyt
Wert menigh lofgesank bereydt;
Ja doet hem selfs by nacht verlichten,
End hem syn nieren onder-richten.

Job. 35.
vers. 10.
Psal. 65: 2.
Psal. 16: 7.

Kk

Des

3.

- Psal.* 65: 9. Des morgens en des avonts weer
Doet ghy d' uytgangen juychen, Heer.
Soo dat men vindt veelvoudigh stof,
Psal. 34: 2. Om steeds te singen uwen lof
Col. 3. v. 16. In onse hert met aengenaemheit,
2. Cor. 3: 5. Al zijn wy selfs vol onbequaemheit.

4.

- Psal.* 19: 3. Ja dagh aen dagh stort met vermaek
Seer overvloedigh uyt de spraek;
En nacht aen nacht toont wetenschap.
Jes. 32: 4. Soo dat, als onse tongh is slap,
Psal. 45: 2. Ghy haer maekt veerdigh door 't aenmerken.
Van uwe wonderbare werken.

5.

- Terwyl ik hier beneden stapp'
Psal. 119. In mijn verdriet'ge vreemd lingschap,
vers. 45. Vindt mijne ziel in geene saek
Inwendigh sulck een soete smaek,
Als in het singen, t' uwer eere,
Van uw insettingen, ô Heere.

6.

- Psal.* 104. 'k Sal in mijn leven singen u,
vers. 33. 34. Wyl ik noch ben op aerden nu;
Mijn overdenkingh in 't gemoet
Sal van u lieflik zijn en soet:
Ja 'k sal my dus in u verblyden,
Ecc. 2. v. 2. En 's werelts yd'le vreugt vermyden.

7.

- Jes.* 23: 16. Elk singh' en roeme van het syn',
Psal. 71: 6. Mijn lof sal steeds van u maer zijn.
Ibid: v. 23. Mijn lippen sullen juychen bly,
Als ik u singen magh soo vry;
Ja juychen sal mijn ziel gestadigh,
Die ghy verloft hebt soo genadigh.

8.

Tot dat ik singen sal hier na
Daer boven 't schoon Halleluja,
By u in aller eeuwigheyt,
Het welk mijn ziel door hoop verbeydt;
Ja Heer, ghy weet met wat verlangen
Ik sucht' en wensch na die gefangen.

Apocal. 19.
v. 1. 3. 6.
Rom. 8.
v. 24. 25.

9.

Hier singh ik menigh rouw-geklagh,
Soo dat mijn toon is wee end ach!
Maer boven voor uw thron en sal
Niet anders zijn als bly geschal
Door vreught volmaekt in allen deelen,
Een nieuw gefangh met cither-speelen.

2. Chro. 35.
vers. 25.
Apoc. 19.
vers. 4. 7.
Psal. 16: 11.
Apo. 14: 3. 4.

10.

Hier singh ik uwen lof, ô Godt,
En lijd' daer voor des werelts spot,
Die sulks van geender weerden acht,
En door hoogmoedigheyt belacht:
Maer daer beschimpt noyt d' een den and'ren,
Sy juychen alle met malkand'ren.

Eph. 5: 19.
Psal. 137: 3.
2. Sam. 6:
16. 20. 21.
Apo. 19: 6. 7.

11.

Hier singh ik uyt 't gevoel van 't hert,
Na dat den geest heeft vreugt of smert,
Hetwelk een dwaes, gantsch sonder smaek,
Bootst na uyt vleeschelik vermaek:
Maer 's Hemels sangh sal niemant konnen,
Dan die 't op d'aerd' heeft recht begonnen.

Psal. 57: 8.
Jac. 5: 13.
Amos. 6: 5.
Apoc. 14.
v. 2. 3.

12.

Hier singh ik wel in mijnen gheest,
Die hier door is verheugt op 't meest,
Maer 't vleesch des geestes weer-party
Maekt haest weer traegh en moede my:

1. Cor. 14: 15.
Luc. 1: 47.
Gal. 5: 17.

Apoc. 5: 9. Daer fal den yver noyt verkouden,
en 14: 3. Daer fal de nieuweydt noyt verouden.

13.

Hier singh' ik meesten-tijt alléen,
 'k Acht' somtijts veel de hulp van een:
Pf: 148: 2. Daer singht men met uw Eng'len schaer
Apoc. 5. En d' uytverkoor'nen allegaer;
vers. 11. 12. 't Geluyt wert over-al gedragen
Apoc. 19: 6. Gelijk met sterke donder-slagen.

14.

2. Cor. 12: 4 Doch 't kan niet zijn genoegh gefeyt,
1. Cor. 2: 9. Noch in het hert al overleyt,
 Wat daer sal wesen voor gefangh.
Rom. 8: 23. 'k Sal met de voorsmaek my foo langh
Pfal. 84. Hier in dit jammer-dal verheugen,
vers. 7. 8. Tot dat ik 't sal bevinden meugen.

15.

Joh. 3: 29. O Jesu, waerde Bruydegom,
Apoc. 22: 17 Mijn ziel, uw Bruyt en eygendom,
 Verlanght, soo hert'lik als sy magh,
Apoc. 19. Na d' aengename Bruylofts-dagh;
vers. 6. 7. Daer 't singht en klinght van vreugt alt'samen.
Apoc. 22: 20 Ja, komt dan haest, Heer Jesu.

A M E N.

R E G I-

R E G I S T E R,

*Gestelt na 't ordentlik vervolg der letteren, om
alsoo in der haest te sien, op wat bladt een
jeder Gesangh te vinden zy.*

A.	Fol:
Ach! dat mijn hert en mijn gedachten.	14.
Ach! ik elendigh swakke mensche.	94.
Ach! wie ben ik, mijn Godt en Heer.	236.
B.	
Behoudt tot aller tijdt.	244.
Bruyd'gom der geloov'ge zielen.	90.
D.	
De Heer, de Godt van Israël.	178.
De Heer regeert, hy is met Majesteit.	207.
Den uyt-gank uyt het oude jaer.	202.
Des Heeren is de aerd', en al.	224.
G.	
Gantsch treurigh en verslagen.	54.
Gantsch weynigh zijn de dagen van mijn leven.	48.
Gelooft zy Godt, die ons in al onse lijdten.	151.
Getrouwe Godt, wilt my behoeden.	145.
Ghy die des Houwliks banden.	38.
Ghy die eenmael hebt geslagen.	136.
Ghy die na Christi naem u Christenen laet noemen.	118.
Ghy Dochter Zions, weest verheugt.	182.
Ghy rabbelaers en dwase klappers.	110.
Godt is mijn licht, wien soud ik vresen.	32.
H.	
Hoe derft ghy doch 't lichtveerdigh danssen.	112.
Hoe dus, sachtmoedigheys exempel.	204.
Hoe lieflik is my uw gesicht.	196.
Hoe moedigh is een kloek soldaet.	138.
Hoe sal ik u vergelden.	240.
K k 3	Hoc

R E G I S T E R.

Hoe foud' ik van mijns Heeren graf.	217.
Hoe vrolijk en hoe heuglik.	20.
I.	
Jerufalem, Godts heyl'ge Stadt.	100.
Jefu, gunt my uw genade.	168.
Jefu, waerheyt, wegh, en leven.	66.
Ik ben feer vrolijk in den Heer.	34.
Ik loov' u, Heer, uyt 'sherten gront.	256.
Ik fal den Heer met hert en monde fingen.	157.
Ik weet, dat mijn Verlosser leeft.	254.
In Chriſti liefd' is vreugt en ruſt.	254.
Indien ik Godes volk haer miſdaet &c.	115.
K.	
Komt, laet ons met den Herders gaen.	186.
L.	
Laet een ander klagē, kreunen.	148.
Looft den Heere, mijne ziele.	6.
Looft ende prijft den Heere van het wreken.	160.
Looft, ô ghy knechten onſes Godts.	170.
M.	
My is geen leven over meer.	253.
Mijn hert ſpringht op in my.	153.
Mijn ziel maekt groot en roemt op 't hooght &c.	176.
Moet dan 't beginsel van uw lijden.	208.
N.	
Na dat Maria, ſonder man.	172.
Nu laet ghy, Heer, voortaan.	195.
O.	
O boofen tijt, ô droeffem aller eeuwen.	102.
O Chriſte, 'khebb' uw woort vernomen.	146.
O dagh leer groot van heerlikheyt.	234.
O ghy Herder uwer ſchape.	56.
O Godt, geeft, dat mijn hert.	230.
O Godt, onſ' Heer, hoe heerlik &c.	13.
O Godt, u zy lof eer en dank.	26.
O Heere, Davids ſoon.	128.
O Heyligh	

R E G I S T E R.

○ Heyligh Godt, die uyt den mont.	44.
○ Heyligh Godt, ik treur' en klaegh'.	50.
○ Hooghste Heer, ô Eeuwigh Godt.	10.
○ Jesu, als mijn sterf-uur naekt.	248.
○ Jesu, ghy die zijt alleen.	24.
○ Jesu, ware mensch en Godt.	222.
○ Lam Godes, heel onschuldigh.	238.
○ mijn ziele, prijst den Heere.	167.
○ mijn ziel, wilt hem beminnen.	70.
○ onbedachte Jeugt.	74.
Op, mijn ziel, om Godt te loven.	16.
○ Schoone boven alle menschen.	82.
○ Trooster der verflagen herten.	123.
○ wonder boven wonder groot.	190.
R.	
'k Roep' uyt de diepe gronden.	53.
S.	
'k Sal u verhoogen, end uw eer.	155.
Soete Jesu, mijn Beminde.	80.
Soo Christelijke jongelingen.	76.
T.	
Ter plaetse mijner vreemd'lingschappen.	4.
Tot Godt is doch mijn ziele stil.	134.
U.	
Uw mont, ô Heer, is enkel soetigheyt.	464.
V.	
Valsche ruste van 't gheweten.	102.
Verbeydt niet om u te bekeeren.	46.
Verhuyst, ô mijne ziele, doch.	252.
Verlost my van mijn pijn.	132.
Verfellet u, ghy volkeren, te samen.	215.
Voorganger en geleydes-man.	142.
W.	
Waerom al dit swaermoedigh suchten.	122.
Waerom doch, ô dwase mensch.	96.
Waerom soud' ik in quade dagen.	165.
Waer-	

R E G I S T R A R. 52

Waerom soud' ik met vermaken.	86.
Waer sal ik in soo veel elenden.	214.
Wanneer ghy sult door uw' geschreeuw.	126.
Wat ik denke, leef' of schrijve.	2.
Wat nieuws magh nu Herodes doch aenvaerden.	199.
Wat swarigheyt of droev'ge maer.	60.
Wat tongh sal spreken uyt.	226.
Wie is doch dese, die van Edom af komt treden.	212.
Wie sal gelukkig hier verschijnen.	41.
'k Wil na u alleen verlangen.	89.
Wilt altesaem voor Godts aenschijn.	181.
Wilt den fondaer niet benijden.	106.
Z.
Zijt geloof, ô Godt en Heer.	289.

E T N D E.

.....

